ഭാഷാസാഹിതി

കേരളസർവകലാശാല മലയാളവിഭാഗത്തിന്റെ
ത്രൈമാസികപ്രസിദ്ധീകരണം

PEER REVIEWED JOURNAL

183

ഭാഷാസാഹിതി

(Peer reviewed Journal)

183

മുഖ്യപത്രാധിപർ - പ്രൊഫ. സീമാ ജെറോം

ലക്കം പത്രാധിപർ - ഡോ. ഷീബ എം. കുര്യൻ

മലയാളവിഭാഗം, കേരളസർവ്വകലാശാല

കാര്യവട്ടം, തിരുവനന്തപുരം - 695 581

ഭാഷാസാഹിതി

(Peer reviewed Journal)

2022 ജൂലൈ - സെപ്തംബർ പുസ്തകം - 45 ലക്കം 3

പത്രാധിപസമിതി	:	പ്രൊഫ. സീമാ ജെറോം
		പ്രൊഫ. സി. ആർ. പ്രസാദ്
		പ്രൊഫ. എസ്. ഷിഫ
		പ്രൊഫ. കെ. കെ. ശിവദാസ്
		പ്രൊഫ. എം. എ. സിദ്ദീഖ്
		ഡോ. ഷീബ എം. കുര്യൻ
		ഡോ. ടി. കെ. സന്തോഷ്കുമാർ
ഉപദേശകസമിതി	:	ഡോ. എൻ. മുകുന്ദൻ
		ഡോ. ഡി. ബഞ്ചമിൻ
		ഡോ. ദേശമംഗലം രാമകൃഷ്ണൻ
		ഡോ. നടുവട്ടം ഗോപാലകൃഷ്ണൻ
		ഡോ. എസ്. നസീബ്

ഭാഷാസാഹിതി ഭാഷയെയും സാഹിത്യത്തെയും സംബന്ധിച്ച ഗവേഷണത്തിനും പഠനത്തിനും പ്രാധാന്യം നൽകുന്ന പ്രസിദ്ധീകരണമാണ്. പ്രതിവർഷം നാലു ലക്കങ്ങൾ: ജനുവരി - മാർച്ച്, ഏപ്രിൽ - ജൂൺ, ജൂലൈ - സെപ്തംബർ, ഒക്ടോബർ - ഡിസംബർ, വാർഷികവരിസംഖ്യ 400 രൂപ

ഒറ്റ ലക്കം വില - 100 രൂപ

ഉള്ളടക്കം

	പ്രൊഫ. സീമാ ജെറോം	5	പത്രാധിപക്കുറിപ്പ്
	ഡോ. ഷീബ എം. കുര്യൻ	7	ആമുഖം
1.	ഡോ പ്രസീത പി.	9	ദല്യൂസിയൻ മാനോവിശ്ലേഷണം
2.	അമലു ഷാജി	27	റൈസോം: ,സാംസ്കാരിക നിർമ്മിതിയുടെ അന്വേഷണരീതി ശാസ്ത്രം
3.	കൃഷ്ണദാസ് പി.	33	മൈനർ സാഹിത്യം : ദെല്യൂസിന്റെയും ഗത്താരിയുടെയും സാഹിത്യ ചിന്തകൾ
4.	കൃപാ ജോൺ	41	ശാസ്ത്രം, യുക്തി, സംസ്കാരം: ശാസ്ത്രാനന്തര അപഗ്രഥനമാതൃകകൾ
5.	ലിജു ടി. വർഗീസ്	45	''അവയവങ്ങൾ ഇല്ലാത്ത ശരീരം''- ദെല്യൂസിന്റെ ഇടപെടലുകളും ഭിന്നശേഷിയും
6.	ഡോ. വന്ദന ബി.	55	ഈഡിപ്പസ് രാജാവിന്റെ കഥ
7.	ഡോ. തോമസ് സ്കറിയ	64	മൈനർ സാഹിത്യം
8.	ആൽവിൻ അലക്സാണ്ടർ, ഡോ. സിബു മോടയിൽ	77	ആയിത്തീരലുകളുടെ മൃഗഭാവനകൾ: തിരഞ്ഞെടുത്ത മലയാള സിനിമകളുടെ ദെല്യൂസോ-ഗൊത്താരിയൻ വിശകലനം

9.	ഡോ. അബ്ദുസമദ് കെ. ടി.	88	വിഭിന്ന പ്രതിനിധാനങ്ങളുടെ ശാരീരികാവസ്ഥകൾ
10.	സനൽ ഹരിദാസ്	95	പക്ഷിയെ തിരഞ്ഞിറങ്ങിയ കൂടിന്റെ കാലൊച്ചകൾ : ഒരു ദില്യൂസ് - ഗൊത്താരി വായന
11.	അഖിലേഷ് യു., അനസൂയ എ.വി. ജൂലി ആൻ തോമസ്	109	ഡെല്യൂസിന്റെ മരണവും ഡിസയർ മെഷീനും

കേരളസർവ്വകലാശാലയ്ക്കുവേണ്ടി മലയാളവിഭാഗം അദ്ധ്യക്ഷ പ്രൊഫ. സീമാ ജെറോം കേരള യൂണിവേഴ്സിറ്റി പ്രസ്സിൽ അച്ചടിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത്. ഭാഷാ സാഹിതിയിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തേണ്ട ലേഖനങ്ങൾ, കത്തുകൾ എന്നിവ വകുപ്പദ്ധ്യക്ഷ, മലയാളവിഭാഗം, കേരളസർവ്വകലാശാല, കാര്യവട്ടം-695 581, തിരുവനന്തപുരം എന്ന വിലാസത്തിൽ അയയ്ക്കുക.

പത്രാധിപക്കുറിപ്പ്

ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ അവസാനദശകങ്ങളെ ബൗദ്ധികമായി സ്വാധീനിച്ച ഫ്രഞ്ച് തത്ത്വചിന്തകനായ ഴിൽ ദെല്യൂസ്, മനോവിശ്ലേഷണ ചിന്തകനായ ഫെലിക്സ് ഗ്വത്താരി എന്നിവരുടെ ആശയങ്ങളെ കേന്ദ്രീകരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള പ്രബന്ധങ്ങളാണ് ഈ ലക്കം ഭാഷാസാഹിതി പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നത്. ഇരുപത്തിയൊന്നാം നൂറ്റാണ്ടിലെ സാഹിത്യം, സിനിമ, തത്ത്വചിന്ത, സൗന്ദര്യശാസ്ത്രം എന്നിവയെ വളരെയധികം ഇവരുടെ ചിന്തകൾ സ്വാധീനിച്ചിട്ടുണ്ട്. തത്ത്വചിന്തയെത്തന്നെ സങ്കല്പനങ്ങളുടെ സംഘാതമായി നിർവ്വചിച്ച ഴിൽ ദെല്യൂസ്, ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ ആഘോഷിക്കപ്പെട്ട ആശയധാരകളിൽ നിന്നു വേറിട്ട രീതിയിലാണ് ബഹുസ്വരത, വൈരുദ്ധ്യം, നിർമ്മിതി എന്നിവയെ വിശദീകരിച്ചത്. മനസ്സ്, സമൂഹം, പരിസ്ഥിതി എന്നിവയുടെ പരസ്പരാശ്രിതത്വത്തെ ദാർശനികവും കാലികവുമായി വിശകലനം ചെയ്ത സൈദ്ധാന്തികനാണ് ഗ്വത്താരി. മലയാളത്തിൽ ആദ്യമായാണ് ഇവരുടെ ചിന്തകളെ മുൻനിർത്തിയുള്ള ഒരു ഗവേഷണ പ്രസിദ്ധീകരണപ്പതിപ്പ് പുറത്തിറങ്ങുന്നത്. അക്കാദമിക് സമൂഹത്തിന് ഈ ലക്കം ഏറെ ഉപകരിക്കുമെന്ന് കരുതുന്നു.

പ്രൊഫ. സീമാ ജെറോം
മുഖ്യപത്രാധിപർ, ഭാഷാസാഹിതി
മലയാളവിഭാഗം
കേരളസർവ്വകലാശാല

ആമുഖം

അപനിർമ്മാണാനന്തരവായനയുടെ സാധ്യതകൾ

ഭാവിയുടെ സൈദ്ധാന്തികർ എന്നറിയപ്പെടുന്ന ഫ്രഞ്ചുചിന്തകരാണ് ദെല്യൂസും (Gills Deleuze 1925-1995) ഗുത്താരിയും (Felix Guattari 1930-1992). സാഹിത്യം, സിനിമ, ചിത്രകല തുടങ്ങിയ സാംസ്കാരിക രൂപങ്ങൾ, ജാതി, ലിംഗം, സ്വത്വം, സമൂഹം, മുതലാളിത്തം, രാഷട്രീയം തുടങ്ങിയ അന്വേഷണമേഖലകൾ, പുതിയ സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ, മാനവികാനന്തരം പോലുള്ള ചിന്തകൾ, കാർഷികസമരങ്ങൾ പോലുള്ള പുതിയ ചലനങ്ങൾ, പകർച്ചവ്യാധി, രോഗങ്ങൾ, കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം തുടങ്ങിയ ജൈവരാഷ്ട്രീയ മണ്ഡലങ്ങൾ, ആക്ടിവിസം, ദൃശ്യസംസ്കാരം തുടങ്ങി ഇന്ന് വിശകലനവിധേയമാകുന്ന എല്ലാ മേഖലകളിലും ഇവർ ഒരുമിച്ചെഴുതിയ പുസ്തകങ്ങളിൽ രൂപപ്പെടുത്തിയ മനശാസ്ത്രപരവും സാംസ്കാരികവുമായ ആശയങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ട്. ആഗോളവൽക്കരണാനന്തര സാമൂഹികയാഥാർത്ഥ്യത്തെ യുക്തിസഹമായി വിശകലനം ചെയ്യുമ്പോൾ ദെല്യൂസിന്റെയും ഗൊത്താരിയുടെയും സങ്കല്പനങ്ങൾ ഒഴിവാക്കാനാവില്ല. റെയ്മണ്ട് വില്യംസും റിച്ചാർഡ് ഹൊഗ്ഗാർട്ടും സ്റ്റുവർട്ട് ഹാളും മറ്റും (ബർമ്മിങ്ഹാം സ്കൂൾ/ സെന്റർ ഫോർ കംണ്ടപററി കൾച്ചറൽ സ്റ്റഡീസ്) രൂപപ്പെടുത്തിയ സാംസ്കാരികപഠന (Cultural Studies)ത്തിലെ രാഷ്ട്രീയം(politics) അഥവാ അധികാരത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അന്വേഷണങ്ങളോടൊപ്പം ഉപഭോഗമുതലാളിത്തത്തിന്റെ (consumer capitalism) സാംസ്കാരികാവസ്ഥ (cultural condition) സൂക്ഷ്മവിശകലനം ചെയ്യാനുള്ള ഉപകരണങ്ങളാണ് ദെലൂസിന്റെയും ഗൊത്താരിയുടെയും സങ്കല്പനങ്ങൾ നൽകിയത്. മനുഷ്യജീവിതത്തിന്റെ ബഹുതല, ബഹുമുഖ ഇടങ്ങളെകുറിച്ചുള്ള അന്വേഷണങ്ങളിൽ ദെലൂസിന്റെയും ഗൊത്താരിയുടെയും തത്വചിന്താപരമായ ആഴമല്ല, രാഷ്ട്രീയതലത്തിലെ സങ്കല്പനങ്ങളും സാധ്യതകളുമാണ് സാംസ്കാരികചിന്തകളിൽ പ്രധാനം. അത് മാർക്സിൽനിന്നും ഗ്രാംഷിയിലേക്കും ലക്കാനിലേക്കും ദെലൂസ്-ഗൊത്താരിയിലേക്കും വളരുന്ന ആശയലോകമാണ്. ഈ ലക്കം ഭാഷാസാഹിതി ദെലൂസ്-ഗൊത്താരി സങ്കല്പനങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ചുള്ള പ്രബന്ധങ്ങളാണ് സമാഹരിച്ചത്.

ഈ ലേഖനങ്ങളിൽ ദലൂസ്, ദെല്യൂസ്, ഡെലൂസ്, ഗ്വത്താരി, ഗൊത്താരി, ഗോട്ടാരി തുടങ്ങി ഫ്രഞ്ച് ഉച്ചാരണം പലതരത്തിൽ എഴു

തിയത് അതേപടി നിലനിർത്തി. അതുപോലെ തന്നെ മൈനർ, റൈസോം, സ്കിസോ അനാലിസിസ്, ഡിസയർ, ബികമിങ്, ബോഡി വിത്തൌട്ട് ഓർഗൻ തുടങ്ങി ലേഖനങ്ങളിൽ വന്നിട്ടുള്ള പദങ്ങൾക്കും ഉചിതമായ മലയാളപദങ്ങൾ വരേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. മലയാളഭാഷയിൽ ദെലൂസും ഗൊത്താരിയും ചർച്ച ചെയ്യാൻ തക്കവിധം പദസമൃദ്ധി രൂപപ്പെടേണ്ടതുണ്ട്. വ്യക്തമായ സിദ്ധാന്തവും പ്രയോഗവും രൂപപ്പെട്ട് ഘടനാവാദം, അപനിർമ്മാണംപോലെ സർവസമ്മതമായ ഉറപ്പിച്ച പദങ്ങൾ മലയാളത്തിൽ ഉണ്ടാകേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.ഡിക്റ്ററീവ് നോവൽ, സയൻസ് ഫിക്ഷൻ, സൈക്കോഅനലിറ്റിക്കൽ, മൈനർ ലിറ്ററേച്ചർ, സ്റ്റൈൽ, ഭാഷയുടെ ഡിടെറിറ്റലൈസിങ് ഉപയോഗങ്ങൾ, പകർപ്പ്(simulacrum) എന്നിങ്ങനെ സാഹിത്യവുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തി നിരവധി ആശയങ്ങളാണ് ദെല്യൂസും ഗൊത്താരിയും വികസിപ്പിച്ചത്. ശാസ്ത്രം, സാങ്കേതിക വിദ്യ, മാനവികവിഷയങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയെല്ലാം ഉൾപ്പെടുന്ന ബഹുവൈജ്ഞാനികമാണ് അവരുടെ മേഖലകൾ. സമൂഹത്തെയും സംസ്കാരത്തെയും അഥവാ മനുഷ്യജീവിതത്തെക്കുറിച്ച് സംസാരിക്കണമെങ്കിൽ സമൂഹത്തെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന എല്ലാ ആശയങ്ങളും തിരിച്ചറിയണമെന്ന് അവർ മനസ്സിലാക്കി.

വായന, വ്യാഖ്യാനം, അർത്ഥം തുടങ്ങിയവ മാത്രമല്ല, സൂചകം (signifier), ഭാഷയും പ്രതിനിധാനവും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം, ഭാഷയും പാഠപരതയും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം എന്നിവയെല്ലാം നിരസിച്ച് ദരിദയുടെ അപനിർമ്മാണത്തിന് ബദൽ സിദ്ധാന്തമൊരുക്കുകയാണ് ഇരുവരും ചെയ്തത്. സാഹിത്യവിമർശനത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം 'ദെലൂസിയൻ നൂറ്റാണ്ടാ'ണ് ഇത്. പാഠപരത(textual)യെക്കാൾ സത്താപര (ontological)മാണ് അത്.പാഠകേന്ദ്രീകൃത വായനയെ ഇത് നിരസിക്കുന്നു. അപനിർമ്മാണം പാഠവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വ്യാഖ്യാനസാധ്യതകളിലേക്കാണ് എത്തുന്നത്. വായന, വ്യാഖ്യാനം, അർത്ഥം തുടങ്ങിയ തലങ്ങളെ വിട്ട് പാഠത്തിനുള്ളിലെ വ്യത്യസ്ത സ്റ്റൈലുകളിലേക്ക് ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുകയും ചോദ്യങ്ങളുയർത്തുകയും ചെയ്യുന്ന അപനിർമ്മാണാനന്തരവായനയ്ക്കാണ് ദെലൂസിന്റെയും ഗൊത്താരിയുടെയും ചിന്തകൾ തുടക്കമിട്ടത്.

പ്രബന്ധം അയച്ച എല്ലാവർക്കും മലയാളവിഭാഗത്തിന്റെ നന്ദി

ഡോ. ഷീബ എം.കുര്യൻ

ഇഷ്യൂ എഡിറ്റർ

ദല്യൂസിയൻ മാനോവിശ്ലേഷണം

ഡോ. പ്രസീത പി.

അസി. പ്രൊഫസർ,

യുജിസി എച്ച്ആർഡിസി, കാലിക്കറ്റ് സർവകലാശാല

സംഗ്രഹം

ഇരുപതാംനൂറ്റാണ്ടിന്റെ രാഷ്ട്രീയ - തത്വചിന്താമണ്ഡലങ്ങളിൽ ഏറ്റവും ആഴത്തിലുള്ള സ്വാധീനമായി മാറിയ എഴുത്തുകാരാണ് ദല്യൂസ്സും ഗോത്താരിയും[1]. മനുഷ്യദൈനംദിനത്വത്തിനുമേൽ ചിന്താജീവിതത്തിന്റെ മറ്റൊരു അടര് ആധിപത്യം നേടുന്ന സ്കീസോഅനാലിസിസിലേക്ക് മനോവിശ്ലേഷണത്തെ മാറ്റിപ്പണിത എഴുത്തുകാരാണവർ. ദല്യൂസ്-ഗോത്താരി ചിന്താചരിത്രത്തിലെ ഏറ്റവും മഹത്തായ ഈടുവെപ്പായ *ആന്റി ഈഡിപ്പസ്: മുതലാളിത്തവും സ്കീസോഫ്രീനിയയും*(1972)[2] എന്ന പുസ്തകം മനോവിശ്ലേഷണം, സാമ്പത്തികശാസ്ത്രം, ഭാഷാശാസ്ത്രം, സംസ്കാരപഠനം, സിനിമാപഠനം തുടങ്ങിയ അനേകം മേഖലകളിലെ സമകാല അന്വേഷണങ്ങൾക്ക് വെളിച്ചമാകുന്ന സങ്കല്പനങ്ങളും സൈദ്ധാന്തിക രീതിശാസ്ത്രങ്ങളും സമ്മാനിക്കുന്ന രചനയാണ്. ഇച്ഛയുടെ (desire) സൂക്ഷ്മരാഷ്ട്രീയവും ഇച്ഛയുടെ ഉല്പാദനപ്രക്രിയയും എങ്ങനെ നവമുതലാളിത്തകാലത്തിന്റെ അബോധ രാഷ്ട്രീയമായി മാറുന്നു എന്ന അന്വേഷണത്തിൽ പ്രസ്തുത കൃതി മുന്നോട്ടുവെക്കുന്ന നവീനമായ സമീപനങ്ങൾ മനോവിശ്ലേഷണചരിത്രത്തിന് വലിയ തുറസ്സുകളാണ് സമ്മാനിക്കുന്നത്. മനോവിശ്ലേഷണത്തിലെ ഏറ്റവും ശ്രദ്ധേയമായ സങ്കല്പനങ്ങളാണ് ഇച്ഛ, അബോധം, വിഷയി എന്നിവ. ദല്യൂസിയൻ മനോവിശ്ലേഷണത്തിന്റെ വിധ്വംസകമായ സങ്കല്പനമണ്ഡലം എങ്ങനെ മനോവിശ്ലേഷണത്തിന്റെ തന്നെ രാഷ്ട്രീയ അബോധത്തെ ചലിപ്പിക്കുന്നു എന്ന അന്വേഷണം പ്രധാനമാണ്. അധികാരത്തിന്റെ സൂക്ഷ്മരാഷ്ട്രീയത്തെ അധികാരവിമർശനമായി പരിവർത്തിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഊർജ്ജ

രൂപമായി ഇച്ഛയും അബോധവും എങ്ങനെ ദല്യൂസിൽ ഇടം നേടുന്നു എന്നുള്ള വിപുലമാനങ്ങളിലേക്ക് സഞ്ചാരസാധ്യത കല്പിക്കാവുന്ന ഒരു വിഷയമേഖല കൂടിയാണിത്. ആഗ്രഹത്തിന്റെ ഫ്രോയിഡിയൻ ഘടന ദമനാത്മകമാണ്. ഈഡിപ്പൽ ശിശുവിന്റെ ഈ ദമനാത്മക അബോധത്തെ ഭാഷയിലേക്കും പിതൃനാമ സൂചകത്തിലേക്കും നയിക്കാൻ ലകാനിയൻ മനോവിശ്ലേഷണവും പരിശ്രമിക്കുന്നു. സ്കീനോ അനാലിസിസിലൂടെ ദല്യൂസ് ഈ പാതയെ അട്ടിമറിക്കുന്നു. ഫ്രോയിഡിന്റെ തന്നെ സൂചകങ്ങളെ ഉപയോഗിക്കുമ്പോഴും അങ്ങേയറ്റം സാമൂഹ്യമായ വിധ്വംസകതയെ അത് മൂന്നുപാധിയാക്കുന്നു. ഇച്ഛായന്ത്രം, (desiring machine) അംഗവ്യവച്ഛേദകമായ അംഗരഹിതശരീരം (Body without organs) എന്നീ ദല്യൂസിയൻ പരികല്പനകളുടെ വിശകലനത്തിലൂടെയാണ് ഇത് വ്യക്തമാക്കാനാവുക.

താക്കോൽ വാക്കുകൾ

അധികാരം, ഇച്ഛ, അബോധം,വിഷയി, അഭാവം, ഇച്ഛായന്ത്രം, അംഗവ്യവച്ഛേദകമായ അംഗരഹിതശരീരം

ആഗ്രഹത്തിന്റെ ഫ്രോയിഡിയൻ ഘടന ദമനാത്മകമാണ്. മുതലാളിത്ത സമൂഹത്തിൽ മാനസിക അടിച്ചമർത്തലിനുള്ള പ്രധാന സംവിധാനം ഈ ഈഡിപ്പൽസമുച്ചയമാണെന്ന നിലപാട് ദല്യൂസ് സ്വീകരിക്കുന്നു. എന്നിരുന്നാലും, ഈ സങ്കീർണ്ണത മാനവചരിത്രത്തിലെ സാർവത്രികസ്വഭാവമല്ല, മറിച്ച് മുതലാളിത്ത സമൂഹത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന അടിച്ചമർത്തൽ രീതിയുടെ ഒരു ഉല്പന്നം മാത്രമാണ് ഈഡിപ്പൽ ദമനം എന്ന നിലപാടാണ് ഫ്രോയിഡിൽ നിന്ന് ദല്യൂസിയൻ വീക്ഷണം വ്യത്യസ്തമാകുന്നത്. അഗമ്യഗമനത്തോട് ഫ്രോയിഡിയൻ മനുഷ്യശിശു പ്രാഥമികമായ, സഹജമായ വസ്ത്വഭിരതി പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു. എന്നാൽ ദല്യൂസിയൻ നിരീക്ഷണമനുസരിച്ച് അഗമ്യഗമനത്തിലേക്കുള്ള ഡ്രൈവ് -ചോദന മുതലാളിത്ത സമൂഹമാണ് ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്നത്. ദില്യൂസിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, മിക്കവാറും എല്ലാ വ്യക്തിപരവും സ്വകാര്യവുമായ പ്രശ്നങ്ങൾ, പ്രത്യേകിച്ച് മാനസികാരോഗ്യവും ക്ഷേമവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടവയ്ക്ക്, സാമൂഹികവും രാഷ്ട്രീയവും സാമ്പത്തികവുമായ ഉറവിടങ്ങളുണ്ട്. ആ നിലയ്ക്ക് ആന്റി ഈഡിപ്പസിന്റ ഭൂരിഭാഗവും ഈഡിപ്പസ് കോംപ്ലക്സിന്റെ സാമൂഹികരാഷ്ട്രീയ രൂപീകരണങ്ങളുടെയും അവയുടെ അടിച്ചമർത്തൽ. രീതികളുടെയും ഒരു സാർവത്രിക ചരിത്രം നിർമ്മിക്കുന്നതിലേക്കുള്ള പരിശ്രമമാകുന്നു. ആഗ്രഹത്തിന്റെ അമാനുഷിക തലത്തിൽ. അധികാരത്തിന് സ്വതന്ത്രമായ സത്താപദവിയില്ല. അത് ഏജന്റോ സമൂഹത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന അടിത്തറയോ അല്ല. അധികാരം

എന്നത് ഒരാൾക്ക് സ്വന്തമാക്കാൻ കഴിയുന്ന ഒരു ഗുണമോ ആധിപത്യം പുലത്താൻ കഴിയുന്ന ഒരു ശക്തിയോ അല്ല. സമൂഹത്തിൽ. അധികാരത്തിന്റെ രൂപീകരണങ്ങൾ ആഗ്രഹത്തിന്റെ പ്രവത്തനഫലങ്ങൾ മാത്രമാണ്. അധികാരം സാമ്പത്തികബന്ധത്തിന്റ ഒരു ഗുണമാണ്. അത് ഒരു സങ്കീർണ്ണമായ ഒരു അമൂർത്ത യന്ത്രം ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നു അധികാരം ആഗ്രഹത്തിൽ നിന്നും ഉത്ഭവിക്കുകയും അധികാരത്തെ അടിച്ചമർത്താൻ തിരിയുകയും ചെയ്യുന്നു.

അധികാരത്തെ കുറിച്ചുള്ള ഈ ദെല്യൂസിയൻ സങ്കല്പനം വിഷയിലെ ഇച്ഛയെ കേന്ദ്രീകരിച്ചുള്ള അന്വേഷണങ്ങളിൽ പ്രധാനമാണ്. സാമൂഹികമായ അധികാരത്തിന്റെ പ്രവർത്തനത്തെ വിശകലനം ചെയ്യുന്നതിൽ ആന്റി-ഈഡിപ്പസിന്റെ പ്രധാനപ്രശ്നം അതിനാൽ ആഗ്രഹത്തിന് എങ്ങനെ അധികാരത്തിലേക്ക് ഉണർവുണ്ടാക്കാൻ കഴിയുമെന്ന് നിരീക്ഷിക്കുക എന്നതാണ് (AO 2000:29). ഈഡിപ്പൽശിശുവിന്റെ ഈ ദമനാത്മക അബോധത്തെ ഭാഷയിലേക്കും പിതൃനാമ സൂചകത്തിലേക്കും നയിക്കാൻ ലകാനിയൻ മനോവിശ്ലേഷണവും പരിശ്രമിക്കുന്നു. ഇച്ഛ അന്യത്തോടുള്ള ഇച്ഛയാണെന്ന ലകാന്റെ[3] പ്രസിദ്ധമായ നിരീക്ഷണം ഇച്ഛയെ, വിഷയിയെ നിരന്തരമായി അപൂർണ്ണമാക്കുന്നു. കണ്ണാടിഘട്ട[4]ത്തിലെ അപരവുമായി (Other)തന്നിലെ നിസ്സാര അപരം(other/Other) സ്ഥാപിക്കുന്ന തെറ്റായ തിരിച്ചറിവിന്റെ മണ്ഡലത്തിലാണ് ലകാനിയൻ വിഷയിയെ കണ്ടെടുക്കാനാവുക. അപരവുമായുള്ള സൂചകാത്മക ബന്ധം വിഷയിയിലെ നിരന്തരമുള്ള വിടവിലാണ് ഊന്നുന്നത്. ഈ അപരിഹാര്യമായ വിടവിന്റെ മണ്ഡലം ഇച്ഛയെ നിരന്തരം നീട്ടിവെക്കുന്നതാക്കുന്നു. സാങ്കല്പിക- പ്രതീകാത്മക ക്രമങ്ങളിൽ[5] പിതൃനാമ[6]ത്താൽ ദമിതമാക്കപ്പെടുന്ന, സൂചകങ്ങളിലേക്ക് തെന്നിമാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഇച്ഛ ഉദാത്തതയുടെ മാധ്യസ്ഥത്തിലാണ് യാഥാർത്ഥ്യമാകുന്നത്. അല്ലെങ്കിൽ, അബോധത്തിലെ ദമിതചോദനയാകുന്നത്. യാഥാർത്ഥ്യത്തിന്റെ (real) മിന്നിമായുന്ന നിമിഷങ്ങളായി മാത്രം സഫലമാകാൻ സാധ്യതയുള്ള വിഷയീത്വത്തിന്റെ ഈ ഇച്ഛാപരത്വമാണ് ലകാനിയൻ മനോവിശ്ലേഷണത്തിൽ പ്രാധാന്യം നേടുന്നത്.

സ്കീസോഅനാലിസിസിലൂടെ ദല്യൂസ് ഈ മനോവിശ്ലേഷണപാതയെ സാമൂഹ്യ ഊർജ്ജ രൂപീകരണപ്രക്രിയയിലേക്ക് വ്യാപിപ്പിക്കുന്നു. ഫ്രോയിഡിന്റെ തന്നെ സൂചകങ്ങളെ ഉപയോഗിക്കുമ്പോഴും അങ്ങേയറ്റം സാമൂഹ്യമായ വിധ്വംസകതയെ അത് മുന്നുപാധിയാക്കുന്നു. ഇച്ഛായന്ത്രം, അംഗവ്യവച്ഛേദകമായ അംഗരഹിതശരീരം എന്നീ ദല്യൂസിയൻ പരികല്പനകളുടെ വിശകലനത്തിലൂടെയാണ് ഇത് വ്യക്തമാക്കാനാവുക. ഫ്രോയിഡ് കണ്ടെത്തിയ അബോധമനസ്സ് അദൃശ്യവും

എന്നാൽ യഥാതഥവുമായ ഒരു അബോധശരീരത്തിന്റെ സൂക്ഷ്മമായ (virtual), ഒരു സംഘാത്മകശരീരത്തിന്റെ ഭൗതിക വ്യവഹാരമാണെന്ന് തെളിയിക്കുകയാണ് ദല്യൂസും ഗോത്താരിയും ചെയ്തത് (ബി.രാജീവൻ, 2022:839). മുതലാളിത്ത കമ്പോളയുക്തിയുടെ അധീശത്വയന്ത്രങ്ങളായ മാധ്യമങ്ങൾ, സാങ്കേതികവിദ്യ, പണമൂലധനം എന്നിവയെല്ലാം വൈയ ക്തിക ഇച്ഛകളെ ഉപഭോഗ ചോദനകളാക്കി അഭാവബോധത്തെ ചലിപ്പി ക്കുന്നു. എന്നാൽ ചരിത്രത്തിന്റെ സാമൂഹ്യരൂപീകരണ ശേഷി അതിൽ ത്തന്നെ സ്വയം സിദ്ധമാണെന്നും അതിന് പ്രവർത്തിക്കാൻ ഒരു ഇച്ഛായ ന്ത്രവും അതിൽത്തന്നെ സന്നിഹിതമായുണ്ടെന്നും സ്ഥാപിക്കാൻ ദല്യൂ സിയൻ ചിന്തയ്ക്ക് കഴിയുന്നു. ഇച്ഛായന്ത്രത്തിന്റെ സന്നിഹിതയാ ഥാർത്ഥ്യം അധികാരത്താൽ, പിതൃനാമത്താൽ ഭരിക്കപ്പെടുന്ന അഭാവ ബോധത്തെ അട്ടിമറിക്കാൻ ശേഷിയുള്ളതാകുന്നതാണ് സ്കീസോ അനാലിസിസിന്റെ കാതലായ വശം.

ഇച്ഛയുടെ സങ്കല്പന ഉറവകൾ

ആഗ്രഹം അഥവാ ഇച്ഛ പ്ലാറ്റോണിയൻ കാലഘട്ടം മുതലേ തത്വ ചിന്താപരമായ അന്വേഷണങ്ങളിൽ ഇടം തേടിയ സങ്കല്പനമാണ്. ആത്മാവിന്റെ അന്വേഷണത്വരയെ പ്ലാറ്റോ ആഗ്രഹലോകവുമായി ബന്ധിപ്പിച്ചു. ഒരു വസ്തുവിനെ നിഷേധാത്മകമായി ഏറ്റെടുക്കുന്നതി ലൂടെ നികത്തപ്പെടുന്ന വിഷയിയിലെ ശൂന്യതയിലൂടെയാണ് പ്ലാറ്റോണി യൻ ഇച്ഛ പ്രവർത്തിതമായത്. പ്ലാറ്റോയെ പിൻതുടർന്ന് സ്പിനോസയും നീഷേയും വരെ നീളുന്ന പാശ്ചാത്യ തത്വചിന്തയിൽ ആഗ്രഹത്തിന്റെ പ്ലാറ്റോണിക് പരിഗണന സമാനമായിരുന്നു. എങ്കിലും സ്പിനോസയിൽ അത് മനുഷ്യപ്രയത്നത്തോടൊപ്പം ചേർന്നുവരുന്ന ആഗ്രഹമായി മാറുന്നുണ്ട്. ബാഹ്യമായ കാരണങ്ങളോടൊപ്പം സ്വന്തം അസ്തിത്വം നിലനിർത്താനുള്ള സ്വയം സ്ഥിരീകരണ ഇച്ഛകൂടി സ്പിനോസ വ്യക്തമാ ക്കുന്നുണ്ട്. ദല്യൂസും ഗോത്താരിയും ഈ സ്പിനോസിസ്റ്റ് വഴിയിലൂടെ സഞ്ചരിക്കുന്നു. ആഗ്രഹത്തിന്റെ സ്ഥിരീകരണ ക്ഷമതയെ. പ്രയത്ന ശക്തിയുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന നീഷേയുടെ രീതിയേയും ഇവർ പിൻ പറ്റുന്നു. സ്കീസോഅനാലിസിസിൽ ആഗ്രഹം യാഥാർത്ഥ്യവത്ക്ക രിക്കാവുന്ന ഒരു ഭൗതിക ശക്തിയായി സ്വീകരിക്കപ്പെടുന്നു. ഈ സ്പി നോസിസ്റ്റ്-നീഷേയൻ അന്വേഷണങ്ങളുടെ വിപുല മേഖല ആന്റി ഈഡിപ്പസിൽ സമന്വയിക്കുന്നു, വിപുലപ്പെടുന്നു.

ദല്യൂസിയൻ ഇച്ഛ ഒരു സാമൂഹ്യ കൂട്ടായ്മയുടെ ഉല്പന്നമാണ്. ഇച്ഛായന്ത്രം അധികാരത്തോടുള്ള ഇച്ഛയെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ആഗ്രഹ ത്തിന്റെ നിഷേധാത്മക തലത്തെ വിമർശിച്ചുകൊണ്ടാണ് ഈ വിശ

കലനം മുന്നോട്ടുപോകുന്നത്. ലകാനിയൻമനോവിശ്ലേഷണം വരെയുള്ള ആഗ്രഹത്തിന്റെ അഭാവപരികല്പനയെയാണ് ആന്റി ഈഡിപ്പസ് വിമർശവിധേയമാക്കുന്നത്. സ്വന്തമാക്കലിന്റെ നിമിഷങ്ങളിലോരോന്നിലും അഭാവത്തിലേക്ക് സ്വയം ആദർശവത്ക്കരിക്കപ്പെടുന്ന ലകാനിയൻ ഇച്ഛയോടാണ് ദല്യൂസിയൻ അന്വേഷണം ഏറ്റുമുട്ടുന്നത്. അപരത്തിലേക്ക് ഭ്രമാത്മകമായി പ്രചോദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന ലകാനിയൻ അഭാവത്തിന്റെ അമൂർത്തതയെയാണ് ദല്യൂസ് സാമൂഹ്യമായി വിശകലനം ചെയ്യുന്നത്. ഇച്ഛ അത്തരത്തിൽ യാതൊന്നിന്റെയും അഭാവമല്ല എന്നതാണ് ദല്യൂസിയൻ വിശകലനത്തിന്റെ കാതൽ (AO, 2000:15). ഇച്ഛ ഉല്പാദനപരമാണെങ്കിൽ അതിന്റെ ഫലം യാഥാർത്ഥ്യമാണ്. ആഗ്രഹം ഉല്പാദനക്ഷമമാണെങ്കിൽ അതിന് യഥാർത്ഥലോകത്ത് മാത്രമേ യഥാർത്ഥ്യമാകാൻ കഴിയൂ. ഭൗതികവസ്തു ലോകത്തെ നിരവധിയായ ചലനാത്മക ബന്ധങ്ങളെയും ശരീരത്തിന്റെ വിഘടിത ഘടനാത്മകനിലയെയും ഉല്പാദനത്തിന്റെ യൂണിറ്റുകളാക്കി മാറ്റുന്ന, നിഷ്ക്രിയാവസ്ഥയിലൂടെ മാത്രം പ്രവർത്തനനിരതമാകുന്ന ഊർജ്ജസമന്വിതാവസ്ഥയാണ് ദല്യൂസിയൻ ഇച്ഛ. നിഷ്ക്രിയത്വം ക്രിയാംശമായി മാറുന്ന ഇടമാണ് ശരീരം. ആഗ്രഹവും അതിന്റെ വസ്തുവും ആ നിലയ്ക്ക് ഒന്നു തന്നെയാണ്. ആഗ്രഹത്തെ അതുകൊണ്ടാണ് ദല്യൂസ് ആഗ്രഹയന്ത്രം- ഇച്ഛായന്ത്രം എന്നു വിളിക്കുന്നത്. ആധുനികതയിലെ സാമാന്യമായ യാന്ത്രികതയെ ആ വിശകലനം ഊന്നുന്നില്ല. മറിച്ച് യന്ത്രാത്മം എന്ന പരികല്പനയാണ് ദല്യൂസ് മുന്നോട്ടുവെക്കുന്നത്. ഇവിടെ ആഗ്രഹത്തിന്റെ, ഇച്ഛയുടെ വസ്തു അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മറ്റൊരു യന്ത്രമാണ്. അതുകൊണ്ടു തന്നെ ആഗ്രഹത്തിന്റെ യാഥാർത്ഥ്യം ഒരു അസാധ്യതയല്ല അത് പിന്നെയും പിന്നെയും നിർമ്മിതമാണ് (AO, 2000:34). ഈ ഇച്ഛായന്ത്രത്തിന് വിശദീകരിക്കാവുന്ന ഒരു യാഥാർത്ഥ്യത്തിന്റെ സാധ്യതയിലാണ് ദല്യൂസ് സ്കീസോഫ്രീനിയയെ സ്ഥാനപ്പെടുത്തുന്നത്. സ്കിസോഫ്രീനിക് അബോധഘടന പ്രകൃതിയെ മറ്റൊരു രേഖീയ അവസ്ഥാന്തരമാക്കി മാറ്റി പ്രതിഷ്ഠിക്കുന്നില്ല. പ്രകൃതി-മനുഷ്യ സംയോഗത്തിന്റെ ഉല്പാദന പ്രക്രിയയാണ് ഉല്പാദനത്തിന്റെ കേന്ദ്രബിന്ദു. ഉല്പാദനം, വിതരണം, ഉപഭോഗം എന്നിങ്ങനെ വേറിട്ട പ്രക്രിയാപരതയെ അതിവർത്തിക്കുന്നതാണ് ഇവിടെ അവതരിപ്പിക്കുന്ന പ്രക്രിയയെക്കുറിച്ചുള്ള നിലപാട്. പ്രകൃതിയിലും മനുഷ്യരിലും ഇച്ഛയന്ത്രം ഇടപെടുമ്പോൾ എല്ലാത്തിനും ഉല്പാദനപ്രക്രിയ എന്ന സാരാംശം ലഭിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത് (AO, 2000:9).

നിശ്ചിതത്വത്തിന്റെ അതിർത്തികളെ തള്ളിക്കൊണ്ട് ഒഴുകിവരുന്ന വ്യാപനശേഷിയുള്ള ഇച്ഛയന്ത്രമായാണ് ഈ സമന്വിതനിലയെ തുറന്നു

കാട്ടുന്നത്. ആധിപത്യഘടനയെ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന സമൂഹം ആഗ്രഹത്തിന്റെ ഈ ഘടനയെ അടിച്ചമർത്തുന്നു. നിങ്ങൾ അതിർത്തി കടക്കരുത് എന്നൊരു മുന്നുപാധി അവിടെ സന്നിഹിതമാണ്. വിലക്കിന്റേതായ ഒരു സൂചകത്തെ ഉപയോഗിച്ചാണ് അതിർത്തി കണ്ടെത്തുന്നത്. നിയമം സിഗ്നിഫിക്കേഷന്റെ ഒരു ഉല്പ്പന്നമാണ്. തല്ഫലമായി, അത്തരം അതിരുകൾ അടിച്ചേല്പ്പിക്കുന്ന സാമൂഹിക രൂപീകരണം ലോകത്തിലെ തത്ത്വങ്ങളുടെയും അതിരുകളുടെയും ക്രമത്തിന്റെയുംസ്രഷ്ടാവായ ഒരു അതിരുകടന്ന ദൈവത്തിന്റെ സ്ഥാനം സ്വീകരിക്കുന്നു. ഇതിനെ പ്രകൃതിയുടെയോ സമൂഹത്തിന്റെയോ അതിരുകൾ ലംഘിക്കുന്നത് തടയാൻ വേണ്ട നിയമമായിത്തന്നെ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു. അപ്പോഴും നിയമം അതിരുകൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതായാണ് സ്വീകരിക്കപ്പെടുന്നത്. കാരണം ലംഘനത്തിന് ശിക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതുവരെ നിരോധിക്കപ്പെട്ടത് എന്താണെന്ന് ഒരാൾ കണ്ടെത്തുന്നില്ല. എന്നിരുന്നാലും, ഇത്തരമൊരു നിയമം കേവലം ആഗ്രഹത്തിന്റെ ഒരു ഉല്പ്പന്നമാണ്. ഈ പ്രത്യേക വിച്ഛേദനം ആഗ്രഹത്തിന്മേൽ ഇരട്ട ബന്ധം ചുമത്തുന്നു: ഒന്നുകിൽ നാം അടിച്ചേല്പ്പിക്കപ്പെട്ട വ്യത്യാസങ്ങൾ അംഗീകരിക്കും, അല്ലെങ്കിൽ വ്യതിരിക്തമോ അല്ലാത്തതോ ആയ ഒരു അഗാധത്തിലേക്ക് തിരികെ വീഴും (AO, 2000:78).

അടിച്ചേല്പ്പിക്കപ്പെട്ട ക്രമത്തിന് പുറത്തായിരിക്കുക എന്നത് ഭ്രാന്തിലേക്കും അരാജകത്വത്തിലേക്കും കൂപ്പുകുത്തുകയാണ്. എന്നിരുന്നാലും, ഇവിടെ, സ്കീസോഫ്രീനിക് ഭീഷണി, നിയമത്തിന്റെ അതേ ഊർജ്ജ രൂപത്തിൽ സന്നിഹിതമാണ്. അതേസമയം ഇച്ഛായന്ത്രം പല തലങ്ങളിൽ, രീതിയിൽ കബളിപ്പിക്കപ്പെടുകയോ പിടിച്ചെടുക്കുകയോ ചെയ്യാം. നിയമം അനുസരിക്കുകയാണെങ്കിൽ, അതോടൊപ്പം നടക്കുന്ന പ്രാഥമിക അടിച്ചമർത്തലിനൊപ്പം ഉൽപ്പാദനവും ക്രമികമാകും. അല്ലെങ്കിൽ നിയമത്തിന്റെ ആന്തരികവല്ക്കരണം അതിന്റെ അടയാളങ്ങളുമായി ഇടയുന്നതിലൂടെ, സാമൂഹിക മേഖലയിൽ നിയമത്തിന്റെ അടിച്ചേൽപ്പിക്കലിനെതിരെ നിരന്തരമായി തയ്യാറായിരിക്കുകയും ഇതര ആഗ്രഹങ്ങളെ ആഗ്രഹവത്ക്കരിക്കലുമാകുന്നു. സാംസ്കാരിക പുനർനിർമ്മാണം ആന്തരികമായി നിയമങ്ങളേയും നിരോധനങ്ങളേയും പുനക്രമീകരിക്കപ്പെടുന്നതിന്റെ ഫലമാണ്. അധികാരത്തിന്റെ ഈ പ്രവർത്തന മാധ്യസ്ഥതയെ തള്ളിക്കളയാൻ ശേഷിയുള്ള ഇച്ഛായന്ത്രമാതൃക എല്ലാത്തരം മാധ്യസ്ഥതകളെയും കവിഞ്ഞുനിൽക്കുന്നു. ഫ്രോയിഡിയൻ ദമനാത്മക ഉദാത്തവത്ക്കരണങ്ങൾക്കപ്പുറത്തുള്ള പ്രക്രിയാപരതയാണിത്.

ഉല്പാദന ബന്ധങ്ങളെയും ഉല്പാദന ശക്തികളെയും നിയന്ത്രിക്കാനുള്ള ഏതൊരു പ്രവർത്തനവും ഇച്ഛയും സാമൂഹികമാണ്. സാമൂഹിക രൂപീകരണപരമായ (social formation) ഈ ഇടപെടൽ ശേഷിയെ അപായപ്പെടുത്തുക എന്നതാണ് മുതലാളിത്ത ഉല്പാദന (ഉപഭോഗ) പ്രക്രിയയിലെ പ്രധാന നിഷേധബലതന്ത്രം. സമൂഹത്തിൽ കാണപ്പെടുന്ന ആഗ്രഹത്തിന്റെ പാരനോയിക്, സ്കീസോഫ്രീനിക് വശങ്ങളെക്കുറിച്ച് ആന്റി ഈഡിപ്പസ് വിശദമാക്കുന്നുണ്ട്. സ്വേച്ഛാധിപത്യപരമോ ശ്രേണീപരമോ ആയി കെട്ടിപ്പടുക്കപ്പെടുന്ന പൗരസമൂഹം പാരനോയിക് സമൂഹമാണ്. വിഭ്രാമകമായ, സ്കീസോഫ്രീനിക് അനുഭവം വിമോചനപരമാകുമ്പോൾ പാരനോയിക് സമൂഹം ഏകാധിപത്യത്തിന്റെ വഴിയേ സഞ്ചരിക്കുന്നു. ശ്രേണികളെ അപ്രസക്തമാക്കുന്ന തിരശ്ചീനബന്ധങ്ങൾ സ്കിസോഫ്രീനിക്ക് ബന്ധമാണ് അധികാരവുമായി നിലനിർത്താൻ ശ്രമിക്കുന്നത്. ഈ വിമോചകമായ ആഗ്രഹത്തിനാണ് മുതലാളിത്തത്തോട് വിധ്വംസകമായ ഊർജ്ജമായി ഇടപെടാൻ ശേഷി എന്നതാണ് ദല്യൂസിയൻ ഇച്ഛയുടെ രാഷ്ട്രീയ സാരാംശം. ഈവിധമുള്ള ധനാത്മക അർത്ഥത്തിൽ അത് മനോവിശ്ലേഷണത്തോടുള്ള കൃത്യമായ വേർപിരിയലായി കാണാം.

അതേസമയം ആന്റി ഈഡിപ്പസിന്റെ കേന്ദ്രാശയമായി ആഗ്രഹത്തെ സ്ഥാപിക്കുകയെന്നതിൽ മനോവിശ്ലേഷണത്തോട് ഈ വിശകലനം കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഫ്രോയിഡിയൻ ഈഡിപ്പൽ ഘടനയെ അതിന്റെ ദമനാത്മക നിലയിൽനിന്ന് വിടുവിക്കുകയും പിതാവിന്റെ അപ്രമാധിത്വത്തിൽനിന്ന് സ്വതന്ത്രമാക്കുകയും ചെയ്യുകയാണിവിടെ. ആധുനിക മുതലാളിത്ത ഉല്പാദന പ്രക്രിയയിൽ ആഗ്രഹത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനപരമായ സാമൂഹ്യരൂപീകരണ ഊർജ്ജം കണ്ടെടുക്കുന്നതിലൂടെ ഈ സങ്കല്പന സ്വീകാര്യത വിപുലപ്പെടുത്തുന്നു എന്നുതന്നെ പറയേണ്ടിവരും. ലൈംഗികതയിലെ അധികാരപ്രയോഗത്തെ ജന്മവാസന-ചോദന (drive)യായി കണ്ട് ഫ്രോയിഡിയൻ അന്വേഷണത്തെ അത് ഇച്ഛാക്രമങ്ങളുടെ വിനിമയശേഷിയായി മനസ്സിലാക്കാൻ അവസരമൊരുക്കുന്നു. അങ്ങനെ സാമൂഹിക ഉല്പാദനം, പുനരുത്പാദനം എന്നിവയെ മനസ്സിലാക്കാനുള്ള ആശയപരമായ ഊർജരൂപമായി ദല്യൂസിയൻ ഇച്ഛ മാറുന്നു. അത് ജീവിതത്തിന്റെ സർവ്വവ്യാപിയായ യഥാർത്ഥ്യമായി തിരിച്ചറിയുന്നു. അതോടൊപ്പം തന്നെ ആഗ്രഹം എന്ന സങ്കല്പനവുമായി ഉല്പാദനം എന്ന ആശയത്തെ ചേർത്തുവെക്കുന്നു. ഇതിലൂടെ ഇച്ഛായന്ത്രമെന്നത് ചരിത്രത്തിലെ യാഥാർത്ഥ്യമായി മനസ്സിലാക്കപ്പെടുകയാണ്. ആ നിലയ്ക്ക് മനോവിശ്ലേഷണത്തിന് ഒരു ബദലായാണ് ഈ ഇച്ഛായന്ത്രത്തിന്റെ യാഥാർത്ഥ്യക്രമം, സ്കിസോഫ്രീനിക്കായി മാറുന്നത്. സമൂഹത്തിലെ

അബോധാവസ്ഥയിലുള്ള എല്ലാ നിക്ഷേപങ്ങളുടെയും വികേന്ദ്രീകൃതവും ഛിന്നഭിന്നവുമായ ഊർജ്ജരൂപങ്ങളെ വിശകലനപരമാക്കുന്നതിന് ഈ രീതി പ്രേരണയാകുന്നു. ആഗ്രഹത്തിന്റെ ഒഴുകിപ്പരക്കൽശേഷി വിഷയിയുടെ മേലുള്ള ശ്രേണിപരതയെ ഭീഷണമാംവിധം തള്ളിമാറ്റുന്നു. സാംസ്കാരിക ശ്രേണീകരണയുക്തിയുടെ ന്യൂറോട്ടിക്തലത്തിൽനിന്ന് മനോവിശ്ലേഷണത്തെ മോചിപ്പിക്കുകയാണെന്നും പറയാം. ആധുനികത നിർമ്മിച്ചുവെച്ച ദ്വന്ദാത്മകതയെ അപ്രസക്തമാക്കുന്ന, പ്രാതിനിധ്യത്തിന്റെ യുക്തികളെ ചോദ്യം ചെയ്യുന്ന, പൂർണതാസങ്കല്പങ്ങളെ തുരങ്കംവെക്കുന്ന ഒരു വിശകലനസാധ്യതയാണ് സ്കീസോഅനാലിസിസ് തുറന്നുതരുന്നത്. അതിലാണ് ഇച്ഛായന്ത്രത്തിന്റെ യഥാർത്ഥ്യവൽക്കരണം പ്രസക്തമാക്കുന്നത്.

സ്കീസോഅനാലിസിസിന്റെ പ്രതിമാനവിക ഉടമ്പടികൾ

രോഗനിദാനത്തിന്റെയും ചികിത്സയുടെയും പാരമ്പര്യവഴി മനസ്സിന്റെ വിഭ്രാമകനിലയെ ഒരു പരിമിതിയായി അവതരിപ്പിക്കുന്നു. മനശ്ശാസ്ത്രത്തിന്റെ ഈ ചികിത്സാപരയുക്തിയെ സ്കിസോഅനാലിസിസ് തള്ളിക്കളയുന്നു. ആധുനികതയുടെ മാനസിക പരിമിതി ഉല്പാദനപരമായ ശക്തിവിശേഷമായി ആന്റി ഈഡിപ്പസിൽ പ്രാധാന്യം നേടുന്നു. മുതലാളിത്തത്തിന്റെ സർവ്വവ്യാപിയായ അധികാരത്തെ അട്ടിമറിക്കാനുള്ള ഊർജ്ജമായി, ഇച്ഛായന്ത്രമായി വിഷയിയിലെ വിഭ്രാമക മനോനിലകൾ സ്കീസോഅനാലിസിസിൽ ഇടം പിടിക്കുന്നു. ആഗ്രഹ ഉല്പാദന പ്രക്രിയയിലൂടെ മുതലാളിത്തഇച്ഛ അതിന്റെ തന്നെ നാശത്തെ ഉറപ്പിക്കുമെന്ന് ഈ നിരീക്ഷണം വ്യക്തമാക്കുന്നു. സാമൂഹ്യമായി സംഘടിതമാകുന്ന ഊർജ്ജരൂപങ്ങൾക്ക് അതിന്റെ വ്യവസ്ഥാപിത വഴികളിൽനിന്ന് വിടുതൽ നേടാനുള്ള ഊർജ്ജം കൂടി ഉൾക്കൊള്ളാനാകുന്നു. കാരണം അത് അതിൽതന്നെ യാഥാർത്ഥ്യമാണ്. ഒരേ വംശാവലിയിൽ ചരിത്രം കെട്ടിനിർത്തപ്പെടുകയില്ലല്ലോ. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഇച്ഛായന്ത്രത്തിന്റെ വിപ്ലവാത്മകനില വസ്തുക്കളുമായുള്ള നിരന്തരബന്ധത്തെ ഉറപ്പിക്കുന്ന മുതലാളിത്തക്രമത്തിൽ ബഹുമുഖമായി പ്രവർത്തനനിരതമായേക്കാം.

മുതലാളിത്ത കമ്പോളയുക്തി ജീവിതത്തിന്റെ പൊതുവായ കുതിപ്പിനെ സാധ്യമാക്കുന്ന ഇച്ഛകളെ ജന്മവാസനകളായി മനസ്സിലാക്കാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു. അതിലൂടെ ഇച്ഛകളെ ദമനാത്മകനിലയിൽ ഉറപ്പിക്കുന്നു. ദമനാത്മകഇച്ഛ ലകാനിയൻ കണ്ണാടിഘട്ട ശിശു സാങ്കല്പികക്രമ (imaginary order) ത്തിൽ നേടുന്ന ബന്ധത്തിന്റെ മുന്നുപാധിയാകുന്നു. അധികാരവും ഇച്ഛയും തമ്മിലുള്ള ശ്രേണീകൃതബന്ധമാകട്ടെ പ്രതിനിധാനാത്മകവുമാണ് (symbolic order). ഈ സാങ്കല്പിക- പ്രതിനിധാ

നാത്മക വിഷയീത്വത്തെ അതിവർത്തിക്കുന്ന ഇച്ഛയുടെ യാഥാർത്ഥ്യക്രമ മാണ് ഇച്ഛായന്ത്രവും അധികാരവും തമ്മിലുള്ള വിധ്വംസക യാഥാർത്ഥ്യ മായി ദല്യൂസിയൻ വിശകലനത്തിൽ പ്രാമാണ്യം നേടുന്നത്. ദമനാത്മക ചോദനകൾക്കു നേരിട്ട് ഉല്പന്നക്കമ്പോളവുമായി ഇഴയടുപ്പമുണ്ടാക്കാൻ കഴിയുന്ന മൂലധനാധികാര ശക്തികൾ യാഥാർത്ഥ്യത്തെ വസ്തുവത്ക്കര ണത്തിലേക്ക് സമന്വയിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. അണുകുടുംബഘടന യിലെ അമ്മയുമായുള്ള ശിശുവിന്റെ വിടുതി കുടുംബത്തിലെ മറ്റംഗങ്ങളു മായുള്ള ലൈംഗികവിലക്കിനെ ഉറപ്പിക്കുന്നതുകൂടിയാണ്. ഈയൊരു സവിശേഷ ചരിത്രമുഹൂർത്തത്തിലാണ് മനോവിശ്ലേഷണം ഈഡിപ്പസ് കോംപ്ലക്സിനെ അവതരിപ്പിക്കുന്നത്. ഇതേ അർത്ഥത്തിൽ തന്നെയാണ് മുതലാളിത്ത ഘടനയിലെ സമ്പത്തിന്റെ കേന്ദ്രീകരണത്തെ വ്യവസ്ഥ യ്ക്കുള്ളിൽ സ്വകാര്യവത്ക്കരിക്കുന്നത്. കർതൃത്വങ്ങളുടെ പ്രത്യുല്പാദന പ്രക്രിയ കുടുംബത്തിന്റെ സ്വകാര്യതയായും സാമ്പത്തിക ഉല്പാദനത്തി ന്റെ മണ്ഡലത്തെ തീർത്തും കുടുംബത്തിന് പുറത്തുള്ള വിഷയമായും വേർതിരിക്കുന്നതിന് മുതലാളിത്തം പരിശ്രമിക്കുന്നു. കുടുംബമെന്നത് ഉപഭോഗത്തിന്റെയും പ്രത്യുല്പാദന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെയും അടിസ്ഥാ നത്തിലുള്ള ബന്ധമായി മുതലാളിത്തം വിഭാവനം ചെയ്യുന്നു. മുതലാ ളിത്ത സമൂഹത്തിൽ ഉപഭോഗത്തിന്റെ സംയോജനത്തിലൂടെയാണ് സമൂഹം പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. ഉല്പ്പാദനത്തിന്റെ വ്യാവർത്തകസ്വഭാവം ഒരു ഭരണവർഗ്ഗം വിനിയോഗിക്കുന്നതിനു പകരം, അത് പ്രത്യക്ഷത്തിൽ, മൂലധനത്തിന്റെ ഡിടെറിറ്റോറിയലൈസ്ഡ് ബോഡിതന്നെ ഉപയോഗി ക്കുന്നു. മുമ്പ്, പണത്തിന്റെ മൂല്യം അതിനെ അന്തർവഹിക്കുന്ന നിയമവ്യവസ്ഥകൾക്ക് മാത്രമാണ് ബാധകമായിരുന്നത്. അത് അടിസ്ഥാ നപരമായി പരസ്പരധാരണയുടേയോ വിനിമയത്തിന്റെയോ മൂലധന മായിരുന്നു. മൂല്യത്തിന്റെ പൊതുവായ തുല്യതയനുസരിച്ച് ധനവിനിമയം സാധ്യമായിരുന്നു. എന്നാൽ പണം അതിന്റേതായ മിച്ചമൂല്യം സൃഷ്ടിക്കു മ്പോൾ മൂലധനം ആരംഭിക്കുന്നു. പണം പണത്തെ ജനിപ്പിക്കുകയും സ്വയം ഉല്പ്പാദനക്ഷമമാവുകയും ചെയ്യുന്നു. മൂലധനം സ്വയം പുനർ നിർമ്മിക്കുമ്പോൾ മാത്രം, ഡിടെറിറ്റോറിയലൈസേഷന്റെ ഒരു പുതിയ പരിധിയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു സ്വതന്ത്ര വസ്തുവായി മാറുന്നു. ഇവിടെ അത് പുതിയ സാമൂഹ്യഊർജ്ജ സ്രോതസ്സായി മാറുന്നു. എല്ലാ ഉല്പാദന ശക്തികളെയും സ്വായത്തമാക്കുന്ന അർദ്ധകാരണമാകുന്നു. മൂലധനത്തിന്റെ ഗുണപരമായ ഈ പ്രത്യേകത അതിനെ ആഗ്രഹത്തെ സ്വയം ഉല്പ്പാദിപ്പിക്കുന്ന ഒരു ഉപകരണമാക്കി മാറ്റുന്നു. മൂലധനത്തിന് സ്വയം പുനർനിർമ്മിക്കാൻ കഴിയും എന്ന ധാരണ ഒരു മിഥ്യയാണ്; ഉല്പ്പാദന ബന്ധങ്ങളുമായി സംയോജിപ്പിക്കുമ്പോൾ മാത്രമേ അതിന് കഴിയൂ. തൊഴിലാളിക്ക് നൽകുന്ന പണം സ്വയം പുനരുല്പ്പാദിപ്പിക്കാൻ

കഴിവുള്ളതല്ല; അത് ഉപഭോക്തൃ സാധനങ്ങൾക്കായി മാത്രം മാറ്റപ്പെടുന്ന അവസ്ഥയിൽ ഉപഭോഗത്തിന്റെ ഉല്പാദനമാണ്, അഥവാ അതിനായുള്ള അഗമ്യഗമനേച്ഛയാണ് മേൽക്കൈ നേടുക. ആ നിലയ്ക്ക് അഗമ്യഗമനത്തിനുള്ള ആഗ്രഹം മുതലാളിത്തസമൂഹത്തിന്റെ പരമപ്രധാന ഊർജ്ജമാകുന്നു. അഗമ്യഗമനം അവസാനം, ആഗ്രഹത്തിന്റെ യഥാർത്ഥ പ്രതിനിധിയായി മാറുന്നു, കാരണം, ആഗ്രഹം അതിലൂടെ അഗമ്യഗമനത്തിന്റെ ഘടന ഏറ്റെടുക്കുന്നു.

ഈയൊരു ഘടനാത്മക ഘടനയെ അട്ടിമറിക്കുന്ന വിധമാണ് സാമൂഹ്യ ഉല്പാദനത്തിന്റെ സവിശേഷ ഊർജ്ജനിലയായി ഇച്ഛായന്ത്രത്തിന്റെ പ്രവർത്തന സാധ്യത മുന്നോട്ടുവെക്കുന്നത്. അതിൽ ഇച്ഛായന്ത്രം തീർത്തും സാമൂഹ്യമാണ്, സ്വതന്ത്രമാണ്. അതുപോലെതന്നെ അത് വ്യവസ്ഥാപരമായ എല്ലാ വിഭജനങ്ങളേയും അപ്രസക്തമായി പ്രകൃതിയിലെ എല്ലാ ഘടകങ്ങളിലേക്കും ഒഴുകിപ്പരക്കുന്നു. അബോധത്തെ പ്രതിനിധാനാത്മകമായി വിലയിരുത്താൻ കഴിയില്ല എന്നതാണ് ഈ സ്കീസോഅനാലിസിസിന്റെ ഒരു പ്രത്യേകത. മറ്റൊന്ന് പ്രതിനിധാനാത്മക ചിന്ത അടിസ്ഥാനപരമായി ദമനാത്മകമാണ്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ അതിനെ ഈ വിശകലനരീതി നിഷേധിക്കുന്നു. പ്രതിനിധാനത്തിന്റെ മൂന്നാമതൊരു വിമർശനതലമായി ഈഡിപ്പസ് കോംപ്ലക്സിനെ തന്നെയും സ്കീസോഅനാലിസിസ് വിമർശനവിധേയമാക്കുന്നു. അഗമ്യഗമന വിലക്കിനെ ഒരു മിത്തിക്കൽ പ്രശ്നമായി അവതരിപ്പിക്കുകയല്ല. ഇച്ഛയന്ത്രത്തെ പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്ന അനുപൂരകബലതന്ത്രമായി അഗമ്യഗന വിലക്ക് ആന്റീഈഡിപ്പസിൽ കടന്നുവരുകയാണ്. കണ്ണാടിഘട്ട ശിശുവിന്റെ അപജ്ഞാനത്തിന്റെ മേഖലയാണിത്. അതായത്, ഉപഭോഗ ഉല്പാദനത്തിന്റെ ലോകത്ത് ചേർക്കപ്പെടുന്ന വിഷയി ഉൽപ്പന്ന പ്രവാഹങ്ങളുടേതായ സകലതും സാധ്യമാകുന്ന യാഥാർത്ഥ്യ ലോകത്ത് തന്നെ പ്രതിഷ്ഠിക്കുന്നതായി തിരിച്ചറിയുകയാണ്. മുതലാളിത്ത ഉല്പാദനം ഉപഭോഗം മാത്രമാകുന്ന അപരലോകത്തിന്റെ സർവാധിപത്യമാണ് ഇതിലൂടെ ഉറപ്പിക്കപ്പെടുന്നത്. ദല്യൂസിയൻ സ്കീസോഅനാലിസിസിൽ ചേർന്ന് നില്ക്കുന്നതും വേർപെട്ടുനില്ക്കുന്നതുമായ എല്ലാ സംയോഗങ്ങളും അബോധപരമാണ്. ആ നിലയ്ക്കാണ് ഇച്ഛായന്ത്രസങ്കല്പനവും അംഗവ്യവച്ഛേദമില്ലാത്ത അംഗരഹിത ശരീരം എന്ന സങ്കല്പനവും ചേർത്തുവായിക്കാനാവുന്നത്.

ശരീരം : ഒരു അബോധചിഹ്നശൃംഖല

ശരീരത്തിന്റ സാധ്യതയെ അപ്രസക്തമാക്കുന്ന ആധുനികതയുടെ പദാവലികൾ ഓരോ അവയവത്തെയും സവിശേഷമായി കാണാൻ

പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു. പരസ്പരം ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുമ്പോഴും, മനുഷ്യശരീരത്തെ (അവയവങ്ങളെ) ഒന്ന് മറ്റൊന്നിനുമേൽ അപരിചിതമേഖലയായി കാണാനാണ് ആധുനികതയുടെ യുക്തി പരിശീലിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. അതുപോലെതന്നെ മനുഷ്യൻ/പ്രകൃതി എന്ന വേർതിരിവിനെയും യാഥാർത്ഥ്യവത്ക്കരിക്കുന്നു. ചിന്ത ആത്മനിഷ്ഠവും ചിന്താവിഷയങ്ങളെ വസ്തുനിഷ്ഠമായും വേർതിരിക്കുന്ന ഈ രീതിയെ അന്തസ്ഥിതമായ ആഴത്തിൽ (immenent plane) സ്പിനോസ നിരാകരിക്കുന്നുണ്ട്. അതായത് മനുഷ്യചിന്ത അത്രമേൽ കേവലമല്ല. അത് പ്രപഞ്ചവ്യാപിയായ പദാർത്ഥത്തിന്റെ സഹജഗുണങ്ങളിലൊന്നാണ്. ചിന്തിക്കുന്ന പദാർത്ഥരൂപമാണ് ശരീരം. ചിന്തിക്കുന്ന പദാർത്ഥം മറ്റു പദാർത്ഥങ്ങളുമായി നാനാമുഖമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ബന്ധങ്ങൾ മാറുകയും പുതിയ ബന്ധങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ മറ്റു പദാർത്ഥങ്ങളുടെ ഭിന്നഗുണങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് ചിന്തിക്കുന്ന പദാർത്ഥം സ്വന്തം ചലനങ്ങൾ ക്രമപ്പെടുത്തുന്നു. (ബി. രാജീവൻ, 2022:625). പ്രപഞ്ചത്തിലെ വസ്തുഭേദങ്ങളുടെ അനന്തഭിന്നഗുണങ്ങളെ ചിന്തയുടെ തലത്തിൽ ഭിന്നമായി ആവർത്തിക്കണമെങ്കിൽ ചിന്തിക്കുന്ന ശരീരം സ്വന്തം ജൈവശരീരത്തിന്റെ അതിരുകൾ ഭേദിച്ച് ഏതാകൃതിയും കൈക്കൊള്ളാൻ പാകത്തിൽ നിലകൊള്ളുന്ന ഒന്നാകണം. ഇതാണ് ദല്യൂസിയൻ അംഗവ്യവച്ഛേദമില്ലാത്ത അംഗരഹിത ശരീരം (Body without organs) എന്ന സങ്കല്പനം[8].

നിങ്ങൾ അവനെ അവയവങ്ങളില്ലാത്ത ഒരു ശരീരമാകുമ്പോൾ നിങ്ങൾ അവന്റെ എല്ലാ യാന്ത്രികപ്രതികരണങ്ങളിൽ നിന്നും അവനെ വിടുവിക്കുകയും അവന്റെ യഥാർത്ഥസ്വാതന്ത്ര്യത്തിലേക്ക് തിരികെ കൊണ്ടുവരികയുമാണ് എന്ന് ആന്റൺ അർത്താഡിന്റെ വാക്യത്തെ പിൻപറ്റിയാണ് ദല്യൂസ് ഈ അബോധവിശകലനത്തിലേക്ക് എത്തുന്നത്. ഒരു ശരീരത്തിന് എന്തു ചെയ്യാൻ കഴിയുമെന്ന് ആർക്കും അറിയില്ല എന്ന സ്പിനോസയുടെ പ്രഖ്യാപനവും ഈ അംഗരഹിത ശരീരകല്പനയുടെ അടിസ്ഥാനധാരയാണ്[9]. ഇത്തരത്തിലുള്ള ശരീരത്തിന്റെ ഒഴുകിപ്പരക്കൽ യാഥാർത്ഥ്യമാക്കുന്നതിൽ ഇച്ഛയുടെ രാഷ്ട്രീയവിവക്ഷകൾ പ്രധാനമാണ്. ഇച്ഛയുടെ അബോധഘടന വിഷയിയെ നിർമ്മിച്ചെടുക്കുന്നതുപോലെ ശരീരത്തിലെ അവയവകോഡുകളുടെ വിവിധതരം സംയോഗങ്ങൾ ഇച്ഛായന്ത്രത്താൽ നിരന്തരം പുനക്രമീകരിക്കപ്പെടുന്നു. ഇച്ഛായന്ത്ര-ഇച്ഛാപര ഉല്പാദന ലോകത്ത് മാത്രം ആകൃതിഭേദങ്ങളോടെ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന ഒന്നായി ശരീരത്തെ സങ്കല്പിക്കുകയാണ് അംഗരഹിത ശരീരകല്പന. അവയവങ്ങളില്ലാത്ത ശരീരം ഉല്പ്പാദനത്തിൽനിന്ന് വേർതിരിച്ചെടുക്കുന്ന കേവലം ഉല്പാദനക്ഷമമല്ലാത്ത ഒരു ശരീരം മാത്രമല്ല, മുഴുവൻ പ്രക്രിയയേയും ഒരു നിമിഷത്തേക്ക് റദ്ദുചെയ്യാൻ വരെ

കഴിവുള്ള ഉല്പ്പാദനത്തെ മുഴുവൻ അത് ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. ഉൽപ്പാദന ക്ഷമമായ യന്ത്രങ്ങൾ ഒടുവിൽ ഉൽപ്പാദനക്ഷമമല്ലാത്ത ശരീരത്തെ ഉൽ പ്പാദിപ്പിക്കുന്ന വിധത്തിലുള്ള നിഷേധഘടനയേക്കൂടി അത് അന്തർവഹി ക്കുന്നു എന്ന് ചുരുക്കം. അതായത്, ഉൽപ്പാദനം തുടർച്ചയായി ഉൽപ്പാദി പ്പിക്കാനുള്ള പ്രേരണ, വിരുദ്ധ ഉൽപ്പാദനം ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു പരോക്ഷമാർഗ്ഗം കൂടിയാണ്. ഈ രീതിയിൽ, വസ്തുപര ചോദന ഉൽപ്പാദനത്തെ അടിച്ചമർത്തുന്നു. ആവർത്തനത്തിലൂടെ, ഒരാൾ മരണ ത്തിന്റെ മാതൃകയിൽ നിന്ന്, ആവർത്തിക്കേണ്ട ഒരു ആദർശമായി, മര ണാനുഭവത്തിലേക്ക്, കൈവരിക്കേണ്ട ഒരു അവസ്ഥയായി കടന്നു പോകുന്നു. ആ നിലയ്ക്ക് ആഗ്രഹം അടിച്ചമർത്തൽ വഴി മാത്രമേ ലോക ത്തിലേക്ക് വരുന്നുള്ളൂ.

ഉല്പാദനം എന്ന പ്രക്രിയ എല്ലാ ജീവൽമേഖലയിലെയും യാഥാർ ത്ഥ്യമാണെന്ന് പറയുന്നതിന്റെ അർത്ഥവ്യാപ്തി മനുഷ്യ/പ്രകൃതി സങ്കല്പനത്തെ സ്വതസിദ്ധമായി ഭാവനചെയ്യുക കൂടിയാണ്. യന്ത്രാത്മ കമായ ഇച്ഛയാൽ അംഗരഹിതശരീരം യാഥാർത്ഥ്യവത്ക്കരിക്കുന്നു. അല്ലാതെ മനസ്സ് ചിന്തകളേയും ഹൃദയം രക്തത്തെയും ഉല്പാദിപ്പിക്കു കയല്ല. ഓരോ ശാരീരിക ഭാഗങ്ങളും വിവിധ ശാരീരികാവയവങ്ങളുടെയും ഇച്ഛായന്ത്ര പ്രവർത്തനത്തിന്റെയും സ്വതസിദ്ധമായ ഉല്പാദനപ്രക്രിയ യായി മാറുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. സർവ്വവ്യാപിയായ അധികാരത്തിന്റെ മണ്ഡലം ഇച്ഛായന്ത്രത്തെ നിയന്ത്രിക്കുമ്പോൾ ഈ അംഗരഹിതശരീര ത്തിന്റെ ആപേക്ഷികത പ്രപഞ്ചത്തിലെ സകല ശരീരങ്ങളെയും കുറിച്ചുള്ള പുതിയ ധാർമ്മികതകൾ ഉല്പാദിപ്പിച്ചേക്കാം. അധികാര ത്തോട് ഇടയുന്ന ഇച്ഛായന്ത്രങ്ങൾ സവിശേഷകോഡുകൾ സ്വയം രൂപ പ്പെടുത്തുകയും അതുവഴി ബദൽ ക്രമീകരണങ്ങൾ ഉറപ്പുവരുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. ലകാനിയൻ യാഥാർത്ഥ്യക്രമം ആ നിലയ്ക്ക് ദല്യൂസിയൻ വായനയുടെ ഊന്നലാവുന്നുണ്ട്. ബദൽ ലോകം ഒരു യാഥാർത്ഥ്യമാണ്. പാട്ടുപാടുമ്പോഴും ആട്ടമാടുമ്പോഴും ചിത്രം ആസ്വദിക്കുമ്പോഴും കവിത വായിക്കുമ്പോഴും ഭ്രാന്തായിരിക്കുമ്പോഴും ആ ബദൽ യാഥാർത്ഥ്യത്തി നുള്ളിൽ ജീവിക്കുകയാണ്. പ്രണയിക്കുമ്പോൾ ആ യാഥാർത്ഥ്യത്തിൽ അകപ്പെടുകയാണ്. (ബി. രാജീവൻ, 2022:547) ആധിപത്യത്തിന്റെ നിമിഷങ്ങളെ അന്തസ്ഥിതമായ ആഴത്തിൽ ആയിത്തീരലിലേക്ക് സന്നി വേശിപ്പിക്കലാണിത്. അബോധമനസ്സിന്റെ ഈ സവിശേഷ ശക്തി യോടുകൂടിയ കൂട്ടങ്ങളെയാണ് സ്കീസോഅനാലിസിസ് പുറത്തുകൊ ണ്ടുവരാൻ ശ്രമിക്കുന്നത്. ഈഡിപ്പസ് വേരുറപ്പിക്കാത്ത സവിശേഷ അനുഭവലോകങ്ങളിൽ സ്കീസോഫ്രീനിയ ആധിപത്യം നേടുന്നു. അഥവാ ആഗ്രഹത്തിന്റെ വിമോചനം സംഭവിക്കുന്നു. സമൂഹത്തിലെ

പ്രബലമായ ഘടനകളാൽ നോർമലൈസ് ചെയ്യപ്പെടാത്തതോ ആലേഖനം ചെയ്യപ്പെട്ടതോ ആയ ഒരു ഫാന്റസി വികസിപ്പിക്കാൻ കാരണമാകുന്നു. സ്കീസോഫ്രീനിയ, ദല്യൂസിന് എല്ലാറ്റിനുമുപരിയായി ഉല്പ്പാദനം ആഗ്രഹിക്കുന്ന പ്രക്രിയയാണ്. ഒരു മെഡിക്കൽ രോഗനിർണയമല്ല. അതിനാലാണ് അത് എല്ലാവിധ ന്യൂനീകരണ യുക്തികളെയും അതിവർത്തിക്കുന്നത്. ഇച്ഛായന്ത്രത്തിന്റെ പ്രക്രീയാപര സാധ്യതയെ കൂടുതൽ ഫലപ്രദമായി അടയാളപ്പെടുത്താൻ ദല്യൂസിന്റെ അംഗവ്യവച്ഛേദമില്ലാത്ത അംഗരഹിത ശരീരം (Body without organs) എന്ന സങ്കല്പനത്തിലൂടെ സാധിക്കുന്നു. ഇച്ഛായന്ത്രത്തിന് രേഖപ്പെടുത്താൻ കഴിയുന്നതും പ്രവർത്തിതമാകാൻ കഴിയുന്നതുമായ കോഡുകളുടെ ശൃംഖലയാണ് അംഗരഹിതശരീരം. വിഷയിക്ക് ആധിപത്യമുറപ്പിക്കാൻ പറ്റുന്ന മേഖലയായി അഥവാ അതിനുള്ള ഉല്പന്നമായി അനുഭവങ്ങളെ അത് സ്വാംശീകരിക്കുന്നു. വിപുലമായ ഒരു ശൃംഖലാ വ്യവസ്ഥയായാണ് അവയവയന്ത്രത്തിൽ അംഗരഹിതശരീരം അനുകൂലനങ്ങൾക്കും സാഹചര്യങ്ങൾക്കുമനുസരിച്ച് വ്യത്യാസപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. അനിവാര്യമായൊരു വിടവിനെ മുന്നുപാധിയാക്കുന്നു. അബോധം ഭാഷപോലെ സുഘടിതമാണെന്ന ലകാനിയൻ നിരീക്ഷണത്തെ[10] അവയവയന്ത്രത്തിലേക്ക് സന്നിവേശിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. അതിലൂടെ സ്കീസോഅനാലിസിസ് അത്തരമൊരു വിടവിന്റെ മണ്ഡലത്തെ നിരാകരിക്കുന്നു. ചരിത്രത്തിലെ ഏതടരിലൂടെയും കീഴ്മേൽ മറിയാവുന്ന അനുഭവങ്ങളിലൂടെയുള്ള ശരീരത്തിന്റെ സംയുക്താവസ്ഥയിലൂടെയാണ് ഈ വിശകലനം സാധ്യമാകുക. സംയുക്തതയുടെ സംവർഗ്ഗങ്ങളും ഏതളവിലും കീഴ്മേൽ മറിഞ്ഞേക്കാം. ആധുനികതയുടെ നിശ്ചിതത്വങ്ങളെ ഈവിധം ഭാവനചെയ്യുന്നു എന്നതാവാം മുതലാളിത്ത സർവാധിപത്യത്തിനുമേൽ സ്കീസോഅനാലിസിസ് ഉറപ്പുനല്കുന്ന സാധ്യത.

മൂലധനം പരിധിയില്ലാത്ത അളവിൽ തുറന്നുവിടാവുന്ന ഇച്ഛാപ്രവാഹങ്ങൾ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുമ്പോൾ, അത്തരം പ്രവാഹങ്ങളെ നേരിടാൻ ഒരു പുതിയ ക്രമം രൂപപ്പെടുത്തുകയും ആവശ്യമുള്ളപ്പോൾ അത് അവയെ തന്നിലേക്ക് ബന്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഒരു ഒഴുക്കും കേവലം ഉൽപ്പാദനക്ഷമമായതോ അവിഭാജ്യമോ ആയിരിക്കില്ല. അത് മുതലാളിത്ത ഭരണത്തിന്റെ അതേമട്ടിലോ വിരുദ്ധമായോ ഒരു പുതിയ ഭരണകൂടമായി രൂപാന്തരപ്പെടാം. അതായത് ഡിടറിറ്റോറിയലൈസ്ഡ് ആയ ഒഴുക്കുകളുടെ സംയോജനവും പുതിയ ഇച്ഛായന്ത്രങ്ങളുടെ സൃഷ്ടിയും തടയാൻ മൂലധനത്തിന് എല്ലായ്പ്പോഴും ശക്തിയുണ്ടാവണമെന്നില്ല. യഥാർത്ഥത്തിൽ, മൂലധനം മറ്റെന്തെങ്കിലും ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന അതേ വിധത്തിൽ, സ്കീസോഫ്രീനിക്സിനെയും ഉല്പ്പാദിപ്പിക്കുന്നു. മൂലധനം

അട്ടിമറിക്കപ്പെടാതിരിക്കാനും, ആഗ്രഹം-ഉൽപാദനത്തിന്റെ സ്വതന്ത്ര മായ വ്യായാമം തടയാനും, ആഗ്രഹം പിടിച്ചെടുക്കാനുമുള്ള വഴി സ്കീ സോഫ്രീനിയ കണ്ടെത്തണം. നവമുതലാളിത്ത കാലത്തെ മൂലധന ത്തിന്റെ ശക്തി അക്രമത്തെയോ അതിന്റെ പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തിലുള്ള വിശ്വാസത്തെയോ അതിന്റെ ഉൽപ്പാദനക്ഷമതയുടെ പ്രകടനങ്ങളെയോ ആശ്രയിക്കുന്നില്ല. ഉൽപ്പാദനം തടയപ്പെടുന്നിടത്ത് മെച്ചപ്പെട്ട ജീവിത ത്തിന്റെ സ്വപ്നവും ഫാന്റസികളും ഉയർന്നു വരുന്നു. കുടുംബം, വ്യക്തി ജീവിതം, ഒഴിവുസമയങ്ങൾ, ഫാന്റസി, സ്വപ്നങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെ എല്ലാ സ്വകാര്യ മേഖലകളിലേക്കും എല്ലായിടത്തും വിരുദ്ധ ഉല്പ്പാദനം കുത്തി വയ്ക്കാൻ മൂലധനത്തിന് ഒരു മാർഗം ആവശ്യമാണ്. ആ നിലയ്ക്കാണ് ആഗ്രഹം അതിന്റെ പ്രക്രിയയിൽ ലഭ്യമായ ഏക ഉൽപ്പാദന രീതിയായി നിക്ഷേപിക്കപ്പെടുന്നത്. മൂലധനത്തിന്റെ സാമൂഹിക ഉൽപ്പാദനം നേരിട്ട് ബന്ധങ്ങളെയും പുനരുല്പ്പാദനത്തെയും നിയന്ത്രിക്കുന്ന സഖ്യത്തി ന്റെയും കൂട്ടായ്മയുടെയും ബന്ധങ്ങൾ ഈഡിപ്പസ് ഘടനയെ സ്വയം ഏറ്റെടുക്കുന്നു. ഉത്പാദനം തികച്ചും സാമ്പത്തികമാണ്. അതിന് ഇനി കുടുംബം നൽകുന്ന സാമൂഹിക രൂപം ആവശ്യമില്ല. കുടുംബം സ്വകാര്യ വൽക്കരിക്കപ്പെടുകയും, സാമ്പത്തിക ഉല്പ്പാദന മേഖലയ്ക്ക് പുറത്ത് സ്ഥാപിക്കുകയും, ഉൽപ്പാദന പ്രക്രിയകൾക്കായി ഒരു മാനുഷിക കാര്യം അല്ലെങ്കിൽ തൊഴിൽ കളം മാത്രം നല്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഒരു വശത്ത്, കുടുംബം അമൂർത്തമായ അധ്വാനത്തിന്റെ ഒഴുക്കിനാൽ ഓവർകോഡ് ചെയ്യപ്പെടേണ്ട ഒരു പുരാതന പ്രദേശമായി തുടരുന്നു. മറുവശത്ത്, അതി ന്റെ ആന്തരിക ബന്ധങ്ങൾ മുതലാളിത്ത സമൂഹത്തിൽ നേരിട്ട് കാണ പ്പെടുന്നില്ല. സ്വകാര്യവല്ക്കരണം എന്ന ഈ പ്രക്രിയ മുതലാളിത്ത ത്തിന്റെ ഒരു ഉൽപ്പന്നമാണ്. സാമൂഹ്യചരിത്രത്തിൽ അപ്രസക്തമായ, മനുഷ്യദ്രവ്യത്തിന്റെ ഡിടറിറ്റോറിയലൈസ് ചെയ്തതും ഡീകോഡ് ചെയ്തതുമായ ഒഴുക്കായി കുടുംബങ്ങൾ ഭാവന ചെയ്യപ്പെടുന്നു. (AO, 2000: 246) സാമൂഹിക ഉൽപ്പാദനത്തിൽ പങ്കാളിയാകാൻ കഴിയാത്ത സ്വകാര്യ-ഉപഭോഗ നിലനില്പ് കുടുംബത്തിനുമേൽ ആരോപിക്കപ്പെ ടുന്നു. കുടുംബത്തിന്റെ സ്വകാര്യവല്ക്കരണം സാമ്പത്തിക ബന്ധങ്ങ ളുടെ ഉല്പ്പാദനപരമായ സംയോജനത്തിൽനിന്ന്, അവരുടെ സഖ്യങ്ങളും കൂട്ടായ്മകളും ഉപയോഗിച്ച് അതിനെ വേർപെടുത്തുന്ന ഒരുതരം ഷണ്ഡീകരണമായി മാറുന്നു. എന്നിരുന്നാലും, മൂലധനത്തിന്റെ നിയ ന്ത്രണത്തിൽനിന്ന് സ്വതന്ത്രമായി, സ്വന്തം ആഗ്രഹമുള്ള യന്ത്രങ്ങളും ബദൽ സമൂഹവും സൃഷ്ടിക്കാൻ കഴിയുന്നിടത്തോളം, ആഗ്രഹത്തിന്റെ മനുഷ്യപ്രത്യുല്പാദന ബന്ധങ്ങൾ മൂലധനത്തിന് അപകടമുണ്ടാക്കും. മറ്റ് സാമൂഹിക രൂപീകരണങ്ങൾ വളരുന്നതിൽനിന്ന് തടയുന്നതിന്, അധ്വാനത്തിന്റെ ഡീകോഡ് ചെയ്ത പ്രവാഹങ്ങൾ ഒരു സ്വകാര്യ,

അണുകുടുംബത്തിൽ പുനർനിർണ്ണയിക്കണം. കുടുംബ പുനരുല്പാദനത്തിൽനിന്ന് സ്വന്തം ലാഭം വേർതിരിച്ചെടുക്കണം. ഒരു മൂർത്തമായ സ്ഥാപനമെന്ന നിലയിൽ കുടുംബം തകർന്നാലും, അത് പുനർകുടുംബവല്ക്കരണ പ്രക്രിയയിൽ ഒരു ആദർശമോ സൂചകമോ ആയി കൂടുതൽ ശക്തമായിത്തീരുന്നു. കുടുംബത്തിന്റെ അമൂർത്തമായ യന്ത്രം സ്വയം ഉൽ്പാദിപ്പിക്കുന്നില്ല. സാമൂഹിക അബോധാവസ്ഥയിലെ യഥാർത്ഥ ഉൽപ്പാദന ബന്ധങ്ങളാൽ മാത്രമേ അത് ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കാൻ കഴിയൂ. മുതലാളിത്ത പ്രാതിനിധ്യത്തിൽ, വ്യക്തികൾ ആദ്യം അമൂർത്തമായ റോളുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മുതലാളി, തൊഴിലാളി, ബാങ്കർ, ട്രേഡ് യൂണിയനിസ്റ്റ്, അഭിഭാഷകൻ, എന്നിങ്ങനെ പലതായി വേർതിരിച്ചിരിക്കപ്പെടുന്നു. മുതലാളിത്ത സമൂഹത്തിന്റെ പുനരുല്പാദനത്തിന്റെ സ്വയംഭരണപരമായ ആവശ്യകതകൾക്കനുസരിച്ച് കുടുംബത്തിലെയും പങ്കാളിത്ത പദവികൾ വിതരണം ചെയ്യപ്പെടുന്നു. സ്വകാര്യവല്ക്കരിക്കപ്പെട്ട കുടുംബത്തിൽ അച്ഛനും അമ്മയും കുഞ്ഞും എന്ന വ്യത്യസ്ത റോളുകൾക്ക് വ്യത്യസ്തമായ യാതൊരു സത്തയുമില്ല. അവർ മുതലാളിത്ത യന്ത്രത്തിന്റെ പ്രതിരൂപങ്ങളായി, പതിപ്പുകളായി മാത്രം മാറുന്നു. പിതാവ് മൂലധനത്തിന്റെ പതിപ്പ്, അമ്മ ഭൂമിയുടെ പതിപ്പ്, കുട്ടി തൊഴിലാളിയുടെയും (AO,2000: 265). ഭൂമിയിലെ വിഭവങ്ങളിലേക്കുള്ള തൊഴിലാളിയുടെ പ്രവേശനത്തെ മൂലധനം നിയന്ത്രിക്കുന്ന അതേ രീതിയിൽ ഒരു കുട്ടിക്ക് അമ്മയുമായി ഉണ്ടായേക്കാവുന്ന ഉൽപാദനബന്ധങ്ങളെ പിതാവ് ഏകോപിപ്പിക്കുന്നു. കുടുംബം ഒരു കേവലകൂടിച്ചേരൽ മാത്രമാണെങ്കിലും, ഓരോ വ്യക്തിയുടെയും മനസ്സിനെ കോളനിവൽക്കരിക്കാൻ അത് മുതലാളിത്തത്തെ പ്രാപ്തമാക്കുന്നു. സാമൂഹിക മേഖല മൊത്തത്തിൽ കുടുംബത്തിന് ബാധകമാണ്, അങ്ങനെ കുടുംബം മൂലധനത്തിൽ നിക്ഷേപിച്ച ആഗ്രഹത്തിന്റെ പ്രതിനിധാനം അല്ലെങ്കിൽ പതിപ്പ്-സിമുലാക്രം ആയി മാറുന്നു. ഈയൊരു സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥയുടെ മായികതയിൽ ഫാന്റസിയിലല്ലാതെ നേടാനാകാത്ത എന്തെങ്കിലും ഒരാൾക്ക് ആഗ്രഹിക്കുവാൻ സാധ്യമല്ല. അല്ലെങ്കിൽ യാഥാർത്ഥ്യം ആനന്ദം നല്കാത്ത ഒരു ഫാന്റസി ആഗ്രഹിക്കുന്നു. മുതലാളിത്ത ഉല്പ്പാദനത്തെ പ്രേരിപ്പി ക്കുന്ന ഓരോ ആഗ്രഹവും, ആനന്ദം മാറ്റിവയ്ക്കൽ അടിസ്ഥാനമാക്കി, ഈഡിപ്പൽ ഘടന ആവർത്തിക്കുന്നു. കുട്ടി ഭാവനയിൽ അമ്മയെ ആഗ്രഹിക്കുന്നു, ഭാവനയിൽ പിതാവ് ഷണ്ഡീകരണ ഭീഷണി നേരിടുന്നു. കുട്ടി ഈഡിപ്പസ്ഘടനയെ ഒരു പ്രതീകാത്മക ഘടനയായി ആന്തരികവല്ക്കരിക്കുന്നു. ആഗ്രഹത്തിന്റെ അടിച്ചമർത്തൽ സാമൂഹിക മേഖലയെ മുഴുവനും ആവാഹിക്കുന്നു. തൊഴിലാളികൾക്ക് പ്രതിഫലം ലഭിക്കുന്നു, ഉപഭോഗം വിതരണം ചെയ്യപ്പെടുന്നു, ആഗ്രഹം സമൂഹത്തിൽ നിക്ഷേപിക്കുന്നു. ഈ ഉപഭോഗ- ഉല്പാദന പ്രക്രിയയിൽ യാഥാർത്ഥ്യ

ത്തിന്റെ വിള്ളലുകൾ തീർക്കുന്ന സ്കീസോഅനാലിസിസ് പഴയ സ്വാമ്രാജ്യത്വ അതിരുകളിൽനിന്നും അരികുകളിൽ നിന്നുമുള്ള പിളർപ്പുകളെ വിപരീതതലത്തിൽ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. മനോവിശ്ലേഷണം മാനസികമായി ദമിതാവസ്ഥയിൽ ഈഡിപ്പസ് കോംപ്ലക്സിനെ പ്രാഥമികവും സാർവ്വകാലികവുമായി പരിഗണിക്കുന്നു. സാമൂഹ്യമായ ദമിതാവസ്ഥയെ ദ്വിതീയവും അനിവാര്യവുമായ ഇതരമേഖലയായും വിഭജിക്കുന്നു. എന്നാൽ സ്കീസോഅനാലിസിസിൽ സാമൂഹ്യ ഉല്പാദനവും ഇച്ഛയുടെ ഉല്പാദനവും ഒന്നായിത്തീരുകയാണ്. ഇച്ഛയുടെ ഉല്പാദനപരമായ ഊർജ്ജം, യാഥാർത്ഥ്യഘടന സാമൂഹ്യക്രമങ്ങളെ അട്ടിമറിക്കാനുള്ള ശേഷിയാർജ്ജിക്കുകയുമാവാം. ആ നിലയ്ക്ക് ഇച്ഛയുടെ സമ്പൂർത്തിയും വിഘാടനങ്ങളും പ്രഖ്യാപിക്കപ്പെടുന്നത് അംഗരഹിത ശരീരത്തിനുമേൽ പലതരം ബിംബങ്ങളായാണ്. അതിന്റെ ഫലം വിയുക്ത സംയോഗങ്ങളുടെ വലക്കണ്ണിയിലെ ബിംബങ്ങളിലൂടെ ഇച്ഛയുടെ സ്വതന്ത്രമാകലുമാകാം.

അവയവരഹിത ശരീരം എന്നത് വസ്തുവത്ക്കരിക്കപ്പെട്ട ശരീരമല്ലാതാവുന്നത് ഇച്ഛായന്ത്രത്തിന്റെ ഇടപെടൽ ശേഷിയിലാണ്. അത് വെർചൽ ബന്ധങ്ങളെ ഉല്പാദിപ്പിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. അതിലൂടെ മുന്നിൽ വരുന്ന ഏത് തടസ്സങ്ങളിലും തടസ്സപ്പെടാനും പുനക്രമീകരിക്കപ്പെടാനും ശരീരത്തിനുള്ള സാധ്യതയാണ് ഉറപ്പിക്കപ്പെടുന്നത്. വിയുക്തസംയോഗപരമായ മൂലധന-ഭരണകൂടശക്തികളെ അടിയിൽനിന്ന് ചെറുക്കുന്ന ജനസഞ്ചയ രാഷ്ട്രീയം (ബി. രാജീവൻ: 2000, 435) ഈ രീതിയിലാണ് ഭാവനചെയ്യപ്പെടുന്നത്. ആ നിലയ്ക്ക് യാഥാർത്ഥ്യത്തിന്റെ ധനാത്മകത ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന സങ്കല്പനമായി സ്കീസോഅനാലിസിസിനെ ഇച്ഛാക്രമത്തിലേക്ക് ചേർത്തു നിർത്തുന്ന ദല്യൂസിയൻ പാത മനോവിശ്ലേഷണത്തെ അതിലംഘിക്കുന്നതാകുന്നു.

കുറിപ്പുകൾ

1. Gilles Louis Rene Deleuze (1925-1995) and Pierre Felix Guattari (1930 to 1992), French Philosophers .
2. AO, 2000. എന്ന് ചുരുക്കത്തിൽ ആന്റി ഈഡിപ്പസ്: മുതലാളിത്തവും സ്കീസോഫ്രീനിയയും എന്ന പുസ്തകം പരാമർശ്ശിക്കുന്നു. മിനിസോട്ടപ്രസ്സിന്റെ പത്താം എഡിഷനെയാണ് പ്രബന്ധത്തിൽ ആശ്രയിക്കുന്നത്. ഇച്ഛയെ കേന്ദ്രീകരിച്ചുള്ള ദല്യൂസ്- ഗോത്താരിപരികല്പനകളെ സൗകര്യത്തിനായി പ്രബന്ധം ദല്യൂസിയൻ പരികല്പന എന്ന് പ്രയോഗിക്കുന്നു.
3. Lacan, Desire is the Desire for the Other. *Four Fundamental Concepts of psychoanalysis,* p.38.

4. Lacanian Mirror Stage. *Ecrits: A Selection,* 'Mirror stage is the formative function of the I.' Mirror Stage is a phenomenon to which I assign a twofold value. In its first place, it has historical value as it marks a decisive turning point in the mental development of the child. In the second place, it typifies an essential libidinal relationship with the bodyþimage. *Four Fundamental Concepts of psychoanalysis,* p.20.

5. Lacanian imaginery- symbolic real orders. *Four Fundamental Concepts of psychoanalysis PP*- 60-279.

6. Lacanian Name of the Father. പ്രതീകാത്മകമായ അപരത്വത്തിന്റെയുംഷണ്ഡീകരണത്തിന്റെയും സൂചകമായി ഉപയോഗിക്കുന്ന സങ്കല്പനം

7. വിമർശനസിദ്ധാന്തങ്ങളിൽ, ടെറിറ്റോറിയലൈസേഷൻ എന്നത് ഒരു പ്രദേശം എന്ന് വിളിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു സാമൂഹിക ബന്ധത്തിന് അതിന്റെ നിലവിലെ ഘടനയോ സന്ദർഭങ്ങളോ ഇല്ലാതാക്കുകയോ, പരിവർത്തനം ചെയ്യുകയോ നശിപ്പിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന പ്രക്രിയയാണ്. ഘടകങ്ങൾ പിന്നീട് ഒരു പുതിയ പ്രദേശം രൂപീകരിക്കുന്നു, ഇത് റിട്ടറിട്ടോറിയലൈസേഷൻ പ്രക്രിയയാണ്.https://en.wikipedia.org/wiki/Deterritorialization.

8. Body without organs എന്നതിനെ അംഗവ്യവച്ഛേദകമായ അംഗരഹിതശരീരം എന്ന് ബി രാജീവൻ വിവർത്തനം ചെയ്യുന്നു. അംഗരഹിത ശരീരം എന്ന് പ്രബന്ധത്തിൽ ചുരുക്കി പ്രയോഗിക്കുന്നു. The name Body Without Organs comes from a quote by Antonin Artaud: "When you will have made him a body without organs, then you will have delivered him from all his automatic reactions and restored him to his true freedom."

9. https://bodywithoutorgans.weebly.com

10. Unconscious is structured like language.Lacan, *Four Fundamental Concepts of psychoanalysis,* p.20.

References

Bahnisch, Mark, 'Deleuze and Guattari's Political Ontology of Desire', *TASA 2003 Conference,* University of New England, 4-6, Dec, 2003.

CharlesJ.Stivale(ed.),*Gilles Deleuze: Key Concepts,* Montreal and Kingston: McGill-Queen's University Press, 2005, pp.53–62.

Daniel W. Smith, 'Deleuze and the Question of Desire: Toward an Immanent Theory of Ethics,' *Parrhesia: A Journal of Critical Philosophy,* 2-2007, 66–78.

Deleuze, Gilles, Felix Guattari, *Anti Oedipus: Capitalism and Schisophrenia,* Robert Hurley, Mark Seem and Helen R. Lane, (Trans.) Minneapolis: University of Minnesota Press, 2000.

Freud, Sigmund, 'Three Essays on Sexuality', Standard Edition of the *Complete Psychological Works,* London: Hogarth Press, 1953–74,vol. vII.

Holland, Eugene, Deleuze and Guattari's" *Anti-Oedipus": Introduction to Schizoanalysis,* London:Routledge,1999.

Lacan, Jacques, *Ecrits: A Selection,* Trans. Alan Sheridan, London: Routledge, 1998.

Lacan, Jacques, *Four Fundamental Concepts of Psychoanalysis,* ed., Jacques Alain Miller, Trans., Alan Sheridan, London: Vintage, 1998.

McGowan Todd, *Capitalism and Desire: The psychic cost of free Markets* NewYork: Columbia University Press, 2016.

രാജീവൻ ബി. *ഇന്ത്യയുടെ വീണ്ടെടുക്കൽ,* കോട്ടയം: ഡി. സി. ബുക്സ്, 2022.

https://www.atlasofplaces.com/essays/the desiring machines/

❖❖❖

റൈസോം: സാംസ്കാരികനിർമ്മിതികളുടെ അന്വേഷണരീതിശാസ്ത്രം

അമലു ഷാജി

ഗവേഷക, ഇന്ത്യൻ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് സ്പെയ്സ് സയൻസ് ആന്റ് ടെക്നോളജി, തിരുവനന്തപുരം

സംഗ്രഹം

രാഷ്ട്രീയവും സാംസ്കാരികവും സാമൂഹികവും ചരിത്രപരവും ശാസ്ത്രസംബന്ധിയുമായ വിവിധ പ്രതിഭാസങ്ങളെ മനസ്സിലാക്കുവാനും അവയുടെ സങ്കീർണതകളെ സംബോധന ചെയ്യുവാനും വിവിധ അറിവു രൂപങ്ങളെയും സാംസ്കാരികനിർമ്മിതികളെയും ഒറ്റയൊറ്റ പ്രതിഭാസങ്ങ ളായല്ല മറിച്ച് പരസ്പരബന്ധം പുലർത്തുന്നവയായി പരിഗണിച്ച് അപ ഗ്രഥിക്കാനുള്ള സങ്കേതം എന്ന നിലയിൽ ദില്യൂസും ഗ്വത്താരിയും ചേർന്ന് രൂപപ്പെടുത്തിയ റൈസോം എന്ന പരികല്പനയെ മനസ്സിലാക്കാവുന്ന താണ്. എന്താണ് റൈസോം എന്നും എന്തൊക്കെയാണ് റൈസോമാറ്റിക് ഘടനയുടെ സവിശേഷതകൾ എന്നും ദില്യൂസും ഗ്വത്താരിയും മുമ്പോട്ടു വെച്ച തത്വങ്ങളുടെയും സാങ്കേതിക പരികല്പനകളുടെയും വെളിച്ച ത്തിൽ പരിചയപ്പെടുത്തുകയാണ് ഈ ലേഖനത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം.

താക്കോൽ വാക്കുകൾ

റൈസോം, പലമ, കണ്ണിചേരൽ, പെരുക്കം, ഇടർച്ച, ഭൂപടമാതൃക, പകർപ്പ് മാതൃക, ഭാഷ

ഴീൽ ദില്യൂസും ഫെലിക്സ് ഗ്വത്താരിയും ചേർന്നെഴുതിയ *A Thousand Plateaus : Capitalism and Schizophrenia* മുമ്പോട്ടുവ യ്ക്കുന്ന പ്രധാന ആശയങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് റൈസോം. സസ്യശാസ്ത്ര ത്തിൽ റൈസോം നോഡു(node)കളിൽ നിന്ന് വേരിനെയും കാണ്ഡത്തെ

യും പുറത്തേക്കയക്കുന്ന പരിഷ്കരിക്കപ്പെട്ട ഭൂഗർഭ സസ്യത്തണ്ടാണ്. സസ്യശാസ്ത്രത്തിലെ റൈസോം എന്ന സംജ്ഞയെ തത്വശാസ്ത്രത്തിൽ ശൃംഖലകളെ കുറിക്കുവാൻ ഉപയോഗിക്കുന്ന സങ്കല്പനമായി ദില്യുസും ഗ്വത്താരിയും ഉപയോഗിച്ചു. ചിഹ്നശൃംഖലകളിലും (semiotic chains), അധികാര സ്ഥാപനങ്ങളിലും, സാമൂഹിക സമരങ്ങളിലും, കല, ശാസ്ത്രം തുടങ്ങിയ മേഖലകളിലുമൊക്കെയുള്ള രേഖീയമല്ലാത്ത ബന്ധങ്ങളെ സ്ഥാപിക്കുന്ന ശൃംഖലകളെ (networks) കുറിക്കാനാണ് ഈ താക്കോൽ വാക്ക് ഉപയോഗിച്ചു വരുന്നത്. റൈസോമിനെ മനസ്സിലാക്കാൻ ഇഞ്ചി-മഞ്ഞൾ പോലുള്ള സസ്യങ്ങളുടെ വേരുപടലവുമായി ചേർത്തുവച്ച് ആലോചിക്കാവുന്നതാണെങ്കിലും ഈ ഉപമകൊണ്ട് മാത്രം ലളിതമായി പൂർണമായും മനസ്സിലാക്കാവുന്ന സങ്കല്പമാണ് റൈസോം എന്ന് കണക്കാക്കാനാവില്ല. എന്നാൽ റൈസോമിനെ മനസ്സിലാക്കാൻ ഏറ്റവും ലളിതമായി ഇഞ്ചി മാതൃക എന്ന് പറഞ്ഞു തുടങ്ങാം. റൈസോം ഘടനയെ അവതരിപ്പിച്ചു തുടങ്ങുമ്പോൾ ദില്യുസും ഗ്വത്താരിയും ഒരു വൃക്ഷത്തിന്റെ ഘടനയെ (arborescent structure) അവതരിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. വൃക്ഷത്തിന്റെ ഘടനയെ രേഖീയമായ വളർച്ച എന്ന നിലയിൽ മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്. ഒന്നിൽ നിന്ന് രണ്ടിലേക്ക് രണ്ടിൽ നിന്നും നാലിലേക്ക് എന്നിങ്ങനെയുള്ള പടർച്ചയാണ് വൃക്ഷത്തിന്റെ യുക്തി. നാരായവേരും പ്രധാനകാണ്ഡവും ഇലകളും അടങ്ങുന്ന വൃക്ഷത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ദ്വന്ദ്വയുക്തിയാണ് അതിന്റെ അടിസ്ഥാനതത്വം. ദില്യൂസിയൻ [1]ഭാഷയിൽ പറഞ്ഞാൽ Binary logic is the spiritual reality of the root tree ഭാഷാശാസ്ത്രം പോലെ നവീനമായ ഒരു ജ്ഞാനവ്യവസ്ഥയിൽ പോലും 'root - tree' എന്നത് അടിസ്ഥാന ബിംബമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നത് കാണാം. അതിനാൽ തന്നെ [2]ഭാഷാശാസ്ത്ര സങ്കൽപ്പനങ്ങൾ യാഥാസ്ഥിതിക സങ്കല്പനങ്ങൾ ആയി നിലനിൽക്കുന്നുവെന്ന് ദില്യുസും ഗ്വത്താരിയും വാദിക്കുന്നു.

ചിന്താപദ്ധതികൾ പെരുക്കങ്ങളെ (multiplicity) കണക്കിലെടുത്ത് മനസ്സിലാക്കാൻ പാകത്തിന് തുറവിയുള്ളതായിട്ടില്ല, മറിച്ച് ഒരു അഖണ്ഡരൂപമായി മനസ്സിലാക്കുകയാണ് ഇന്നും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ഉദാഹരണമായി നോം ചോംസ്കിയുടെ വാക്യത്തിൽ തുടങ്ങി ഈ രണ്ടായി വികസിക്കുന്ന [3]വ്യാകരണവൃക്ഷത്തെ കണക്കിലെടുക്കാവുന്നതാണ്. ഈ സന്ദർഭത്തിലാണ് ദില്യുസും ഗ്വത്താരിയും റൈസോം എന്ന ആശയത്തെ വികസിപ്പിക്കുന്നത്. റൈസോമിനെ സാംസ്കാരികവും സാങ്കേതികവുമായ പ്രതിഭാസങ്ങളെ വിശദീകരിക്കാനുള്ള ഉപകരണം എന്ന നിലയിൽ പരിഗണിക്കാവുന്നതാണ്. റൈസോം ഒരു മാതൃകയാണ്. ആറ്

തത്വങ്ങളെ മുൻനിർത്തിയാണ് റൈസോം അഥവാ ഇഞ്ചി മാതൃകയെ ദില്യുസും ഗ്വത്താരിയും അവതരിപ്പിക്കുന്നത്.

1. കണ്ണിചേരലിന്റെ തത്വം (Principle of connection)
2. പലമയുടെ തത്വം (Principle of heterogeneity)
3. പെരുക്കത്തിന്റെ തത്വം (Principle of multiplicity)
4. ഇടർച്ചയുടെ തത്വം (Principle of asignifying rupture)
5. ഭൂപടമാതൃകാതത്വം (Principle of cartography)
6. പകർപ്പുമാതൃകാതത്വം (Principle of decalcomania)

കണ്ണിചേരലിന്റെയും പലമയുടെയും തത്വങ്ങൾ പ്രകാരം ഒരു ബിന്ദുവിൽ നിന്ന് മറ്റൊന്നിലേക്ക് ബന്ധം സ്ഥാപിച്ചുകൊണ്ടാണ് റൈസോം നിലനിൽക്കുന്നത്. വൃക്ഷത്തിൽനിന്ന് വ്യത്യസ്തമായി കണ്ണിചേർന്നുകൊണ്ടും അനുക്രമവികാസത്തെ നിരസിച്ചുകൊണ്ടുമാണ് റൈസോമിന്റെ പടർച്ച. ചോംസ്കിയൻ ഭാഷാശാസ്ത്രത്തിലെ അനുക്രമ വികാസ മാതൃകയെ വൃക്ഷത്തോട് ഉപമിച്ചുകൊണ്ട് ദില്യുസും ഗ്വത്താരിയും വിമർശിക്കുന്നുണ്ട്. ഭാഷ റൈസോം മാതൃകയിൽ വികസിക്കുകയും പരിണമിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു ഘടനയാണ്. ചിഹ്നശൃംഖലകളെപ്പറ്റിയുള്ള ദില്യൂസിയൻ വാദം നോക്കുക; ചിഹ്നശൃംഖലകൾ പലമട്ടിലുള്ള പ്രവർത്തികളെ ചേർത്തുവയ്ക്കുന്ന വേരുപടലത്തിലെ കിഴങ്ങ് പോലെയാണ്. ഭാഷാശാസ്ത്രപരമായ പ്രവർത്തികൾ മാത്രമല്ല, മറിച്ച് വീക്ഷണ (perceptive)വും അനുകരണ(mimetic)വും ആംഗ്യ(gestural) ഗ്രഹണ (cognitive)വുമെല്ലാം ഒരു ചിഹ്നശൃംഖലയിൽ ഉൾച്ചേരുന്നുണ്ട്. അതിനാൽത്തന്നെ ഒറ്റഭാഷ എന്നൊന്നില്ല. വാമൊഴികളുടെയും ഭാഷാഭേദങ്ങളുടെയും പ്രയോഗങ്ങളുടെയും ശൈലികളുടെയും സംഘാതമാണ് ഭാഷ. ഒരു സംശുദ്ധവും ഏകതാനവുമായ ഭാഷാ സമൂഹമില്ല. വൈവിധ്യങ്ങളെ കണ്ണിചേർത്താണ് ഭാഷ എന്ന റൈസോമാറ്റിക് രൂപമുണ്ടാകുന്നത്. ഭാഷയുടെ അടിസ്ഥാന ലക്ഷണം പലമയാണ്. ഭാഷയെ കണ്ണി ചേരലിന്റെയും പലമയുടെയും തത്വപ്രകാരം റൈസോമാറ്റിക് ഘടനയായി മനസ്സിലാക്കുമ്പോൾ മാതൃഭാഷ എന്ന സംജ്ഞ തന്നെ പ്രശ്നവൽക്കരിക്കപ്പെടുന്നു. മാതൃഭാഷ എന്നൊന്നില്ല, മറിച്ച് രാഷ്ട്രീയ ബഹുസ്വരതയ്ക്കുള്ളിൽ പ്രബലമായ ഭാഷാരൂപത്തിന്റെ അധികാരമേറ്റെടുപ്പ് (powertake over) മാത്രമാണുള്ളത്. അധികാരസ്ഥാപനങ്ങളെ ചുറ്റിപ്പറ്റി പ്രബല ഭാഷാരൂപം സ്ഥിരപ്പെടുന്നു.

റൈസോമിനെ മനസ്സിലാക്കാനുള്ള മൂന്നാമത് തത്വം പെരുക്കത്തിന്റെതാണ്. ഇതുപ്രകാരം റൈസോമിന് നിയതമായ നിയമങ്ങളോ മാതൃകകളോ ക്രമങ്ങളോ ഇല്ല. അധികാമേറ്റെടുപ്പിൽ സ്ഥിരതയും ഏക

തയും കാണുവാൻ സാധിക്കുമെങ്കിലും, അത് ഒരു നിശ്ചിത മണ്ഡല ത്തിൽ മാത്രമായി ഒതുങ്ങുന്നു. എന്നാൽ റൈസോം മാതൃക ഒരെണ്ണ ത്തുള്ളി പോലെ പടരുവാൻ കെൽപ്പുള്ളതാണ്. അതിനെ ഒന്നായോ പലതായോ ചുരുക്കി കാണുന്നതിൽ പോരായ്മ ഉണ്ട്. റൈസോമാറ്റിക് പെരുക്കം ഒരു സ്ഥിരാങ്കമോ (constant) ഒരു സ്ഥിരാങ്കത്തിൽ നിന്ന് ഒന്നു കൂടുന്ന (n+1) പ്രകാരമുള്ള വളർച്ചയോ അല്ല. നിയതമായ തുടക്കമോ ഒടുക്കമോ മധ്യമോ ഇല്ലാത്ത പെരുക്കമാണ് റൈസോമിന്റേത്. കേന്ദ്രം ഇവിടെ നിരന്തരമായ മാറ്റത്തിന് വിധേയമായിക്കൊണ്ടിരിക്കും. റൈ സോമാറ്റിക് പെരുക്കത്തിൽ ബിന്ദുക്കൾ (points) ഇല്ല മറിച്ച് മാനങ്ങളേ (dimensions) ഉള്ളൂ. ബിന്ദു എന്നത് ഒരു പ്രതലത്തിൽ (plane) സ്ഥിതി ചെയ്യുമ്പോൾ മാനം ആവട്ടെ വ്യാപ്തിയിലാണ് (space) സ്ഥിതിചെയ്യു ന്നത് ഈ പെരുക്കത്തെ അളക്കുവാൻ ഒരു ഏകകമില്ല. പടർച്ചകളും സന്ദർഭാനുസൃതമായ അളവുകോലുകളും മാത്രമാണുള്ളത്.

റൈസോമിന്റെ നാലാമത് തത്വം ഇടർച്ചയുടേതാണ്. റൈസോം മാതൃകയിൽ പടർച്ചകൾക്കിടയിൽ വിള്ളലുകളുടെ സാധ്യതയുണ്ട്. ആ ഇടർച്ചയ്ക്ക് ശേഷം പഴയതോ പുതിയതോ ആയ രേഖകളിൽ തുടർച്ച കൾ ഉണ്ടാവുന്നു. ഏതൊരു സാംസ്കാരിക ഉൽപ്പന്നത്തെയും മനസ്സിലാ ക്കാൻ ഈ മാതൃക ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്. ഭാഷ, മിത്ത്, കല, ശാസ്ത്രം തുടങ്ങിയവയുടെ വളർച്ചയെയും പരിണാമത്തെയും ഈ സങ്കേതങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് മനസ്സിലാക്കാം. ഭാഷയുടെ പരിണാമദ ശകളിൽ ഭാഷാരൂപങ്ങളുടെ ചിതറലും വിള്ളലുകളും തുടർച്ചകളും കാണാവുന്നതാണ്. രേഖീയമായ വളർച്ചയോ പരിണാമമോ ഒരു സാം സ്കാരിക നിർമ്മിതിക്കും അവകാശപ്പെടാനില്ല. ശരിതെറ്റുകൾ താൽ ക്കാലിക തിരഞ്ഞെടുപ്പ് മാത്രമാണ്. അവ ആപേക്ഷികമായി പ്രവർത്തി ക്കുന്നു. നിരന്തരമായ കേന്ദ്രീകരണവും വികേന്ദ്രീകരണവും സംഭവി ക്കുന്ന ഘടനകളെ അതിനാൽ തന്നെ റൈസോമാറ്റിക് എന്ന് മനസ്സിലാ ക്കാം. അവസാനത്തെ തത്വങ്ങൾ ഭൂപടമാതൃകയും മറ്റൊന്ന് പകർപ്പു മാതൃകയുമാണ്.

ഭൂപടമാതൃക റൈസോമിനെ ഘടനാപരമായി മനസ്സിലാക്കുന്ന തിൽ സഹായിക്കുന്നു. ഭൂപട നിർമ്മാണം പകർപ്പെടുക്കൽ അല്ല. ജനിത കഘടനയുടെ തുടർച്ചയായി വിത്തിലൂടെയുള്ള മരത്തിന്റെ പ്രജനനം ഒരു തരത്തിൽ പകർപ്പെടുക്കലിന്റെ യുക്തി ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ടാണ്. ഈ സന്ദർഭത്തിലാണ് 'becoming' എന്ന ആശയത്തെ ദില്യൂസും ഗ്വത്താ രിയും അവതരിപ്പിക്കുന്നത്. ഭൂപട മാതൃകയെ മുൻനിർത്തി റൈസോ മിനെ മനസ്സിലാക്കുമ്പോൾ ഭൂപടത്തിന്റെ ചില സവിശേഷ സ്വഭാവങ്ങൾ പരിഗണിക്കേണ്ടതുണ്ട്. വ്യാഖ്യാനസാധ്യതയുള്ള, സൂചിതത്തോട് ഒരു

തരത്തിൽ വിച്ഛേദിച്ചുനിൽക്കുന്ന, എന്നാൽ കണ്ണിചേർക്കലിന്റെ സാധ്യതകളെ മുന്നോട്ടുവയ്ക്കുന്ന, സംവാദാത്മകമായ, പൊളിച്ചെഴുത്തിന് സാധ്യതയുള്ളതും ചോദ്യങ്ങളോട് തുറവിയുള്ളതു മായ രീതിശാസ്ത്രമാണ് കാർട്ടോഗ്രഫിയുടെത്. ഭൂപടനിർമ്മാണം പകർത്തിയെടുക്കൽ പോലെ സ്ഥിരവും യാന്ത്രികവുമല്ല. ഭൂപടമാതൃകയിൽനിന്ന് വ്യത്യസ്തമാണ് പകർപ്പെടുക്കലിന്റെ രീതിശാസ്ത്രം. മൺപാത്രങ്ങളിലും മറ്റും കൊത്തിയെടുത്ത ഡിസൈനുകളെ പതിപ്പിച്ച് ചിത്രപ്പകർപ്പുകൾ ഉണ്ടാക്കുന്ന ഫ്രഞ്ച് അലങ്കാരരീതിയാണ് ഡികാൽകോമാനിയ (decalcomania). ചിത്രത്തെ അതേപടി പകർത്തുക എന്ന ഉപമയിലൂടെ വൃക്ഷത്തിന്റെ പ്രജനനയുക്തിയെ മറ്റൊരുതരത്തിൽ ഇവിടെ അവതരിപ്പിക്കുന്നു. ഉദാഹരണത്തിന് ഭാഷാപരിണാമത്തെ പരിഗണിക്കുക. ഒന്നിൽനിന്ന് മറ്റൊന്നിലേക്ക് എന്ന രേഖീയമായ തുടർച്ച അതിൽ കാണാൻ കഴിയില്ല. ഭാഷയ്ക്ക് മാതാവ് /പിതാവ് എന്ന സ്ഥിരമായ സ്ഥാനം കൽപ്പിച്ചുകൊണ്ട് പ്രജനനത്തിലൂടെ ഭാഷാരൂപങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നു എന്ന് പറയാനാവില്ല. നിരന്തരമായ കൊള്ളൽ കൊടുക്കലുകളും, ഇടർച്ച തുടർച്ചകളും, പടർച്ചകളും ഭാഷാപരിണാമത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തിൽപ്പെടുന്നു. റൈസോം കേന്ദ്രീകൃതവും ശ്രേണീരഹിതവുമായ വ്യവസ്ഥ യാണ്. നിശ്ചിതമായ സൂചക - സൂചിത വ്യവസ്ഥയ്ക്കുള്ളിലല്ല റൈസോമാറ്റിക് ഘടന പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. നിരന്തരമായി പ്രശ്നവത്കരിക്കപ്പെടുന്ന സൂചക - സൂചിത ബന്ധം ഇവിടെ കാണാം. റൈസോം ഒരു വായനാപദ്ധതിയാണ്.

ഉദാഹരണമായി, കേരളത്തിൽ പ്രചാരത്തിലിരിക്കുന്ന അയ്യപ്പനെപ്പറ്റിയുള്ള മിത്തുകളെ പരിശോധിക്കാം. ഐതിഹ്യമാലയിലെ ഐതിഹ്യത്തിൽനിന്നും വ്യത്യസ്തത പുലർത്തുന്നതാണ് മന്നാൻ,മലയരയ ഗോത്രങ്ങൾക്കിടയിലെ ആഖ്യാനം. ജനപ്രിയ ആഖ്യാനങ്ങളിൽ വിശേഷിച്ച് ടെലിവിഷൻ സീരിയൽ, സിനിമ, ഭക്തിഗാനങ്ങൾ, എന്നിവയിലെ അയ്യപ്പനെപ്പറ്റിയുള്ള മിത്തുകളുടെ പലമയും ശ്രദ്ധേയമാണ്. എന്നാൽ ഇവ തമ്മിൽ ബന്ധപ്പെടുന്ന സന്ദർഭങ്ങളും കാണാം. അയ്യപ്പൻപ്പാട്ട് പാടുന്ന മന്നാൻ ഗോത്രത്തിൽ നിന്നുള്ള ആവേദകൻ *ഹരിഹര സുതനേ ശരണമയ്യപ്പാ* എന്ന ശരണം വിളിയിൽ പാട്ട് അവസാനിപ്പിക്കുമ്പോൾ മന്നാൻ സമുദായത്തിൽ പ്രചാരത്തിലിരിക്കുന്ന മിത്ത് രാഷ്ട്രീയ ബഹുസ്വരതയിൽ പ്രാബല്യം നേടിയിരിക്കുന്ന മറ്റൊരു മിത്തിനോട് കണ്ണിചേരുന്നതായി കാണാം. അത് ഒരുതരം അധികാരമേറ്റെടുപ്പ് കൂടിയാണ്. പ്രബലമായ കഥാരൂപത്തെ മാനകമാക്കുന്നതിന് രാഷ്ട്രീയവും സാമൂഹികവും ചരിത്രപരവുമായ വിവിധ കാരണങ്ങളുണ്ട്. മുൻപ് ഭാഷാഭേദത്തെപ്പറ്റി പറഞ്ഞതുപോലെ ഇവിടെ ആഖ്യാനഭേദങ്ങളുടെ പെരുക്കമുണ്ടാവുകയും രേഖീയമോ, ശ്രേണിബദ്ധമോ ആയ പടർച്ചയായല്ല മറിച്ച് കണ്ണി

ചേർന്നുള്ള റൈസോമാറ്റിക് ഘടനയായി പരിണമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

സംസ്കാരം നിരന്തരം പരിണമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതുപോലെ, ഓരോ സംസ്കാരനിർമിതിയും സങ്കീർണമായ പ്രക്രീയകളിലൂടെ കടന്നുപോകുന്നുണ്ട്. ഇത്തരം സാംസ്കാരികനിർമിതികളുടെ സങ്കീർണസ്വഭാവത്തെ അപഗ്രഥിക്കുവാൻ ഈ പരികല്പനയെ ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്. ഗവേഷണരീതിശാസ്ത്രത്തെത്തന്നെ റൈസോമാറ്റിക്കായി പരുവപ്പെടുത്തികൊണ്ട് അക്കാദമിക വ്യവഹാരങ്ങളെ ഭാവന ചെയ്യാവുന്നതുമാണ്.

ഗ്രന്ഥസൂചി

സ്കറിയ സക്കറിയ, മലയാള വഴികൾ വാല്യം 1. സാഹിത്യ പ്രവർത്തക സഹകരണ സംഘം, 2019.

Colebrook, Clair. *Gilles Deleuze*. Routledge, 2002.

Deleuze, Gilles, and Felix Guattari. *A Thousand Plateaus*. Bloomsbury Academic, 2013.

Shaji, Amalu. *Reading the Tales: A Study on Mannan Folk Myths.* KDP Amazon, 2019.

❖❖❖

മൈനർ സാഹിത്യം : ദെല്യൂസിന്റെയും ഗത്താരിയുടെയും സാഹിത്യ ചിന്തകൾ

കൃഷ്ണദാസ് പി.

ഗവേഷകൻ,

മലയാളവിഭാഗം, കേരളസർവ്വകലാശാല

സംഗ്രഹം

ദെല്യൂസും ഗത്താരിയും ചേർന്ന് അവതരിപ്പിച്ച സങ്കല്പനമാണ് മൈനർ സാഹിത്യം. മൈനർ എന്ന സങ്കല്പനമുപയോഗിച്ച് സാഹിത്യവും കലയും സിനിമയും സംഗീതവും വിപ്ലവമുന്നേറ്റങ്ങളും ഇന്ന് വായിക്കുന്നു. ദെല്യൂസും ഗത്താരിയും 1975-ൽ എഴുതിയ *Kafka Towards the Minor Literature* എന്ന കൃതിയിൽ അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ട മൈനർ സങ്കല്പം ഇന്ന് വിപുലമായ ചിന്താധാരയായി സൈദ്ധാന്തിക മേഖലയിൽ നിലനിൽക്കുന്നു. മേജർ ഭാഷയുടെ അതിരുകളിൽ രൂപപ്പെടുന്ന ഈ മൈനർ സാഹിത്യത്തെ മലയാളിയുടെ ചിന്താജീവിതവും ഇന്ന് അഭിസംബോധന ചെയ്തു തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. നിലനിൽക്കുന്ന സൗന്ദര്യശാസ്ത്രത്തിന്റെ അതിരുകളെ അസ്ഥിരപ്പെടുത്തി പുതിയ ഭാവുകത്വ നിർമ്മിതി മൈനർ സാഹിത്യം എങ്ങനെ സാധ്യമാക്കുന്നു എന്നാണ് ഈ പ്രബന്ധത്തിന്റെ അന്വേഷണവിഷയം.

താക്കോൽവാക്കുകൾ

ഭാവുകത്വം, മൈനർ സാഹിത്യം,വായന, ഭാഷ, അധീശത്വം

1. മൈനർ സാഹിത്യം

ദെല്യൂസും ഗത്താരിയും ചേർന്ന് 1975- ൽ എഴുതിയ *Kafka Towards the Minor Literature* എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിലാണ് മൈനർ സാഹിത്യം എന്ന ആശയം അവതരിപ്പിക്കുന്നത്. എന്നാൽ മൈനർ എന്ന

ആശയം ദെല്യൂസും ഗത്താരിയും മറ്റു കൃതികളിലും പറഞ്ഞുപോകുന്നുണ്ട്. *Thousand Platues* ഏന്ന കൃതിയിലും ഈ സങ്കല്പനത്തിന്റെ വിശദീകരണം കാണാം. എങ്കിലും കാഫ്കയെക്കുറിച്ചെഴുതുന്ന വേളയിലാണ് ഒരു വായനസിദ്ധാന്തമായി മൈനർ ലിറ്ററേച്ചറിനെ ദെല്യൂസും ഗത്താരിയും അവതരിപ്പിക്കുന്നത്. മൈനർ ലിറ്ററേച്ചർ സബാൾട്ടൺ ലിറ്ററേച്ചറോ, അരികുവത്കരികരിക്കപ്പെട്ട സാഹിത്യമോ, ഫെമിനിസ്റ്റ് സാഹിത്യമോ, തൊഴിലാളിവർഗ്ഗ സാഹിത്യമോ അല്ല. ഇവയിൽ നിന്നെല്ലാം കൃത്യമായ വ്യത്യാസം മൈനർ സാഹിത്യത്തിനുണ്ട്. പല നിലയിൽ മേൽപറഞ്ഞ സാഹിത്യവ്യവഹാരങ്ങൾ തമ്മിൽ ബന്ധമുള്ളതായി തോന്നാമെങ്കിലും അവയുമായി ചേർത്ത് മൈനർ സാഹിത്യത്തെ മനസ്സിലാക്കുന്നതിൽ അപാകതയുണ്ട്. ഒരു മേജർ ഭാഷയിൽ, അധീശത്വഭാഷയിൽ രൂപപ്പെടുന്ന ചെറുതുകളുടെ സാഹിത്യമാണ് മൈനർ സാഹിത്യം.

Kafka Towards the Minor Literature എന്ന കൃതിക്ക് എഴുതിയ അവതാരികയിൽ റെഡ ബെൻസിമിയ (Reda Bensmaia) വാൾട്ടർ ബെഞ്ചമിന്റെ (Walter Benjamin) കാഫ്ക ലേഖനങ്ങൾ ഓർമ്മിക്കുന്നുണ്ട്. (രണ്ട് ലേഖനങ്ങളാണ് കാഫ്കയെക്കുറിച്ച് ബഞ്ചമിൻ എഴുതിയിട്ടുള്ളത്. ഒന്ന്, കാഫ്കയുടെ പത്താം ചരമവാർഷികത്തിൽ Franz kafka എന്ന പേരിൽ എഴുതി. രണ്ട്, Max broad's book on kafka and some of my own reflections എന്ന ശീർഷകത്തിലും എഴുതി.) രണ്ട് തരത്തിലുള്ള വ്യാഖ്യാനങ്ങളിലൂടെ കാഫ്കയുടെ കേന്ദ്രാശയത്തെ വായനയിൽ നഷ്ടമാകുന്നതായി ബെഞ്ചമിൻ എഴുതുന്നു. ഒന്ന് സാധാരണ പാരായണം, മനഃശാസ്ത്രപരമായ വായന. മറ്റൊന്ന് അതിഭൗതികമായ പാരായണം, ദൈവശാസ്ത്രത്തിന്റെ വായനരീതികളെ അവലംബിച്ചത്. ഈ രണ്ട് പാരായണരീതികളും കാഫ്ക ഊന്നൽ കൊടുത്ത ആശയങ്ങളിൽ നിന്ന് വായനയെ ദൂരസ്ഥമാക്കുന്നതായി ബെഞ്ചമിൻ ആശങ്കപ്പെട്ടു. ഇതേ ആശങ്ക വർഷങ്ങൾക്ക് ശേഷം ഫെലിക്സ് ഗത്താരിക്കും ഴീൽ ദെല്യൂസിനും ഉണ്ടായതായി റെഡ ബെൻസീമ എഴുതുന്നു. കാഫ്കയെക്കുറിച്ചുള്ള അവരുടെ പുസ്തകത്തിൽ ബെഞ്ചമിന്റെ ആശങ്ക ആവർത്തിക്കപ്പെടുന്നു. ഈഡിപ്പസ് തത്വത്തിന്റെ പിന്തുണയിൽ മാതൃപിതൃ ആഖ്യാനങ്ങളിലും ദൈവശാസ്ത്രചിന്തകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അതിഭൗതികതലത്തിലും കാഫ്കയെ കെട്ടിയിടുമ്പോൾ കാഫ്കയുടെ രചനകളുടെ അന്തഃസത്ത വ്യക്തമാകാതെ പോവുന്നു എന്ന അഭിപ്രായമാണ് ദെല്യൂസിനും ഗത്താരിക്കും. കാഫ്കയുടെ ഡയറികുറിപ്പുകളുടെ പരിശോധനയും ദെല്യൂസിനെയും ഗത്താരിയെയും മൈനർ എന്ന സങ്കല്പനം രൂപീകരിക്കാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. കാഫ്കയുടെ കൃതികൾ

ഉപവാസത്തിന്റെ മഹാചരിത്രമാണെന്ന് ദെല്യൂസും ഗത്താരിയും കണ്ടെ ത്തുന്നു. ഉപവാസം കാഫ്കയുടെ കൃതികളിലെ നിത്യപ്രമേയമായി കട ന്നുവരുന്നുണ്ട്.

മൈനർ എന്ന ആശയം ഒരു ധാർമ്മിക പ്രക്രിയയാണ് എന്ന അഭി പ്രായമാണ് ദെല്യൂസിനും ഗത്താരിക്കുമുള്ളത്. സാമ്പ്രദായികമായ വ്യവ ഹാരങ്ങൾക്കുള്ളിലെ ന്യൂനപക്ഷമല്ല, ദെല്യൂസിന്റെ ന്യൂനപക്ഷം. എണ്ണ സംഖ്യയ്ക്ക് ഉപരി അധീശത്വത്തിന് പല നിലയിൽ കീഴ്പ്പെടുന്ന വിഭാഗ മാണ് ഇവിടെ ന്യൂനപക്ഷം. അവർ കണ്ടെത്തിയ സാഹിത്യമാണ് മൈനർ സാഹിത്യം. ജർമ്മൻ ഇംഗ്ലീഷ് പ്രദേശത്തെ ജൂതസാഹിത്യമാണ് പ്രധാന പരിഗണനവിഷയമെങ്കിലും സാർവ്വലൗകികമാനം ഈ സങ്കല്പനത്തി നുണ്ട്.

മൈനർ സാഹിത്യത്തിന് മൂന്ന് അടിസ്ഥാന സവിശേഷതകളാണ് ഉള്ളത്. അതിലൊന്ന് ഭാഷയാണ്, രണ്ടാമത്തേത് രാഷ്ട്രീയമാണ്, മൂന്നാ മത്തേത് സംഘാതമൂല്യമാണ്. ദെല്യൂസും ഗത്താരിയും ഇങ്ങനെ എഴു തുന്നു. The three characteristics of minor literature are the deterritorialization of lanþ guage, the connection of the individual to a political immediacy, and the collecþ tive assemblage of enunciation. We might as well say that minor no longer designates specific literatures but the revolutionary conditions for every literaþ ture within the heart of what is called great (or established) literature. "(18;2003)

1. ഭാഷയുടെ സ്ഥാനാന്തരണം (deterritorialization of language)
2. വ്യക്തിയുടെ അതിദ്രുതമായ ഒരു രാഷ്ട്രീയ ബന്ധം (the connection of the individual to a political immediacy)
3. ഉച്ചാരണത്തിന്റെ സംഘാതം (collective assemblage of enunciation)

ഫെമിനിസ്റ്റ് സാഹിത്യമോ, സബാൾട്ടൺസാഹിത്യമോ, തൊഴി ലാളി സാഹിത്യമോ പോലെ ഒരു കൗണ്ടർസാഹിത്യമല്ല മൈനർ സാഹി ത്യം. മറിച്ച് നിലനിൽക്കുന്ന സൗന്ദ ര്യശാസ്ത്രത്തിന്റെ, അധീശത്വ ഭാവു കത്വത്തിന്റെ, മേജർ ഭാഷയുടെ അതിരുകളെ അസ്ഥിരപ്പെടുത്തി പുതി യൊരു സാഹിത്യസ്ഥാപനത്തിന് വഴി തെളിക്കുകയാണ് മൈനർ സാഹി ത്യം ചെയ്യുന്നത്. ഏതൊരു മഹത്തായ സാഹിത്യത്തിലെയും വിപ്ലവാത്മ കമായ സാഹചര്യങ്ങളാണ് മൈനർ ലിറ്ററേച്ചറിനെ നിർമ്മിക്കുന്നത്. മൈ നർ ലിറ്ററേച്ചർ മൈനർ വിഭാഗങ്ങളുടെ രാഷ്ട്രീയ സാഹിത്യമാണ്. വാഴ്സ യിലെയും പ്രാഗിലെയും ജൂതസാഹിത്യത്തെ ദെല്യൂസും ഗത്താരിയും മൈനർ സാഹിത്യത്തിന് ഉദാഹരണമായി പറയുന്നുണ്ട്. മാത്രമല്ല, വീട്ടു ജോലികാരികളും ലൈംഗികത്തൊഴിലാളികളും പോലെയുള്ള ന്യൂനപ

ക്ഷവിഭാഗങ്ങൾ, പോളണ്ടിലെയും ഹംഗറിയിലെയും ജൂതന്മാരുടെ കഷ്ട പ്പാടുകളിലും നിന്നും അടിച്ചമർത്തലുകളിൽ നിന്നും അധീശത്വഭാഷ യുടെ അതിരുകളിൽ പുതിയൊരു സാഹിത്യം ഭാഷയുടെ അപ പ്രദേശീ കരണത്തിലൂടെ, രാഷ്ട്രീയമായ ഉറപ്പോടെ, സംഘാതമൂല്യത്തോടെ രൂപം കൊള്ളുന്നു. നിർണ്ണായക രാഷ്ട്രീയ ലക്ഷ്യങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് മൈനർ സാഹിത്യം രൂപം കൊള്ളുന്നത്.

മൈനോറിറ്റേറിയൻ (Minoritarian) എന്ന സങ്കല്പന (concept) ത്തിനകത്ത് കലയെയും സാഹിത്യത്തെയും സംഗീതത്തെയും സിനിമ യെയും വിപ്ലവത്തെയും പഠിതാക്കൾ ഉൾപ്പെടുത്താറുണ്ട്. ഈ മേഖല യിലെ അന്വേഷണങ്ങൾക്കെല്ലാം ഊർജ്ജമേകാൻ സാധിക്കുന്നതാണ് മൈനർ എന്ന സങ്കല്പനം. ഓരോ പഠനമേഖലയ്ക്കും അനുസൃതമായി മൈനർ സങ്കല്പനത്തിന്റെ പ്രയോഗരീതിയിലും വ്യത്യാസം വരാറുണ്ട്. എങ്കിലും ചില അടിസ്ഥാന ചിന്തകളിന്മേലാണ് ഈ സങ്കല്പനം പണി തുയർത്തിയിരിക്കുന്നത്. ദെല്യൂസ്യും ഗത്താരിയും കാഫ്കയുടെ രചനക ളെയും ചിന്തകളെയും കേന്ദ്രമാക്കി എഴുതിയ പുസ്തകത്തിലാണ് മൈ നർ സങ്കല്പനം ആദ്യമായി സൈദ്ധാന്തിക ഭദ്രമായി അവതരിപ്പിക്കു ന്നത്. എന്നാൽ കാഫ്ക തന്നെ മൈനർ എന്ന ആശയം തന്റെ രചനക ളിൽ കൊണ്ടുവരുന്നുണ്ട്. ദെല്യൂസും ഗത്താരിയും സൈദ്ധാന്തികമായ വൈപുല്യവും ചിന്താപരമായ രീതിപദ്ധതിയും മൈനർ എന്ന ആശയ ത്തിന് നൽകി. മൈനർ ലിറ്ററേച്ചർ എന്ന ആശയമാണ് സവിശേഷമായി പരിശോധിക്കുന്നതെങ്കിലും സിനിമയും വിപ്ലവവും കലയും സംഗീതവും മൈനറിന്റെ ഭാഗമായി വരാറുണ്ട്. ആഫ്രിക്കൻ-അമേരിക്കൻ, ആഫ്രോ-കരീബിയൻ സംസ്കാരങ്ങൾ, ചില പ്രത്യേക സാഹചര്യങ്ങളിൽ, മൈ നർ സംസ്കാരത്തിന്റെ ഉദാഹരണങ്ങളാണ്, രണ്ട് സാഹചര്യങ്ങളിലും മൈനോറിറ്റേറിയൻ എന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കാവുന്ന ഗണ്യമായ എണ്ണം സാം സ്കാരിക രൂപങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഇംഗ്ലീഷ് എന്ന അധീശത്വഭാഷയുടെ പുനർവിന്യാസത്തിലൂടെ അലകും പിടിയും മാറ്റുന്നതിലൂടെ തങ്ങളുടെ ആത്മത്തെ സ്ഥാപിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. മൈനർ സാംസ്കാരിക രൂപ പ്പെടലുകൾ ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷയെ സ്ഥാനാന്തരണം ചെയ്യുന്നു.

2. അധീശത്വപ്രവണതയോടുള്ള പോരാട്ടം.

അധീശത്വഭാഷയുടെ പുനർവിന്യാസത്തിലൂടെ മൈനർ സാഹി ത്യം പുതിയൊരു ഭാഷയും ഭൂമികയും രാഷ്ട്രീയ പരിസരവും സാമൂഹിക തയും കണ്ടെത്തുന്നു. ലിംഗഭേദം, വർഗ്ഗം, വംശീയം, സാംസ്കാരികം, ഭാഷാപരമായ മാനദണ്ഡങ്ങൾ എന്നിവയുടെ സ്വത്വപരമായ നിർവചന ങ്ങളെ വെല്ലുവിളിക്കുകയും രൂപാന്തരപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്ന വൈവി

ധ്യമാർന്ന കൂട്ടായ്മകൾ ആയി മൈനർ എന്ന ആശയത്തെ വിശദീകരിക്കാം. പരമ്പരാഗത സമൂഹത്തിൽ തന്നെ ഉയർന്നുവരുന്ന വ്യവസ്ഥ നിഷേധികളാണിവർ. നിലനിൽക്കുന്ന സൗന്ദര്യശാസ്ത്രത്തിന്റെ അതിരുകളെ അസ്ഥിരപ്പെടുത്തി അതിൽ തന്നെ പുതിയൊരു ഭാവുകത്വം നിർമ്മിക്കുകയാണ് മൈനർ ലിറ്ററേച്ചർ ചെയ്യുന്നത്. മൈനർ സാഹിത്യം എന്നാൽ അടിച്ചമർത്തപ്പെട്ട ഒരു ന്യൂനപക്ഷത്തിന്റെ ഭാഷയിൽ എഴുതപ്പെട്ട സാഹിത്യം എന്ന് മാത്രമല്ല അർത്ഥം.ഭൂരിപക്ഷത്തിന്റെ ഭാഷയിൽ ഇളക്കം വരുത്തുന്നതിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഒരു ന്യൂനപക്ഷത്തിന്റെ മാത്രം സാഹിത്യവുമല്ല. ഭാഷയുടെ വ്യതിയാനങ്ങളിലാണ് മൈനർ സാഹിത്യം ശ്രദ്ധയൂന്നുന്നത്. മൈനർ സാഹിത്യം കേവലം ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾ എഴുതിയ സാഹിത്യവുമല്ല. ന്യൂനപക്ഷങ്ങളെ ഉൾക്കൊള്ളുന്നത് അവരുടെ എണ്ണ സംഖ്യ അനുസരിച്ചല്ല. അത് യഥാർത്ഥത്തിൽ ഭൂരിപക്ഷത്തേക്കാൾ വലുതാവാം, പക്ഷെ ഭാഷ കോഡുകളിലൂടെയും വിരുദ്ധ ദ്വന്ദങ്ങളിലൂടെയും ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും നടപ്പിലാക്കുകയും ചെയ്യുന്ന അസമമായ അധികാരബന്ധങ്ങളിലെ ഒരു കൂട്ടത്തിന്റെ സ്ഥാനമാണ്. പാശ്ചാത്യ-വെളുത്ത പുരുഷന്മാർ ലോകമെമ്പാടും സംഖ്യയിൽ കുറവായിരിക്കാം, പക്ഷേ അവർ തങ്ങളുടെ സാമൂഹികപദവിയിലൂടെ ഭൂരിപക്ഷമായി തുടരുന്നു. കൂടാതെ പാശ്ചാത്യരും അല്ലാത്തവരുമായവരെ സ്ത്രീകളെ, കുട്ടികളെ നിർവചിക്കുകയും നിയന്ത്രിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഭാഷാപരമായ അധികാരം ആ പദവിക്കുണ്ട്. ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾ അവരെ നിർവചിക്കുന്ന വിഭാഗങ്ങളെ അംഗീകരിക്കുമ്പോൾ ആധിപത്യ അധികാര ബന്ധങ്ങളെ ശക്തിപ്പെടുത്തുക മാത്രമാണ് ചെയ്യുന്നത്. പാശ്ചാത്യ/ പാശ്ചാത്യേതര, വെളുപ്പ് / കറുപ്പ്, പുരുഷൻ/സ്ത്രീ, മുതിർന്നവർ/കുട്ടി, അല്ലെങ്കിൽ മനുഷ്യൻ/മൃഗം എന്നിങ്ങനെയുള്ള വിരുദ്ധദ്വന്ദ്വങ്ങൾ ഇല്ലാതാക്കുന്നതിലൂടെ മാത്രമേ ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾക്ക് അധികാരബന്ധങ്ങളെ അസ്ഥിരമാക്കാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. വിരുദ്ധദ്വന്ദ്വങ്ങളുടെ ധ്രുവങ്ങൾക്കിടയിലൂടെ സഞ്ചരിക്കുകയും അതിരുകളെ മങ്ങിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിലൂടെ സാമൂഹിക ഇടപെടലിന് സാധ്യതയേറുന്നു.മൈനർ സാഹിത്യം ഒരു ഉത്പന്നമല്ല, ആയിത്തീരുന്ന (becoming) പ്രക്രിയയാണ്. ഭാഷ ഉടൻ തന്നെ സാമൂഹികവും രാഷ്ട്രീയവുമായ വിഷയങ്ങളിലേക്ക് സ്ഥാനാന്തരണം ചെയ്യുന്നു. ഉച്ചാരണത്തിന്റെ ഒരു കൂട്ടായ്മ സാധ്യമാക്കുന്നു.

അവരവരുടെ ഭാഷയിൽ വിദേശികളായ, അപരിചിതത്വം നേരിടുന്നവരാണ് മൈനർ എഴുത്തുകാർ. മേജറും മൈനറും ഒരു ഭാഷയുടെ രണ്ട് വ്യത്യസ്ത ഉപയോഗരീതികളാണ്. ഏതൊരു ഭാഷയിലും ആന്തരിക ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾ (internal minorieties) സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നുണ്ട് എന്നാണ് ദെല്യൂസിന്റെ അഭിപ്രായം (167;2007) സജീവവും സർഗാത്മകവുമായ

വ്യക്തി മേജർ ഭാഷയിൽ സ്വയം ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിന് പകരം ഭാഷ യെതന്നെ സ്ഥാനാന്തരണത്തിന് വിധേയമാക്കി പുതിയ ഭാഷ രൂപീകരി ക്കുന്നു. മൈനർ സാഹിത്യം ഭാഷയുടെ സ്ഥാനാന്തരണവും പുനസ്ഥാന പ്പെടുത്തലുമാണ്. ഭരണകൂടത്തിന്റെ അധീശത്വയുക്തിയോടുള്ള സമ രമുഖം കൂടി ഈ സങ്കല്പനം തുറക്കുന്നുണ്ട്. അധികാരത്തിന്റെ പുനരു ത്പാദനത്തെ അസാധ്യമാക്കുന്ന ഭാഷണത്തിൽനിന്ന് രൂപപ്പെടുന്നത് ചെറിയവരുടെ സാഹിത്യം (മൈനർ ലിറ്ററേച്ചർ) ആണെന്ന് ദെലൂസ് പറയും. മുതലാളിത്തലോകത്തിൽ അന്യവത്കരിക്കപ്പെട്ട മാതൃഭാഷയു മായി ലോകത്തെ അളക്കാൻ കഴിയാതെ അലഞ്ഞുതിരിയുന്ന കോളനി യിലെ പ്രജയുടെ ഭാഷണം മൈനർ ലിറ്ററേച്ചറാണ്. (173;2022) എന്ന പി.പവിത്രന്റെ അഭിപ്രായം അധീശത്വയുക്തിയോടുള്ള മൈനർ ചിന്തയെ സാധൂകരിക്കുന്നുണ്ട്. ഫ്രാൻസ് ഫാനൻ അൾജീരിയയുടെ രാഷ്ട്രീയ ഭൂപടത്തിൽ നിന്ന് 'ഭൂമിയിലെ പെറുക്കികൾ' എഴുതിയപ്പോൾ മുന്നോട്ട് വെച്ച രാഷ്ട്രീയത്തിനുമപ്പുറം സ്വന്തം ഭാഷയിൽ നിന്ന് അന്യവത്കരണം നേരിടുന്ന ജനതയുടെ സ്വത്വപ്രതിസന്ധിയാണ് ദെല്യൂസ് അന്വേഷി ക്കുന്നത്.

കാഫ്കയുടെ ഡയറി കുറിപ്പുകളെ ആസ്പദമാക്കി റൊണാൾഡ് ബോഗ് പറയുന്നൊരു കാര്യം കാഫ്കയുടെ വലിയ ആശങ്കകളിലൊന്ന് ചെറിയ സാഹിത്യകൂട്ടങ്ങളെക്കുറിച്ചായിരുന്നു. കിഴക്കൻ യൂറോപ്പിലെ യിദ്ദിഷ് എഴുത്തുകാരും പ്രാഗിലെ ചെക്ക് എഴുത്തുകാരും ഈ കൂട്ടത്തിൽ പ്പെടും. ഇത്തരം മൈനർ സാഹിത്യത്തിൽ ഇംഗ്ലീഷിന് ഷേക്സ്പിയർ എന്ന പോലെയോ, ജർമ്മനിക്ക് ഗോയ്ഥേ എന്ന പോലെയോ യശഃസ്തം ഭങ്ങളില്ല. ഭൂപരിസരത്തിൽ ആധിപത്യം പുലർത്തുകയും നവീകരണ ത്തെ നിരുത്സാഹപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്ന അധീശത്വഭാവുകത്വത്തിന്റെ പുനരുത്പാദനം നടത്തുകയും ചെയ്യുന്ന പ്രവണതയാണ് കാഫ്കയെ ആശങ്കപ്പെടുത്തിയത്. എന്നാൽ കാഫ്ക തന്റെ ഡയറിയിൽ രേഖപ്പെടു ത്തിയത് ഒരു സമൂഹത്തിന്റെ ചിത്രം മാത്രമല്ല, മറിച്ച് എഴുത്തിനോടുള്ള തന്റെ സമീപനം കൂടിയായിരുന്നു. കാനോനീകരണങ്ങളെ ചെറുക്കുന്ന, പരീക്ഷണങ്ങൾ നടത്താൻ തയ്യാറുള്ള, കൂട്ടായ പ്രവർത്തനത്തെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്ന, ഭാഷയെ പുനർവിന്യസിക്കുന്ന, വ്യക്തിത്വ ഉടനടി പ്രധാന്യമുള്ള സാമൂഹിക - രാഷ്ട്രീയാവസ്ഥയുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തുന്ന സാഹിത്യകൂട്ടായ്മയാണ് കാഫ്ക ഉദ്ദേശിച്ചത്. ദെല്യൂസും ഗത്താരിയും മൈനർ സാഹിത്യത്തിലേക്കുള്ള വഴി കണ്ടെത്തുന്നത് അവിടെ വച്ചാണ്.

എത്ര മനുഷ്യരാണ് ഇന്ന് അവരുടേതല്ലാത്ത ഭാഷയിൽ ജീവിക്കു ന്നത് എന്ന ചോദ്യം ദെല്യൂസും ഗത്താരിയും ഉന്നയിക്കുന്നുണ്ട്. അധീ ശത്വഭാഷയിൽ സ്വാധീനം കുറയുകയും ആ ഭാഷയിൽ നിർബന്ധ

പൂർവ്വം ജീവിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന മനുഷ്യർ ലോകത്ത് നിരവധിയാണ്. അഭയാർത്ഥികളും അവരുടെ മക്കളും ഉദാഹരണമാണ്. ദെല്യൂസും ഗത്താരിയും എഴുതുന്നു. This is the problem of immigrants, and especially of their children, the problem of minorities, the problem of a minor literature, but also a problem for all of us: how to tear a minor literature away from its own language, allowing it to challenge the language and making it follow a sober revolutionary path? How to become a nomad and an immigrant and a gypsy in relation to one's own language? Kafka answers: steal the baby from its crib, walk The tightrope." (19 ;2007) കറുത്തവർക്കും ജൂതൻമാർക്കും സ്ത്രീ കൾക്കും അറബികൾക്കും മൈനർ സാഹിത്യത്തിന്റെ ഭാഗമാകേണ്ടി വരുന്നു. വീട്ടുവേലക്കാരോടും തൊഴിലാളികളോടും കാഫ്കയ്ക്ക് മാന സികമായ അടുപ്പമുണ്ടായിരുന്നു. അത്യന്തികമായി സ്വന്തമായൊരു ഭാഷ സൃഷ്ടിക്കാനുള്ള ഉത്കടമായ ശ്രമമാണ് മൈനർ സാഹിത്യം ചെയ്യുന്നത്. മേജർ ഭാഷയെ തങ്ങൾക്ക് അനുസൃതമായി മാറ്റിത്തീർത്ത് ജനകീയ മാക്കുന്നു. മുഖ്യധാര അടിച്ചമർത്താനുപയോഗിക്കുന്ന രാഷ്ട്രീയമോ സാം സ്കാരികമോ ആയ ശക്തിരൂപങ്ങളെത്തന്നെ അടിച്ചമർത്തപ്പെടുന്നവർ പിടിച്ചെടുത്തു തിരികെ പ്രയോഗിക്കുന്ന ഒരു രീതിയാണിത്. "ഭൂരിപക്ഷം രൂപങ്ങളിൽ കടന്നുകയറി അവയെ സ്ഥാനാന്തരണം (Deteritorialisation) ചെയ്യുന്നതിലൂടെ സർഗ്ഗാത്മകമായി ചലിപ്പിക്കുന്ന പ്രക്രിയയാണിത്. അധീശഭാഷകൾക്കും സംസ്കാര രൂപങ്ങൾക്കുമെതിരായി ന്യൂനപക്ഷം ഈ പ്രക്രിയ നിരന്തരം നടത്തികൊണ്ടിരിക്കുന്നു." എന്ന് ബി. രാജീവൻ ദെല്യൂസിനെ ആധാരമാക്കി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. (253;2014) നാരായണ ഗുരു വേദാന്തത്തെ അപസ്ഥാപനം ചെയ്യുന്നതിലൂടെ ന്യൂനപക്ഷവത്കരി ക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നതെന്ന് രാജീവൻ പറയുന്നുണ്ട്. കേരളത്തിന്റെ നവോത്ഥാന ചിന്തയുടെ തന്നെ ആധാരം രൂപപ്പെടുന്നത് നിലനിന്ന അധീശത്വഭാഷയിൽ കയറി നടത്തിയ ഇടപെടലുകളിലൂടെയാണ് എന്ന് ഇതിലൂടെ മനസ്സിലാക്കാം.

3. മലയാളിവഴികൾ

ആശാനും ബഷീറും അയ്യപ്പനും സ്വകീയമായ ഭാഷയ്ക്കായി സഞ്ചരിച്ചവരാണ്. ഇന്ന് ഭാഷയിതപൂർണ്ണം, അർത്ഥശങ്കയാൽ പിഴ വന്നുകൂടും എന്ന് ആശാൻ എഴുതുന്നുമുണ്ട്. അർത്ഥത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ശങ്ക ഈ ഭാഷയിലുള്ള അധീശത്വപ്രവണതയോടുള്ള ചോദ്യമാണ്. വേവലാതികളില്ലാതെ ഒരാൾക്ക് അയാൾ ജീവിക്കുന്ന ഭാഷയിൽ ആത്മ ത്തെ ആവിഷ്കരിക്കാൻ സാധിച്ചില്ലെങ്കിൽ ആ ഭാഷ എങ്ങനെ സ്വന്ത മെന്ന് പറയാനാകും?. വിഴിഞ്ഞത്തുള്ള ഡി അനിൽകുമാറിനും മറയൂ

രുള്ള അശോകനും അട്ടപ്പാടിയിലുള്ള പി ശിവലിംഗനും തന്റേതാണ് മലയാളം എന്ന് പറയാൻ സാധിക്കുന്നുണ്ടോ. അവർ ഭാഷയിൽ തങ്ങളുടേതായ ആരൂഢം നിർമ്മിച്ചവരാണ്. അധീശത്വഘടകങ്ങൾ ഉൾച്ചേർന്ന ഭാഷയിൽ തന്നെ അവർ പുതുവഴി വെട്ടി. വളരെ പ്രത്യക്ഷത്തിലുള്ള ഉദാഹരണമാണിത്. എന്നാൽ സി. അയ്യപ്പനും ആറ്റൂരും ബഷീറും ടി. പി. വിനോദും ഒ.അരുൺകുമാറും മലയാളകഥയിലും കവിതയിലും പല നിലയിൽ മൈനർ സാഹിത്യത്തെ രൂപപ്പെടുത്തിയ എഴുത്തുകാരാണ്. ചെറുതുകളുടെ സാഹിത്യം, ന്യൂനപക്ഷസാഹിത്യം, ലഘുസാഹിത്യം എന്നിങ്ങനെ നിരവധി തർജ്ജമകൾ Minor literature ന് മലയാളത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. പ്രധാനമായും ബി രാജീവൻ, പി. പവിത്രൻ, പി. കെ. രാജശേഖരൻ, എബി കോശി, നിസ്സാർ അഹമ്മദ്, റഫീക് ഇബ്രാഹിം തുടങ്ങിയ നിരൂപകരുടെ കൃതികളിൽ മൈനർ സാഹിത്യത്തിന്റെ പരാമർശം കാണാം. ബി. രാജീവൻ ബഷീറിനെ മൈനർ സാഹിത്യത്തെ ഉപയോഗിച്ച് വായിക്കാനുള്ള ശ്രമം നടത്തുന്നുണ്ട്. അതിന്റെ ഒരു തുടർച്ചയെന്നോണം റഫീക് ഇബ്രാഹിമും ബഷീറിനെ വായിക്കുന്നുണ്ട്. ആറ്റൂർ രവിവർമ്മയെ വായിക്കുമ്പോഴും റഫീക് മൈനർ സാഹിത്യത്തിന്റെ അടയാളങ്ങൾ ആറ്റൂരിൽ ദർശിക്കുന്നതായി കാണാം. മൈനർ സാഹിത്യത്തിന്റെ ഒരു സവിശേഷ മാനത്തെ മാത്രം മുൻനിർത്തി വിശദീകരിക്കുന്നതിനു പകരം അതിനുള്ളിലെ അനേകതകളെ അഭിസംബോധന ചെയ്യുകയാവും അഭികാമ്യം.

സഹായകഗ്രന്ഥങ്ങൾ

1. രാജീവൻ ബി, *വാക്കുകളും വസ്തുകളും,* 2014, ഡിസി ബുക്ക്സ് കോട്ടയം
2. പവിത്രൻ പി, *ഭൂപടം തലതിരിക്കുമ്പോൾ,* 2022, ഡിസി ബുക്ക്സ്, കോട്ടയം
3. Gilles Deleuze and Félix Guattari *Kafka Toward a Minor Literature,* 2007 , University of Minnesota Press Minneapolis London
4. Charles J. Stivale (Editor) *Gilles Deleuze : key Concepts,* 2014, Routledge Taylor & Francis Group LONDON AND NEW YORK
5. Adrian Parr(Editor) , *The Deleuze Dictionary* Revised Edition, 2005, Edinburgh University Press

❖❖❖

ശാസ്ത്രം, യുക്തി, സംസ്കാരം: ശാസ്ത്രാനന്തര അപഗ്രഥനമാതൃകകൾ

കൃപാ ജോൺ

ഗവേഷക, സ്കൂൾ ഓഫ് ലറ്റേഴ്സ്,
മഹാത്മാഗാന്ധി സർവ്വകലാശാല

സംഗ്രഹം

ഇതര സാംസ്കാരിക/ വൈജ്ഞാനിക പദ്ധതികളെ അപേക്ഷിച്ച് ശാസ്ത്രത്തിന്മേൽ ആരോപിക്കപ്പെടുന്ന പ്രാമാണികത കാലാകാലങ്ങളായി വളരെ പ്രത്യക്ഷമാണ്. ഒരു സാംസ്കാരിക ഉല്പന്നം എന്നനിലയിൽ ശാസ്ത്രത്തെ വിമർശനാത്മകമായി ഇഴപിരിച്ചു കാണേണ്ടതുണ്ട് എന്ന ആശയമാണ് ഴീൽ ദില്യൂസും ഫെലിക്സ് ഗ്വത്താരിയും മുന്നോട്ടുവയ്ക്കുന്നത്. പ്രസ്തുത സാംസ്കാരികനിരൂപകരുടെ ശാസ്ത്ര-സംസ്കാര സമീപനങ്ങളെ സാമാന്യേന വിലയിരുത്തുകയാണ് ഈ ലേഖനത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം.

താക്കോൽ വാക്കുകൾ:

ശാസ്ത്രം (science), സംസ്കാരം (culture), സത്യം (truth), യുക്തി (logic), തത്വചിന്ത (philosophy)

മനുഷ്യന്റെ വൈജ്ഞാനികവ്യവഹാരങ്ങളിൽ പല മാനദണ്ഡങ്ങൾ പ്രകാരവും ഏറ്റവും ആദർശവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട പദ്ധതിയാണ് ശാസ്ത്രം(science). കല, ഭാഷ, തൊഴിൽ, ഭക്ഷണം, വസ്ത്രം, മതം, മനുഷ്യബന്ധങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെ ഒട്ടനേകം സാംസ്കാരികവൃത്തികൾ '*കൾച്ചർ*' എന്ന താക്കോൽ വാക്കിന്റെ ഉപസംവർഗങ്ങളായി പരിഗണിക്കപ്പെടുന്നുണ്ടെങ്കിലും മനുഷ്യവൈജ്ഞാനികതയുടെ തന്നെ ഉല്പന്നം എന്ന നിലയിൽ സംസ്കാരത്തിനുകീഴെ ശാസ്ത്രത്തിന് നൽകപ്പെട്ടി

ട്ടുള്ള ഇടം താത്വികമായി പോലും മുൻപറഞ്ഞവയ്ക്ക് തോളൊപ്പമാണെന്ന് കരുതുക വയ്യ. വസ്തുനിഷ്ഠമായി പറഞ്ഞാൽ ശാസ്ത്രം അങ്ങനെയല്ല പരിഗണിക്കപ്പെടുന്നത്. ശാസ്ത്രത്തിന് എപ്പോഴും ഒരു ഉദാത്ത വിജ്ഞാനത്തിന്റെ പദവിയുണ്ട്. ചരിത്രത്തിന്റെയും സംസ്കാരത്തിന്റെയും ഇടർച്ചകളിലും പരിമിതികളിലും പങ്കില്ലാത്ത, അട്ടിമറികൾ അസാധ്യമായ, വസ്തുനിഷ്ഠതയ്ക്ക് അപ്പുറം മറ്റൊന്നുമില്ലാത്ത, 'തെറ്റ്' എന്ന സാധ്യത പ്രായേണ അപ്രസക്തമായ വരേണ്യവ്യവഹാരമായിരുന്നു ശാസ്ത്രം.

ജ്ഞാനോദയ കാലത്ത് പ്രബലമായ ആധുനികശാസ്ത്രം ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ പകുതിയോടെ വിമർശനാത്മക വിശകലനങ്ങൾക്ക് വഴങ്ങിത്തുടങ്ങി. അവിടെ പ്രധാന ചർച്ച, ശാസ്ത്രം സ്വാഭാവിക സാംസ്കാരികതയിൽ പലപടി ഉയർന്നുനിൽക്കുന്നതിന്റെയും ബഹുജന ഇടപെടലുകൾക്ക് അസ്പൃശ്യവും ഇതര മാനവവിജ്ഞാനങ്ങളെക്കാൾ ഉദാത്തവുമായ ജ്ഞാനോപാധിയായി വിശകലനങ്ങളെ അതിശയിച്ച് ഉയർന്നതിന്റെയും കാര്യകാരണങ്ങളായിരുന്നു. ക്രമേണ പരിണാമം (evolution), അനുകൂലനം(adaptation), പരിഷ്കരണം, വിഷയപരിമിതത്വം, വ്യക്തിപരിമിതത്വം, അധികാരബന്ധങ്ങൾ, അറിവധികാരത്തിന്റെ ഇടപെടൽ എന്നു തുടങ്ങി ചരിത്രത്തിന്റേതും സംസ്കാരത്തിന്റേതുമായ സകല മികവുകളും സാധ്യതകളും പരിമിതികളും സംവഹിക്കുന്ന സാസ്കാരസംവർഗമായി ശാസ്ത്രവും തിരിച്ചറിയപ്പെട്ടു. സത്യത്തിന്റെ (truth)യും വസ്തുതയുടെയും, അങ്ങനെ മാനവപുരോഗതിയുടെയും അവസാനവാക്കെന്ന നിലയിൽ ഉദാത്തീകരിക്കപ്പെട്ട ശാസ്ത്രം എന്ന വ്യവഹാരത്തെ ഒരു അപഗ്രഥനോപാധി, ഒരു രീതിശാസ്ത്രം മുതലായ നിലകളിൽ പരിചരിച്ച ഏറ്റവും പുതിയ ദാർശനികമാതൃകകളാണ് ദില്യൂസും ഗ്വത്താരിയും അവതരിപ്പിച്ചത്.

1953-ലാണ് ദില്യൂസിന്റെ *Empiricism and Subjectivity* എന്ന ആദ്യ പുസ്തകം പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നത്. തുടർന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വതന്ത്രകൃതികളിലൂടെയും ഫെലിക്സ് ഗ്വത്താരിയുമായി ചേർന്ന് എഴുതിയ *Anti-Odeipus, A Thousand Plateaus, What is Philosophy* മുതലായ രചനകളിലൂടെയും സാംസ്കാരിക വിമർശനത്തിന് പുതിയ മാതൃകകൾ ഇവർ അവതരിപ്പിച്ചു.

ശാസ്ത്രത്തെ പ്രശ്നവൽക്കരിക്കുന്നതിന് ശാസ്ത്രത്തിനു സമാന്തരമായി തത്വശാസ്ത്രത്തെ പ്രതിഷ്ഠിക്കുകയാണ് ദില്യൂസും ഗ്വത്താരിയും ചെയ്തത്. തത്വശാസ്ത്രത്തിൽ നിന്ന് വേറിട്ട് ജ്ഞാനോദയാനന്തര കാലത്ത് ശാസ്ത്രം ഒറ്റപ്പെട്ട മാതൃകയായി പിരിഞ്ഞു വളർന്ന ചരിത്രം

മുൻനിർത്തി *ശാസ്ത്രം-തത്വചിന്ത* ടൂൾ എന്ന നിലയിൽ ഒരു ശ്രേണീ ബന്ധം തന്നെ അവിടെ അവതരിപ്പിക്കുകയാണ്. അതുപ്രകാരം ശാസ്ത്ര ത്തെക്കാൾ തത്വശാസ്ത്രം നിത്യസത്യ അനുഭവങ്ങളോട് കൂടുതൽ അനുകൂലനക്ഷമത പുലർത്തുന്നതാണ്. അത്രകാലം ശാസ്ത്രത്തിന്റെ കുത്തകാവകാശമായിരുന്നു. സത്യം, വാസ്തവം എന്നീ ആദർശങ്ങൾ മുന്നിൽ നിർത്തിക്കൊണ്ട് മാത്രമേ ഒരു വിമർശനം സാധ്യമാകൂ എന്ന പക്ഷമാണ് അവർ സ്വീകരിച്ചത്. തത്വശാസ്ത്രത്തിന്റെ അതിശായിത്വം അവർ സ്ഥാപിച്ചെടുക്കുന്നത്. ആത്യന്തികമായി തത്വശാസ്ത്രത്തെ മഹ ത്വവൽക്കരിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ അല്ല. ഒരു ബദലിന്റെ സാന്നി ധ്യത്തിൽ മാത്രമേ ശാസ്ത്രം എന്ന വിജ്ഞാനത്തെ ജനകീയമാക്കാൻ സാധിക്കു എന്നാണ് അവരുടെ പക്ഷം. അതിന് ഏറ്റവും ഉചിതമായ മാതൃക ശാസ്ത്രത്തിന്റെ തന്നെ തായിവഴിയിലുള്ള തത്വശാസ്ത്രമാ ണെന്നും അവർ നിശ്ചയിക്കുന്നു.

സത്യം, നിശ്ചിതത്വം എന്നിവയെ തമ്മിൽ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന ഒറ്റ പ്പദമാണ് വസ്തുത. വസ്തുത സത്യം നിശ്ചിതത്വം ഇവയെ തിരിച്ച റിയാൻ പ്രകൃതിജന്യമായ വാസന ഉള്ളതുപോലെയാണ് ശാസ്ത്രം അതിന്റെ പ്രാമാണികത സ്ഥാപിക്കുന്നത്. എന്നാൽ ഇതൊരു കേവല മുൻവിധിയാണെന്നവർ പറയുന്നു നിശ്ചിതത്വത്തെക്കാൾ കൂടുതൽ സത്യത്തോട് അടുപ്പം അനിശ്ചിതത്വത്തിനാണ്. The supposition that thought is the natural exercise of a faculty … the presupposition that there is a natural capacity for thought endowed with a talent for truth or an affinity with the true." (Deleuze, *Difference and Repetition*, 131)

സത്യം എന്നത് കാലാകാലങ്ങളായി ലോകത്തെമ്പാടുമുള്ള ദാർ ശനികരുടെ ഇഷ്ട ചർച്ചാവിഷയമാണ്. അത് അത്രതന്നെ സങ്കീർണ്ണവും വിശാലവുമാണ്. അരിസ്റ്റോട്ടിലിൽ തുടങ്ങി സ്പിനോനോസാ ഇമ്മാനു വൽ കാന്റ്, ഹെയ്ഡിഗർ എന്നിങ്ങനെ ശ്രദ്ധേയരായ ഒട്ടെല്ലാ ദാർശനികരി ലൂടെയും സഞ്ചരിച്ച് പോസ്റ്റ് ട്രൂത്തിൽ എത്തിനിൽക്കുക യാണ് പ്രസ്തുതചർച്ച. അവിടെയാണ് സത്യം എന്നതിൽനിന്ന് പിന്നോട്ട് ശാസ്ത്രത്തെ പ്രശ്നവൽക്കരിക്കുന്നത്. തൊട്ടാൽ ചലിക്കുന്ന ഒരു രീതിശാസ്ത്ര പദ്ധതി മാത്രമാണ് ശാസ്ത്രം എന്ന നിലയിൽ ശാസ്ത്ര ത്തെ മനുഷ്യ സംസ്കാരത്തിന്റെ മണ്ണിലേക്ക് ഇറക്കി കൊണ്ടുവരാൻ സമാന്തരമായ ഒരു ശ്രമം നടത്തി വിജയിപ്പിച്ച താത്വികരാണ് ദില്യൂസും ഗ്വത്താരിയും. Dogmatic image of truth എന്ന് വിശേഷിപ്പിച്ചു കൊണ്ടാണ് അവർ വാസ്തവം എന്ന സങ്കൽപ്പനത്തെ വിമർശിച്ചു തുടങ്ങുന്നത്.

ട്രൂത്ത് അഥവാ വസ്തുത ലോജിക് അഥവാ യുക്തിയുമായി നേർരേഖാബന്ധത്തിലാണ് എന്ന ധാരണയിലാണ് ശാസ്ത്രം സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നത്. അതിനാൽ തന്നെ വസ്തുതയെ യുക്തി ഉപയോഗിച്ച് ശാസ്ത്രവുമായി ചേർത്തുകെട്ടുക വളരെ എളുപ്പവുമായിരുന്നു. എന്നാൽ, മാർട്ടിൻ ഹെയ്ഡിഗർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നതിന് സമാനമായി Originary, Derived എന്നിങ്ങനെ രണ്ടു ധാരണകളിൽ സത്യം വേറിട്ട് നിൽക്കുന്നുവെന്ന് പറയുന്നു.

ശാസ്ത്രം ഒരു പ്ലെയിൻ ഓഫ് റഫറൻസിൽ മാത്രമായിരിക്കും പ്രവർത്തിക്കുക എന്നും അതിന് ഒരു ആഗോള സ്വഭാവം ഇല്ല എന്നും അവർ സമർത്ഥിക്കുന്നുണ്ട്. അങ്ങനെ, ഒരു പ്രതലത്തിൽ മാത്രം പ്രയോഗിക്കപ്പെടുന്ന, യുക്തിയുമായോ വാസ്തവവുമായോ നേർബന്ധമൊന്നുമില്ലാത്ത അനിശ്ചിതപരികല്പനകളുടെ സമാഹാരം തന്നെയാണ് ശാസ്ത്രവും എന്ന് സാരം. എന്നാൽ ആ പരികല്പനകളെ സമർത്ഥിക്കുവാൻ റഫറൻസ് പ്രതലം മാറ്റിമറിക്കുക എന്ന സാധ്യത ശാസ്ത്രപ്രയോക്താക്കൾക്കു മുന്നിലുണ്ട്. അതിനാൽത്തന്നെ അവിടെ വ്യക്തിനിഷ്ഠമായ സ്വഭാവങ്ങൾ വന്നുകൂടുന്നു എന്നാണ് നിഗമനം.

ശാസ്ത്രത്തിന്റെ സാംസ്കാരികാപഗ്രഥനം എന്നതിലുപരി, ശാസ്ത്രത്തെ ഒരു സാധ്യതയായിത്തന്നെ പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് തങ്ങളുടെ ദർശനപദ്ധതിയിൽ രീതിശാസ്ത്രമെന്ന നിലയിലും ഭാഷാസംവിധാനം എന്ന നിലയിലും പദസഞ്ചയമായും അത് ഉപയുക്തമാക്കി. എല്ലാ സാംസ്കാരിക വ്യവഹാരങ്ങളുടെയും യുക്തിനിശ്ചിതത്വങ്ങളെ വൈജ്ഞാനികമുൻവിധികളായി കരുതി വിശ്ലേഷണം ചെയ്യാമെന്ന മാതൃകയാണ് ദാർശനികരെന്ന നിലയിൽ ആത്യന്തികമായി ദില്യൂസും ഗ്വത്താരിയും മുന്നോട്ടുവയ്ക്കുന്നത്.

ഗ്രന്ഥസൂചി

Colebrook, Clair. *Gilles Deleuze*. Routledge, 2002.

Deleuze, G. *Difference and Repetition*.Columbia university press,1994.

Deleuze, Gilles and Félix Guattari. *What is Philosophy?* trans. H. Tomlinson and G. Burchill. New York: Columbia University Press, 1994.

❖❖❖

"അവയവങ്ങൾ ഇല്ലാത്ത ശരീരം"- ദെല്യൂസിന്റെ ഇടപെടലുകളും ഭിന്നശേഷിയും

ലിജു ടി. വർഗീസ്

അസിസ്റ്റന്റ് പ്രഫസർ, മലയാള വിഭാഗം,
സെന്റ് സ്റ്റീഫൻസ് കോളജ്, പത്തനാപുരം

സംഗ്രഹം

ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ രണ്ടാംപകുതി മുതൽ സൈദ്ധാന്തിക മണ്ഡലത്തെ സജീവമാക്കിയ ഫ്രഞ്ച് തത്ത്വചിന്തകരിൽ പ്രധാനിയായിരുന്ന ഴീൽ ദെല്യൂസിന്റെ (Gilles Deleuze). "അവയവങ്ങൾ ഇല്ലാത്ത ശരീരം" ("body without organs")എന്ന ആശയത്തെ മുൻനിർത്തി സമകാല ഭിന്നശേഷിതലങ്ങളെ പരിശോധിക്കുന്നു. ശരീര നിർമ്മിതിയെ, അതിലെ രോഗാവസ്ഥയെ അപഗ്രഥിക്കുന്ന നവീനാശയമാണിത്. വൈദ്യശാസ്ത്ര മേഖലകളെ മുൻനിർത്തിയുള്ള പഠനരീതിയാണ് ദെല്യൂസ് ഇതിൽ കൈക്കൊണ്ടിട്ടുള്ളത്. മാനസികവൈകല്യം എന്ന സ്കിസോഫ്രീനിയ രോഗത്തെ വിശകലനം ചെയ്താണ് ആശയപൂർത്തീകരണം നടത്തിയിട്ടുള്ളത്. കാലദേശാതീതമായ ഒരു വിചാരലോകം നിർമ്മിക്കുന്നതിനും അത് വിശകലനം ചെയ്യുന്നതിനും അദ്ദേഹത്തിന് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അന്ന് മാനസിക വൈകല്യത്തെ വിശദീകരിക്കാനാണ് ഈ ആശയം രൂപപ്പെട്ടത്. എന്നാൽ ഇന്ന് ഭിന്നശേഷി സങ്കല്പനങ്ങളുടെ ആഴതലങ്ങളിൽ ഇതിന്റെ അനുരണനങ്ങൾ കാണാൻ കഴിയും. ദെല്യൂസിന്റെ തത്ത്വചിന്തയിൽ സാഹിത്യം, കല, ശാസ്ത്രം ഗണിതം തുടങ്ങി വിവിധ മേഖലകൾ അതിരുകളില്ലാതെ കൂടിച്ചേരുന്നു. സാംസ്കാരിക പഠനമേഖലകളിലെ നിറസാന്നിധ്യമായ ഴീൽ ദെല്യൂസിനെ സമകാല ഭിന്നശേഷിതലത്തിൽ വായിക്കുകയാണിവിടെ ചെയ്യുന്നത്. പ്രസ്തുത വിഷയത്തിലേക്കുള്ള പ്രവേശകം മാത്രമാണ് ഈ പ്രബന്ധം.

താക്കോൽവാക്കുകൾ

അവയവങ്ങൾ, ശരീരം, ഭിന്നശേഷി, മാനസികവൈകല്യം, സ്കിസോ ഫ്രീനിയ, തത്ത്വചിന്ത

ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ രണ്ടാംപകുതി മുതൽ സൈദ്ധാന്തിക മണ്ഡലത്തെ സജീവമാക്കിയ ഫ്രഞ്ച് തത്ത്വചിന്തകരിൽ പ്രധാനിയായിരുന്നു ഴീൽ ദെല്യൂസ് (Gilles Deleuze). തത്ത്വചിന്തയിലൂടെ ആശയങ്ങളുടെ ബഹുസ്വരത അദ്ദേഹം സാധ്യമാക്കി. സാഹിത്യം, കല, ശാസ്ത്രം, ഗണിതം തുടങ്ങി വ്യത്യസ്ത വിഷയങ്ങളെ വിശകലനം ചെയ്യുകയും നവസിദ്ധാന്തങ്ങൾക്ക് തുടക്കം കുറിക്കുന്നതിൽ പങ്കാളിയാകുകയും ചെയ്തു. ആധുനിക കാലത്തിലെ തത്ത്വചിന്താ സ്വഭാവങ്ങളെ അടിമുടി മാറ്റിമറിച്ച ചരിത്രമാണ് ദെല്യൂസ്സിന്റേത്. കാലദേശാതീതമായ ഒരു വിചാരലോകം നിർമ്മിക്കുന്നതിനും അപഗ്രഥിക്കുന്നതിനും അദ്ദേഹത്തിന് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഹ്യൂം, നീഷേ, കാന്റ്, ബെർഗ്സ, സ്പിനോസ, ഫൂക്കോ, ലെബ്നിസ് തുടങ്ങിയ ചിന്തകരുടെ പദ്ധതികളും സിനിമ, കല, സാഹിത്യാദി ആശയങ്ങളും തത്ത്വചിന്താരീതികളും ദെല്യൂസിനെ സ്വാധീനിച്ചിട്ടുണ്ട്. മുൻധാരണകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ആശയരൂപീകരണത്തിനും നൂതനാശയങ്ങളെ വിശകലനം ചെയ്തു പ്രകാശിപ്പിക്കുവാനും അദ്ദേഹത്തിനായി. ഫെലിക്സ് ഗൊത്താരി എന്ന പ്രതിഭയെ കണ്ടെത്തിയതു മുതൽ ആ വഴിയാത്രയിൽ അവരൊന്നായി ചരിത്രം രചിക്കുകയായിരുന്നു.

ഴീൽ ദെല്യൂസിന്റെ ആശയങ്ങളിൽ അഗ്രിമ സ്ഥാനമാണ് "അവയവങ്ങൾ ഇല്ലാത്ത ശരീര"("body without organs")ത്തിനുള്ളത് (Demers, Jason (August : 2006). 1947ൽ ഫ്രഞ്ച് എഴുത്തുകാരനായ അന്റോണിൻ ആർട്ടോഡ് എഴുതിയ "*To Have Done With the Judgment of God"* എന്ന നാടകത്തിലാണ് ആദ്യമായി ഈ ആശയം ഉപയോഗിക്കുന്നത്. 'അവയവങ്ങൾ ഇല്ലാത്ത ശരീരം' എന്ന ആശയത്തെക്കുറിച്ച് തന്റേതായ നിലപാടിൽ *Logic of Sense* എന്ന വിഖ്യാത പുസ്തകത്തിൽ പുനർനിർവചിച്ചിട്ടുണ്ട്. 1995-ൽ ഴീൽ ദെല്യൂസിന്റെ മരണത്തിന് മുമ്പ് പ്രസിദ്ധീകരിച്ച *Critique et Clinique*(1993) എന്ന അവസാന പുസ്തകത്തിലും "അവയവങ്ങൾ ഇല്ലാത്ത ശരീരം" എന്ന ആശയത്തെക്കുറിച്ച് വിശദമായി പ്രതിപാദിക്കുന്നുണ്ട്.

സംസ്കാരത്തിന്റെ വൈദ്യന്മാർ (Physicians of Culture) എന്ന വിശേഷണം തത്ത്വചിന്തകർക്ക് നൽകിയത് നീഷേയാണ് (Brezeale: 67). രോഗശാസ്ത്രലക്ഷണം നിർണയിക്കുവാൻ സമർത്ഥന്മാരാണ് തത്ത്വചിന്തകരും കലാകാരന്മാരും സാഹിത്യകാരന്മാരും. ശരീരം പ്രതിഫലി

പ്പിക്കുന്ന അടയാളങ്ങളും ലക്ഷണങ്ങളും വെച്ച് രോഗത്തെ അടയാളപ്പെ ടുത്തുന്ന വൈദ്യശാസ്ത്ര വിദഗ്ധന്മാരെ പോലെ സമൂഹത്തിലെ രോഗാ തുരതയെ ആവിഷ്കരിക്കുക, അത് പരിഹരിക്കുക എന്ന ധർമം നിറ വേറ്റുന്നവരാണ് മുൻപറഞ്ഞവർ. ഒരു വശത്ത് സൈക്കാട്രിയും മെഡി സിനും തമ്മിലുള്ള ബന്ധങ്ങളും മറുവശത്ത് തത്ത്വചിന്തയും കലയും തമ്മിലുള്ള ബന്ധങ്ങളും വിവരിച്ചു കൊണ്ടാണ് ദെല്യൂസ് ക്രിട്ടിക് അറ്റ് ക്ലിനിക് എന്ന ലേഖനം ആരംഭിക്കുന്നത്. നവദർശനങ്ങൾ ഉയർത്തിയ കൃതിയായ ഇതിൽ പ്ലേറ്റോ, കാന്റ്, നീഷേ, ഹൈഡെഗർ തുടങ്ങിയ ചിന്തകരുടെയും സാഹിത്യകാരന്മാരായ സാമുവൽ ബക്കറ്റ്, ഡി.എച്ച്. ലോറൻസ്, ടി. ഇ. ലോറൻസ്, കാരോൾ, ആൽഫ്രഡ് ജെറി തുടങ്ങിയ പ്രശസ്തരായ ഒട്ടനവധിപേരുടെ നിരീക്ഷണങ്ങൾ ദെല്യൂസ് ക്ലിനിക്കൽ വിശകലനത്തിന് വിധേയമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

വൈദ്യശാസ്ത്രത്തിന് മൂന്ന് വ്യത്യസ്തമായ തലങ്ങളുണ്ട്. ഒന്ന് രോഗശാസ്ത്രലക്ഷണം. രണ്ട് രോഗത്തിന്റെ കാരണം അന്വേഷിക്കൽ. മൂന്ന് രോഗത്തിന്റെ പരിഹാരം നിർദ്ദേശിക്കൽ. ഫലപ്രദമായ ചികിത്സ യുടെ ഘടകങ്ങളാണ് ഇത്. വൈദ്യശാസ്ത്രത്തെ പോലെ കല, സാഹി ത്യം, തത്ത്വചിന്താ പദ്ധതികളിലും ഇവ പരസ്പരം കൂട്ടിമുട്ടുന്നുണ്ട്. (*Desert Islands and other texts*: 134). വൈദ്യശാസ്ത്രത്തിന് പുറത്ത് ഒരു ന്യൂട്രൽ പോയിന്റിൽ കലാകാരന്മാരും തത്ത്വചിന്തകരും ഡോക്ടർ മാരും രോഗികളും പരസ്പരം കണ്ടുമുട്ടാം. സാമൂഹിക രോഗലക്ഷണ ശാസ്ത്രത്തിൽ ഡോക്ടർമാരെക്കാളും മികച്ച പ്രകടനം കാഴ്ചവെക്കാൻ ഇവർക്കു കഴിയുമെന്നുംകൂടി ദെല്യൂസ് ഉറപ്പിക്കുന്നു. ഒരു ആശയം അതി നൊരു ലക്ഷണം എന്നാണല്ലോ പൂർവമതം. എന്നാൽ ഒരാശയത്തെ ഒന്നിൽ നിന്ന് മാറ്റി പുന:സ്ഥാപിക്കുവാനോ തിരുത്തി മറ്റൊന്നാക്കുവാ നോ വിടർത്തി പുതിയതു സൃഷ്ടിക്കുവാനോ സമർത്ഥന്മാരായ ഇവർക്കു സാംസ്കാരിക മണ്ഡലത്തിൽ പുതിയ ചരിത്രം രചിക്കുവാനും കഴിയും. ഇക്കാരണത്താൽ കലാ സാഹിത്യ തത്ത്വചിന്തകരെ ലോകം ആദരി ക്കാൻ തുടങ്ങി. നാഗരികതയുടെ വൈദ്യന്മാരാണിവർ (*The Logic of Sense:* 237) എന്നുകൂടി ദെല്യൂസ് സ്ഥാപിക്കുന്നുണ്ട്. ഇവിടെയാണ് വൈദ്യശാസ്ത്രത്തിൽ വിഷയം ഉറപ്പിച്ചു തത്ത്വചിന്തയും മന:ശാസ്ത്ര വും സാമൂഹികശാസ്ത്രവും കൂട്ടിയിണക്കിയ അവയവങ്ങൾ ഇല്ലാത്ത ശരീരം എന്ന ആശയം ചർച്ചയാകുന്നത്.

അർട്ടോഡിന്റെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ നിന്നും സൈക്കോതെറാപ്പിസ്റ്റായ ഗിസെല പാങ്കോവിന്റെ പ്രവർത്തനത്തിൽ നിന്നും പ്രചോദനം ഉൾ ക്കൊണ്ട്, *ദ ലോജിക് ഓഫ് സെൻസി*ൽ ദെല്യൂസ് ഈ പദത്തെ പുനർ വ്യാഖ്യാനം ചെയ്തു. ശരീരവും അതിലെ മനസ്സിന്റെ അബോധാ

വസ്ഥയും എന്ന ആശയത്തിന്റെ പൂർത്തീകരണമാണ് അവയവങ്ങൾ ഇല്ലാത്ത ശരീരം. സ്കിസോഫ്രീനിയ എന്ന മാനസിക വൈകല്യമായി ബന്ധപ്പെട്ടാണ് ഈ ആശയം രൂപപ്പെട്ടത്. സ്കിസോഫ്രീനിയ എന്ന രോഗാവസ്ഥയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ദെല്യൂസ് ഈ ആശയത്തെ മൂന്നായി തരം തിരിക്കുന്നു.

(i) അജൈവ പ്രവർത്തനം. ശരീരം, അവയവങ്ങൾ കേവലം യന്ത്ര ങ്ങളെ പോലെ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. അവയവം, അവയവഭാഗങ്ങൾ അവയിൽ തന്നെ തികച്ചും വ്യത്യസ്തമാണ്, പരസ്പരം അന്യ മാണ്. ഒരു മരം, ഒരു നക്ഷത്രം, ഒരു ലൈറ്റ് ബൾബ്, ഒരു മോ ട്ടോർ, ഭാഗങ്ങൾ അവയിൽ തന്നെ തികച്ചും വ്യത്യസ്തമാണ് എന്നാൽ അവ ഒരുമിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുന്നു. യാതൊരു ബന്ധവു മില്ലാതെ, ശുദ്ധമായ ഏകതങ്ങൾ സങ്കീർണ്ണമായ ഒരു യന്ത്രസംവി ധാനത്തിൽ അവ ഒരുമിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

(ii) അവയവങ്ങൾ ഇല്ലാത്ത ശരീരം. ഉത്പാദന വിരുദ്ധമായ ഉപരി തലമാണ് ഇതിനുള്ളത്. അവയവങ്ങളില്ലാത്ത ശരീരത്തിന്റെ യഥാർഥ ശത്രു അവയവങ്ങൾ അല്ല പിന്നെയോ ഇതിനെ വഹി ക്കുന്ന സൂക്ഷമജീവികളാണ്(organism). ഈ സൂക്ഷ്മാണുക്ക ളിലെ അവയവങ്ങളാണ് പ്രശ്നകാരണം. ഇവരാണ് രോഗകാരണ ങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നത്. ഇവരുടെ പ്രവർത്തന ഫലമായിട്ടാണ് സമ ഗ്രവൽക്കരണം(totalization) സഹകരണം (collaboration) ഉദ്ഗ്ര ഥനം (integration) ഉൾവലിയൽ (inhibition) ചേർച്ചക്കേട് (disjunction) പോലുള്ള സ്വഭാവമാറ്റം രോഗിയിൽ പ്രകടമാകുന്നത്. ഈ സൂക്ഷ്മാണുക്കളുടെ സ്വാധീനം ഒരുതരത്തിൽ അടിച്ചേൽ പ്പിക്കുന്ന ഭരണമാണ് ശരീരത്തിൽ നടത്തുന്നത്. ഈ അർത്ഥ ത്തിൽ ശരീരത്തിന്റെ അവയവങ്ങൾ ശരീരത്തിന്റെ ശത്രുവാണ്. അവയവങ്ങളില്ലാത്ത ശരീരവും അവയവങ്ങളെ ആകർഷിക്കുന്നു, ശരീരം ഇത് സ്വാംശീകരിക്കുകയും അതിൽനിന്നു പ്രവർത്തിക്കു കയും ചെയ്യുന്നു. ഇവിടെയും യാന്ത്രികത വിശേഷരീതിയാണ് ദർശനീയമാകുന്നത്.

(iii) ബന്ധങ്ങളുടെ തീവ്രത. അവയവങ്ങളില്ലാത്ത ശരീരത്തിൽ പര സ്പരബന്ധത്തിൽ ഇവ നിലനിൽക്കുമ്പോഴും ആകർഷണത്തി ന്റെയും വികർഷണത്തിന്റെയും തീവ്രത ശരീരത്തിന്റെ യാഥാർ ത്ഥ്യമായി അനുഭവപ്പെടും. അവനവൻ നിർമ്മിക്കുന്ന ചുറ്റുപാടു കൾക്കുള്ളിലാണ് രോഗബാധിതൻ. ആകർഷണത്തിന്റെയും വികർഷണത്തിന്റെയും അനുപാതമാണ് രോഗി കടന്നുപോകുന്ന

വിവിധ തീവ്രമായ അവസ്ഥകൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നത്. അതിനാൽ 'അവയവങ്ങളില്ലാത്ത ശരീരം' ശരീരത്തിന്റെ സംയോജിത പ്രവർത്തനത്തിൽ അനുഭവപ്പെടുന്ന ഒന്നാണ് (*Key Concepts:* 189).

ഭൗതികവാദത്തിൽ രൂപീകൃതമായതാണ് അവയവങ്ങളില്ലാത്ത ശരീരമെന്ന ഈ ആശയം. സ്കിസോഫ്രീനിയ എന്ന രോഗവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടാണിതെങ്കിലും വർത്തമാനകാല സംസ്കാര വീക്ഷണത്തിൽ ഭിന്നശേഷി സങ്കല്പനങ്ങളുമായി ഈ ആശയം ചേർന്നുപോകുന്നുണ്ട്. ദെലീസിയൻ ചിന്തയും മാർക്സിസവും അവയുടെ കർത്താക്കളുടെ ഏകാന്തബോധത്തിനുള്ളിൽ അവസാനിക്കുന്ന ആശയങ്ങൾ അല്ല. (*മാർക്സ് വായനകൾ*: 703). സമകാലത്തെ സമൂഹനിർമ്മിതിയിൽ ഇത്തരം ആശയങ്ങൾക്കു പ്രസക്തിയേറെയാണ്. കാലത്തിനിപ്പുറവും ഇത്തരം സൈദ്ധാന്തിക ആശയങ്ങൾ പുനർവായിക്കപ്പെടുകയും പുനർനിർമ്മിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. ഒരുവശത്ത് ആത്മനിഷ്ഠതയോ വസ്തുനിഷ്ഠതയോ അതീതസത്തകളായി, ബാഹ്യകാരണങ്ങളായി, പ്രതിഷ്ഠിക്കുന്ന ചിന്താരീതികളുടെതും മറുവശത്ത് അതീതസത്തകളെയൊക്കെ ജീവിതത്തിന്റെ അന്തഃസ്ഥിത പ്രക്രിയയിൽ ആവിർഭവിക്കുന്ന കാര്യ (effects)ങ്ങളായി പരിഗണിക്കുന്ന ചിന്തയുടേതുമായ വ്യത്യസ്തവും വിരുദ്ധവുമായ രണ്ടു ആശയമണ്ഡലങ്ങൾ തത്ത്വചിന്തയുടെ ചരിത്രത്തിൽ ഏറ്റുമുട്ടുന്നു. (*മാർക്സ് വായനകൾ*: 711). വൈദ്യശാസ്ത്രവും തത്ത്വചിന്തയും മന:ശാസ്ത്രവും സാമൂഹികശാസ്ത്രവും കൂടിച്ചേരുന്ന "അവയവങ്ങളില്ലാത്ത ശരീരം" വ്യത്യസ്ത ചിന്താധാരകളെ ഒന്നാക്കുന്നുണ്ട്. ഒന്ന്, പ്രപഞ്ചത്തിന്റെയും ജീവിതത്തിന്റെയും ആധാരമായി അമൂർത്തമായ അതീതസത്താസങ്കൽപ്പങ്ങളെ, ആശയങ്ങളെ പ്രതിഷ്ഠിക്കുമ്പോൾ, മറ്റൊന്ന്, സ്വയം കാരണവും ആധാരവുമായ പദാർത്ഥശരീരത്തിന്റെ ശക്തികളുടെ അനന്തമായ ആവിഷ്കാരരൂപങ്ങളിലേക്ക് പ്രപഞ്ചത്തെയും ജീവിതത്തെയും തുറന്നുവയ്ക്കുന്നു.

ഈ തലത്തിൽ നിന്നുകൊണ്ട് വേണം ഭിന്നശേഷിയുടെ അർഥവ്യാപ്തി പരിശോധിക്കേണ്ടത്. മാനസിക വൈകല്യങ്ങളെ അപഗ്രഥിച്ച് അവയവങ്ങൾ ഇല്ലാത്ത ശരീരമെന്ന ആശയം ദെല്യൂസ് മുന്നോട്ടുവെക്കുമ്പോൾ ഇന്ന് അതിനു നവനിർവചനങ്ങൾ നൽകേണ്ടതുണ്ട്. ഒരു വ്യക്തിയുടെ ശാരീരിക മാനസിക പൂർണതയെ, ശാരീരിക പൂർണതയെ തിട്ടപ്പെടുത്തി തരംതിരിക്കുന്ന, ഭിന്നശേഷിയെ അടയാളപ്പെടുത്തുന്ന കാഴ്ച പ്രബുദ്ധ സമൂഹത്തിൽ സാധാരണമാണ്. രണ്ടാംലോകമഹായുദ്ധത്തിനുശേഷം മനുഷ്യൻ അനുഭവിച്ച സമ്മർദ്ദം എന്ന അവസ്ഥയുടെ പരിണിതഫലമാണ് സ്കിസോഫ്രീനിയ.(*Key Concepts:* 185). ആധുനിക സമൂഹങ്ങളിലെ സമ്മർദ്ദത്തിന്റെ ചർച്ചകളും അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട്

വിവിധ രോഗങ്ങളും, പുതിയ ചികിത്സാരീതികളും മെഡിക്കൽ ജേണലു കളിൽ നിറയുന്ന ഒരു കാലഘട്ടം ഉണ്ടായിരുന്നു. രോഗങ്ങളുടെ പട്ടിക യിൽ സ്കിസോഫ്രേനിയ എന്ന രോഗം മാനസികവൈകല്യം, ഉന്മാദം, ഭ്രാന്തിന്റെ ഒരവസ്ഥ, ദ്വന്ദ്വവ്യക്തിത്വം തുടങ്ങിയ ലേബലിലാണ് കാണു ന്നത്. പ്രത്യക്ഷത്തിൽ കാണുന്ന ശാരീരിക മാനസിക വൈകല്യങ്ങളെ കൂടാതെ ഓട്ടിസവും സാഡിസവും മാസോക്കിസവും പാർക്കിൻസൻസും ട്രാൻസ്ജെൻഡർ വകഭേദങ്ങളും വിശാലാർത്ഥത്തിൽ ഭിന്നശേഷിയുടെ മറ്റൊരു മുഖമാണ്. സമ്മർദത്തിന്റെയും സ്വയം പ്രതിരോധത്തിന്റെയും ധ്രുവങ്ങൾക്കിടയിലാണ് രോഗത്തിന്റെ സ്ഥാനം എന്ന് ദെല്യൂസ് സൂചി പ്പിക്കുന്നു. സ്കീസോഫ്രീനിയ നമ്മുടെ കാലഘട്ടത്തിലെ ഒരു രോഗ മായി കാണപ്പെടുന്നുവെങ്കിൽ, അത് നമ്മുടെ ജീവിതരീതിയെ സംബ ന്ധിച്ച പൊതുതത്വങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനമല്ല, മറിച്ച് സാമ്പത്തികവും സാമൂഹികവും രാഷ്ട്രീയവുമായ സ്വഭാവമുള്ള വളരെ കൃത്യമായ സംവി ധാനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടാണ്. (*Key Concepts*: 190) രോഗങ്ങൾ എങ്ങ നെ യുദ്ധസാധ്യതയുടെ ആഗോളരാഷ്ട്രീയം വഹിക്കുന്നുവെന്ന് ക്രിറ്റിക് ആൻഡ് ക്ലിനിക് എന്ന ലേഖനത്തിൽ ദെല്യൂസ് വ്യക്തമാകുന്നു.

രണ്ടാം ലോകമഹായുദ്ധം സമ്മാനിക്കുന്നത് സമ്മർദ്ദം മാത്രമല്ല, ഭിന്നശേഷിയുടെ മറ്റൊരു മുഖം കൂടിയാണ്. ഇത് ഭിന്നശേഷി വിശകല നത്തിൽ കാതലായ മാറ്റമുണ്ടാക്കി. ഇംഗ്ലണ്ടിൽ മാത്രം മൂന്നുലക്ഷം ചെറുപ്പക്കാർ യുദ്ധക്കളത്തിൽ നിന്ന് മാത്രം ഭിന്നശേഷിയുമായി തിരി ച്ചെത്തി. ജർമ്മനിയിൽ പരീക്ഷണങ്ങളുടെ ഭാഗമായി അംഗവൈകല്യ മുള്ളവരെ കൂട്ടക്കൊല ചെയ്യുന്നതിന്റെ തെളിവുകൾ പുറത്തുവന്നു. മനു ഷ്യർ അവരുടെ ലോകത്തെയും അവരുടെ നിലനില്പിനെയും രൂപ പ്പെടുത്തുന്നത് വിഭജനത്തിലൂടെയാണ്. മനുഷ്യർ പ്രകൃതിയെയും മനു ഷ്യനെയും വാക്കുകളെയും വസ്തുക്കളെയും ചരങ്ങളെയും അചരങ്ങ ളെയും ജന്തുക്കളെയും സസ്യങ്ങളെയും വിഭജിക്കുന്നു. ഭൂമിയെ ദേശ ങ്ങളും രാജ്യങ്ങളുമായി വിഭജിക്കുന്നു. മനുഷ്യർ അവരെത്തന്നെ സ്ത്രീ ലിംഗവും പുല്ലിംഗവും ഭിന്നലിംഗവുമാക്കി. കറുത്തവരും വെളുത്തവരു മായി, ന്യൂനപക്ഷവും ഭൂരിപക്ഷവുമായി, ശേഷിയുള്ളവരും ഭിന്നശേഷി ക്കാരുമാക്കി വിഭജിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. മനുഷ്യൻ ഒരു വിഭജനജീവി യാണ് (Man is a segmentary animal) എന്ന് നമ്മുടെ ഈ കാലത്തെ തത്ത്വചിന്തകനായ ദെലേസ് പറയുന്നത് അതുകൊണ്ടാണ്. മനുഷ്യ സമൂഹങ്ങളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന അധികാരത്തിന്റെ ബന്ധരൂപങ്ങളെല്ലാം നിലവിൽ വരുന്നത് വിവിധതരം വിഭജനങ്ങളിലൂടെയാണ്. (വാക്കുകളും വസ്തുക്കളും: 575). ശരീര രാഷ്ട്രീയത്തിന് മൂന്നുതരം വിഭജനങ്ങൾ അധികാരത്തിലൂടെ കൈവന്നിട്ടുണ്ട്. ഒന്ന് ലിംഗപരമായ ശരീരാധികാരം

രണ്ട് വംശീയമായ ശരീരാധികാരം. മൂന്ന് ഭിന്നശേഷിപരമായ ശരീരാധികാരം. ഈ മൂന്നു അധികാരങ്ങളും ശരീരരാഷ്ട്രീയം (Body Politics) എന്ന താക്കോൽ വാക്കിലാണ് നിലകൊള്ളുന്നത് (ഭാഷാസാഹിതി :117).

ഈ ശരീരരാഷ്ട്രീയത്തെ ദെല്യൂസിന്റെ അവയവങ്ങൾ ഇല്ലാത്ത ശരീരവുമായി ഭിന്നശേഷിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ബന്ധിപ്പിക്കാൻ കഴിയും. ഒന്ന് അജൈവ പ്രവർത്തനം. ശരീരം, അവയവങ്ങൾ കേവലം യന്ത്രങ്ങളെ പോലെ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ശാരീരികമായ പരിമിതി, വ്യത്യസ്തത, ജൈവികമായ നഷ്ടം തുടങ്ങിയവ സമൂഹത്തിൽ അബോധ രൂപത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനാൽ ശരീരം തന്നെ ഒരു തിരസ്കരണത്തിന് സജ്ജമമാകുന്നു. സമകാല സാഹചര്യങ്ങളിൽ ഭിന്നശേഷി എന്ന പദം തന്നെ അതിസംരക്ഷണത്തിന്റെയും നിഷേധത്തിന്റെയും യാന്ത്രികതയിലാണ് വികസിക്കുന്നത്. സ്വയം വിശേഷണത്തിനും അപര വിശേഷണത്തിനും നിഷേധാത്മകമായ പദങ്ങളാണ് മലയാളത്തിൽ കൂടുതലും ഉപയോഗിക്കുന്നത്. ഉദാഹരണമായി മാനസിക വൈകല്യം, മാനസിക വളർച്ചാമുരടിപ്പ്, വ്യക്തിത്വവൈകല്യം, ബുദ്ധിവൈകല്യം തുടങ്ങിയ അവസ്ഥകൾക്കൊക്കെ മന്ദൻ, പൊട്ടൻ, മന്ദബുദ്ധി, ഭ്രാന്തൻ തുടങ്ങിയ വാക്കുകൾ കൊണ്ടാണ് പൊതുസമൂഹം വിശേഷിപ്പിക്കാറുള്ളത്. ഇത്തരം വാക്കുകൾ കേൾക്കുന്ന, മനസിലാക്കുന്ന ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ ശരീരം ഇതിനോട് പൊരുത്തപ്പെടുകയോ ഇതിനെ അവഗണിക്കുകയോ ചെയ്യും. ഒരു യന്ത്രത്തെപ്പോലെ ശാരീരിക അവസ്ഥകൾ പരിണമിക്കുകയും പൊരുത്തപ്പെടുകയും ചെയ്യും. വിളിപ്പേരുകളായി ഉപയോഗിക്കുന്ന നിഷേധച്ചുവയുള്ള ഒട്ടനവധി പദങ്ങളും മലയാളത്തിന് സ്വന്തമായുണ്ട്. ഇത്തരത്തിലുള്ള പ്രയോഗങ്ങളിലൂടെ മാനസികാവസ്ഥകൾ ശാരീരികപരിമിതികളെ ഉൾക്കൊള്ളുകയും ശരീരം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന അവയവങ്ങൾ ഇത്തരം ബോധങ്ങളെ യാന്ത്രികമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. വർത്തമാനകാല സാഹചര്യത്തിൽ ദെല്യൂസിന്റെ ഈ കാഴ്ചപ്പാട് പുനർചിന്തക്ക് വിധേയമാക്കാവുന്നതാണ്.

രണ്ടാമതായി അവയവങ്ങളില്ലാത്ത ശരീരത്തിന്റെ യഥാർഥ ശത്രു അവയവങ്ങൾ അല്ല പിന്നെയോ അവയവങ്ങളെ വഹിക്കുന്ന സൂക്ഷ്മജീവികളാണ് (Organism). ഭിന്നശേഷിക്ക് കാരണം വിശ്വാസങ്ങളോ മനോഭാവങ്ങളോ പാപത്തിനുള്ള പ്രതിഫലമോ അല്ല, മറിച്ച് മാനസികമോ ശാരീരികമോ ആയ അവസ്ഥയാണ്. ദെല്യൂസിന്റെ ഭാഷയിൽ പറഞ്ഞാൽ ശരീരത്തിന്റെ യഥാർത്ഥ ശത്രു വികലതയുള്ള ശരീരഭാഗം അല്ല, പിന്നെയോ ഈ അവസ്ഥക്കു കാരണക്കാരായ സൂക്ഷ്മജീവികളാണ് (Organism). ശാരീരികമോ മാനസികമോ ബുദ്ധിപരമോ ഇന്ദ്രിയപരമോ വൈകാരികമോ പോഷണ സംബന്ധിയോ വികസനപ

രമോ ആയ ഹാനികൾ, അവയുടെ കൂടിച്ചേരലുകൾ എന്നിവകാരണം വ്യക്തികൾക്കുണ്ടാകുന്ന പരിണിത ഫലമാണ് ഭിന്നശേഷി (disability) (ഭാഷാസാഹിതി :109) ഇത്തരം അവസ്ഥകളുടെ അടിസ്ഥാനകാരണം ജീനുകൾ, സൂക്ഷമാണുക്കൾ തന്നെയാണ്. മെഡിക്കൽ സയൻസുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുമ്പോൾ ഇത് കൃത്യതയുള്ളതായി മാറും. സ്വഭാവമാറ്റം പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന സൂക്ഷ്മജീവികളുടെ പ്രവർത്തനം വിവിധ സാഹചര്യങ്ങളിൽ ഭിന്നരൂപങ്ങളെ കൈക്കൊള്ളുകയും മാറ്റങ്ങൾക്കു വിധേയമായി ഭിന്നശേഷിക്കു കാരണമാവുകയും ചെയ്യും. ഉദാഹരണമായി കാസർഗോഡ് ജില്ലയിൽ കാർഷിക പുരോഗതിക്കായി ഉപയോഗിച്ച എൻഡോസൾഫാൻ കീടനാശിനിയുടെ പ്രതിപ്രവർത്തനം ഭീകരമായിരുന്നു. 2005-ൽ ഗവൺമെന്റ് ഇത് നിരോധിച്ചെങ്കിലും ഇതിനിരയായവരും അടുത്ത തലമുറയുൾപ്പെടെ അനേകായിരങ്ങളും ഭിന്നശേഷിയുള്ളവരായി ഇന്നും ജനിച്ചു ജീവിച്ചു മരിക്കുന്നു. കാരണം ഒന്നേയുള്ളൂ ജനിതക മാറ്റം വന്ന രോഗാണുക്കൾ.

മറ്റൊരുദാഹരണം, സ്പേസ്റ്റിക് പരാലിസിസ് എന്ന സവിശേഷമായ ശാരീരിക വൈകാരിക വൈകല്യ അവസ്ഥയിലുള്ള പെൺകുട്ടിയുടെയും, മകൾക്ക് സംരക്ഷണം നൽകാൻ സമൂഹത്തിന്റെ കഴുകൻ കണ്ണുകളിൽ നിന്നും ഒളിച്ചോടേണ്ടിവരുന്ന നിസ്സഹായനായ അച്ഛന്റെയും പച്ചയായ ജീവിത ഗാഥയാണ് *പേരൻപ്* എന്ന സിനിമ. പ്രകൃതി എന്നത് വെറുപ്പാണ് എന്നതിൽ തുടങ്ങി വിവിധ തലങ്ങളിലൂടെ അലിവിലേക്ക് നമ്മെ എത്തിക്കുന്ന സിനിമ. സ്പേസ്റ്റിക് പരാലിസിസ് മാത്രമല്ല ഏതുതരം രോഗാവസ്ഥയുടെയും മൂലകാരണം അണുവാണ്. ദെല്യൂസിന്റെ വാക്കുകളിൽ തെളിയുന്ന സമഗ്രവൽക്കരണം (Totalization) സഹകരണം (Collaboration) ഉദ്ഗ്രഥനം (Integration) ഉൾവലിയൽ (Inhibition) ചേർച്ചക്കേട് (disjunction) പോലുള്ള സ്വഭാവമാറ്റത്തിന്റെ ഏറ്റക്കുറച്ചിലുകൾ ഈ സിനിമയിലെ മകൾ കഥാപാത്രത്തിന് മാത്രമല്ല, ഭിന്നശേഷിയെ അടയാളപ്പെടുത്തുന്ന ആരിലും, ഏതവസ്ഥയിലും കാണാം. ജനിതകമായോ അല്ലാതയോ സംഭവിക്കുന്ന ഭിന്നശേഷിയുടെ കാരണം സൂക്ഷ്മാണുക്കൾ തന്നെയാണ് അല്ലാതെ ശരീരമല്ല എന്ന കണ്ടെത്തൽ ദെല്യൂസിന്റെ സിദ്ധാന്തങ്ങളെ കാലാതീതമാക്കുന്നുണ്ട്.

മൂന്നാമതായി ബന്ധങ്ങളുടെ തീവ്രത. ആകർഷണത്തിന്റെയും വികർഷണത്തിന്റെയും തീവ്രത കൂടിയാലും കുറഞ്ഞാലും ശരീരം അവയെ ചേർത്തുനിർത്താറുണ്ട്. വിവേചനപരമായ ധാരണകൾക്കെതിരെയുള്ള പോരാട്ടം കൂടിയാണിത്. മനുഷ്യമനസ്സിന്റെ പ്രവർത്തനത്തെകുറിച്ചുള്ള സിദ്ധാന്തവും മാനസികമായ രോഗാവസ്ഥയോ ക്രമത്തകർച്ചയോ ബാധിച്ചവരെ ചികിത്സിക്കുവാനുള്ള പ്രയോഗ പദ്ധതിയുമാണ് മാന

സികാപഗ്രഥനം അഥവാ സൈക്കോ അനാലിസിസ് (സമകാലിക സാഹിത്യ സിദ്ധാന്തം: 50). ഈ മാനസിക അപഗ്രഥനത്തിലൂടെയാണ് സ്കിസോ ഫ്രീനിയയെ ദെല്യൂസ് മനസ്സിലാക്കിയത്. മാനസിക, ശാരീരികശേഷിക്കുറവിനെ ഭിന്നശേഷി (disability/ Differently Abled) എന്ന നവവാക്കിനാൽ സംബോധന ചെയ്യുമ്പോൾ സമീപകാല ബോധങ്ങളിൽ ഈ വാക്ക് വരുത്തിയ മാറ്റം കൂടി പരിശോധിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഭിന്നശേഷിക്കു പൊതുവായി നാം കൊടുക്കുന്ന മാനങ്ങൾക്കു പുറമേ പരിഗണിക്കേണ്ട ഒരു വിഭാഗമാണ് ഭിന്നലിംഗക്കാർ (Transgenders). ജന്മനായുള്ള ശാരീരിക ലിംഗാവസ്ഥയോട് പൊരുത്തപ്പെടാനാകാതെ വികർഷണാവസ്ഥയിൽ ജീവിക്കുന്നവരാണിവർ. അവരവർ നിർമ്മിക്കുന്ന ചുറ്റുപാടുകൾക്കുള്ളിൽ ആകർഷണത്തിന്റെയും വികർഷണത്തിന്റെയും തീവ്രത അനുഭവിക്കുന്നവരാണ് ഇത്തരം ഭിന്നശേഷിക്കാർ. ആ തീവ്രതയിൽ അവരുടേതായ ഒരു ലോകം സൃഷ്ടിക്കുവാൻ അവർക്കു കഴിയും. അവ യവങ്ങളില്ലാത്ത ശരീരത്തിന്റെ സംയോജിത പ്രവർത്തനത്തിൽ പങ്കാളികളാകാൻ ശരീരം പൂർണമായും സഹകരിക്കുകയും ചെയ്യും. ലോകപ്രശസ്ത ശാസ്ത്രജ്ഞനായ സ്റ്റീഫൻസ് ഹോക്കിങ്സ് 'പേശിച്ചുരുങ്ങൽ' എന്ന രോഗാവസ്ഥയിൽ വീൽചെയറിലിരുന്നു ഭിന്നശേഷി അവസ്ഥയെ നേരിട്ടു. പരിമിതികൾ എന്നു നമുക്ക് തോന്നുന്നവയിലൂടെ ജീവിത വിജയത്തിന്റെ ഉന്നതിയെ കാണിച്ചു തന്നു. സാധാരണ ഒരു വ്യക്തിക്ക് ചെയ്യാൻ കഴിയുന്നതിന്റെ പതിന്മടങ്ങായിരുന്നു ഈ തീവ്രത. അവയവങ്ങൾ ഇല്ലാത്ത ശരീരവുമായുള്ള ആശയരൂപീകരണത്തിനു ദെല്യൂസ് കൈക്കൊണ്ട മാനസികാപഗ്രഥനരീതി ഭിന്നശേഷിതലത്തിൽ കൃത്യമായും യോജിക്കുന്നുണ്ട്.

ഇരുപതാംനൂറ്റാണ്ടിനെ സ്വാധീനിച്ച ഴീൽ ദെല്യൂസിന്റെ ചിന്താപദ്ധതി അവയവങ്ങൾ ഇല്ലാത്ത ശരീരവും (Body without organs) മനുഷ്യാവസ്ഥയുടെ ഒരു ഭാഗമായ ഭിന്നശേഷിയുമായുള്ള ആശയബന്ധം സമകാലത്തെ പൊതുബോധത്തോട് ചേർന്നു നിൽക്കുന്നതാണ്. പാഠവും അവധാരണവും ചരിത്രാത്മകമാണെന്നൊരു വാദമുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് പൂർവകാലത്തിന്റെ അർത്ഥങ്ങളുടെ പുനഃസൃഷ്ടി പരാജയത്തിലേ കലാശിക്കൂ എന്നാണ് ഹൈഡഗർ സിദ്ധാന്തിക്കുന്നത്. ഈ സിദ്ധാന്തത്തെ ഹിർഷ്ച് വെല്ലുവിളിക്കുന്നു. പാഠങ്ങളിൽനിന്നും നമുക്കന്യമായ ഒരു ലോകത്തെയല്ല നാം പുനർനിർമ്മിക്കുന്നത്. പാഠത്തെ നമ്മുടേതായ ലോകത്തിൽ നിർത്തി വ്യാഖ്യാനിക്കുകയും അതിനെക്കൊണ്ടു നമ്മളോടു സംസാരിപ്പിക്കുകയുമാണു നാം. (വിശ്വസാഹിത്യ ദർശനങ്ങൾ :279). ഇവിടെയും പാഠത്തെ നമ്മുടേതായ ലോകത്തിൽ നിർത്തി വ്യാഖ്യാനിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. പ്ലേറ്റോ മുതലുള്ളവർ

അവലംബിച്ചുപോരുന്ന പാശ്ചാത്യചിന്തയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാന സിക വൈകല്യമായ സ്കിസോഫ്രീനിയായെ വൈദ്യശാസ്ത്രപരമായും മന:ശാസ്ത്രപരമായും പുന:പരിശോധിക്കുകയാണ് ദെല്യൂസ് ചെയ്തത്. സാമൂഹികവും സാംസ്കാരികവുമായ മനോഭാവങ്ങളുടെ പ്രതിഫലന മായ ഭിന്നശേഷിയെക്കുറിച്ചുള്ള സമീപനങ്ങൾ, നിർവചനങ്ങൾ മാറേ ണ്ടതുണ്ട്, മാറ്റേണ്ടതുണ്ട്. ദെല്യൂസ് പറയുന്നതുപോലെ അച്ചടക്ക സമൂ ഹത്തിൽനിന്നു ലോകം വിദൂരനിയന്ത്രണ (Control Society) സമൂഹ മായി മാറിക്കഴിഞ്ഞു (വാക്കുകളും വസ്തുക്കളും: 184) നീതിപൂർവമായ അടയാളപ്പെടുത്തലുകളിലൂടെ ഇതിഹാസമായ ഫ്രഞ്ച് സൈദ്ധാന്തിക ചിന്തകൻ ഴീൽ ദെല്യൂസ് ഇനിയും വായിക്കപ്പെടേണ്ടതുണ്ട്. ദെല്യൂസിന്റെ സാംസ്കാരിക ചിന്താപദ്ധതികൾക്കുള്ളിലെ കാലാതീതമായ ദർശന ങ്ങൾ പുനരാവിഷ്ക്കരിക്കപ്പെടേണ്ടതുണ്ട്, അവ നവീകരിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

ഗ്രന്ഥസൂചി

Demers, Jason (August 2006). “Re-membering the body without organs”. Angelaki. 11 (2): 153–168

Nietzsche, Frederic, *Philosophy and Truth*, (Translated by David Brezeale,1873) Newjersey: Humanity Press,1979

Gilles, Deleuze, *Desert Islands and other texts* (1953-1974), Semiotext(e) Foreign Agents, 2003

Gilles, Deleuze, *The Logic of Sense*:, 237, London: The athon press, 1990

Gilles, Deleuze, *Essays Critical and Clinical* , D.W.Smith & M.A. Greco (Trans) Minneapolis MN: University of Minnesota Press 1997 (Originally published as Critique et Clinique (Paris: Minuit, 1993)

Charles Stivale, J.(Editor). *Gilles deleuze : Key Concepts*, Trobridge: Cromwell Press, 2005

മധു, ടി.വി. (എഡി.) *മാർക്സ് വായനകൾ*, കോഴിക്കോട്: റാസ്ബെറി ബുക്സ്, 2015

ഷീബ കുര്യൻ,എം. (എഡി.), *ഭാഷാസാഹിതി* 105-124, തിരുവനന്തപുരം: കേരള സർവകലാശാല, മലയാളവിഭാഗം, 2020

രാധിക സി നായർ, *സമകാലിക സാഹിത്യ സിദ്ധാന്തം*, കോട്ടയം: കറന്റ് ബുക്സ്, 2007

മുരളീധരൻ, നെല്ലിക്കൽ, *വിശ്വസാഹിത്യ ദർശനങ്ങൾ* കോട്ടയം: ഡി സി ബുക്സ്, 2016

രാജീവൻ, ബി, *വാക്കുകളും വസ്തുക്കളും*, കോട്ടയം: ഡി സി ബുക്സ്, 2011

ഈഡിപ്പസ് രാജാവിന്റെ കഥ

ഡോ. വന്ദന ബി.

അസിസ്റ്റന്റ് പ്രൊഫസർ, മലയാളവിഭാഗം,
എൻ.എസ്.എസ് വനിതാ കോളേജ്, നീറമൺകര

സംഗ്രഹം

ലക്കാന്റെ മനോവിശ്ലേഷണസിദ്ധാന്തങ്ങളെ ശക്തമായി വിമർശിക്കുകയും വ്യത്യസ്തമായൊരു നിരീക്ഷണം അവതരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്ത ഫ്രഞ്ച് ദാർശനികരാണ് ഗിൽ ഡലൂസേയും ഫെലിക്സ് ഗ്വട്ടാരിയും. അന്നുവരെ മനോവിശ്ലേഷണരംഗത്ത് നിലനിന്നിരുന്ന ധാരണങ്ങളെ തിരുത്തിയെഴുതുവാനുള്ള നിരീക്ഷണങ്ങളുമായാണ് അവർ ഈ മണ്ഡലത്തിലേക്ക് കടന്നുവന്നത്. *ക്യാപിറ്റലിസം ആന്റ് സ്കിസോഫ്രീനിയ* എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ രണ്ട് വാല്യമായി അവർ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച *ആന്റി-ഈഡിപ്പസ്* (1972) *ഏ തൗസന്റ് പ്ലേറ്റിയോസ്* (1980) എന്നീ കൃതികൾ നവമനോവിജ്ഞാനീയത്തിന് ഒരു പുതിയ മാർഗ്ഗരേഖ തെളിച്ചു. ഇച്ഛയുടെ കർതൃരഹിതമായ ഒരു വശം കണ്ടെത്താനാണ് അവർ ശ്രമിച്ചത്. ആധുനികസമൂഹത്തിന്റെ ആഗ്രഹപ്രവാഹത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അവരുടെ ചർച്ച സ്കിസോ ഫ്രീനിയൻ ഇച്ഛ എന്ന സങ്കല്പത്തിലാണ് എത്തിച്ചേരുന്നത്. ആഗ്രഹത്തിന്റെ സ്വഭാവം, രൂപീകരണം, പ്രവർത്തനം ഇവ അറിയുക SchizoAnalysis ന്റെ ലക്ഷ്യമാണ്. ഇതിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ഈഡിപ്പസ് രാജാവ് എന്ന നാടകത്തെ വായിക്കുന്നു.

താക്കോൽ വാക്കുകൾ:

ഇച്ഛ - സ്കിസോമനോവിശകലനം (Schizo analysis) ഭൗതികവാദപരമായ വിശകലനം - ആഗ്രഹം - ഉൽപ്പാദനം.

"നാടകം മഹനീയമായ ഒരു കലയാണ്. മനുഷ്യഹൃദയ സംസ്കാരണത്തിനു മുഖ്യോപാധിയായി യവനൻ ഗണിച്ചിരുന്നത് നാടകമാണ്."
- സി. ജെ. തോമസ്

യവനദുരന്ത നാടകത്തിന്റെ പ്രമേയം പലപ്പോഴും സംഘട്ടനാത്മകമാണ്. അതിൽത്തന്നെ സോഫോക്ലിസിന്റെ നാടകകലയുടെ മകുടോദാഹരണമായി വാഴ്ത്തപ്പെടുന്നത് *ഈഡിപ്പസ് രാജാവ്* (Oedipus Tyranus) ആണ്. ഏത് അനുവാചകനും ഗ്രീക്ക് നാടകം എന്ന് കേൾക്കുന്ന മുറയ്ക്ക് മനസ്സിൽതിരിക്കുന്നത് ഈഡിപ്പസിലേക്കാണ്. എല്ലാ ഗ്രീക്ക് ദുരന്ത നാടകങ്ങളും പ്രമേയമായി സ്വീകരിക്കുന്നത് ഏതെങ്കിലും പുരാണകഥയായിരിക്കും. വിധിവൈപരീത്യത്താൽ മാതാവിനെ പരിഗ്രഹിക്കാനിടവന്ന ഈഡിപ്പസ് രാജാവിന്റെ കഥ പറയുന്ന തീബൻ പുരാണമാണ് സോഫോക്ലിസ് ഇവിടെ കൈക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ആ കഥയെ മൂന്നു ഭാഗമായിത്തിരിച്ച് ഒരു നാടകത്രയമാണ് സൊ ഫോക്ലിസ് സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നത്. അതിൽ ആദ്യത്തേതാണ് ഈഡിപ്പസ് രാജാവ്. ഈ നാടകത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് അരിസ്റ്റോട്ടിൽ തന്റെ കാവ്യദർശനം രൂപപ്പെടുത്തിയത്.

തീബ്സിലെ രാജാവായ ലയൂസ്സിന് സന്താനങ്ങൾ പിറക്കായ്കയാൽ അദ്ദേഹം പ്രശ്നം വയ്പിക്കുന്നു. പിറക്കുന്ന പുത്രൻ അച്ഛനെ കൊല്ലുകയും അമ്മയെ വേൾക്കുകയും ചെയ്യുമെന്ന് അരുളപ്പാടുണ്ടായി. ഈ സത്യം ലയൂസ് രാജ്ഞിയായ ജെക്കോസ്റ്റയെ അറിയിച്ചില്ല. പിന്നീട് അവർക്ക് ഈഡിപ്പസ് എന്ന പുത്രൻ ജനിക്കുന്നു. ഈ ശിശു പിതൃഹന്താവായിരിക്കുമെന്നറിയാമായിരുന്ന ലയൂസ് ശിശുവിന്റെ കാലുകൾ തുളച്ച് കമ്പുകൊണ്ട് ബന്ധിച്ച് കിഥറോൺ മലയിൽ മരിക്കുവാനായി ഉപേക്ഷിച്ചു. ആട്ടിടയന്മാർ ഈ ശിശുവിനെ കണ്ടെത്തി സന്തതിയില്ലാതെ ദു:ഖിച്ചിരുന്ന കോറിന്തു രാജാവായ പോളിബസിനെ ഏൽപ്പിച്ചു.

കോറിന്തിലെ രാജകുമാരനായി വളർന്ന ഈഡിപ്പസ് പിന്നീട് പഴയ അരുളപ്പാട് കേട്ട്, അതിൽനിന്ന് രക്ഷപ്പെടാനായി രാജ്യം വിട്ട് പലായനം ചെയ്തു. വഴിക്കുവെച്ച് ആളറിയാതെ, തീർത്ഥയാത്രയ്ക്കിറങ്ങിയ ലയൂസുമായി തർക്കത്തിലാവുകയും ലയൂസിന്റെ മരണത്തിൽ കലാശിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അങ്ങനെ ലയൂസ് മരിക്കുകയും ആ മരണത്തിന് കാരണക്കാരൻ ഈഡിപ്പസാവുകയും ചെയ്തു. കഥയൊന്നുമറിയാത്ത ഈഡിപ്പസ് നടന്ന് തീബ്സിൽ എത്തുകയും ദുർദ്ദേവതാ ബാധയിൽ നിന്ന് രാജ്യത്തെ രക്ഷിച്ച് അവിടുത്തെ രാജാവാകുകയും ചെയ്യുന്നു. അവർ, തങ്ങളുടെ റാണിയായ ജൊക്കസ്റ്റയെ പുതിയ രാജാവായ ഈഡിപ്പസിന്നവർ റാണിയായി നൽകുന്നു. നാലു സന്താനങ്ങൾ പിറന്നതിനു ശേഷമാണ് പാപത്തിന്റെ ഫലങ്ങൾ പ്രത്യക്ഷപ്പെടാൻ തുടങ്ങിയത്. ലയൂസ് രാജാവിന്റെ രക്തപാതകമാണ് തീബ്സിനെ ബാധിച്ചിരിക്കുന്ന

കൊടുംവിനകൾക്ക് കാരണമെന്ന് അരുളപ്പാടുണ്ടായി. തീബൻ ജനതയുടെ രാജാവായിരുന്ന ലയൂസിന്റെ പാതകിയാരെന്നതേപ്പറ്റി ഈഡിപ്പസ് രാജാവ് അന്വേഷണം തുടങ്ങി. ആ അന്വേഷണത്തിന്റെ തുടക്കത്തിൽ നിന്നാണ് സോഫോക്ലിസ് തന്റെ ഈ നാടകം തുടങ്ങുന്നത്.

മനുഷ്യാതീത ശക്തിയോട് മല്ലടിക്കുന്ന മനുഷ്യമനസ്സിന്റെ അവസ്ഥയാണ് ഈഡിപ്പസിൽ സംഘർഷാത്മകമായ ചലനം സൃഷ്ടിക്കുന്നത്. ആ മൽപ്പിടുത്തത്തിൽനിന്ന് ലൗകികവും അലൗകികവുമായ ഭാവതലങ്ങൾ ഉരുത്തിരിഞ്ഞുവരുന്നു. നിഗൂഢതയിൽനിന്ന് സത്യം കണ്ടെത്താനും വെളിപ്പെടുത്താനുംവേണ്ടി ഈഡിപ്പസിന്റെ മനസ്സിൽ നടക്കുന്ന ഉദ്വേഗപൂർണ്ണവും അനിയന്ത്രിതവുമായ വെമ്പലാണ് നാടകത്തിലെ ക്രിയയെ മുന്നോട്ടു കൊണ്ടുപോകുന്നത്. ഓരോ ജീവിയും അതിന്റെ പരിസ്ഥിതിയുമായി ഇടപഴകുന്നതിലൂടെ ആകുന്ന പ്രക്രിയയിൽ പങ്കാളിയാകുമ്പോൾ വെർച്ച്വൽ അൺലോക്ക് ചെയ്യുന്നു എന്ന് ഡെലൂസേയും ഗ്വട്ടാരിയും നിരീക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്. (1980:9)[1] രാജകൊട്ടാരത്തിന്റെ മുമ്പിലാണ് ഈഡിപ്പസ് ആദ്യം പ്രത്യക്ഷനാകുന്നത്. രാജ്യത്തിൽ മരണം വിതയ്ക്കുന്ന വിപത്തുകളെക്കുറിച്ച് പൗരന്മാർ പറയുന്നതൊക്കെ അദ്ദേഹം സമചിത്തതയോടെ കേൾക്കുന്നു. ആ വിപത്തുകളുണ്ടാകാനുള്ള കാരണമെന്തെന്നറിയുവാനുള്ള അടക്കാനാവാത്ത ആഗ്രഹം അദ്ദേഹത്തിനുണ്ട്. തീബ്സിലെ പൗരന്മാരെ, ഈ പ്രാർത്ഥനയുടെ അർത്ഥമെന്താണ്? നിങ്ങൾക്കെന്തെങ്കിലും ആഗ്രഹങ്ങളുണ്ടോ? എന്തു തന്നെയായാലും ഞാനത് ചെയ്തുതരാം. ഇത്തരമൊരു പൊതുപ്രാർത്ഥന നിരസിക്കണമെങ്കിൽ ഞാനെത്ര കഠിന ഹൃദയനായിരിക്കണം (തോമസ്, സി.ജെ. (വിവ) 2010: 23). ആത്മവിശ്വാസം മാത്രമല്ല, ശുഭാപ്തിവിശ്വാസവും രാജാവിന്റെ വാക്കുകളിലുണ്ട്. ലയൂസിന്റെ ഘാതകനെ കണ്ടെത്തുകയും മാതൃകാപരമായി ശിക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുമെന്ന നിശ്ചയദാർഢ്യം ഈഡിപ്പസ് പങ്കുവയ്ക്കുന്നു.

എന്നാൽ ഏറ്റവും ഒടുവിൽ ഈഡിപ്പസിന്റെ അവസ്ഥ നാം കാണുന്നു, ഒരു മനുഷ്യൻ ചെയ്യാവുന്ന ഏറ്റവും നിന്ദ്യമായ പാപം താൻ ചെയ്തെന്ന് തെളിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. രാജാവെന്ന നിലയിൽ ആ കൊടിയ പാപത്തിന് താൻ പ്രഖ്യാപിച്ച ശിക്ഷയെന്തെന്ന് അദ്ദേഹം മറയ്ക്കുന്നില്ല. അങ്ങനെ അന്ധനായി, ചോരവാർക്കുന്ന കണ്ണുകളുമായി, അപമാനഭാരമേന്തി നിലകൊള്ളുന്ന ഈഡിപ്പിസിനെ നാം കാണുന്നു. അതിരില്ലാത്ത ഇരുട്ടിലമർന്നു പിടയുന്ന ഈഡിപ്പസിൽ മനുഷ്യന് സംഭവിക്കാവുന്ന പതനത്തിന്റെ പാരമ്യം തീബ്സിൽ ജനങ്ങൾ കാണുന്നു. ആഗ്രഹിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ, ആഗ്രഹം അതിന്റേതായ അടിച്ചമർത്തൽ ആഗ്രഹിക്കാൻ എങ്ങനെ കഴിയും അതിനാൽ ആഗ്രഹത്തെ സാമൂഹികമേ

ഖലയുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന സർക്യൂട്ടിലെ മരണസഹജാവബോധം എങ്ങനെ കാണിക്കാൻ സ്കീസോ അനാലിസിസ് ശ്രമിക്കുന്നു. ആഗ്രഹം സാമൂഹിക പുനരുൽപ്പാദനത്തിന്റെ ഏറ്റവും അടിച്ചമർത്തലും ഏറ്റവും മാരകവുമായ രൂപങ്ങൾപോലും ഉത്പാദിപ്പിക്കുന്നു. (Deleuze, Gilles & Guattari, felix, 1972:31)[2]

രാജാവും പൗരസഞ്ചയവും തമ്മിൽ നടക്കുന്ന സംഭാഷണത്തോടുകൂടിയാണ് ഈഡിപ്പസ് രാജാവ് ആരംഭിക്കുന്നത്. പുരോഹിതനാണ് നഗരത്തെ ബാധിച്ചിരിക്കുന്ന വ്യാധികളെന്തെന്ന് രാജാവിനെ അറിയിക്കുന്നത്. ഇന്ന് ഞങ്ങൾ അഭയാർത്ഥികളായി അങ്ങയുടെ മുമ്പിലെത്തിയിരിക്കുന്നത് അങ്ങ് ഈശ്വരതുല്യനായതുകൊണ്ടല്ല മനുഷ്യരിൽ മുഖ്യനായതുകൊണ്ടാണ്. മഹാരാജാവേ, ജനങ്ങളുടെ നേതാവാണങ്ങ്(സാനു, എം.കെ, 2016: 197). ഈഡിപ്പസ് രാജാവായത് അതിനുവേണ്ടി പരിശ്രമിച്ചതിന്റെ ഫലമായിട്ടല്ല. മറിച്ച് പ്രതിഫലമൊന്നുമാഗ്രഹിക്കാതെ ലോകനന്മയ്ക്കായി കർമ്മം ചെയ്തതിനാലാണ്. എന്നാൽ പിന്നീട് അറിയാനുള്ള ആഗ്രഹമാണ് നാടകാന്ത്യത്തിൽ ഈഡിപ്പസിനുണ്ടാകുന്ന പതനത്തിലേക്ക് നയിക്കുന്നത്. കൊറീന്തിൽ നിന്നെത്തുന്ന ദൂതൻ ഒരു വർത്തമാനം അറിയിക്കുന്നു. ഒരേ സമയം സന്തോഷിപ്പിക്കുകയും അല്പം ദു:ഖിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതായിരുന്നു ആ വർത്തമാനം. കൊറിന്തിലെ ഇപ്പോഴത്തെ രാജാവ് മരിച്ചു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ജനങ്ങൾ കൈക്കൊണ്ട തീരുമാനമാണിത്. അതറിഞ്ഞ് താൻ ആശ്വസിക്കുന്നുവെന്ന് ഈഡിപ്പസ് പറയുന്നതിന്റെ അർത്ഥം ദൂതന് മനസ്സിലാകുന്നു. അപ്പോൾ പഴയ ശാപത്തെക്കുറിച്ച് അയാളോടു പറയുന്നു. പിതാവിനെ കൊല്ലുക എന്ന ദുർവ്വിധിയിൽനിന്ന് താൻ രക്ഷനേടിയല്ലോ എന്നതിലാണ് ആശ്വാസം.

പിന്നീട് തന്റെ വാസ്തവത്തെക്കുറിച്ച് അറിയാനുള്ള ആഗ്രഹമാണ് ഈഡിപ്പസിന്റെ– ആ കുടുംബത്തിന്റെ മുഴുവൻ ദുരന്തത്തിലേക്ക് വഴി തെളിച്ചത്. ഒരു ശുഭവാർത്തയറിയിച്ച് നല്ലൊരു പാരിതോഷികവും വാങ്ങി മടങ്ങാമെന്ന പ്രതീക്ഷയിൽ വന്ന ദൂതൻ അനിവാര്യമായ ഒരു ദുരന്തത്തിന് കാരണക്കാരനായിത്തീരുന്നു. അയാൾ ആഗ്രഹിച്ചതും പ്രതീക്ഷിച്ചതും ഒന്ന്, സംഭവിച്ചതോ അതിന് വിരുദ്ധമായ കാര്യവും. ആഗ്രഹം യാഥാർത്ഥ്യത്തെ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന ഒരു നല്ല ഉൽപ്പാദന പ്രക്രിയയാണെന്ന് ഡെലൂസും ഗ്വാട്ടാരിയും വാദിക്കുന്നു(1972: 28)[3.]

ഈഡിപ്പസ് കഴിഞ്ഞാൽ അപ്രധാനമല്ലാത്ത സ്ഥാനമുള്ളത് ഭാര്യയായ ജൊക്കാസ്തയ്ക്കും അവരുടെ സഹോദരനായ ക്രിയോണിനുമാണ്. ജൊക്കാസ്ത ബുദ്ധിമതിയായ രാജ്ഞിയാണ്. ബുദ്ധിശക്തിയുടെ പ്രേരണയാലാണ് അവർ താൻ പ്രസവിച്ച കുഞ്ഞിനെ കൊന്നുകളയാൻ

ഏർപ്പാടു ചെയ്യുന്നത്. വളർന്നു കഴിഞ്ഞാൽ അവൻ ഭാര്യയാക്കുന്ന മാതാവ് താനായിരിക്കുമെന്ന വിചാരം ആ നിർദ്ദേശത്തിന് തീക്ഷ്ണത നല്കുന്നു. ആ നവജാതശിശുവിനെ കൊല്ലുകയല്ലാതെ മറ്റു പോംവഴി യില്ലായിരുന്നു. പക്ഷേ, സ്വന്തം കൈകൊണ്ട് കൊല്ലാൻ മനസ്സ് കിട്ടാ ത്തതുകൊണ്ട് വിശ്വസ്തനായ ഒരു ആശ്രിതനെത്തന്നെ ആ കൃത്യം ചെയ്യാൻ നിയോഗിച്ചത്. പിന്നീട് ജൊക്കാസ്തയുടെ സ്വഭാവം വെളിപ്പെ ടുന്നത്, യാഥാർത്ഥ്യമെന്തെന്നറിയാനുള്ള വ്യഗ്രതയോടെ ഈഡിപ്പസ് തുടരുന്ന അന്വേഷണത്തിൽ അവർ കടന്നുവരുമ്പോഴാണ്. ദേവാലയ ത്തിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന പ്രവചനങ്ങളിലർത്ഥമില്ലെന്ന് അവർ പറയുന്നു. അക്കാര്യം സമർത്ഥിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി, സ്വന്തം കുഞ്ഞിനെകൊന്നുക ളഞ്ഞ് പ്രവചനത്തെ വിഫലമാക്കിത്തീർത്ത കഥ അവർ പറയുകയും ചെയ്യുന്നു. ആഗ്രഹം അത് നടപ്പിലാക്കാൻ എത്രവ്യക്തികളുണ്ടോ അത്രയും രൂപങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിനാൽ, അത് സ്വയം തിരിച്ചറിയാൻ പുതിയ ചാനലുകളും വ്യത്യസ്ത കോമ്പിനേഷനുകളും തേടണം. (Deleuze, Guattari, 1972:23)[4]

പൂർവ്വകാലസംഭവങ്ങളുടെ ചുരുളഴിഞ്ഞ് യഥാർത്ഥ രൂപം വ്യക്ത മാകാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ സ്വന്തം ജീവനോടുക്കുകയല്ലാതെ മറ്റൊരുവ ഴിയും അവർക്കില്ലാതെയാവുന്നു. അതു ചെയ്യാനുള്ള ശക്തിയും അവർ പ്രകടമാക്കുന്നു. രാജ്യത്തെ ഗ്രസിച്ചിരിക്കുന്ന വിപത്തിന്റെ കാരണമെ ന്തെന്ന് ദേവാലയത്തിൽ നിന്നറിയുകയും അക്കാര്യം രാജാവിനെ അറി യിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ദൂതനായിട്ടാണ് ക്രിയോണിനെ ആദ്യമായി കാണു ന്നത്. യുക്തിപൂർവ്വം സംസാരിക്കുകയും രാജതന്ത്രമെന്താണെന്നറിയാ മെന്നും സംഭാഷണത്തിൽ നിന്ന് വ്യക്തമാണ്. തൈറേഷ്യസ്സിനോട് ചേർന്ന് അധികാരം തട്ടിയെടുക്കാൻ ശ്രമിച്ചെന്ന ആരോപണം ഈഡി പ്പസ് ഉയർത്തുമ്പോൾ ക്രിയോണിന്റെ മാനസികമായ ബലം നാം കാണു ന്നുണ്ട്. ഈഡിപ്പസ് ഭ്രഷ്ടനാകാൻ തുടങ്ങുന്ന ഘട്ടത്തിൽ ക്രിയോൺ മറ്റൊരു തരത്തിൽ സംസാരിക്കുന്നതും കാണാം. ഉത്തരവുകളുടെ കാലം കഴിഞ്ഞു. ഇനി അനുസരിച്ചാൽ മതി (തോമസ്, സി.ജെ (വിവ)2010: 64)

ഈഡിപ്പസ് രാജാവ് മികവുറ്റ നാടകമായതിന് കാരണം അതിന്റെ ഇതിവൃത്തഘടനയുടെ ദാർഢ്യമാണ്. തൈറേഷ്യസും ഈഡിപ്പസും തമ്മിലുള്ള സംഭാഷണം, തികച്ചും വ്യത്യസ്തമായ സ്വഭാവം പുലർ ത്തുന്ന രണ്ടുപേർ പരസ്പരം അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ട അവസ്ഥയുണ്ടാ കുന്നത് നാടകകൃത്ത് കൈയ്യടക്കത്തോടെ അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. പ്രവാ ചകനായതുകൊണ്ട് തൈറേഷ്യസിന്റെ ഭാഷ പലപ്പോഴും പ്രഹേളിക യാകുന്നുണ്ട്. ചോദ്യത്തിനുത്തരം നല്കാതെ മടങ്ങിപ്പോകാൻ തന്നെ അനുവദിക്കണമെന്ന് പോലും അദ്ദേഹം പറയുന്നുണ്ട്. അങ്ങ് പ്രഖ്യാ

പിച്ച ശാപം പതിഞ്ഞിരിക്കുന്നത് അങ്ങയുടെ ശിരസ്സിൽത്തന്നെയാണ്. ഈ നാടിനെ തീണ്ടുന്ന അദിശപ്തമായ വസ്തു അങ്ങാണ്. അങ്ങുമാത്രം. (തോമസ്, സി.ജെ. (വിവ). 2010 : 35) സംഭാഷണങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള ഏറ്റുമുട്ടൽ ഇതിവൃത്തഗതിയിൽ നാടകീയമായ ഉദ്വേഗം പകർത്തുന്നുണ്ട്. ഇത് നാടകത്തിന്റെ ക്രിയാംശത്തിന് ഊർജ്ജം നൽകുന്നു.

ആലോചിക്കാൻപോലും വയ്യാത്ത വിധിയുടെ പിടിയിലാണ് ഈഡിപ്പസ് അമർന്നു പോകുന്നത്. ഒഴിവാക്കാൻ പരമാവധി ശ്രമിച്ചിട്ടും പ്രവചനങ്ങളെല്ലാം സത്യമാക്കിക്കൊണ്ട് പിതാവിനെ കൊല്ലാനും മാതാവിനെ കല്യാണം കഴിക്കാനും ഇടവരുന്നു. അറിയാതെ ചെയ്യുന്ന പാപത്തെക്കുറിച്ച് സൂചന കിട്ടുമ്പോൾതന്നെ അതിന്റെ സത്യാവസ്ഥ അറിയാനുള്ള അന്വേഷണം, സത്യം കണ്ടെത്താനുള്ള ആഗ്രഹം അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സിനെ കീഴടക്കുന്നു. എല്ലാം മനസ്സിലാക്കിയപ്പോഴേക്കും സ്വയം ശിക്ഷ ഏൽക്കാൻ സന്നദ്ധനാകുന്നു. സ്വയം നിശ്ചയിച്ചശിക്ഷയ്ക്ക് സ്വയം വിധേയനാവുന്ന അവസ്ഥ. പ്രതാപശാലിയായ രാജാവിൽനിന്ന് താഴേക്ക് നിപതിക്കേണ്ടിവരുന്നു. അപ്പോഴും ഗംഭീരാശയനായി ലോകത്തെ അഭിമുഖീകരിക്കാൻ അദ്ദേഹം ശ്രമിക്കുന്നുണ്ട്.

ഈഡിപ്പസ് രാജാവ് എന്ന നാടകത്തിലെ ക്രിയാംശം പതുക്കെ വികസിച്ച് സ്വാഭാവികമായ പരിണാമത്തിലേക്ക് എത്തുമ്പോഴാണ് ഓരോ പുരാവൃത്തവും ചുരുളഴിയുന്നത്. മനുഷ്യജീവിതത്തിൽ സംഭവിക്കുന്ന ചിലകർമ്മങ്ങൾക്ക് ഉത്തരവാദിയാകുമ്പോഴും ആ കർമ്മങ്ങൾക്കുള്ള ശിക്ഷ സ്വയം ഏറ്റുവാങ്ങുമ്പോഴും ഈഡിപ്പസ് എല്ലാമികവും പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന കഥാപാത്രമാകുന്നുണ്ട്. ഭയകരുണങ്ങളുടെ അനുഭവച്ചൂടിൽ പ്രേക്ഷകനെ നിർത്തി വികാര വിമലീകരണം സാധ്യമാക്കുന്ന നാടകമാണ് *ഈഡിപ്പസ് രാജാവ്* (മുരളീധരൻ, നെല്ലിക്കൽ, 1970 : 33)[5]

തീബ്സ് എന്ന നാടു മുഴുവൻ വലിയൊരാപത്തിൽപ്പെട്ടു വലയുമ്പോൾ ആ ആപത്തുകളിൽ നിന്ന് ഞങ്ങളെ രക്ഷിക്കൂ എന്ന് വിലപിച്ചുകൊണ്ടാണ് പൗരാവലി മുഴുവൻ ഈഡിപ്പസിനെ ശരണം പ്രാപിക്കുന്നത്. ഭൗതികരക്ഷ മാത്രമല്ല, ഭൗതികാതീതശക്തികളിൽ നിന്നുള്ള രക്ഷയും നൽകാൻ കഴിയുന്നവനാണ് ഈഡിപ്പസ്. അങ്ങനെ ഈഡിപ്പസിന്റെ ജീവിതത്തിലേക്ക്, അതിലെ മുൻകാലസംഭവങ്ങളിലേക്ക് പതുക്കെ കടന്നു ചെല്ലാനുള്ള അവസരം ഒരുങ്ങുന്നു. ഈഡിപ്പസ് രാജാവ് എന്ന നാടകത്തിന്റെ ഒരു സവിശേഷതയും അതാണ്. ഓരോ ചുവടിലും മുന്നോട്ടു പോകുന്നതോടൊപ്പം പിന്നിലെ യാഥാർത്ഥ്യം കൂടി തെളിഞ്ഞു വരുന്നു. ഈഡിപ്പസ് മഹാനാണെന്ന് പുരോഹിതൻ പറയുന്നുണ്ട്. ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ ആദരവിന് പാത്രമായി വിരാജിക്കുമ്പോഴാണ് അദ്ദേഹ

ത്തിന്റെ പതനം ആരംഭിക്കുന്നത്. സർവ്വഗുണ സമ്പന്നരുടെ പതനം നമ്മിൽ ഞെട്ടലാണ് ഉളവാക്കുന്നത്. ദുഷ്ടസ്വഭാവം മാത്രമുള്ള വില്ലന്റെ പതനം ഭയത്തേയോ കരുണത്തേയോ ഉദ്ദീപിപ്പിക്കുകയില്ല. (മുരളീധരൻ, നെല്ലിക്കൽ, 1970 : 35)[6]

എത്രമാത്രം സ്വീകാര്യനായിരുന്നോ അത്രമാത്രം അസ്വീകാര്യമാകുന്ന നിലയിലേക്ക് ഈഡിപ്പസ് പതിച്ചുപോകുന്നു. നഗരത്തെ പിടികൂടിയിരിക്കുന്ന വിപത്തിന്റെ കാരണമെന്തെന്ന് തേടാനുള്ള ആഗ്രഹത്താലാണ്. ക്രിയോണിനെ ആദിത്യദേവന്റെ ക്ഷേത്രത്തിലേക്ക് അയയ്ക്കുന്നത്. ലയൂസിന്റെ കൊലയ്ക്ക് പരിഹാരം ചെയ്തിട്ടില്ല. പാതകി നഗരത്തിൽതന്നെയുണ്ട്. ആ മാലിന്യം തുടച്ചു നീക്കാതെ തീബ്സിനെ ബാധിച്ച വ്യാധികൾ ഒഴിഞ്ഞു പോവുകയില്ല എന്നാണ് കിട്ടിയിരിക്കുന്ന വെളിപാട്. ആരാണ് ലയൂസിന്റെ ഘാതകൻ എന്നറിയാനുള്ള ആഗ്രഹം, ആ അന്വേഷണത്തിന്റെ മുന ഈഡിപ്പസിന്റെ നേരെ തിരിയുന്നതാണ് തുടർന്നു കാണുന്നത്. പുതിയ സമ്മേളനങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കാൻ വിഷയങ്ങളെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നത് ആഗ്രഹമാണ്. ആഗ്രഹത്തിന്റെ ഇരിപ്പിടം-അബോധാവസ്ഥയെ നിയന്ത്രിക്കാൻ ബോധമനസ്സിനെ മാനസികവിശകലനം നിർബന്ധിക്കുന്നു. (Deleuze & Guattari, 2013: 8)[7]

ലയൂസിന്റെ ഘാതകൻ ആര് എന്ന ചോദ്യത്തിനു പുറമേ താൻ ആര് എന്ന ചോദ്യത്തിനുകൂടി ഉത്തരം കാണാനുള്ള തിടുക്കം ഈഡിപ്പസ് അനുഭവിക്കുന്നു. അവയുടെ രണ്ടിന്റേയും ഉത്തരം ഒന്നുതന്നെയാണെന്ന് ആദ്യം തിരിച്ചറിയുന്നത് ജൊക്കസ്റ്റയാണ്. എല്ലാ അന്വേഷണങ്ങളും അവസാനിപ്പിക്കുവാൻ അവർ യാചിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും രാജാവ് ശാഠ്യത്തോടെ അന്വേഷണം തുടരുന്നു. താൻ നിരപരാധിയാണെന്ന ഉറച്ച വിശ്വാസത്തിന്റെ ബലത്തിലാണ് ഇതെല്ലാം. കൊറീന്തിലെ രാജാവ് മരിക്കുമ്പോൾ വിധിയുടെ ആദ്യഭാഗം ദുർബലപ്പെട്ടുപോയി എന്ന് ആശ്വാസം കൊള്ളുന്ന ഈഡിപ്പസ്സിനെ നാം ഇവിടെ കാണുന്നുണ്ട്. പ്രഖ്യാപിത ശിക്ഷയ്ക്കായി പിടിക്കപ്പെടാൻ പോകുന്നത് താൻ തന്നെയാണ് എന്ന് അറിയുമ്പോൾ വിധിയിൽ മാറ്റം വരുത്തണമെന്നൊന്നും ഈഡിപ്പസ് ആലോചിക്കുന്നില്ല. അപരലോകം തനിക്ക് ആഗ്രഹിക്കാൻ വയ്യാത്തതായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നതിനാൽ, മനുഷ്യരെ അഭിമുഖീകരിക്കുക അസാദ്ധ്യമായതിനാൽ ജൊക്കസ്റ്റയുടെ വസ്ത്രത്തിൽ കുത്തിയിരുന്ന സ്വർണ്ണസൂചിയാൽ തന്റെ കണ്ണുകൾ കുത്തിപ്പൊട്ടിക്കുന്നു. ജന്മനിമിഷം മുതൽ തന്റെ ദുർവിധിയിൽനിന്ന് രക്ഷപ്പെടാനുള്ള ശ്രമങ്ങളായിരുന്നു. എന്നാൽ വിധിയൊരുക്കിവെച്ച കുരുക്കിലേക്കാണ് അദ്ദേഹം ഓടിയണഞ്ഞത്. സ്വഭാവവൈശിഷ്ട്യങ്ങളും ആദർശവും ശാഠ്യവും കുരുക്ക് മുറുകാനേ ഉപകരിക്കുന്നുള്ളൂ.

ഏതു ഫിലോസഫിയുടേയും കാതലായ വശം മനുഷ്യനെ സംബ ന്ധിക്കുന്നതാണ്. താനാരാണെന്ന ചോദ്യത്തിനുണ്ടായ വിവിധവും പല പ്പോഴും പരസ്പര വിരുദ്ധവുമായ ഉത്തരങ്ങളാകുന്ന ബിന്ദുവിൽനിന്നാണ് ചിന്താവൃത്തങ്ങൾ മെനഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്നത്. (ജോൺപോൾ (എഡി) 2016:29. താനാരാണെന്ന് അറിയാനുള്ള ആഗ്രഹവും പ്രശ്നവുമാണ് ആ രാജാവിനെ അലോസരപ്പെടുത്തി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയത്തെ മഥിക്കു ന്നത്. അനുഭവത്തിലൂടെ അദ്ദേഹം ആസത്യം അറിയുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഗ്രീക്കുസംസ്കാരം അതിന്റെ പരകോടിയിലെത്തിയത് ദുരന്തനാ ടകസൃഷ്ടികളാണ്. ഈഡിപ്പസിനെ മാറ്റിനിർത്തി അതിനെ പരിഗണി ക്കാനുമാവില്ല. കഥാപാത്രത്തിന്റെ മനസ്സിലൂടെയും നാടകത്തെ വ്യാഖ്യാ നിക്കാം. ഡെലൂസേയും ഗ്വാട്ടാരിയും ഇച്ഛയുടെ കർതൃരഹിതമായ ഒരു വശം കണ്ടെടുക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നുണ്ട്. മനുഷ്യന്റെ ഇച്ഛാലോകത്തെ ബാഹ്യമായ സമുദായികോല്പാദന ചരിത്രവുമായി ബന്ധിപ്പിക്കാനാണ് ഇവർ ശ്രമിച്ചത്. ഇച്ഛ സ്ഥലകാല ബന്ധമില്ലാതെ നിലനിൽക്കുന്നതായി അവർ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. ആഗ്രഹം സ്വയം തന്നെ ഒരു വസ്തുരൂപ മാണ്. ആഗ്രഹം ഭൗതികയാഥാർത്ഥ്യമാണ്. നായകൻ സ്വന്തം ദുരന്ത പൂർണ്ണ ജീവിതത്തെ എങ്ങനെ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നു എന്നതും പ്രധാനമാ ണ്. ഇത് മനസ്സിലാക്കിയാണ് പ്രേക്ഷകൻ നാടകം മനസ്സിലാക്കുന്നത്. അങ്ങനെയാണ് ഈഡിപ്പസ് രാജാവിന്റെ കഥ ആഗ്രഹത്തിന്റേയും അന്വേ ഷണത്തിന്റേയും ഒക്കെ സമസ്യയായിമാറുന്നത്.

കുറിപ്പുകൾ

1. Every organism unlocks the virtual a sit partakes in the process of be coming by in teracting with this environment (Deleuze, Guittari, 1980 : 9)
2. Schizo analysis seeks to show how in the subject who desires, desire can be made to desire its own repoession whence the role of the death instinct in the circeut connecting desire to the Social Sphere. Desire produces ever the most repressive and the most deadly forms of social reproduction (Deleuze, Guattari, 1972 : 31)
3. Deleuze and Guattari argue that desire is a positive process of production that produces reality (1972 : 28)
4. Since desire can take on as many forms as there are persons to implement it, it must seek new channels and different combinations to realize itself, forming a body without organs for every instance. (Deleuze, Guattari, 1972 : 28).

5. The play in form of action not of narrative through pity and fear effective Catharsis or proper purgation of emotion.
6. ദുരന്തനായകന്റെ പതനം അയാളുടെതന്നെ സ്വഭാവത്തിൽ നിലീനമായ ഒരു ദൗർബല്യം നിമിത്തമാണെന്ന് അരിസ്റ്റോട്ടിൽ പറയുന്നു. ഈ ചിന്തയിലാണ് ഹമേർഷ്യ (Tragic flow - Tragic error)എന്ന സംജ്ഞയുടെ പ്രസക്തി.
7. It is desire that pushes subjects to create new assemblages. Psychoanalysis forces the conscious mind to control the seat of desire- the unconscious. (Deleuze, Guattari, 1972 : 8)

ഗ്രന്ഥസൂചി

1. ജോൺപോൾ (എഡി) 2016 *സി.ജെ. തോമസും സി.ജെ. തോമസും* എസ്.പി.സി എസ്. കോട്ടയം.
2. മുരളീധരൻ നെല്ലിക്കൽ, 1970, *വിശ്വസാഹിത്യ ദർശനങ്ങൾ,* ഡി. സി. ബുക്സ്, കോട്ടയം.
3. തോമസ്. സി.ജെ (വിവ), 2010, *ഈഡിപ്പസ്*, മാളൂബൻ, തിരുവനന്തപുരം.
4. തോമസ് സ്കറിയ, ഡോ., 2014, *സമകാലികസാഹിത്യ വിമർശനം*, ബുക്ക് മീഡിയ, കോട്ടയം.
5. രാമചന്ദ്രൻ നായർ, പന്മന (എഡി), 2007, *നാടകപഠനങ്ങൾ*, കറന്റ് ബുക്ക്സ്, കോട്ടയം.
6. സാനു.എം. കെ, 20016, *ദുരന്തനാടകം അജയ്യതയുടെ അമരസംഗീതം*, എസ്.പി.സി.എസ്, കോട്ടയം.
7. സെബാസ്റ്റ്യൻ വട്ടമറ്റം, 2014, *ഭാഷയുടെ അബോധ സഞ്ചാരങ്ങൾ ഫ്രോയിഡിൽനിന്ന് ലക്കാനിലേക്ക്*, കറന്റ് ബുക്സ്, കോട്ടയം.
8. Deleuze, Gilles & Guattari, 1993, *A Thousant Plateaus*, University of Minnesota Press.
9. Deleuze, Gilles & Guattari, Felix, 2013 *Anti -Oedipus* blooms berry.
10. Stivale, Charles. J, 1984, *The Literary element in Mille Plateaux. The New Cartography of Deleuze and Guattari.* Johns Hopkins University press.

❖❖❖

മൈനർ സാഹിത്യം

ഡോ. തോമസ് സ്കറിയ

അസോ. പ്രൊഫസർ, മലയാള വിഭാഗം,
സെന്റ്. തോമസ് കോളേജ്, പാല

സംഗ്രഹം

സാഹിത്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ദെല്യൂസിന്റെ വ്യക്തമായ അഭിപ്രായങ്ങളെക്കുറിച്ചും സാഹിത്യം എങ്ങനെ അർത്ഥം, പ്രതീതി, അനുകരണം, സാംസ്കാരിക ഭാവന എന്നിവയുടെ രാഷ്ട്രീയ പ്രശ്നങ്ങളിലേക്ക് തുറക്കുന്നുവെന്നും അനന്വേഷിക്കുന്നു. കൂടാതെ സാഹിത്യത്തെ മൈനർ സാഹിത്യമായി സമീപിക്കേണ്ടത് എന്തുകൊണ്ടാണെന്ന് ദെല്യൂസും ഗ്വാത്താരിയും പറഞ്ഞത് പഠനവിധേയമാക്കുന്നു.

താക്കോൽവാക്കുകൾ

മൈനർ, മേജർ, ഭാവശക്തി, ഐഡന്റിറ്റി, റൈസോം, കോഡ്, പ്രദേശീകരണം അപപ്രദേശീകരണം, സംവേദനം

ചിന്തയുടെ ചലനാത്മകതയെയും ചഞ്ചലതയെയും ആവിഷ്കരിക്കാനാഗ്രഹിച്ച തത്ത്വചിന്തകനായിരുന്നു ഴീൽ ദെല്യൂസ്. കലയെ തത്ത്വചിന്തയിൽ നിന്നും ശാസ്ത്രത്തിൽ നിന്നും വേർതിരിക്കുകയായിരുന്നു ദെല്യൂസ് ചെയ്തത്. കലയ്ക്ക് ലോകത്തെയോ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന വിഷയങ്ങളെയോ പ്രതിനിധീകരിക്കാനല്ല, മറിച്ച് ഇതിനകം നൽകിയിട്ടില്ലാത്ത സ്വാധീനങ്ങൾ സങ്കൽപ്പിക്കാനും സൃഷ്ടിക്കാനും വ്യത്യാസപ്പെടുത്താനുമുള്ള ശക്തിയുണ്ട്. ഉദാഹരണത്തിന്, ആശയവിനിമയത്തിനും പ്രാതിനിധ്യത്തിനും ബന്ധമില്ലാത്ത ഭാഷയുടെ ശക്തികൾ, ശബ്ദമായി മാറുന്ന ഒരു ഭാഷ അല്ലെങ്കിൽ അർത്ഥം സൃഷ്ടിക്കുന്ന ഭാഷ സാഹിത്യത്തിൽ സൃഷ്ടിക്കുന്നു. അത്തരം ഒരു സാഹിത്യം മൈനർ സാഹിത്യമാണ് എന്ന് ദെല്യൂസും ഗ്വാത്താരിയും വാദിക്കുന്നു. ഇത് സ്ഥാപിത മാതൃകകളെ

ആകർഷിക്കുന്നില്ല, മനുഷ്യത്വത്തെ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നു എന്ന് അവ കാശപ്പെടുന്നില്ല. അത് ഇതിനകം തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയാത്തവ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്നു. അവ മഹത്തായ പാരമ്പര്യത്തിലേക്ക് ഒരു കൃതി കൂടി ചേർക്കുന്നില്ല. അത് പാരമ്പര്യത്തെ തകർക്കുകയും സ്ഥാനഭ്രംശം വരുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. 1975-ൽ ഫ്രഞ്ച് ഭാഷയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ഫ്രാൻസ് കാഫ്കയെക്കുറിച്ചുള്ള (1883-1924) അവരുടെ പുസ്തകത്തിൽ ദെല്യൂസും ഗ്വാത്താരിയും മൈനർ സാഹിത്യത്തിന്റെ പദ്ധതി വിവരിക്കുന്നു. കാഫ്ക ജർമ്മൻ ഭാഷയിൽ എഴുതിയ ഒരു ചെക്ക് ജൂതനായിരുന്നു. സ്വന്തമെന്ന് പറയാവുന്നതോ അസ്തിത്വത്തോട് സാമ്യമുള്ളതോ ആയ ഭാഷയോ സംസ്കാരമോ അദ്ദേഹം കൈവശപ്പെടുത്തിയില്ല. ദെല്യൂസിനും ഗ്വാത്താരിക്കും എല്ലാ മഹത്തായ സാഹിത്യങ്ങളും ഈ അർത്ഥത്തിൽ നിസ്സാരമാണ്. മൈനർ സാഹിത്യത്തിൽ ഭാഷ അന്യമാണെന്ന് തോന്നുന്നു, പ്രകാരാന്തരീകരണത്തിലേക്ക് തുറന്നിരിക്കുന്നു. മൈനർ സാഹിത്യം സ്വത്വത്തിന്റെ ആവിഷ്കാരത്തേക്കാൾ സ്വത്വം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനുള്ള വാഹകമാണ്.

ഭൂരിപക്ഷാത്മകവും ന്യൂനപക്ഷാത്മകവും

ദെല്യൂസിന്റെയും ഗ്വാത്താരിയുടെയും കൃതിയിൽ ഉടനീളം, ന്യൂനപക്ഷവും ഭൂരിപക്ഷവും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം കാണിക്കുന്നു. അത് വ്യതിരിക്തതകൾപോലെ, ലളിതമായ ഒരു വിഷയമല്ല. അവരുടെ കൃതികൾ പോലെ തന്നെ ഈ വിഷയവും കൂടുതൽ സങ്കീർണ്ണമാണ്. ന്യൂനപക്ഷവും ഭൂരിപക്ഷവും വേർതിരിവിനുള്ള വഴികളാണ്. ഒരു ഭൂരിപക്ഷവിധം, ഉദാഹരണത്തിന്, ഭൂരിപക്ഷത്തെ ഇതിനകം നൽകിയിട്ടുള്ളതും പ്രത്യേകവും യഥാർത്ഥവുമായ മനുഷ്യൻ എന്ന പദത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി അവതരിപ്പിക്കുന്നു. അതിനാൽ, മനുഷ്യൻ - ഒരു ഭൂരിപക്ഷ പദമാണ്. പൊതുവായ മനുഷ്യനുണ്ടെന്ന് നമുക്ക് സങ്കൽപ്പിക്കാം. അതിന് പ്രാദേശിക വ്യതിയാനങ്ങളുണ്ട്. വംശീയമോ ലൈംഗികമോ സാംസ്കാരികമോ ആയ വ്യതിയാനങ്ങൾ ഉണ്ടാകും. പുരുഷനും സ്ത്രീയും തമ്മിലുള്ള എതിർപ്പ് ഭൂരിപക്ഷമാണ്: നമ്മൾ സ്ത്രീയെ പുരുഷനല്ലാതെ അല്ലെങ്കിൽ പുരുഷനിൽ നിന്നു വ്യത്യസ്തമായി കരുതുന്നു. വ്യത്യാസത്തിന്റെ ഒരു ന്യൂനപക്ഷ വിധം, ഒരു പ്രത്യേക പദത്തിൽ വ്യത്യാസത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കുന്നില്ല, കൂടാതെ വിവേചനത്തെ ഇതിനകം നൽകിയിരിക്കുന്ന ഒരു ക്രമമായി കാണുന്നില്ല. ദെല്യൂസും ഗ്വാത്താരിയും സ്ത്രീ അല്ലെങ്കിൽ സ്ത്രീയായി മാറുന്നത് ന്യൂനപക്ഷം (Deluze and Guattari 1987) എന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കുന്നു. ഇത് സ്ത്രീകള് ന്യൂനപക്ഷമായതുകൊണ്ടല്ല; കാരണം, മിക്കയിടത്തും സ്ത്രീക്ക് ഒരു മാനദണ്ഡമോ വ്യവസ്ഥയോ ഇല്ല. സ്ത്രീയാകുന്നത് പോലെയുള്ള എന്തെങ്കിലും ഉണ്ടാ

കാനുള്ള സാധ്യത നമ്മൾ ശരിക്കും അംഗീകരിക്കുകയാണെങ്കിൽ, പുരുഷനല്ലാതെ മറ്റെന്തെങ്കിലും ഉണ്ടെന്ന് നമ്മൾ അംഗീകരിക്കുന്നു: മനുഷ്യജീവിതം നിർവചിക്കപ്പെടുന്നത് യുക്തി, ശക്തി, ആധിപത്യം, പ്രവർത്തനം തുടങ്ങിയ പുരുഷ ആദർശങ്ങളാൽ അല്ല. സ്ത്രീ മനുഷ്യനെ പുതിയ സാധ്യതകളിലേക്ക് തുറക്കുന്നു. സ്ത്രീ എന്നത് ഒരു ന്യൂനപക്ഷ പദമാണ്, അത് മാറുന്നതിൽ തുറന്ന പദമായി നിലകൊള്ളുന്നുവെങ്കിൽ, സ്ത്രീകളുടെ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ആദ്യ നാളുകളിൽ സ്ത്രീകൾ എന്തിന് വേണ്ടി പോരാടുന്നു എന്നതിനെക്കുറിച്ച് വളരെയധികം തർക്കങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഒരിക്കൽ-ഒരു ടേം ക്രിയാത്മകത എന്നതിലുപരി, സ്വത്വത്തിന്റെ ആവിഷ്കാരമായിത്തീരുന്നു, അത് ഭൂരിപക്ഷമായി മാറുന്നു. ഒരിക്കൽ സ്ത്രീയെ ഒരു പുതിയ മാനദണ്ഡമായി വിളിച്ചാൽ, പരിചരണം, പോഷണം, നിഷ്ക്രിയത്വം അല്ലെങ്കിൽ അനുകമ്പ എന്നിവയുടെ മൂർത്തീഭാവമായി അത് ഭൂരിപക്ഷമായി മാറുന്നു. അവിടെ മാനദണ്ഡങ്ങൾ പാലിക്കാത്തവരെ ഒഴിവാക്കാനുള്ള കഴിവുണ്ട്.

സാഹിത്യമെന്നത് അതിന്റെ ശക്തി പൂർണമായി വിപുലീകരിക്കുമ്പോൾ, അത് എല്ലായ്പ്പോഴും ന്യൂനപക്ഷമാണ്. മൈനർ സാഹിത്യം മഹത്തായ സാഹിത്യമാണ്, ന്യൂനപക്ഷങ്ങളുടെ സാഹിത്യം അനിവാര്യമല്ല. മറിച്ച്, അങ്ങനെയായിരിക്കണം. കാഫ്ക ഒരു മികച്ച എഴുത്തുകാരനായിരുന്നു, ചെക്ക് ജനതയുടെ പ്രതിനിധീകരിക്കാത്ത ആത്മാവ് അദ്ദേഹം പിടിച്ചടക്കിയതുകൊണ്ടല്ല, മറിച്ച് ജനങ്ങൾ എന്ന ഒരു സാധാരണ ധാരണയില്ലാതെ അദ്ദേഹം എഴുതിയതുകൊണ്ടാണ്. വരാനിരിക്കുന്ന ജനത എന്ന നിലയിലാണ് അദ്ദേഹം എഴുതിയത്. എല്ലാ മികച്ച രചനകൾക്കും ഇത് ബാധകമാണ്. ഷേക്സ്പിയറെ ഒരു മൈനർ എഴുത്തുകാരനായി കണക്കാക്കാം, കാരണം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികൾ മനുഷ്യന്റെ ഏകീകൃത പ്രതിച്ഛായയോ ഷേക്സ്പിയറുടെ ഏകീകൃത പ്രതിച്ഛായയോ പോലും നൽകാത്തതിനാലാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ എഴുത്തുകൾ ചോദ്യചിഹ്നങ്ങൾ പോലെയാണ്. ഓരോ സൃഷ്ടിയും വായനയും പുതിയ ചോദ്യങ്ങൾ ഉയർത്തുന്നു. ടൂറിസം, സംസ്കാരം, അക്കാദമിക് രംഗങ്ങളിൽ ഷേക്സ്പിയർ ഒരു വ്യവസായമായി മാറുമ്പോൾ തീർച്ചയായും അദ്ദേഹം ഒരു പ്രധാന രചയിതാവായി മാറുന്നു. യഥാർത്ഥ ഷേക്സ്പിയറെ കണ്ടെത്താൻ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആശയങ്ങളുടെ ഉത്ഭവവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സൃഷ്ടികളുടെ യഥാർത്ഥ അർത്ഥവും കണ്ടെത്താൻ ദെല്യൂസും ഗ്വത്താരിയും ശ്രമിക്കുന്നു. ഷേക്സ്പിയർ ആരാണെന്ന് അറിയാത്തതുപോലെ വായിച്ചാൽ മാത്രമേ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതിയിലെ സാധ്യതകൾ തിരിച്ചറിഞ്ഞാൽ മാത്രമേ അദ്ദേഹം വീണ്ടും മൈനറാകൂ എന്നവർ എഴുതുന്നു.

സാഹിത്യം എന്ന ആശയം

സാഹിത്യം എന്ന ആശയത്തിന്റെ ശക്തിയെ ദെല്യൂസ് ആദ്യം മുതൽ ഉറപ്പിച്ചു. സാധാരണഗതിയിൽ, ദെല്യൂസിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, സാഹിത്യത്തിന് ഏകീകൃത സിദ്ധാന്തമില്ല. സാഹിത്യം ഒരു എഴുത്തുകാരന്റെ ഉദ്ദേശ്യത്തിന്റെ പ്രകടനമാണെന്ന് അദ്ദേഹം വാദിക്കുന്നില്ല; അത് ലോകത്തിന്റെ പ്രതിഫലനമോ വികലനമോ അല്ല; സാഹിത്യത്തെ അതിന്റെ വായനക്കാർ ഉണ്ടാക്കുന്ന അർത്ഥത്തിലേക്ക് ചുരുക്കാനും കഴിയില്ല. *എന്താണ് തത്വശാസ്ത്രം?* എന്ന കൃതിയിൽ ദെല്യൂസും ഗ്വാത്താരിയും സാഹിത്യത്തിന്റെ വ്യത്യാസം അടയാളപ്പെടുത്താൻ ശ്രമിക്കുന്നു. സാഹിത്യം എന്താണെന്ന് പറയുന്നത് അത് വെളിപ്പെടുത്തുന്ന ശക്തികളോ അധികാരങ്ങളോ അല്ല. ജീവിതത്തിന്റെ ഒഴുക്ക് എടുത്ത് അതിനെ പ്രവർത്തനങ്ങളാൽ ക്രമപ്പെടുത്താവുന്നതും നിരീക്ഷിക്കാവുന്നതുമായ കാര്യാവസ്ഥകളിലേക്ക് സ്ഥിരപ്പെടുത്തുന്ന ശാസ്ത്രത്തിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തമായി, ആയിത്തീരുന്നതിന്റെ അന്തർലീനതയെക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കാൻ ആശയങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്ന തത്ത്വചിന്തയിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തമായി, സാഹിത്യം അതിന്റെ ദിശയിലോ പ്രവണതയിലോ നീങ്ങുന്നു. ശാസ്ത്രീയമോ ദാർശനികമോ ആയ പ്രവണതകളുടെ മിശ്രിതങ്ങൾ ആയ ഏതെങ്കിലും സാഹിത്യഗ്രന്ഥങ്ങൾ കണ്ടേക്കാം. മനുഷ്യർ മൃഗത്വത്തിന്റെയും ഭാവനയുടെയും സംയോജനമാണ്, മൃഗങ്ങളിൽ ഭാവനയില്ല. അവിടെ പദാർത്ഥത്തിന്റെയും ബോധത്തിന്റെയും സംയോജനമേയുള്ളു. അതിനാൽ ഒരു സാഹിത്യഗ്രന്ഥത്തിൽ നിരീക്ഷണത്തിന്റെയും അവലംബത്തിന്റെയും ശാസ്ത്രീയ ശക്തികളും തത്വശാസ്ത്രപരമായ ശക്തികളും അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ മനുഷ്യൻ ഒരിക്കലും ശുദ്ധമായ ബോധമല്ലെങ്കിലും, മനുഷ്യൻ ബോധത്തിന്റെ പ്രവണതയെ വിപുലീകരിക്കുന്നു, അത് അതിന്റെ മൃഗങ്ങളുടെ പ്രകടനങ്ങൾക്കപ്പുറം മനസ്സിലാക്കുന്നു. മനുഷ്യജീവിതത്തിൽ ബോധം സ്വയം ഒരു പ്രതിച്ഛായ രൂപപ്പെടുത്തുകയും സ്വയം പ്രതിഫലിപ്പിക്കുകയും അതുവഴി ബോധത്തിന്റെ ശക്തിയെ പരമാവധിയാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അതുപോലെ സാഹിത്യത്തിൽ സ്വാധീനം എന്ന ഘടകം അതിന്റേതായ രീതിയിൽ കടന്നുവരുന്നു. എല്ലാ വ്യവഹാരങ്ങൾക്കും ഒരു സ്വാധീന ഘടകം ഉണ്ടായിരിക്കാം.ഒരു ശാസ്ത്രജ്ഞൻ ജീവന്റെ ഉത്ഭവത്തെക്കുറിച്ച് സജീവമോ സക്രിയമോ ആയ ഒരു ചിത്രം സൃഷ്ടിച്ചേക്കാം, എന്നാൽ ശാസ്ത്രത്തെ ശാസ്ത്രീയമാക്കുന്നത് സ്വാധീനിക്കാനുള്ള ശക്തിയല്ല, മറിച്ച് ജീവിതത്തെ പ്രവർത്തനക്ഷമമാക്കാനുള്ള ശക്തിയാണ്. ഇതൊരു പ്രവണതയാണ്, സാമാന്യമായതോ പൊതുവായതോ ആയ സവിശേഷതയല്ല. ഓരോ ശാസ്ത്രീയ പ്രവർത്തനവും ഓരോ തത്ത്വചിന്തയും

അതിന്റെ പ്രവണതകളെ അതിന്റേതായ രീതിയിൽ തിരിച്ചറിയുന്നു. സ്വാധീനങ്ങളുടെയും ധാരണകളുടെയും ഉൽപാദ നമായാണ് കലയുടെ പ്രവണതയെ ദെല്യൂസ് തിരിച്ചറിയുന്നത്. ഇത് വിഷ്വൽ ആർട്സിന് പ്രത്യേക പദവി നൽകുന്നതായി തോന്നിയേക്കാം. ഒരു ചിത്രകാരനോ ചലച്ചിത്ര നിർമ്മാതാവോ, ഒരു സാഹിത്യ സൃഷ്ടിയെ സ്വാധീനിക്കുന്ന തായി സങ്കൽപ്പിക്കുന്നതിനേക്കാൾ വളരെ എളുപ്പമാണ്, എല്ലാ അർത്ഥ ത്തിലും ക്രമത്തിലും റഫറൻസിലും വിമുക്തമായ നിറവും ഘടനയും അവയുടെ ഏകത്വത്തിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നത്. സാഹിത്യം ഭാഷ ഉപയോ ഗിക്കുന്നിടത്തോളം അത് എങ്ങനെ അടയാളപ്പെടുത്തലോ പ്രാതിനി ധ്യമോ ഒഴിവാക്കുമെന്ന് കാണാൻ പ്രയാസമാണ്. തീർച്ചയായും, ദെല്യൂസ് തന്റെ കൃതിയിലുടനീളം ദൃശ്യകലയെ പരാമർശിക്കുകയും ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ കലാകാരൻ ഫ്രാൻസിസ് ബേക്കന്റെ സൃഷ്ടി കളെ പര്യവേക്ഷണം ചെയ്യുന്ന സംവേദനത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു പുസ്തകം എഴുതുകയും ചെയ്തു. ദെല്യൂസ് സാഹിത്യത്തിന് അതിന്റേതായ സ്വാധീനശക്തിയുണ്ട്, അത് ദൃശ്യകലകളിൽനിന്ന് തികച്ചും വ്യത്യസ്ത മാണ് എന്നു പറഞ്ഞു. സാഹിത്യ സ്വാധീനത്തിൽ സാക്ഷാത്കരിക്ക പ്പെടുന്നത് സന്ദേശമോ ശൈലിയോ അല്ല, വ്യതിയാനത്തിന്റെയും മാറു ന്നതിന്റെയും ശക്തിയാണ്. അത് മുൻകൂർ റഫറൻസുകളോ അടിസ്ഥാ നമോ ഇല്ലാതെ പുതുതായി സൃഷ്ടിക്കാനുള്ള ഒരു ശക്തിയാണ്. സാഹിത്യ സമീപനത്തെക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കാൻ ദെലൂസ് നിരവധി മാർ ഗങ്ങൾ വാഗ്ദാനം ചെയ്തു. സാഹിത്യത്തിലെ ഓരോ സംഭവവും സാഹിത്യം എങ്ങനെ, എന്തായിത്തീരും എന്ന ചോദ്യം വീണ്ടും തുറ ക്കുന്നു, അതിനാൽ ഓരോ കൃതിയും സ്വാധീനത്തിന്റെ സൃഷ്ടിയും വ്യത്യസ്തമാണ്. ഒരു സന്ദേശത്തിന്റെ ബാഹ്യമോ ആകസ്മികമോ ആയ അലങ്കാരമല്ല ശൈലി. മറിച്ച് വക്താക്കളും സന്ദേശങ്ങളും വേർതി രിച്ചറിയുന്ന ഭാവശക്തിയുടെ സൃഷ്ടിയാണ്.

മൈനർ ലിറ്ററേച്ചർ

ദെല്യൂസിനും ഗ്വാത്താരിക്കും സാഹിത്യം പ്രധാനമാണ്, അത് നമുക്ക് അയയ്ക്കുന്ന സന്ദേശങ്ങൾ കൊണ്ടല്ല, മറിച്ച് ഭാഷയുടെ കോഡുചെയ്ത സന്ദേശങ്ങളിൽ നിന്ന് അർത്ഥങ്ങൾ വെളിപ്പെടുത്തുന്ന ശബ്ദങ്ങളിലേക്കും അടയാളങ്ങളിലേക്കും ഭാവശക്തികളിലേക്കും നമ്മെ തിരികെ കൊണ്ടുപോകാനുള്ള അതിന്റെ ശക്തികൊണ്ടാണ്. ദെല്യൂസും ഗ്വാത്താരിയും വാദിക്കുന്നത് അർത്ഥത്തിനോ അടയാളപ്പെടുത്തലിനോ വളരെ മുമ്പുതന്നെ ലിഖിത സംവിധാനങ്ങൾ (അടയാളപ്പെടുത്തൽ അല്ലെങ്കിൽ എഴുതൽ) ഉണ്ടെന്നാണ്. പ്രാകൃതവും ശാരീരികവുമായ ബന്ധങ്ങളിൽനിന്ന് മനുഷ്യന്റെ ഭാഷയുടെയും അർത്ഥത്തിന്റെയും

ആവിർഭാവത്തെക്കുറിച്ച് അവർ ഇന്ദ്രിയത്തിന്റെ ഒരു ചരിത്രത്തിന് മുമ്പ് വിശദീകരിക്കുന്നു. ലിഖിതങ്ങൾ, പച്ചകുത്തൽ അല്ലെങ്കിൽ ബോഡി പെയിന്റിംഗ് എന്നിവയിലൂടെയാണ് ഒരു ഗോത്രം രൂപപ്പെടുന്നത്. ഈ അടയാളങ്ങൾ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നതായി കരുതപ്പെടുന്ന ഒരു അടിസ്ഥാന ഐഡന്റിറ്റി ഇതുവരെ ഇല്ല; ഒത്തുചേരൽ ഈ അടയാളങ്ങൾക്ക് പുറത്തുള്ളതല്ല, ഈ അടയാളങ്ങളോ മുദ്രകളോ തങ്ങളല്ലാതെ മറ്റൊന്നിന്റെയും അടയാളങ്ങളല്ല. ഒത്തുചേരലിന്റെയോ പ്രദേശവൽക്കരണത്തിന്റെയോ ഈ സംഭവത്തിന് ശേഷം, ഈ അടയാളങ്ങൾ ചില പൊതു സ്വത്വത്തിന്റെ അടയാളങ്ങളായി വായിക്കാൻ കഴിയും. ഒരു ശരീരം ഗോത്രത്തിന് പുറത്ത് സ്വയം ഒരു സാമൂഹിക ക്രമത്തിന്റെ പ്രതിനിധിയായി സ്വയം സജ്ജമാക്കുമ്പോൾ ഇത് സംഭവിക്കുന്നു, അപ്പോൾ അടയാളങ്ങൾ പ്രതിനിധീകരിക്കാൻ എടുക്കുന്നു. ഒരു സ്വേച്ഛാധിപതി ഗോത്രത്തിൽ നിന്ന് ഉയർന്നുവരുകയും ദൈവങ്ങളിൽ നിന്ന് ഉത്ഭവിച്ച നിയമത്തിന്റെയും ഉത്ഭവത്തിന്റെയും വ്യക്തിയായി സ്വയം അവതരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അടയാളങ്ങൾ പിന്നീട് ചില ബാഹ്യ റഫറൻസ് പോയിന്റ് (സ്വേച്ഛാധിപതിയുടെ ശരീരം) ഉള്ള ഒരു വസ്തുവിന്റെ അടയാളങ്ങളായി മാറുന്നു. പ്രദേശം അപപ്രദേശം ചെയ്തു. അത് ഇപ്പോൾ ശരീരങ്ങളുടെ കൂടിച്ചേരലിനേക്കാൾ കൂടുതലാണ്. ഒരു ശരീരം ശൃംഖലയ്ക്ക് പുറത്തേക്ക് കുതിച്ചുകയറുകയും സംഗ്രഥനങ്ങളുടെ (assemblage) ഉത്ഭവം, അർത്ഥം അല്ലെങ്കിൽ നിയമം എന്നിവയായി സ്വയം അവതരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഭാഷ ആരംഭിക്കുന്നത് അടയാളങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ സ്വാധീനമുള്ള ലിഖിതങ്ങൾ, സൂചിപ്പിക്കാത്ത അടയാളങ്ങൾ (ശബ്ദങ്ങൾ, അക്ഷരങ്ങൾ,) എന്നിവയുടെ ഒരു സംവിധാനമായാണ്. എന്നാൽ ഈ അടയാളങ്ങൾ അവയുടെ ഉത്ഭവത്തിൽ നിന്ന് മോചിപ്പിക്കപ്പെടുകയും അർത്ഥം ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്നതിന് അപപ്രദേശീകരിക്കുകയും ചെയ്യാം; അടയാളം അല്ലാത്ത ചില അർത്ഥങ്ങളുടെ അടയാളമായി നമുക്ക് അടയാളം വായിക്കാം. ആരു സംസാരിച്ചാലും ഒരു വാക്കിന് ഒരു വികാരം പ്രകടിപ്പിക്കാനുള്ള ശക്തിയുണ്ട്; ഈ വാക്ക് ഞാൻ ഉണ്ടാക്കുന്ന ഒരു ശബ്ദം മാത്രമല്ല, ഒരു പദമായി എടുക്കുമ്പോൾ മാത്രമേ അർത്ഥം ഉണ്ടാകൂ, നമ്മൾ എല്ലാവരും തിരിച്ചറിയുന്ന ഒരു അർത്ഥം. അതിനാൽ ഭാഷ ഉണ്ടാകുന്നത് അടയാളങ്ങളുടെ അപപ്രദേശീകരണത്തിലാണ് (ഡിറ്ററിറ്റോറിയലൈസേഷനിലാണ്). അടയാളങ്ങൾ ഇനി പറയുന്നതോ അവ വഹിക്കുന്നതോ ആയ ശരീരത്തെ നേരിട്ട് പരാമർശിക്കുന്നില്ല; അടയാളങ്ങൾ നാമെല്ലാവരും പങ്കിടുന്ന ഒരു വികാരത്തിന്റെ അടയാളങ്ങളാണ്, ഏതെങ്കിലും ഒരു ലിഖിതത്തിന് മുകളിലും അതിനുമപ്പുറവും. ഭാഷ അടിസ്ഥാനപരമായി അപപ്രദേശവല്ക്കരിച്ച, കൂട്ടായ, ഗോത്രവർഗം അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു ഉടലിൽനിന്നോ വക്താവിൽ

നിന്നോ വേർപെടുത്തിയതാണ്. ഏതെങ്കിലും ഒരു ഉത്ഭവത്തിൽ നിന്നുള്ള അടയാളങ്ങളെ സ്വതന്ത്രമാക്കുന്നതിലൂടെ, അപപ്രദേശീകരണം നമ്മെ സംസാരിക്കാൻ അനുവദിക്കുന്നു; ഒരു കൂട്ടായ സമ്മേളനത്തിൽ നമുക്ക് ആശയവിനിമയം നടത്താനും ഭാഷകനാകാനും കഴിയും. ഭാഷയുടെ ഉത്ഭവത്തിൽ എല്ലായിടത്തും ഉണ്ടായിരുന്ന ഒരു വിഷയത്തെ നാം സങ്കൽപ്പിക്കുമ്പോഴാണ് പുനർ പ്രദേശീകരണം (റിട്ടറിറ്റോറിയലൈസേഷൻ) സംഭവിക്കുന്നത്. ഭാഷയുടെ ഫലങ്ങളിൽ ഒന്നായിരിക്കുന്നതിനു പകരം മനുഷ്യൻ ഭാഷ കണ്ടുപിടിച്ചുവെന്ന് അവർ കരുതുന്നു.

സ്വതന്ത്രവും പരോക്ഷവുമായ ശൈലി ഭാഷയെ അപപ്രദേശീകരിച്ചുകൊണ്ട് ആവിർഭാവത്തെ ശബ്ദമായി കാണിക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ വക്താക്കളുടെ വിവക്ഷകൾക്കു മുകളിലും അപ്പുറം സ്വാധീനിക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് എങ്ങനെയെന്ന് നാം കണ്ടു.എന്നാൽ ഭാഷയെ ഒരു കൂട്ടായ സമ്മേളനമായി സമീപിക്കുന്നതിന് മറ്റൊരു വഴിയുണ്ട്, അത് ഡെലൂസിന്റെയും ഗ്വാത്താരിയുടെയും മൈനർ സാഹിത്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ആശയത്തിലൂടെയാണ്. അവർ വിഷയിഗ്രൂപ്പുകളും കീഴടക്കപ്പെട്ട ഗ്രൂപ്പുകളും തമ്മിൽ ഒരു വ്യത്യാസം ഉണ്ടാക്കുന്നു, ഇത് ശൈലിയുടെ രാഷ്ട്രീയവുമായി നേരിട്ട് ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതിരുകടന്ന അനുഭവവാദത്തിന് അനുസൃതമായി, ഭാഷയെ അടിസ്ഥാനപരമായി ഭാഷകരുടെയോ വിഷയങ്ങളുടെയോ പ്രഭാവം സൃഷ്ടിക്കുന്ന ഒരു പ്രവൃത്തി അല്ലെങ്കിൽ സംഭവമായി നാം ചിന്തിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അവർ ആയിത്തീരുന്ന സംഭവത്തിന് മുമ്പായി സംസാരിക്കുന്നവരോ വിഷയങ്ങളോ ഇല്ല. ഒരു വിഷയിഗ്രൂപ്പ് ഒരു സംഭാഷണ പ്രവർത്തനമായി അല്ലെങ്കിൽ ഒരു ഡിമാൻഡ് ആയി മാറുന്നു, ഒരു സംഭവമായി മാറുന്നു. (ഉദാഹരണത്തിന്, പുരുഷ യുക്തിയുടെ മാനദണ്ഡങ്ങൾ തിരിച്ചറിയാതെ വ്യത്യസ്തമായി സംസാരിച്ചുകൊണ്ട് ആരംഭിച്ച വനിതാ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഉദ്ഘാടനം സങ്കൽപ്പിക്കുക.) വിഷയി ഗ്രൂപ്പ് സ്വയം രൂപപ്പെടുന്നത് സംസാരിക്കുന്നതിലൂടെയോ ആയിത്തീരുന്നതിലൂടെയോ ആണ്. (സ്ത്രീ പ്രസ്ഥാനം അതിന്റെ തുടക്കം മുതൽ തന്നെ ഒരു സാഹിത്യ പ്രസ്ഥാനമായിരുന്നു, നോവലുകളിലൂടെയും സ്ത്രീകളുടെ രചനകളിലൂടെയും സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ട സ്ത്രീ എന്ന സങ്കൽപ്പം തന്നെയായിരുന്നു. കീഴടക്കപ്പെട്ട ഒരു സംഘം, വിപരീതമായി, അതിനെ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നതുപോലെയാണ് സംസാരിക്കുന്നത്. ഐഡന്റിറ്റി സാഹിത്യ ലിഖിതങ്ങൾക്കായി പതിയിരുന്ന ഒരു അന്തർലീനമായ സ്ത്രീത്വത്തിന്റെ പ്രകടനമായി സ്ത്രീകളുടെ രചനയെക്കുറിച്ച് നമ്മൾ ചിന്തിക്കാൻ തുടങ്ങുമ്പോഴാണ് ഇത് സംഭവിക്കുന്നത്. ഗ്രൂപ്പ് സ്വന്തം സ്വത്വത്തിന്റെ പ്രതിച്ഛായയ്ക്ക് കീഴടങ്ങുന്നു; അതിന്റെ രൂപീകരണം ഇനി തുറന്നതല്ല, മറിച്ച് ചില പ്രത്യേക സത്തയായി

മാറുന്നു. എഴുത്ത് നിർദ്ദേശാധിഷ്ഠിതവും ഭൂരിപക്ഷവും ആയിത്തീരുന്നു; അത് ഇപ്പോൾ ഒരു ഐഡന്റിറ്റിയെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതാണ് കൂടാതെ ആ ഐഡന്റിറ്റിയുടെ ഭരണഘടനയെക്കാൾ അംഗീകാരം ആവശ്യപ്പെടുന്നു.

ന്യൂനപക്ഷങ്ങളും ഭൂരിപക്ഷവും തമ്മിലുള്ള (അല്ലെങ്കിൽ കണികയും ബൃഹദ് രാഷ്ട്രീയവും തമ്മിലുള്ള) വേർതിരിവ് സംഖ്യകളുടേതല്ല, മറിച്ച് അളവിന്റെ തരങ്ങളാണ്: ഒരു ഭൂരിപക്ഷ ഐഡന്റിറ്റി അതിന്റെ വിപുലമായ അളവുകോൽ സ്ഥാപിച്ചു ശരിയായ അല്ലെങ്കിൽ പ്രാതിനിധ്യ സംഖ്യയെക്കുറിച്ചുള്ള അതിന്റെ ആശയം. എത്ര മനുഷ്യരും മനുഷ്യരും എന്നതിൽ വ്യത്യാസമില്ല; മനുഷ്യൻ എന്താണെന്ന് നമുക്കെല്ലാവർക്കും അറിയാം. ഇതൊരു വിപുലമായ ഗുണിതമാണ്. കൂടുതൽ അംഗങ്ങളെ ചേർക്കുന്നത് ഗ്രൂപ്പിനെയോ ഗുണിതത്തെയോ മാറ്റില്ല. സ്ത്രീകളെയോ കറുത്തവരെയോ തുല്യരായി ഉൾപ്പെടുത്തുകയോ അംഗീകരിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നത് മാനവികതയ്ക്ക് അതുകൊണ്ട് സാധ്യമാണ്. മനുഷ്യനെ കുറിച്ചുള്ള (യുക്തിപരവും വ്യക്തിപരവും ലക്ഷ്യബോധമുള്ളതുമായ) സങ്കൽപ്പം മാറ്റിക്കൊണ്ടല്ല, മറിച്ച് സ്ത്രീകൾക്കും കറുത്തവർഗക്കാർക്കും നമ്മളെപ്പോലെ യുക്തിപരവും ജനാധിപത്യപരവും സാമ്പത്തികമായി പ്രചോദിതരും ധാർമ്മികവുമാകാമെന്ന് വാദിച്ചുകൊണ്ടാണ് അത് ചെയ്തത്.

ഒരു ന്യൂനപക്ഷ രാഷ്ട്രീയത്തിന് ഉൾക്കൊള്ളുന്നതിനോ വ്യക്തിത്വത്തിനോ മുൻകൂട്ടി നൽകിയിട്ടുള്ള അളവുകോലോ മാനദണ്ഡമോ ഇല്ല. ഗ്രൂപ്പിലെ ഓരോ കൂട്ടിച്ചേർക്കലും ഗ്രൂപ്പ് എന്താണെന്ന് മാറ്റുന്നു. (മധ്യവർഗക്കാരല്ലാത്ത സ്ത്രീകളെ വനിതാ പ്രസ്ഥാനത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയപ്പോൾ, ഫെമിനിസത്തിന് സ്ത്രീത്വത്തിന്റെ ഗാർഹികത, നല്ല പെരുമാറ്റം, പരിഷ്കൃതം, സ്ത്രീ-സമാനം എന്നിങ്ങനെയുള്ള പ്രതിച്ഛായ മാറ്റി വീടിന് പുറത്ത് ജോലി ചെയ്യുന്ന സ്ത്രീകളെ ഉൾപ്പെടുത്തണം. നിറമുള്ള സ്ത്രീകളെ ഉൾപ്പെടുത്തിയപ്പോൾ, ഇത് സ്ത്രീ പുരുഷന്മാർക്ക് തുല്യമാണ് എന്ന വെല്ലുവിളിയിലേക്ക് നയിച്ചു, കാരണം പുരുഷത്വത്തിന്റെ പല മാനദണ്ഡങ്ങളും വെളുത്ത പാശ്ചാത്യ സംസ്കാരവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.) ഒരു തീവ്രമായ ഗുണിതത്തിന് അതിന്റെ ഗുണനിലവാരം മാറ്റാതെ കൂട്ടാനോ കുറയ്ക്കാനോ കഴിയില്ല. നിങ്ങൾ ഒരു നിറത്തിലേക്ക് കൂടുതൽ പ്രകാശം ചേർക്കുന്നു, അത് മറ്റൊരു നിറമായി മാറുന്നു. ഇതൊരു തീവ്രമായ ഗുണിതമാണ്. ചുവന്ന വസ്തുക്കളുടെ ഒരു പെട്ടിയിൽനിന്ന് നിങ്ങൾ ഒരു ചുവന്ന സാധനം എടുക്കുന്നു, നിങ്ങൾക്ക് ഇപ്പോഴും ചുവന്ന വസ്തുക്കളുടെ ഒരു പെട്ടി ഉണ്ട്. ഇതൊരു വിപുലമായ ഗുണിതമാണ്. ഇതിനെ പിന്തുടർന്ന്, ഒരു മൈനർ സാഹിത്യം അത്

എന്താണെന്ന് പ്രകടിപ്പിക്കാൻ എഴുതുന്നില്ല (അതിന് ആവർത്തിക്കാനോ പുനർനിർമ്മിക്കാനോ ഒരു ഐഡന്റിറ്റി ഉള്ളതുപോലെ). ദെല്യൂസും ഗ്വാത്താരിയും വരാനിരിക്കുന്ന ആളുകൾ എന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കുന്നത് നിർമ്മിക്കാൻ വേണ്ടി എഴുതുന്നതാണ് മൈനർ സാഹിത്യം എന്ന് എഴുതുന്നു. സൃഷ്ടി പ്രക്രിയയിൽ അതിന്റെ സ്വത്വം എപ്പോഴും താൽക്കാലികമാണ്. ഓസ്ട്രേലിയൻ അബോറിജിനൽ സാഹിത്യത്തിലെ ഓരോ പുതിയ ഗ്രന്ഥവും അത് അബോറിജിനൽ ആയി മാറുന്നതിനെ രൂപാന്തരപ്പെടുത്തുന്നു. മതിയായ ഉദാഹരണങ്ങൾ ഉള്ളപ്പോൾ ന്യൂനപക്ഷങ്ങളുടെ ഒരു സാഹിത്യം പ്രധാനമാകില്ല. നേരെമറിച്ച്, ഒരു മൈനർ സാഹിത്യത്തിന്റെ കൂടുതൽ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉണ്ടാകുമ്പോൾ, കൂടുതൽ പുതിയ ഐഡന്റിറ്റികൾ കൂട്ടിച്ചേർക്കപ്പെടുന്നു. ഓസ്ട്രേലിയൻ കവി ലെസ് മുറേ (1938–2019) തന്റെ കവിതകളിൽ ബോബ് മാർലിയുടെ റെക്വെ പോലെയുള്ള കറുത്ത സംസ്കാരങ്ങളും പാശ്ചാത്യ മുതലാളിത്തത്തിൽനിന്നുള്ള മലിനീകരിക്കുന്ന ചിത്രങ്ങളും ഉൾപ്പെടുത്തി യിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതി അബോറിജിനൽ ആണ്, ചില ഉത്ഭവത്തിന്റെ ശുദ്ധമായ പ്രതിനിധാനം കൊണ്ടല്ല, മറിച്ച് ഒരു പ്രത്യേക പ്രദേശം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിലൂടെയാണ്, അതിൽ ആദിവാസികൾ ആകുന്നതും ചർച്ച ചെയ്യുന്നതും, സ്വന്തം പ്രവർത്തന രീതിയിലൂടെ പുറത്തുനിന്നുള്ള ചിത്രങ്ങൾ സംയോജിപ്പിച്ച് പരിവർത്തനം ചെയ്യുന്നതുമായ ഒരു പ്രക്രിയയായി അവതരിപ്പിക്കുന്നു. അത്തരത്തിലുള്ള ഒരു സാഹിത്യം അതിന്റെ മുൻകാല ഉദാഹരണങ്ങൾ ചില അന്തർലീനമായ സത്തയുടെ അടയാളങ്ങളായി വായിക്കുമ്പോൾ ഭൂരിപക്ഷമായി മാറും-അപ്പോൾ ആർട്ട്സ് കൗൺസിലുകൾ വേണ്ടത്ര ആദിവാസികളല്ലാത്തതിന്റെ പേരിൽ സൃഷ്ടികൾക്ക് ധനസഹായം നിഷേധിച്ചാലോ അല്ലെങ്കിൽ ആദിമ സാഹിത്യത്തിന്റെ അന്തർലീനമായ സത്തയെ വിമർശിച്ചാലോ എന്താവും സ്ഥിതി? എല്ലാ മഹത്തായ സാഹിത്യങ്ങളും അതിനാൽ ഒരു മൈനർ സാഹിത്യമാണ്. ഉദാഹരണത്തിന്, ഐറിഷ് എഴുത്തുകാരനായ ജയിംസ് ജോയ്സിന്റെ ഡബ്ലിനേഴ്സ് (Dubliners), പാഠത്തിന്റെ ശൈലി തന്നെ ഡബ്ലിന്റെ ശബ്ദം പിന്തുടരാൻ അനുവദിക്കുന്നു. എന്നാൽ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നത് എന്താണെന്നല്ല; അത് ഒരു ദേശീയ ആത്മാവോ പൈതൃകമോ ഭവനമോ അല്ല. ഡബ്ലിൻ ഒരു ശൈലിയായും, അതിലും പ്രധാനമായി, ഒരു ഹൈബ്രിഡ് ശൈലിയായും പ്രകടിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു: മതപരമായ ഭാഷ, മുദ്രാവാക്യങ്ങൾ, റൊമാൻസ് ഫിക്ഷനിൽ നിന്നുള്ള വാക്യങ്ങൾ, വാണിജ്യ ബിസിനസ്സ് സംസാരിക്കൽ എന്നിവയുടെ മിശ്രിതം.ഒരു സാഹിത്യത്തെ മൈനറാക്കുന്നത് അത് എത്ര വക്താക്കളെ കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നു എന്നതല്ല, മറിച്ച് സംഘടനത്തിന്റെ ശൈലിയാണ്. ഒരു ഭൂരിപക്ഷ സാഹിത്യം അല്ലെങ്കിൽ രാഷ്ട്രീയം അതിന്റെ ഏതെങ്കിലും ആവിഷ്കാരങ്ങൾക്ക് മുമ്പുള്ള ഒരു

സാർവത്രിക വിഷയമായി, ശൈലിക്കും അപ്പുറത്തും ഒരു ശബ്ദമായി സ്വയം അവതരിപ്പിക്കുന്നു. ഉദാഹരണമായി, റൂപർട്ട് ബ്രൂക്കിന്റെ (1887–1915) ഒരു യുദ്ധ സോണറ്റിൽ നിന്നുള്ള ചില വരികൾ എടുക്കാം: ഞാൻ മരിക്കുകയാണെങ്കിൽ എന്നെക്കുറിച്ച് മാത്രം ചിന്തിക്കുക:/ഒരു വിദേശ മൈതാനത്തിന്റെ ഏതെങ്കിലും മൂലയുണ്ട് / അത് എന്നേക്കും ഇംഗ്ലണ്ടാണ്. ഇവിടെ പ്രകടമാകുന്നത് (അല്ലെങ്കിൽ ഉള്ളടക്കം) കാലാതീതമായ ഒരു മാതൃരാജ്യവുമായും ആ മാതൃരാജ്യവുമായി ഐക്യപ്പെടുന്ന ഒരു വക്താവുമായും തിരിച്ചറിയുന്നു എന്നതുമാത്രമല്ല; അതിന്റെ ശൈലി ഭൂരിപക്ഷത്തിന്റേതാണ് എന്നു കൂടിയാണ്. വക്താവ് ഒരു വ്യതിരിക്തമായ ഞാൻ എന്ന നിലയിൽ വ്യക്തമായ സ്ഥാനവും വെല്ലുവിളിക്കപ്പെടാത്ത ഇയാംബിക് പെന്റമീറ്ററിന്റെ ഒരു താളവും ഉണ്ട്, ശബ്ദം ഒരു ശാശ്വതമായ ഇംഗ്ലീഷ് കവിതയുമായി ഒത്തുപോകുന്നതുപോലെ. ഈ കവിത ഭൂതകാലത്തെ മാറ്റമില്ലാത്ത മൊത്തത്തിൽ ആവർത്തിക്കുന്നു, അതിൽ വക്താവ് പങ്കെടുക്കുകയും അതിൽനിന്ന് അയാൾ തന്റെ തനതായ വ്യക്തിത്വം കടമെടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

മൈനർ ചെറിയ സാഹിത്യം എന്ന നിലയിൽ മഹത്തായ സാഹിത്യം കൂടുതൽ ആഴത്തിലുള്ള ആവർത്തനത്തോടെ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. അത് സാഹിത്യത്തിന്റെ ഉപരിതലരൂപങ്ങൾ ആവർത്തിക്കുന്നില്ല; അത് ഇതിനകം സ്ഥാപിതമായ രൂപങ്ങളും താളങ്ങളും പുനർനിർമ്മിക്കുന്നില്ല. മൈനർ സാഹിത്യത്തിൽ ആവർത്തിക്കുന്നത് സാഹിത്യമാകുകയാണ്. ഒരു ഷേക്സ്പിയർ സോണറ്റ് യഥാർത്ഥമായി ആവർത്തിക്കുന്നതിന്, ഒറിജിനൽ സൃഷ്ടിച്ച എല്ലാ സൃഷ്ടിശക്തികളെയും വീണ്ടും സജീവമാക്കാൻ ആവശ്യപ്പെടും, ഇത് സോണറ്റ് രൂപങ്ങൾ മൊത്തത്തിൽ ഉപേക്ഷിക്കണമെന്ന് അർത്ഥമാക്കാം. പരമാവധി ആവർത്തനമാണ് പരമാവധി വ്യത്യാസം. ഭൂതകാലത്തെ ആവർത്തിക്കുക എന്നതിനർത്ഥം അതിന്റെ ഫലങ്ങളെ ആവർത്തിക്കുക എന്നല്ല, മറിച്ച് കാലത്തിന്റെ ശക്തിയും വ്യത്യാസവും ആവർത്തിക്കുകയും ഭൂതകാല കലയെപ്പോലെ വർത്തമാനകാലത്തെ തകർക്കുന്ന കലയെ ഇന്ന് ഉത്പാദിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യണം എന്നാണ്. ഒരു മൈനർ സാഹിത്യം ആവർത്തിക്കുന്നത്, മുമ്പിലുള്ളത് പ്രകടിപ്പിക്കാൻ വേണ്ടിയല്ല, മറിച്ച് ഒരു കാലാതീത ശക്തി പ്രകടിപ്പിക്കാനാണ്, സ്വത്വത്തെയും സമന്വയത്തെയും തകർക്കാനുള്ള ഭാഷയുടെ ശക്തി. ജോയ്സിന്റെ ഡബ്ലിനേഴ്സ് ഡബ്ലിന്റെ ശബ്ദങ്ങൾ ആവർത്തിക്കുന്നത്, അവരുടെ കാലാതീതതയെ ഊന്നിപ്പറയാനല്ല, മറിച്ച്, വാക്കുകളും വാക്യങ്ങളും അർത്ഥരഹിതവും സ്ഥാനഭ്രംശം വരുത്തുന്നതും പരിവർത്തനം ചെയ്യപ്പെടുന്നതുമായ അവയുടെ വിള്ളലുകളോ യന്ത്രം പോലെയുള്ള ഗുണനിലവാരമോ വെളിപ്പെടുത്താനാണ്. ജോയ്സ് ആവ

ർത്തിക്കുന്നത് എന്തോ അത് വ്യത്യാസത്തിന്റെ ശക്തിയാണ്. ഭൂരിപക്ഷ സാഹിത്യം സ്വയം അവതരിപ്പിക്കുന്നത് ഒരു നിയമത്തിന്റെ വിശ്വസ്ത വിവരണമായി അല്ലെങ്കിൽ പാഠത്തിൽനിന്ന് സ്വതന്ത്രമായ അർത്ഥമാണ്. അതുകൊണ്ട് ഷേക്സ്പിയർ മുതൽ ജോയ്സ് വരെയുള്ള ഏതൊരു എഴുത്തുകാരനെയും മഹത്തായ മനുഷ്യാത്മാവിന്റെയോ പാരമ്പര്യത്തിന്റെയോ ആവിഷ്കാരമായി നമുക്ക് വായിക്കാൻ കഴിയും. പ്രധാന ശൈലികളും ആവർത്തനങ്ങളും മുമ്പുള്ളതും അടിസ്ഥാനപരവുമായ ഒരു മാതൃകയെ ആകർഷിക്കുന്നു; അവർ ഇതിനകം നൽകിയത് ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ വ്യത്യാസത്തിൽ ആവർത്തിക്കുന്നു. പതിനെട്ടാം നൂറ്റാണ്ടിലെയും പത്തൊൻപതാം നൂറ്റാ ിലെയും നോവലുകളുടെ എല്ലാ ചലച്ചിത്രാവിഷ്കാരങ്ങളും സാഹിത്യ സൃഷ്ടികളും കൃത്യമായി അതതു കാലഘട്ടത്തിലെ വസ്ത്രങ്ങളും സാഹചര്യങ്ങളും ഉപയോഗിക്കുന്നു. മൈനർ സാഹിത്യം, അതിനു വിപരീതമായി, ഒരു ശബ്ദമോ മാതൃകയോ ആവർത്തിക്കുന്നില്ല, മറിച്ച് യഥാർത്ഥമായത് സൃഷ്ടിക്കുന്ന വ്യത്യാസത്തിന്റെ ശക്തി ആവർത്തിക്കുന്നു. ഒരു സാഹിത്യ സൃഷ്ടിയുടെ ചലച്ചിത്ര ആവർത്തനത്തിന്, സാഹിത്യകൃതി സാഹിത്യത്തെ രൂപാന്തരപ്പെടുത്തിയതു പോലെ സിനിമയെയും പരിവർത്തനം ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്. റോബർട്ട് ആൾട്ട്മാൻ, റെയ്മണ്ട് കാർവറിന്റെ ചെറുകഥകൾ ഷോർട്ട് കട്ടിൽ ചിത്രീകരിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം ഹ്രസ്വചിത്രങ്ങളുടെ ഒരു പരമ്പര നിർമ്മിച്ചില്ല. ഓവർലാപ്പുചെയ്യുന്ന എന്നാൽ വ്യത്യസ്തമായ ആഖ്യാനങ്ങൾ നിർമ്മിക്കാൻ അദ്ദേഹം സിനിമയുടെ പ്രത്യേക മാധ്യമം ഉപയോഗിച്ചു, തുടർന്ന് ആഖ്യാനത്തിന്റെ ഭാഗമാകാത്തതും ക്യാമറയിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കാത്തതുമായ അടയാളങ്ങളുടെ ഒരു പരമ്പര പോലെയുള്ള അതുല്യമായ വിഷ്വൽ ഇഫക്റ്റുകൾ ചേർത്തു. ഒരു സാഹിത്യകൃതി ആവർത്തിക്കുക എന്നത് ആ കൃതി സൃഷ്ടിച്ച വ്യത്യാസത്തിന്റെ ശക്തികൾ ആവർത്തിക്കുക എന്നതാണ്. മൈനർ സാഹിത്യം ഒരു ശബ്ദം ആവർത്തിക്കുന്നത്, പാരമ്പര്യം നിലനിർത്താനല്ല, പാരമ്പര്യത്തെ രൂപാന്തരപ്പെടുത്താനാണ്.

യഥാർത്ഥ സാഹിത്യം, മൈനർ സാഹിത്യം എന്ന നിലയിൽ, ശാശ്വതമായ തിരിച്ചുവരവ് എന്ന ആശയത്തിന്റെ ഒരു ഉദാഹരണമാണ്. ആവർത്തിച്ചതോ തിരിച്ചുവരുന്നതോ വ്യത്യാസം മാത്രമാണ്; ജീവിതത്തിന്റെ രണ്ട് നിമിഷങ്ങൾ ഒരുപോലെയാകില്ല. കാലത്തിന്റെ ഒഴുക്കിനനുസരിച്ച്, ആവർത്തിച്ചുള്ള ഏതൊരു സംഭവവും അനിവാര്യമായും വ്യത്യസ്തമാണ് (അതിന് ഒരു മുൻഗാമി ഉള്ളിടത്തോളം മാത്രം വ്യത്യസ്തമാണെങ്കിലും). ജീവിതത്തിന്റെ ശക്തി വ്യത്യാസവും ആവർത്തനവുമാണ്, അല്ലെങ്കിൽ വ്യത്യാസത്തിന്റെ ശാശ്വതമായ തിരിച്ചുവരവാണ്. ജീവിതത്തിലെ ഓരോ സംഭവങ്ങളും ജീവിതത്തെ മൊത്തത്തിൽ രൂപാ

ന്തരപ്പെടുത്തുന്നു, ഇത് വീണ്ടും വീണ്ടും ചെയ്യുന്നു. അതിനാൽ നിത്യത, ഉള്ളതും ആയിരിക്കുന്നതുമായ എല്ലാം, എല്ലായ്പ്പോഴും അതിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തമാണ്, എല്ലായ്പ്പോഴും ആകാൻ തുറന്നതാണ്, ഒരിക്കലും വിശ്രമത്തിലല്ല. അതുപോലെ സാഹിത്യത്തിലെ ഓരോ സംഭവവും മുഴുവൻ സാഹിത്യത്തെയും മാറ്റിമറിക്കുന്നു. ടി എസ് എലിയറ്റിന്റെ *ദി വേസ്റ്റ് ലാൻഡ്* വായിച്ചതിനുശേഷം ഷേക്സ്പിയറെ അതേ രീതിയിൽ വായിക്കുന്നില്ല എന്നത് മാത്രമല്ല; അത് നമുക്ക് ഒറിജിനൽ നഷ്ടപ്പെട്ടു എന്ന് മാത്രമല്ല. ഒറിജിനലിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, ഷേക്സ്പിയറുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ, പിന്നീടുള്ള എല്ലാ ആവർത്തനങ്ങളുടെയും പ്രതീതി ശക്തി ഇതിനകം കൈവശപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു എന്നാണ്.

ഇത് ഒരു ഭൂരിപക്ഷ സാഹിത്യവും രാഷ്ട്രീയവും ശൈലിയുമാണ്, അത് പ്രാതിനിധ്യവും വ്യാഖ്യാനവും ആയി സ്വയം കണക്കാക്കുന്നു: ഒരു യഥാർത്ഥ അല്ലെങ്കിൽ യഥാർത്ഥ അടിത്തറയുടെ പുനരാവിഷ്കരണം എന്ന നിലയിൽ ചില ശൈലികളിലൂടെ വ്യാഖ്യാനമോ അവതരണമോ മാത്രം ആവശ്യമാണ്. ഒരു ന്യൂനപക്ഷ സാഹിത്യവും രാഷ്ട്രീയവും ശൈലിയും അതിന്റെ ഓരോ സംഭവത്തിനും പുറത്തുള്ളതല്ല. കൂടാതെ ഈ സംഭവങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലുമൊന്നിന്റെ ആവർത്തനവും മുഴുവൻ ആവർത്തനമാണ്. ജോയ്സിന്റെ *ഡബ്ലൈനേഴ്സ്* പോലുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങൾ നമ്മൾ സാഹിത്യമായി കരുതുന്നതിനെ രൂപാന്തരപ്പെടുത്തുന്നുവെങ്കിൽ, ജോയ്സിനെ ആവർത്തിക്കുന്നത് ഈ പരിവർത്തന ശക്തിയെ ആവർത്തിക്കുകയും വീണ്ടും സ്ഥിരീകരിക്കുകയും ചെയ്യും. ഡീലൂസിന് ഇത് സാഹിത്യത്തിന്റെ ശാശ്വതവും അകാലവുമായ ശക്തിയാണ്, അല്ലെങ്കിൽ ശാശ്വതമായ തിരിച്ചുവരവിന്റെ ശക്തിയാണ്. ഒരു ടെക്സ്റ്റിന് അത് എങ്ങനെ വായിക്കാം അല്ലെങ്കിൽ എന്ത് ചെയ്യാൻ കഴിയും എന്നതിനെ പരിമിതപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു സന്ദർഭം ഇല്ല. ഒരു വാചകം, അത് യഥാർത്ഥത്തിൽ സാഹിത്യമാണെങ്കിൽ, അതിന്റെ സന്ദർഭത്തെ പരിവർത്തനം ചെയ്യുകയും സാഹിത്യത്തിന്റെ സന്ദർഭത്തെതന്നെ പരിവർത്തനം ചെയ്യുകയും പുതിയ സന്ദർഭങ്ങൾ തുറക്കുന്ന വ്യത്യാസത്തിന്റെ ശക്തി പ്രകടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അതിനാൽ വ്യത്യാസം സമയത്തിനുള്ളിൽ ഒരു ശക്തിയല്ല; അത് സമയത്തിന്റെ ശക്തിയാണ് ശാശ്വതമോ അകാലമോ. കാലത്തിനനുസരിച്ച് മാറാത്ത ഒരേയൊരു കാര്യം, ശാശ്വതമായത്, വ്യത്യാസം തന്നെയാണ്.

ഭാഷയെ പ്രാതിനിധ്യമായി കാണാൻ ദെല്യൂസ് വിസമ്മതിക്കുന്നു. പിന്നീട് ക്രമപ്പെടുത്തുകയും അടയാളങ്ങളിലൂടെ വീണ്ടും അവതരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന നിഷ്ക്രിയവും അർത്ഥശൂന്യവുമായ ഒരു ലോകമില്ല. എല്ലാ ജീവിതവും സെമിയോട്ടിക് ആണ്, വ്യത്യാസങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്ന

പ്രക്രിയയാണ്. അത് പിന്നീട് വായിക്കേണ്ടതുണ്ട് അല്ലെങ്കിൽ പ്രതികരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ജീവിതത്തിന്റെയും വ്യത്യസ്തതയുടെയും ഒഴുക്കിന്റെ ഒരു രീതിയാണ് ഭാഷ. സാഹിത്യത്തിൽ നാം ഭാഷയെ കാണുന്നത് ലോകത്തിന്റെ ഒരു ചിത്രമായല്ല, മറിച്ച് വ്യത്യസ്തമായ ലോകങ്ങളെ സൃഷ്ടിക്കുന്ന വ്യത്യസ്തതയുടെ ഒരു രേഖയായാണ്. മൈനർ സാഹിത്യത്തിൽ, ഭാഷയെ സജീവമായ രൂപീകരണമായി നാം കാണുന്നു. അത് സംസാരിക്കുന്നവർക്കുള്ള ശൈലികളും സാധ്യതകളും സൃഷ്ടിക്കുന്നു. അതിന്റെ ഭൂരിപക്ഷ രീതിയിൽ, സാഹിത്യം സ്വയം അവതരിപ്പിക്കുന്നത് മനുഷ്യന്റെ അല്ലെങ്കിൽ ഒരു ദേശീയ സ്വത്വത്തിന്റെ ആവിഷ്കാരമോ പ്രതിനിധാനമോ ആയിട്ടാണ്. മൈനർ സാഹിത്യങ്ങൾ കൂട്ടായ സമ്മേളനങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നു; പൊതുവായതോ സാർവത്രികമോ ആയ വിഷയത്തിന്റെ ഏതെങ്കിലും ഇമേജിൽനിന്ന് നിരന്തരം വേർപെടുത്തിക്കൊണ്ട് പുതിയ പ്രദേശങ്ങൾ രൂപീകരിക്കാൻ ശരീരങ്ങളെ അനുവദിക്കുന്ന ശൈലികൾ അവ രൂപപ്പെടുത്തുന്നു. ഒരു പ്രധാന സാഹിത്യം ഭൂതകാലത്തിന്റെ രൂപങ്ങൾ ആവർത്തിക്കുന്നു. ആ രൂപങ്ങളെല്ലാം പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന ചില സങ്കൽപ്പങ്ങൾക്ക് സ്വയം കീഴടങ്ങുന്നു. മൈനർ സാഹിത്യം വ്യത്യസ്തമാകാനുള്ള ശക്തിയല്ലാതെ മറ്റൊന്നും ആവർത്തിക്കുന്നില്ല. വ്യത്യസ്ത രൂപങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസമോ യഥാർത്ഥ മാതൃകയിൽ നിന്നുള്ള വ്യത്യാസമോ അല്ല വ്യത്യാസം; വീണ്ടും വീണ്ടും പുതിയ രൂപങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്ന ശക്തിയാണ് വ്യത്യാസം.

Bibliography

1. Alex Callinicos, *Against Postmodernism*, Poity Press, Cambridge, 2002.
2. Caire Colebrook, *Gilles Deluze*, Routledge, London,2002.
3. Frida Beckman(ed), *Deluze and Sex*, Edinburgh University Press,2011.
4. Jon Simons, *Contemporary Critical Theorists*, Atlantic, New Delhi, 2005.

❖❖❖

ആയിത്തീരലുകളുടെ മൃഗഭാവനകൾ: തിരഞ്ഞെടുത്ത മലയാള സിനിമകളുടെ ദെല്യൂസോ-ഗൊത്താരിയൻ വിശകലനം

ആൽവിൻ അലക്സാണ്ടർ
ഇംഗ്ലീഷ് വിഭാഗം,
യൂണിയൻ ക്രിസ്ത്യൻ കോളേജ്, ആലുവ,

ഡോ. സിബു മോടയിൽ
മലയാളവിഭാഗം,
യൂണിയൻ ക്രിസ്ത്യൻ കോളേജ്. ആലുവ.

സംഗ്രഹം

ദെല്യൂസിന്റെയും ഗൊത്താരിയുടെയും ആയിത്തീരലിനെപ്പറ്റിയുള്ള സങ്കല്പനങ്ങൾ വ്യതിരിക്തവും സങ്കീർണ്ണവുമാണ്. ഏതു നിമിഷവും മൃഗമായി മാറാനുള്ള ക്ഷമത പുലർത്തുന്ന കഥാപാത്രങ്ങളുടെ വിശകലനത്തിലൂടെ പ്രസ്തുത ആശയപരിസരം വ്യക്തമാക്കാനാണ് ഈ പ്രബന്ധത്തിലൂടെ ലക്ഷ്യമാക്കുന്നത്. മൃഗയ, പുലിമുരുകൻ, ജല്ലിക്കട്ട്, ഒടിയൻ എന്നീ ചലച്ചിത്രങ്ങളാണ് അതിനായി തിരഞ്ഞെടുത്തിരിക്കുന്നത്. അഫക്ട്, പെരുക്കങ്ങൾ, റൈസോം, തീവ്രമാകൽ, അദൃശ്യവൽക്കരണം തുടങ്ങിയ ആശയങ്ങളെല്ലാം തന്നെ ഈ ചിത്രങ്ങളിൽ ദൃശ്യവൽക്കരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

താക്കോൽവാക്കുകൾ

ആയിത്തീരൽ, റൈസോം, അഫക്ട്, പെരുക്കങ്ങൾ, അദൃശ്യവൽക്കരണം, തീവ്രമാകൽ

ആയിത്തീരൽ (becoming) എന്നത് ദെല്യൂസിന്റെയും ഗൊത്തോരിയുടെയും ചിന്തകളിലെ ഒരു പ്രധാന ആശയമാണ്. *A Thousand*

Plateaus, What is Philosophy? എന്നീ കൃതികളിൽ ഈ സങ്കൽപം ഏറെ ആഴത്തിൽ ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടുന്നുണ്ട്. അഫക്റ്റ് (Affect), പെരുക്കങ്ങൾ (Multiplicities), റൈസോം (Rhizome), തീവ്രമാകൽ (Intesification), അദൃശ്യവൽക്കരണം (Imperceptible) എന്നീ ആശയങ്ങളുടെ പരിസരങ്ങളിലാണ് ആയിത്തീരൽ വിവരിക്കപ്പെടുന്നത്. വികാരങ്ങൾക്കും പ്രതിപത്തികൾക്കും അപ്പുറം പോകുന്നതാണ് അഫക്റ്റ്. ദെല്യൂസിന്റെയും ഗൊത്താരിയുടെയും വാക്കുകളിൽ ഒരു ജീവിതാവസ്ഥയിൽനിന്നും മറ്റൊന്നിലേക്കുള്ള പരിണാമമല്ല അഫക്റ്റ്; മനുഷ്യന്റെ മാനവേതരം ആയിത്തീരലാണത് (*What is Philosophy?* 173). സ്വയത്തിനും അപരത്തിനും ഇടയിലുള്ളതാണ് അഫക്റ്റ്. വസ്തുക്കളും മൃഗങ്ങളും വ്യക്തികളും തമ്മിലുള്ള സ്വാഭാവിക വ്യത്യാസങ്ങൾക്കു തൊട്ടുമുൻപുള്ള അവസ്ഥയിൽ നിരന്തരം എത്തിച്ചേരുന്ന സന്ദിഗ്ദ്ധവും വേർതിരിച്ചറിയാൻ സാധിക്കാത്തതുമായ മേഖലയാണത് (173) എന്ന് അഫക്റ്റിനെ അവർ നിർണ്ണയിക്കുന്നു. ആയിത്തീരൽ സംഭവിക്കുന്നത് ഈ ഇടങ്ങളിലാണ്; ആയിത്തീരൽ തന്നെയാണ് അഫക്റ്റ്. ആയിത്തീരൽ എന്നത് അനുകരണമോ സഹാനുഭൂതിയോ ഭാവനാപൂർണമായ താദാത്മ്യം പ്രാപിക്കലോ അല്ല എന്ന് അവർ നിരീക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്; അതൊരു സാദൃശ്യവുമല്ല (173). സാദൃശ്യങ്ങളില്ലാത്ത രണ്ട് അനുഭൂതികളുടെ സംയോഗത്തിലുള്ള അതിതീവ്രമായ സാമിപ്യമാണ് (extreme contiguity) ആയിത്തീരൽ (173). ജീവനുള്ള വസ്തുക്കൾ ഇത്തരത്തിൽ തീവ്രമാകുന്ന അവസ്ഥ ജീവിതത്തിൽ മാത്രമാണുള്ളത് എന്നും അവർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു (173). സംസ്കാരത്തിന് കീഴെ, പ്രതിരൂപാത്മകമായി, മൃഗീയതയുടെയോ മാനവികതയുടെയോ ഒരു നിലനിൽപ്പ് കണ്ടെത്തുവാനെന്നവണ്ണം, ആരംഭങ്ങളിലേക്കുള്ള മടക്കയാത്രയല്ല അഫക്റ്റ് എന്ന് അവർ വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട് (174). മനുഷ്യരിൽ മൃഗവും സസ്യവും ധാതുവും മാനവികവുമെല്ലാം ഏതൊക്കെയെന്ന കാര്യത്തിൽ അവ്യക്തതയുണ്ടെന്ന് അവർ കരുതുന്നു. തുടക്കവും ഒടുക്കവുമില്ലാത്ത, എപ്പോഴും മധ്യേ /ഇടയിൽ മാത്രമായിരിക്കുന്ന, എവിടെനിന്നു വരുന്നു എവിടേയ്ക്ക് പോകുന്നു എന്നീ ചോദ്യങ്ങൾ അപ്രസക്തമാക്കുന്ന റൈസോം മാതൃകയാണിത് (*A Thousand Plateaus* 25). എപ്പോൾ വേണമെങ്കിലും എന്തുമായും റൈസോമിന് ബന്ധം സ്ഥാപിക്കാം. നിശ്ചിതമായ തുടക്കവും ക്രമവുമുള്ള വൃക്ഷങ്ങളിൽനിന്നും വേരുകളിൽനിന്നും ഇത് ഭിന്നമാണ് (7). റൈസോമിൽ പെരുക്കവും വിച്ഛേദവുമുണ്ട് (8,9).

മൃഗം ആയിത്തീരലിന്റെ വഴികൾ

അഫക്റ്റിന്റെ ഭാഗമാണ് ആയിത്തീരൽ എന്ന് സൂചിപ്പിച്ചല്ലോ. അത് ശരീരത്തിലും അതിന്റെ സ്വയം നിർണ്ണയത്തിലുമാണ് ഊന്നിയിരിക്കു

ന്നത്. ആയിത്തീരൽ ഒരു സംക്രമണമാണ്, സഖ്യം ചേരലാണ്: ജീവന്റെ വിവിധ രൂപങ്ങളുമായുള്ള സഖ്യം. വർഗ്ഗബന്ധങ്ങളിൽ (species) ഒതുങ്ങാതെ, പരിണാമങ്ങളിൽ വിഹരിക്കാതെ പുതിയ ഒത്തുചേരലുകൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതാണ് ആയിത്തീരൽ. പറ്റംചേരലിനോടാണ് അതിന് ആഭിമുഖ്യം; പെരുക്കങ്ങളോടാണ് യോജിപ്പ്. അങ്ങനെയാണ് മൃഗം ആയിത്തീരുന്നത്. പെരുക്കമെന്നത് എണ്ണത്തിലുള്ള വർധനവല്ല, മറിച്ച് പ്രകൃതത്തിലെ മാറ്റമാണ്, സ്ഥിതിയിലെ വ്യത്യാസമാണ്. എല്ലാ ആയിത്തീരലുകളും മൗലികമാണ്; ഒരുതരത്തിലുള്ള അദൃശ്യവൽക്കരണമാണ്. അത് നീങ്ങുന്നത് അപക്രമീകരണത്തിലേക്കാണ് (destratification).

മൃഗം ആയിത്തീരലിൽ മൃഗത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തിനല്ല ഊന്നൽ നല്കപ്പെടുന്നത്. മൃഗമായിത്തീരുക എന്നാൽ അതിന്റെ സ്വഭാവം സ്വീകരിക്കുക എന്നല്ല. അവിടെ പെരുക്കത്തിനും, പറ്റത്തിനുമാണ് പ്രാധാന്യം (qualitative). വിപുലീകരണ മാതൃകകൾക്കും വ്യാപനത്തിനും വാസത്തിനും സംക്രമണത്തിനും ജനവാസത്തിനുമാണ് പ്രാമുഖ്യം (240). മൃഗം ആയിത്തീർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുക എന്നതാണ് മുഖ്യം;സ്വഭാവം പകർത്തലല്ല. മൃഗങ്ങൾ മൂന്ന് തരമാണ്: 1. വ്യക്തിവത്കരിക്കപ്പെട്ട മൃഗങ്ങൾ (individuated animals), 2. ചില സ്വഭാവങ്ങളുള്ള മൃഗങ്ങൾ (animals with characteristics), 3. ദുഷ്ട മൃഗങ്ങൾ (demonic animals). വ്യക്തിവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട മൃഗങ്ങൾ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ളവയാണ് -വളർത്തു മൃഗങ്ങൾ. ചില സ്വഭാവങ്ങളുള്ള മൃഗങ്ങൾ ആദിപ്രരൂപങ്ങളായി കരുതപ്പെടുന്നു. ദുഷ്ട മൃഗങ്ങളാണ് പെരുക്കമുള്ളത്. അവയാണ് ആയിത്തീരുന്ന മൃഗങ്ങൾ. പക്ഷെ ഏതു മൃഗത്തിനും മറ്റൊരു തരം ആവാനും സാധിക്കും (240-241). സംക്രമണത്തിലൂടെയാണ് മൃഗം ആയിത്തീരലിന്റെ പെരുക്കം സംഭവിക്കുന്നത്. ശാരീരികമായ പ്രത്യുൽപ്പാദനം അല്ലത്. മനുഷ്യനും മൃഗത്തിനും ഇടയിലുള്ള പലതിനെയും ആയിത്തീരലിന്റെ മാതൃകയിൽ മാത്രമാണ് മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിക്കുന്നത്. റൈസോമിന്റെ രീതിപോലെ അതിനു തുടക്കമോ ഒടുക്കമോ ഇല്ല. അവയെ പുനരുൽപ്പാദനമായി മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിക്കില്ല. അവ ആയിത്തീരലുകൾ മാത്രമാണ്. മൃഗം ആയിത്തീരുന്നത് ഇങ്ങനെയാണ് മനസ്സിലാക്കേണ്ടത്. ദുഷ്ടമൃഗങ്ങളാണ് ആയിത്തീരുന്ന മൃഗങ്ങൾ എന്നും അവയ്ക്കാണ് പെരുക്കമുള്ളത് എന്നും നാം കണ്ടുകഴിഞ്ഞു. അവ പറ്റംചേരലിനോട് താല്പര്യം കാണിക്കുമ്പോഴും ചില വ്യത്യസ്തതകളും പ്രകടമാണ്. അസാമാന്യവ്യക്തികൾ /ഏകാകികൾ പലപ്പോഴും അതിന്റെ ഭാഗമാകുന്നു. അയാൾ പറ്റത്തിന്റെ നേതാവാകാം, ഉടമസ്ഥനും ആകാം. അയാൾ മൃഗമായിത്തീരൽതന്നെയാണ്. എല്ലാ മൃഗത്തിനും അതിന്റെ ക്രമവിരുദ്ധതയുണ്ട് (anomalous). അത് പരുക്കനാണ്, പരുപരുത്തതാണ്, പ്രാദേശികേതരവുമാണ്. ഒരു

പറ്റത്തിൽ അസാമാന്യവ്യക്തികൾ /ഏകാകികൾ ഉണ്ടാകുന്നത് ഇത്തരം ക്രമവിരുദ്ധതയുടെ ഭാഗമായിട്ടാണ്. ഇവിടെ ഒരു വിരോധാഭാസം കണ്ടേക്കാം: പറ്റവും ഏകാകിയും തമ്മിൽ. ഈ വൈരുദ്ധ്യം യാഥാർത്ഥ്യം തന്നെയാണ്. ഇത്തരം ക്രമവിരുദ്ധതകളിലൂടെ അവർ (ഏകാകികളായ അസാമാന്യർ) അവരവരുടെ മൃഗം ആയിത്തീരലുകളിലേക്ക് പ്രവേശിക്കുന്നു (244). ഈ ക്രമവിരുദ്ധത ഒരു അസാമാന്യ വ്യക്തിയിലേക്ക് മാത്രമായി ഒതുങ്ങുന്നില്ലെന്നതും സത്യമാണ്. അത് ഒരു വർഗവുമല്ല. അത് ഒരു പ്രതിഭാസമാണ്; അതിരുകളിലെ പ്രതിഭാസം (245). ചിലപ്പോൾ ഈ അതിരുകളിൽ ഒരു മൃഗം ആയിരിക്കാം, പറ്റത്തിന്റെ നേതാവ് എന്നപോലെ, മറ്റു ചിലപ്പോൾ വേറൊരു ക്രമത്തിലെ ജീവിയുമാകാം. എങ്ങനെയായാലും അതിരും ക്രമവിരുദ്ധതയും ആയിത്തീരലിന്റെ ഭാഗം തന്നെയാണ് (246). ഇങ്ങനെയുള്ള അതിരുകളിലെ ആയിത്തീരളുകളുടെ സിദ്ധാന്തം ആഭിചാരക്കാർക്ക് പരിചിതമാണ്. അവർ എപ്പോഴും അതിരുകളിലാണ് നിലകൊള്ളുന്നത് (246). മൃഗം ആയിത്തീരൽ ഒരു ആ(ഭി)ചാര ക്രിയതന്നെയാണ് (247). ഒരു ദുഷ്ട /ഭീകര ജീവിയുമായുള്ള ബന്ധം അവിടെ ഉണ്ടെന്നും സംക്രമണത്തിലൂടെ മൃഗമായിത്തീരുമ്പോൾ മനുഷ്യൻ കടന്നുപോകുന്ന അതിരുകളിൽ പലപ്പോഴും ഈ ജീവികളുടെ സാന്നിധ്യം ഉണ്ടെന്നും ആ അതിരുരേഖകളിൽ ഒരു പറ്റം മനുഷ്യ- മൃഗ സംക്രമണങ്ങൾ സംഭവിക്കുന്നുണ്ടെന്നും ദെല്യൂസും ഗൊത്താരിയും അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു.(247). മൃഗമായിത്തീരലിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ദുഷ്ട/ ഭീകര ജീവികളുടെ കടന്നുകയറ്റം, വംശം, മതം, ദേശം എന്നിങ്ങനെ വ്യവസ്ഥാപിതകേന്ദ്രീകരണങ്ങളോടുള്ള വിച്ഛേദത്തിന്റെ പ്രകടനമായി കണക്കാക്കാവുന്നതാണ്.

മലയാളഭാവനയിലെ മൃഗമായിത്തീരലുകൾ

മൃഗമായിത്തീരലിന്റെ ഭാവനാസന്ദർഭങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കുന്ന സിനിമകൾ ലോകമെങ്ങും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. *ജെല്ലിക്കട്ട്*, *ഒടിയൻ*, *പുലിമുരുകൻ*, *മൃഗയ* എന്നീ സിനിമകളിൽ ഇത്തരം ആയിത്തീരലുകളുടെ അനേകം ഉദാഹരണങ്ങൾ വ്യക്തമായി കാണാം. മനുഷ്യമൃഗ സങ്കല്പങ്ങളുടെ അതിർവരമ്പുകൾ അവ്യക്തമാകുന്ന സാഹചര്യങ്ങളുടെ ദൃശ്യപാഠമാണ് ഇത്തരം സിനിമകളിൽ പലപ്പോഴും പ്രേക്ഷകനെ ശ്രദ്ധാലുവാക്കുന്നത്.

മലയാളസിനിമയിലെ മൃഗപ്രാതിനിധ്യങ്ങൾ വൈവിധ്യവൈരുദ്ധ്യങ്ങൾ നിറഞ്ഞതാണ്. *നരസിംഹം* എന്ന ശീർഷകത്തിൽ നരൻ, മൃഗം എന്നീ ദ്വന്ദ്വം ശ്രദ്ധേയമാകുമ്പോൾ *പുലിമുരുക*നിൽ മൃഗം, ദേവൻ എന്ന ദ്വന്ദ്വമാണ് ശ്രദ്ധാകേന്ദ്രം. എന്നാൽ ദെല്യൂസിന്റെയും ഗൊത്താരിയു

ടെയും കാഴ്ചപ്പാടിൽ ഇത്തരം ദ്വന്ദ്വത്തിനല്ല പ്രസക്തി. അത് സാമാന്യത്തിൽനിന്ന് വ്യത്യസ്തമായതും സവിശേഷവുമായ ആയിത്തീരലാണ്. അത്തരമൊരു അവസ്ഥാവിശേഷം മേൽപ്പറഞ്ഞ സിനിമകളിലൊക്കെ പ്രകടവുമാണ്. താരമൂല്യത്തിന്റെയും താരാരാധനയുടെയും താല്പര്യങ്ങൾ അവിടെ നിയാമകമാകുമ്പോഴും മനുഷ്യൻ ജന്തുവായിത്തീരുന്നതും സാംസ്കാരികകർതൃത്വങ്ങളുമെല്ലാം ദൃശ്യവത്ക്കരിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്. രക്ഷകബിംബനിർമ്മിതിയുടെ ഭാഗമായി ശീർഷകംപോലും മാറുന്നു എന്നതും ശരിതന്നെ. അപ്പോഴും സിനിമ അഭിസംബോധന ചെയ്യുന്നത് മൃഗമായിത്തീരലിന്റെ അന്തർധാരകളാണ്. *മൃഗയ*യിൽ മമ്മൂട്ടിയുടെ കഥാപാത്രം (വാറുണ്ണി) കേവലമൊരു വീരനായകനല്ല. ഒരു സാധാരണതയിൽനിന്ന് വളർന്ന് അസാധാരണതയിലെത്തുന്ന നായകപരിണാമം അവിടെയില്ല. തുടക്കം മുതൽ വാറുണ്ണി അതിര് ആയി നിലനിൽക്കുന്നു. മനുഷ്യ - മൃഗ അവസ്ഥകൾക്ക് തൊട്ടുമുൻപുള്ള അവസ്ഥയിലാണ് വാറുണ്ണി നിരന്തരം ആയിരിക്കുന്നത്. അയാളുടെ മൃഗമായിത്തീരൽ തുടക്കം മുതലേ വ്യക്തമാണ്. ചേറുവിനെ പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്ന ഗ്രാമത്തിലേക്ക് വാറുണ്ണി നായയുമായി പുഴ നീന്തിയെത്തുന്നത് വെള്ളത്തിലൂടെയുള്ള പുലിയുടെ വരവിനെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്നു. പുഴയിൽ കുളിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന സ്ത്രീകൾ അതേപ്പറ്റി സംസാരിക്കുന്ന രംഗം ശ്രദ്ധേയമാണ്. അതെന്താണ് എന്ന വസ്തുസൂചനയാണ് ആദ്യം അവർ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നത്. പിന്നീട് അതൊരു നായയാണെന്ന് തിരിച്ചറിയുന്നു. എന്നാൽ വാറുണ്ണിയെ കണ്ടതിനു ശേഷം അതൊരു മനുഷ്യനാണെന്ന തിരിച്ചറിവിൽ ആരാണെന്ന ചോദ്യമുയരുന്നു. പേരറിയുവാനുള്ള ശ്രമമാണതെന്ന് സന്ദർഭത്തിൽനിന്ന് വ്യക്തമാണ്. എന്നാൽ വാറുണ്ണിയുടെ പ്രതികരണം താനൊരു മനുഷ്യൻ ആണെന്നാണ്. തനിക്കു സംഭവിക്കുന്ന മൃഗമായിത്തീരലിനെപ്പറ്റി ബോധവാനായതുകൊണ്ട് താനൊരു മനുഷ്യനാണെന്ന് പ്രഖ്യാപിക്കാനുള്ള വിഫലശ്രമമാണ് അത്. കത്തുമായി പള്ളിയിലെത്തുമ്പോഴും 'ഈ ജന്തുവിനെ നമുക്ക് വേണമോ?' എന്നാണ് അച്ചൻ ഫിലിപ്പോസ് മുതലാളിയോട് ചോദിക്കുന്നത്. വാറുണ്ണിയുടെ സ്വത്വവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടു കിടക്കുന്ന സന്ദിഗ്ദത സിനിമയിൽ പലയിടത്തും പ്രകടമാണ്. ഈ അതിരിലാണ് വാറുണ്ണിയുടെ സ്വത്വം വ്യാപരിക്കുന്നത്. വാറുണ്ണി നാട്ടിലേക്കെത്തുന്ന രംഗത്തിന്റെ ഫ്രെയിമിൽത്തന്നെ മലയായും പുഴയായും കരയായും അതിരുകളുടെ പെരുക്കം കാണാം. പിന്നീട് വാറുണ്ണിയുടെ ഗ്രാമജീവിതത്തിലെ പെരുമാറ്റങ്ങളിലും ഈ മൃഗമായിത്തീരൽ പ്രകടമാണ്. അന്യന്റെ ഭാര്യയെ പരിഗ്രഹിക്കുന്നതോ ആടിനെ മോഷ്ടിക്കുന്നതോ അയാൾക്ക് കുറ്റബോധമുണ്ടാക്കുന്ന തരത്തിലുള്ള തിന്മകളല്ല. അവയെ തിന്മകളായി അയാൾ പരിഗണിക്കുന്നേയില്ല. പുലി ആടിനെ ഇരയായി കാണുന്നതുപോലെ പ്രകൃത്യാ ഉള്ള

ലാഘവത്തോടെയാണ് അയാൾ പ്രസ്തുതകൃത്യങ്ങളിൽ വ്യാപരിച്ചത്. ഇപ്രകാരം ശ്രേണീകരണബദ്ധമോ വിരുദ്ധദ്വന്ദ്വപ്രസക്തമോ അല്ലാത്തതായ ആയിത്തീരലുകളാണ് ദെല്യൂസും ഗൊത്താരിയും വിഭാവന ചെയ്യുന്നത്. അതേസമയം മനുഷ്യ-മൃഗ ദ്വന്ദ്വങ്ങളുടെ ഭാവനാസ്ഥലത്ത് വ്യാപരിക്കുന്ന ആശയപ്രതിനിധാനങ്ങൾ സിനിമയിൽ പ്രസക്തമാകുന്നത് വാറുണ്ണിയും നട്ടുകാരും തമ്മിലുള്ള ഇടപെടലുകൾ താരതമ്യം ചെയ്യുമ്പോഴാണ്. പുലിയിൽനിന്ന് നാടിനെ രക്ഷിക്കാൻ വന്നവൻ പുലിയേപ്പോലെ തന്നെ വലിയ ഭീഷണിയായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്. കല്ലെറിയപ്പെടുന്ന വാറുണ്ണിയും നായയും സമീകരിക്കപ്പെടുകയും നരഭോജിയായ പുലിയും നാട്ടുകാരിൽ ചിലരുടെ തിന്മരൂപങ്ങളും ഏകീകരിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്ന വൈരുദ്ധ്യവും ചിത്രത്തിൽ കാണാം. പുലിയെപ്പോലെതന്നെ ഇല്ലാതാക്കപ്പെടേണ്ട മൃഗമായി വാറുണ്ണിയെ സമൂഹം കരുതുന്നു.

ജല്ലിക്കട്ടിൽ മനുഷ്യന്റെ മൃഗമായിത്തീരൽ പല തലങ്ങളിൽ ആവിഷ്ക്കരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അതിലൊന്നാണ് സമൂഹത്തിന്റെ പറ്റംചേരൽ. മൃഗമായിത്തീരലിന്റെ ഒരു പ്രധാനഘടകമായി ദെല്യൂസും ഗൊത്താരിയും പറ്റംചേരലിനെ പരിഗണിക്കുന്നുണ്ട്. പോത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള തിരച്ചിലിൽ ഒരു സാമൂഹികപ്പെരുക്കം രൂപപ്പെടുന്നുണ്ട്. എണ്ണത്തേക്കാളുപരി ഗുണപരമായ പെരുക്കമാണ് അവിടെ സംഭവിക്കുന്നത്. പറ്റത്തിന്റെ അതിവേഗത്തിലുള്ള നിരന്തരചലനത്തിലൂടെ മനുഷ്യ-മൃഗ നൈരന്തര്യം രൂപപ്പെടുന്നു. മൃഗമായിത്തീരലിന്റെ അതിരുമാതൃകയാണിത്. മുൻസൂചിപ്പിച്ച അതിരിന്റെ പ്രതിഭാസം ഇവിടെ വ്യക്തമാണ്. മൃഗവും പറ്റവും ഒരേ അതിരിൽ മുഖാമുഖം നില്ക്കുന്നു. സിനിമയുടെ അവസാനരംഗത്ത് ആളുകളുടെ പറ്റം ഒട്ടിച്ചേർന്ന് ഭീമാകാരമായ ഒറ്റമൃഗം പോലെയായിത്തീരുന്നു. ഒരു സമൂഹത്തിന്റെ മൃഗമായിത്തീരലിന് ഇത് ഉത്തമോദാഹരണമാണ്. ഒറ്റമൃഗത്തിന്റെ പറ്റമാതൃകയാണ് *ജല്ലിക്കട്ടി*ലെ ആൾക്കൂട്ടം എന്ന് നിസ്സംശയം പറയാം. ഇവിടെ രൂപപ്പെടുന്ന ഒറ്റമൃഗം ഒരു റൈസോമാറ്റിക് മാതൃകയാണ്. നിശ്ചിതമായ തുടക്കമോ ഒടുക്കമോ ഇല്ലാത്ത ഒരു രൂപം. അതിന് എവിടെ വേണമെങ്കിലും പെരുക്കവും വിച്ഛേദവും സംഭവിക്കാം. പറ്റമായിത്തീരലാണ് മൃഗമായിത്തീരലിന്റെ സ്വാഭാവികമാതൃകയെങ്കിലും അതിനു വിരുദ്ധമായി ഏകാകികളായ അസാമാന്യരും ഉണ്ടാകാമെന്ന് ദെല്യൂസും ഗൊത്താരിയും പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഈ മാതൃക നമുക്ക് *ജല്ലിക്കട്ടി*ലും കാണാം. പോത്തിനെ താൻ ഒറ്റയ്ക്കു പിടിച്ചുകൊള്ളാമെന്ന് കുട്ടച്ചൻ ക്ഷുഭിതനായി പറയുന്ന രംഗം ഇവിടെ ഓർക്കാം. ആന്റണിയും മറ്റൊരിടത്ത് ഇതേ ചിന്ത പങ്കുവയ്ക്കുന്നുണ്ട്.

അപക്രമീകരണമാണ് ആയിത്തീരലിന്റെ മറ്റൊരു സവിശേഷതയായി ദെല്യൂസും ഗൊത്താരിയും കണക്കാക്കുന്നത്. ആയിത്തീരലുകൾ

ഒരു സമൂഹത്തിൽ ഒരേ മട്ടിൽ ആവിഷ്കരിക്കപ്പെടണമെന്നില്ല. *ജല്ലിക്കട്ടിൽ* പോത്തിനെ അന്വേഷിച്ചുള്ള യാത്രകളെല്ലാം ഒരേ ദിശയിലല്ല നീങ്ങുന്നത്. പലരും പല തന്ത്രങ്ങളാണ് അതിനായി സ്വീകരിക്കുന്നത്. മുൻപ് വിശകലനം ചെയ്ത *മൃഗയയിൽ* പുലിവേട്ടയ്ക്കായി വ്യത്യസ്ത സംഘങ്ങൾ രൂപീകൃതമാകുന്നത് അവതരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

മൃഗമായിത്തീരലിന്റെ ചലച്ചിത്രാനുഭവം പ്രേക്ഷകനിലെത്തിക്കുക ദുഷ്കരമാണ്. എന്നാൽ *ജല്ലിക്കട്ടിൽ* ശബ്ദപഥത്തിലാണ് അതിന്റെ സാധ്യതകൾ പ്രധാനമായും ചലച്ചിത്രകാരൻ കണ്ടെത്തിയിരിക്കുന്നത്. ജന്തുലോകത്തെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്ന തരത്തിലുള്ള പശ്ചാത്തലശബ്ദങ്ങളും വ്യവസ്ഥാപിതഭാഷേതരമെന്നു വിശേഷിപ്പിക്കാവുന്ന വായ്ത്താരികളും ചിത്രത്തിലുടനീളമുണ്ട്. *ജല്ലിക്കട്ടിലെ* പറ്റമായിത്തീരൽ കാർണിവൽസ്വഭാവമുള്ളതല്ല മറിച്ച് ഭീതിയിൽ നിന്നുയരുന്ന കൂട്ടമാണ്. വേട്ടക്കാരന്റെ ഭീതി എന്നും അതിനെ വിശേഷിപ്പിക്കാം. മൃഗങ്ങൾ കൂട്ടമായി ഇരയെ പിന്തുടരുന്നതിനോടാണ് അതിനെ തുലനപ്പെടുത്താനാവുക. അവിടത്തെ ശബ്ദപഥത്തിൽ സംഭാഷണങ്ങൾ കുറവാണ്. ഭാഷ പഠിതവൃത്തിയായതിനാൽ ഭാഷാവ്യവഹാരങ്ങൾ മൃഗമായിത്തീരലിന്റെ ആവിഷ്ക്കാരത്തിന് പ്രതികൂലമാണ്. അതേസമയം ജൈവവൃത്തിക്ക് സമാനമായ ഒച്ചപ്പാടുകൾ പ്രസ്തുത പ്രക്രിയക്ക് അനുകൂലമാണ്. ചലച്ചിത്രകാരൻ ഈ സാധ്യത കണക്കിലെടുത്താണ് സിനിമയുടെ ശബ്ദപഥത്തിൽ സവിശേഷവും പ്രാകൃതവുമായ ശബ്ദപ്രപഞ്ചം സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നത്. മനുഷ്യന്റെ മൃഗമായിത്തീരലുമായി ബന്ധിപ്പിക്കാൻ കഴിയുന്ന ഒരു പ്രധാനഘടകം ശബ്ദപഥമാണ് എന്നത് *ജല്ലിക്കട്ട്* എന്ന സിനിമയുടെ എടുത്തു പറയേണ്ട സവിശേഷതയാണ്. വന്യമായ ശബ്ദവിന്യാസങ്ങളിൽ വേട്ടക്കാരനും ഇരയും ഒരുപോലെ ഭാഗമായിത്തീരുന്നു. ഓരിയിടലും ആൾക്കൂട്ടവും ചേർന്നുവരുമ്പോൾ പറ്റമാകലിന്റെ മൃഗീയസ്വഭാവം പ്രേക്ഷകന് വെളിപ്പെടുന്നു. വായ്ത്താരികൾ പോലും ജന്തുവാകലിലേക്ക് ആനയിക്കുന്ന ശബ്ദവഴിയാണെന്നു തിരിച്ചറിയാനാവുന്ന വിധമാണ് ശബ്ദവും ദൃശ്യവും പ്രസ്തുതസിനിമയിൽ ക്രമീകരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. പന്തം കൊളുത്തിയുള്ള യാത്രയിൽ മനുഷ്യശബ്ദവും ചീവീടിന്റെ ഒച്ചയും കൂടിക്കലരുന്നുണ്ട്. പോത്തിന്റെ ദൃശ്യങ്ങൾ വളരെ കുറച്ചു മാത്രമേ പ്രേക്ഷകൻ കാണുന്നുള്ളൂ. ഏറെയും സൌണ്ട് ഇഫക്ട് ആണ് പോത്തിന്റെ സാന്നിധ്യം അറിയിക്കുന്നത്.

ജല്ലിക്കെട്ടിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്ന ചോദനകൾ നരഭോജിമനുഷ്യരുടെ കാലത്തെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. മനുഷ്യമാംസത്തെപ്പറ്റി പതിഞ്ഞ ഒച്ചയിലുള്ള ഒരു സ്വകാര്യഭാഷണം സിനിമയിൽ കേൾക്കാം. ''ടാ നിനക്ക് ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും രുചിയുള്ള മാംസം ഏതാണെന്നറിയാമോ? മനു

ഷ്യന്റെ ഇറച്ചി.'' മനുഷ്യസ്വത്വവും മൃഗസ്വത്വവും ഇവിടെ തിരിച്ചറിയാനാവാത്ത വിധം കൂടിക്കലരുന്നു. ഈ സന്ദിഗ്ദ്ധത സിനിമയിൽ ഇരുളിന്റെയും വെളിച്ചത്തിന്റെയും ചേരുവകളോടെ അവതരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. *ജല്ലിക്കട്ടി*ലെ ചില സംഭാഷണങ്ങൾ പരിശോധിക്കാം. ''നീയൊക്കെ എന്നു മുതലാ ഈ പാന്റും ഷർട്ടും ഇട്ടു നടക്കാൻ തുടങ്ങിയത്?'' ''ഇതു മുഴുവൻ മൃഗങ്ങളുടെ സ്ഥലമാടാ'' ''രണ്ടു കാലേലോടുന്ന മൃഗമാ ദേ അവന്മാര് മൃഗമാ'' സാമൂഹ്യവൽക്കരണത്തിലൂടെ മനുഷ്യൻ നിർമ്മിച്ചെടുത്ത സാംസ്കാരിക കർതൃത്വത്തെപ്പറ്റിയാണ് ഈ പ്രസ്താവങ്ങളൊക്കെ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. സിനിമയുടെ അവസാനം ചെളിയിൽ രമിക്കുന്ന പോത്തിനെപ്പോലെ മാലിന്യത്തിൽ കുഴയുന്ന മനുഷ്യമല ചിത്രീകരിക്കുമ്പോൾ മൃഗമായിത്തീരൽ ഏതാണ്ട് പൂർണ്ണമാകുന്നുണ്ട്. മനുഷ്യനും പോത്തും സമീകരിക്കപ്പെടുന്ന പ്രതീകാത്മകദൃശ്യമാണത്.

പുലിമുരുകനിൽ വന്യതയുടെ വ്യത്യസ്തതലങ്ങൾ കാണാമെങ്കിലും താരമൂല്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചില ആഖ്യാനസവിശേഷതകൾ മൃഗമായിത്തീരൽ എന്ന ആശയത്തിന്റെ പ്രകാശനത്തിന് തടസ്സമാകുന്നുണ്ട്. എങ്കിലും പുലി എന്ന പ്രയോഗം തന്നെ പ്രതിനിധാനമായാണ് സിനിമയിൽ അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. ''ഇതു കടുവയല്ലേ?'' എന്ന ചോദ്യത്തിന് ''ഞങ്ങൾക്കിത് കടുവയാണ്'' എന്ന മറുപടിയിൽത്തന്നെ അതിന്റെ സൂചനയുണ്ട്. പുലി അങ്ങനെ ഒരു നിർമ്മിതിയായിത്തീരുന്നു. പുലിയിൽ നിന്ന് മനുഷ്യനിലേക്കും മനുഷ്യനിൽനിന്ന് പുലിയിലേക്കും ഉള്ള വഴി പ്രേക്ഷകനു വ്യക്തമാകുന്ന തരത്തിലാണ് മുരുകനും പുലിയും തമ്മിലുള്ള ഏറ്റുമുട്ടൽ അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. പുലിയും മുരുകനും തമ്മിലുള്ള ഏറ്റുമുട്ടൽ വേട്ട ഇര എന്ന ദ്വന്ദ്വത്തിലല്ല മറിച്ച് തുല്യശക്തികളുടെ മല്പിടുത്തമെന്ന മട്ടിലാണ് പ്രസ്തുതരംഗത്തിൽ കാണുന്നത്. അതേസമയം പുലിയെപ്പറ്റി നാട്ടുകാർ പറയുന്ന കഥകളിലെല്ലാം പുലി നരഭോജിയാണ്. ഇവിടെയാണ് മുരുകൻ പുലിയായി മാറേണ്ട അനിവാര്യത ശ്രദ്ധേയമാകുന്നത്. ഏറ്റുമുട്ടലിലൂടെ പുലിയെ വകവരുത്തിയ ശേഷം മുരുകൻ പുലിയുടെ മുരൾച്ച പുറപ്പെടുവിക്കുന്നത് ക്ലോസ് അപ് ഷോട്ടിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. ഭാഷ പൂർണ്ണമായും റദ്ദാക്കിക്കൊണ്ട് ജൈവപ്രതികരണമായിത്തീരുന്നുണ്ട് മുരുകന്റെ മുരൾച്ച.

പുലിയേപ്പോലെ മുരുകൻ മുരളുന്നുണ്ടെങ്കിലും നന്മരൂപമായിട്ടാണ് സിനിമയിൽ അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. എന്നാൽ ഡാഡി ഗിരിജ മൃഗീയത എന്ന് വ്യവഹരിക്കപ്പെടുന്ന തിന്മരൂപമായിട്ടാണ് സിനിമയിൽ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നത്. അയാൾ നാട്ടിലെ പുലിയാണ്. നാട്ടിലെ പുലിയും കാട്ടിലെ പുലിയും തമ്മിൽ വ്യത്യസ്തമാകുന്നത് ഭൗതികപരിസരത്തിന്റെ വിഷയമാണെന്ന് സിനിമ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നു. നഗരത്തിലേ

ക്കുള്ള മുരുകന്റെ കുടിമാറ്റവും പ്രസ്തുത ആശയത്തിലേക്കാണ് വിരൽ ചൂണ്ടുന്നത്. നരവേട്ട, പുലിവേട്ട എന്നിവ വ്യത്യസ്തസന്ദർഭങ്ങൾ മാത്ര മായിത്തീരുന്നു എന്ന വസ്തുതയും അവിടെ വെളിപ്പെടുന്നുണ്ട്.

തീവ്രമാകൽ ആയിത്തീരലിന്റെ പ്രധാന ഘട്ടമാണെന്നതും ദെല്യൂസ് ഗൊത്താരി നിരീക്ഷണമാണ്. തീവ്രമാകൽ ഒന്നിൽനിന്ന് മറ്റൊന്നിലേക്കുള്ള പരിണാമമല്ല മറിച്ച് അതിൽത്തന്നെയുള്ള തീക്ഷ്ണ തയാണ്. *മൃഗയ*യിൽ അത്തരമൊരു തീവ്രമാകൽ വാറുണ്ണിയും പുലിയും തമ്മിൽ ഏറ്റുമുട്ടുന്ന രംഗത്തു കാണാം. ഏറെനേരം നഗ്നമായ കൈകൾ കൊണ്ടാണ് വാറുണ്ണി പുലിയെ നേരിടുന്നത്. പുലിയും കടുവയുമെല്ലാം ഇരവേട്ടയില്ലാത്ത അവസരങ്ങളിൽ ശാന്തപ്രകൃതികളാണ്. എന്നാൽ ഇരകളെ കീഴ്പ്പെടുത്തുമ്പോൾ തീക്ഷ്ണപ്രകൃതം കൈവരും. അതുപോ ലെയാണ് വാറുണ്ണിയും. വാറുണ്ണിയുടെ സൗമ്യപ്രകൃതി കണ്ടിട്ട് തന്റെ കയ്യിലൊതുങ്ങുന്ന ഉരുപ്പടിയാണെന്ന് തെറ്റിദ്ധരിക്കുന്ന കുഞ്ഞച്ചന് അയാ ളുമായി ഏറ്റുമുട്ടുന്ന അവസരത്തിൽ ആ തീവ്രതയ്ക്കുമുന്നിൽ പിടിച്ചുനി ൽക്കാനാവുന്നില്ല. *പുലിമുരുക*നിൽ മുരുകനും ആയിത്തീരലിന്റെ തീവ്ര തയിലെത്തുന്നത് പുലിയുമായുള്ള ഏറ്റുമുട്ടലിലാണ്. ഒടിയൻ മാണി ക്യനും അഗ്നിമൃഗമായി പാഞ്ഞടുക്കുന്ന തീവ്രതയിലെത്തുന്നുണ്ട്.

അദൃശ്യവത്ക്കരണം ആയിത്തീരലിന്റെ മറ്റൊരു ഉപാധിയാണ്. മറഞ്ഞിരുന്ന് ആക്രമിക്കുക എന്ന ഒടിവിദ്യയിൽ അത് പ്രകടമാണ്. ഒടിയന്റെ പ്രഭവം പരതി പകച്ചു പതറുന്ന രാവുണ്ണിനായരെ സിനിമയുടെ അവസാനം കാണാം. നോക്കുന്നിടത്തെല്ലാം ഒടിയന്റെ പ്രഭാവം കാണു മ്പോൾ രാവുണ്ണിനായരുടെ പ്രതിരോധബലം നഷ്ടമാകുന്നു. ഒടിയനിൽ തുടക്കം മുതലേ തന്റെ ഒടിവിദ്യയിൽ സംശയം പ്രകടിപ്പിക്കാത്ത കഥാ പാത്രത്തെയാണ് അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. മൃഗമായിത്തീരൽ അവിടെ ബാലികേറാമലയല്ല. എന്നാൽ വെറും തമാശയുമല്ല. നാട്ടുകാരുടെ കഥ കളിലും ഒടിയന്റെ രൂപമാറ്റത്തെക്കുറിച്ചുള്ള സാക്ഷ്യങ്ങൾ നിറഞ്ഞു നില്ക്കുന്നു. മാണിക്യനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഏതു നിമിഷവും സാധ്യമാകാവുന്ന ഒന്നാണ് മൃഗമായിത്തീരൽ എന്നത്. നാട്ടുകാരിൽ ചിലരുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ വഴിവിളക്കുകൾപോലും ഒടിവിദ്യയ്ക്ക് തടസ്സമാണ്. പനയില്ലെങ്കിൽ യക്ഷിയുമില്ല എന്ന യുക്തിയിൽ അധി ഷ്ഠിതമാണ് അവരുടെ നിഗമനം. എന്നാൽ ഇതൊന്നും മാണിക്യന്റെ ഉറച്ച ബോധ്യത്തെ ഉലയ്ക്കുന്നില്ല. *പുലിമുരുകനി*ലും മുരുകൻ കുട്ടി ക്കാലം മുതലേ പുലിയോട് ഏറ്റുമുട്ടാൻ താൻ പോരുന്നവനാണ് എന്നു വിശ്വസിക്കുന്ന കഥാപാത്രമാണ്. മേൽ പരാമർശിച്ച മൂന്നു ചിത്രങ്ങളിലും മൃഗമായിത്തീരൽ എന്നത് എപ്പോഴും വർത്തമാനകാലത്ത് പൊടുന്നനെ സംഭവിക്കുന്ന ഒന്നാണ്.

മൃഗമായിത്തീരലിന്റെ രാഷ്ട്രീയം പരിശോധിക്കുമ്പോൾ പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട ജനതയുടെ പ്രതിരോധരാഷ്ട്രീയം പ്രസക്തമാകുന്നു. ഒറ്റയായവയുടെയെല്ലാം (singularities) കൂട്ടംചേരലിൽ (assemblage) മൃഗമായിത്തീരലിന്റെ രാഷ്ട്രീയമാണുള്ളത്. ഈ രാഷ്ട്രീയം വംശത്തിനും മതത്തിനും രാഷ്ട്രത്തിനും അതീതമാണെന്നും ന്യൂനപക്ഷങ്ങളെയും അടിച്ചമർത്തപ്പെട്ടവരെയും വിലക്കപ്പെട്ടവരെയും പ്രതിഷേധിക്കുന്നവരെയും പ്രന്തവൽക്കരിക്കപ്പെട്ടവരെയും പുറംതള്ളപ്പെട്ടവരെയും എല്ലാം പ്രതിനിധീകരിക്കുന്നുവെന്നും ദെല്യൂസും ഗൊത്താരിയും പറയുന്നു (247). മേൽപ്പറഞ്ഞ സിനിമകളിലെല്ലാം ഭയം എന്ന വികാരമാണ് ആയുധമാകുന്നത്. മറ്റൊരു വിഭാഗത്തെ ഭയപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടാണ് അധീശത്വങ്ങൾ നിലയുറപ്പിച്ചത് എന്ന് അടിമത്തത്തിന്റെ ചരിത്രത്തിൽനിന്നു മനസ്സിലാക്കാം. *ഒടിയനി*ൽ ഇത്തരമൊരു രാഷ്ട്രീയം നന്നായി പ്രകടമാണ്. സവർണ്ണപാരമ്പര്യത്തിലുള്ള ആചാരാനുഷ്ഠാനങ്ങളെ മഹത്വവൽക്കരിച്ചും അവർണ്ണരുടെ ആഭിചാരക്രിയകളെ ഇകഴ്ത്തിയും ഉള്ള പാഠനിർമ്മിതി സമൂഹത്തിൽ സാധാരണമായിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഭയം എന്ന നാണയത്തിൽത്തന്നെ താഴ്ത്തപ്പെട്ട സമുദായം നൽകുന്ന തിരിച്ചടിയായും ഒടിവിദ്യപോലെയുള്ള ആവിഷ്ക്കാരങ്ങളെ കാണാം. അങ്ങനെ നോക്കുമ്പോൾ *ജല്ലിക്കട്ടി*ലെ പോത്ത് ആണ് കീഴാളപ്രതിനിധാനമാകുന്നത്.

മൃഗമായിത്തീരലിന് ഒരു സന്ദിഗ്ദ്ധാവസ്ഥയുണ്ട് എന്നതിൽ സംശയമില്ല. നടക്കുന്നതും പറക്കുന്നതും ഇഴയുന്നതും എന്തും ആയിത്തീരാം തനിക്ക് എന്ന് ഒടിയൻ മാണിക്യൻ പറയുമ്പോൾ അവിടെ മൃഗമായിത്തീരലിന്റെ രാഷ്ട്രീയത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന സന്ദിഗ്ദ്ധത വെളിവാകുന്നു. മൃഗമായിത്തീരലിന്റെ രാഷ്ട്രീയത്തിൽ പരിഗണിക്കേണ്ട മറ്റൊരു ഘടകം അത്തരമൊരു ആയിത്തീരലിന്റെ അനിവാര്യതയാണ്. പൊതുശത്രുനിഗ്രഹത്തിന് ഭരണകൂടസംവിധാനങ്ങൾ അപ്രസക്തമാകുന്ന ഘട്ടങ്ങളിൽ ഇത്തരം ആയിത്തീരലുകൾ അനിവാര്യമാണെന്ന് മേൽപ്പറഞ്ഞ ചിത്രങ്ങളിലെല്ലാം സൂചനയുണ്ട്. മുമ്പ് സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ വ്യവസ്ഥാപിതകേന്ദ്രീകരണങ്ങളോടുള്ള വിച്ഛേദമായി മൃഗമായിത്തീരലിനെ ഈ സിനിമകളിൽ പരിഗണിക്കാം. പുലിവേട്ടയ്ക്ക് പോലീസിനെ വരുത്തുന്നതിനെപ്പറ്റി *മൃഗയ*യിൽ ആന്റണി പറയുന്നതിപ്രകാരമാണ് ''രണ്ടു പോലീസുകാരെ അയച്ചുതരും. അവർ വന്നിട്ടെന്തു ചെയ്യാനാ? അവർക്കു കൂട്ടിരിക്കാൻ പത്തുപേർ വേറെ വേണം'' *ജല്ലിക്കട്ടി*ലും പോത്തിനെ പിടിക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നാട്ടിലെ നിയമത്തെപ്പറ്റി പോലീസ് ഓഫീസർ പറയുന്നത് ഇതിനു സമാനമാണ് ''തഹസിൽദാർ ഓർഡർ ഇടണം, മൃഗഡോക്ടർ വരണം, അങ്ങനങ്ങനെ വകുപ്പുകൾ ഉണ്ട്.'' *ഒടിയനി*ൽ ഈ ആശയം ഇരുട്ട്, അന്ധവിശ്വാസം, അവികസിതഗ്രാമം എന്നീ സാഹചര്യങ്ങളുമായി

ബന്ധപ്പെട്ടാണ് പ്രകടിപ്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. ഗോപിമാഷിന്റെ സംഭാഷണം ഇത് വ്യക്തമാക്കുന്നു. ''ഒടിയന്റെ ഇരുട്ടുപോലത്തെ കരിമ്പടവും ശരിക്കുള്ള ഇരുട്ടും....വിശ്വസിപ്പിക്കാൻ ഒടിയനും വിശ്വസിക്കാൻ നമ്മുടെ മനസ്സും.'' ഇത്തരം സൂചനകളിൽനിന്നാണ് ആയിത്തീരലിന്റെ രാഷ്ട്രീയ വായന നിർവ്വഹിക്കാനാവുന്നത്. ആയിത്തീരൽ ഒരു സമൂഹത്തിന്റെ അനിവാര്യതയായിത്തീരുന്നു എന്നതാണ് ഇവിടത്തെ പ്രത്യേകത. വടക്കൻകേരളത്തിലെ തെയ്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കഥകളിലും ഒട്ടേറെ യക്ഷിക്കഥകളിലുമെല്ലാം ഇത്തരത്തിലുള്ള രാഷ്ട്രീയം പ്രകടമാണ്. ചുരുക്കി പറഞ്ഞാൽ ആയിത്തീരൽ എന്നത് ശ്രേണീബദ്ധമായ എത്തിച്ചേരലല്ല മനുഷ്യനിൽ തീവ്രമാകുന്ന മാനവേതരപ്രതിഭാസമാണ്.

ആധാരഗ്രന്ഥങ്ങൾ

Deleuze,Gilles,and Felix Guattari. *A Thousand Plateaus*. Translated by Brian Massumi,University of Minnesota Press,1987

--- *What is Philosophy?* Translated by Hugh Tomlinson and Graham Burchell,Columbia University press,1994

ആധാരസിനിമകൾ

ഒടിയൻ. സംവിധാനം വി.എ,ശ്രീകുമാർ മേനോൻ 2018.

ജല്ലിക്കട്ട്. സംവിധാനം ലിജോ ജോസ് പെല്ലിശ്ശേരി 2019.

പുലിമുരുകൻ. സംവിധാനം വൈശാഖ് 2016.

മൃഗയ. സംവിധാനം ഐ.വി.ശശി 1989.

❖❖❖

വിഭിന്ന പ്രതിനിധാനങ്ങളുടെ ശാരീരികാവസ്ഥകൾ

ഡോ. അബ്ദുസമദ് കെ. ടി.

(അസി. പ്രൊഫസർ, മലയാളവിഭാഗം,
ശ്രീനാരായണഗുരു ഓപ്പൺ യൂനിവേഴ്സിറ്റി, കൊല്ലം)

സംഗ്രഹം

ജൈസ് ദെല്യൂസ് (Gilles Deleuze) മുന്നോട്ടുവച്ച സങ്കൽപ്പനങ്ങൾ നമ്മുടെ പാരമ്പര്യ ചിന്താഗതികളെ പലപ്പോഴും തകിടം മറിച്ചിട്ടുള്ളവയാണ്. ഒറ്റയ്ക്കും സഹചാരിയായ ഫെലിക്സ് ഗൊട്ടാരി (Felix Guattari) ക്കൊപ്പവും ഇത്തരത്തിൽ പുതിയ ആശയങ്ങൾ ദെല്യൂസ് അവതരിപ്പിച്ചു. ശരീരത്തെക്കുറിച്ചും അതിന്റെ പ്രവർത്തനത്തെക്കുറിച്ചുമുള്ള ദെല്യൂസിയൻ ആലോചനകൾ സ്ത്രീവാദ ചിന്തകർക്കിടയിൽ പുതിയ സംവാദത്തിനും നിലവിലുള്ള കൃതികളുടെ പുനർവായനക്കും തുടക്കമിട്ടു. ഈ രീതിയിൽ ദൊല്യൂസ് അവതരിപ്പിച്ച ശരീരത്തിന്റെ പുനർമൂല്യനിർണയം ബലാൽസംഗത്തിന്റെ അധികാരനിർമ്മിതിയിൽ എങ്ങനെ പ്രവർത്തിക്കുന്നുവെന്ന് ഈ പ്രബന്ധം പരിശോധിക്കുന്നു.ഈ കാഴ്ചപ്പാടിന് സമാനമായി മലയാള സാഹിത്യത്തിൽ പാഠങ്ങൾ നിർമ്മിച്ച മേതിൽ രാധാകൃഷ്ണന്റെ പ്രമേയസന്ദർഭങ്ങളെക്കൂടി പ്രബന്ധത്തിൽ വിശകലന വിധേയമാക്കുന്നുണ്ട്. ശാരീരിക മാനസിക തലങ്ങൾക്കുപരി ചിന്താശക്തിയുടെ സഞ്ചാരമാണ് മേൽസന്ദർഭങ്ങളിലെ മനുഷ്യരെ നിയന്ത്രിക്കുന്നത് എന്നാണ് വിശകലനത്തിൽ നിന്ന് വ്യക്തമാകുന്നത്.

താക്കോൽവാക്കുകൾ

ശരീരം, ബലാൽസംഗം, യജമാന ധാർമികത, അടിമ ധാർമികത, മേതിൽ രാധാകൃഷ്ണൻ, ശാരീരിക പ്രവൃത്തി, ദൊല്യൂസിയൻ കാഴ്ചപ്പാട്

ദൊല്യൂസ് മുന്നോട്ടുവെച്ച ശരീരത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രധാന കാഴ്ച പ്പാടുകൾ നമ്മുടെ പരിചിതമായ വീക്ഷണങ്ങളോട് ഒത്തുപോകുന്ന വയല്ല. ശരീരാവയവങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിർവചിക്കുന്നത് അവ യുടെ ജനുസോ സ്പീഷ്യസോ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയിട്ടല്ല. ശരീരത്തി നുള്ളിൽ നിരന്തരം പ്രവർത്തിക്കുന്ന മാനസിക അഭിനിവേശത്തിന്റെ പ്രവർത്തനം മൂലമാണ് (309:03) എന്ന് ദൊല്യൂസ് പറയുമ്പോൾ ശരീര ത്തിന്റെ ജീവശാസ്ത്രപരമായ പ്രത്യേകതകളേക്കാൾ അനുഭവതല (Sensible Experience)മാണ് പ്രധാനമെന്നാണ് അർത്ഥമാക്കുന്നത്.ഓരോ ശരീരവും മനശാസ്ത്രപരമായി വ്യത്യസ്തങ്ങളാണെന്ന് ദൊല്യൂസ് സിദ്ധാന്തിക്കുന്നു.ഒരു ശരീരവും വ്യക്തിയുടെ ഏകീകൃത അസ്ഥിത്വമല്ല. പൂർണ്ണമായും മനസ്സിനാൽ നിയന്ത്രിക്കപ്പെടുന്ന പ്രത്യേക വസ്തുവുമല്ല. മറിച്ച് നിരന്തരം പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ശക്തികളുടെ നിർണ്ണ യാധികാരമാണ് അതിൽ ഉള്ളടങ്ങിയിട്ടുള്ളത്. ചിന്ത ഈ ശക്തികളിൽ ഒരു പ്രധാന പങ്കുവഹിക്കുന്ന ഭാഗമാണ്. ശരീരത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അടി സ്ഥാനപരമായ ഈ കാഴ്ചപ്പാട് അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയാണ് ഫ്രെഡറിക് നീഷെയുടെ യജമാന ധാർമികത(master morality), അടിമ ധാർമികത (slave morality) എന്നീ സങ്കല്പങ്ങളെ ദൊല്യൂസ് വിശദീകരിക്കുന്നത്. എന്നാൽ യജമാന ധാർമികത പുരുഷവും അടിമ ധാർമികത സ്ത്രീ സ്വഭാവവുമാകുന്ന സാധാരണ അവശ്യവാദ വായനയിലല്ല ദൊല്യൂ സിന്റെ ഊന്നൽ. ഈ ദ്വന്ദ്വത്തെ അവതരിപ്പിക്കുമ്പോൾ അവ വ്യക്തിഗത സവിശേഷതകളെയോ സാമൂഹിക വിഭാഗങ്ങളെയോ ലക്ഷ്യം വെക്കുന്ന തല്ലെന്നും പരസ്പര ബന്ധത്തിലൂന്നി ചലനാത്മകമായ ശക്തികളാ യാണ് നിലനിൽക്കുന്നതെന്നും അദ്ദേഹം ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നു. യജമാന ധാർമികത ഒരിക്കലും നിഷ്ഠൂര സ്വഭാവത്തിലുള്ള ആക്രമണങ്ങളാൽ നിർവചിക്കപ്പെടേണ്ടതല്ല. പരിവർത്തനത്തിലേക്ക് നയിക്കുന്ന ശക്തി യുടെ പ്രവേശനമാണ് അതിലുള്ളത്. അതേസമയം അടിമ ധാർമികത സ്വയം പീഡനം, ആത്മസംഘർഷങ്ങൾ നിറഞ്ഞ മനസ്സ്, സമൂഹത്തിൽ വേരോടിയ ധാർമിക, രാഷ്ട്രീയ കാഴ്ചപ്പാടുകളോടുള്ള ഉത്കണ്ഠ നിറ ഞ്ഞ ബോധ്യം എന്നിവയാൽ നിർണയിക്കപ്പെടുന്നതാണ്. പുരുഷന്മാർ അക്രമികളും സ്ത്രീകൾ ഇരകളും ആകുന്ന പാരമ്പര്യ അനുമാനം ഇവിടെ തകർക്കപ്പെടുന്നു. ഒരു സ്ത്രീക്ക് ചൂഷണം ചെയ്യാൻ കഴിയുന്ന അക്രമ സന്ദർഭങ്ങളുണ്ടാകാമെന്നും അക്രമിയും ഇരയും ഒരേ ലിംഗ ക്കാരോ / ഇര ട്രാൻസ് വ്യക്തികളോ ആയാൽ ഇങ്ങനെ സംഭവിക്കാ മെന്നുമാണ് ദൊല്യൂസ് വിശദീകരിക്കുന്നത്. ഇങ്ങനെ സ്ത്രീകൾ ആക്രമ ണകാരികളായും പുരുഷന്മാർ / ട്രാൻസ് വ്യക്തികൾ ഇരകളായും മാറുന്ന സാഹചര്യങ്ങളുണ്ടാകാം എന്ന സാധ്യതയെ തുലോം വിരള

മായും സംഭവങ്ങളിലെ അപവാദമായുമാണ് പൊതുവേ കരുതപ്പെടുന്നത് എന്നും അദ്ദേഹം കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നു.

ലൈംഗികാതിക്രമണത്തിന് ശരീരഘടന പര്യാപ്തമാണെന്ന ധാരണ അടിമത്ത ധാർമികതാസങ്കല്പമാണ് ഉറപ്പിക്കുന്നത്. മൃഗങ്ങളെ ഉദാഹരണമെടുത്താൽ അവയ്ക്കിടയിൽ പൊതുവേ പ്രായമായവരോടും കുട്ടികളോടും ആക്രമണങ്ങൾ ഉണ്ടാകാറില്ല എന്ന് കാണാം. മറ്റുള്ളവരോട് ചെറിയ ശക്തിയിൽ തന്നെ പല്ലുകളും നഖങ്ങളും ഉപയോഗിച്ച് വലിയ പരിക്കുകൾ ഉണ്ടാക്കുകയും ചെയ്യാറുണ്ട്. ഇത് ശരീരഘടനയുടെ ശേഷിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലല്ല അതിക്രമങ്ങൾ നടക്കുന്നതെന്നതിന് തെളിവായി വ്യാഖ്യാനിക്കപ്പെടുന്നു.കാലങ്ങളായുള്ള നമ്മുടെ ധാരണയാണ് ഇവിടെ നേർവിപരീതമായി അട്ടിമറിക്കപ്പെടുന്നത്. ലൈംഗികാതിക്രമത്തെ അധികാരത്തിന്റെ പുനർനിർമാണമായും സ്ത്രീബലഹീനതയുടെ ഭാവമായും സംസ്കാരം പഠിപ്പിച്ചതുകൊണ്ടാണ് ഇങ്ങനെ അനുഭവപ്പെടുന്നതിന് ഇടയാക്കുന്നത്. ലൈംഗികാതിക്രമത്തിൽ ശരീരഘടനയ്ക്ക് വലിയ പ്രാധാന്യമുണ്ടെന്ന് പാരമ്പര്യസംസ്കാരം നമ്മെ പഠിപ്പിച്ച ബോധ്യം പൂർണ്ണമായും ശരിയാകണമെന്നില്ല. ചില കഴിവുകൾ എവിടെ എങ്ങനെ എന്തുകൊണ്ട് നിറവേറ്റപ്പെടണമെന്ന് സംസ്കാരം തീരുമാനിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണ് ഇത് സംഭവിക്കുന്നത്. ലൈംഗികതയുമായോ മറ്റേതെങ്കിലും സ്വഭാവത്തിലുള്ളതോ ആയ അതിക്രമങ്ങളിൽ നിന്ന് സ്ത്രീകളെ ഒഴിവാക്കുന്ന അപകടകരമായ ബോധ്യം ഉണ്ടാകുന്നതും ഇതിൻറെ ഭാഗമാണ്. ഈ പ്രതിപ്രവർത്തന ശക്തികളെ കുറിച്ച് വിവരിക്കുമ്പോൾ സ്ത്രീകൾ ദുർബലവും ലൈംഗികതയുള്ളതുമായ ശരീരത്തെ സ്വയം തിരിച്ചറിയുകയും സാമൂഹികവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട് ഭയത്തിലേക്ക് ചുരുങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നുവെന്ന് കാണാം.പുരുഷന്മാർ അതിക്രമത്തിന്റെ ഏജന്റുമാരായി മുദ്ര കുത്തപ്പെടുകയും സ്ത്രീകൾ സ്വന്തം ശരീരത്തിന്റെ ദുർബലതയെ കുറിച്ചുള്ള ധാരണയിൽ നിൽക്കുകയും ചെയ്യും. ഇത്തരത്തിൽ പുരുഷന്മാർ ആക്രമണകാരികളും സ്ത്രീകൾ ഇരകളുമാകുന്ന ദ്വിത്വത്തെ നിയമങ്ങളുടെ അവ്യക്തതയും ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നു. നീതിന്യായ വ്യവസ്ഥിതിയിലും തെളിവുകളുടെ ഭാരം ഇരയുടെ മേൽ ചുമത്തപ്പെടുന്നു.ശാരീരിക പ്രവർത്തനങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ദൊല്യൂസിയൻ കാഴ്ചപ്പാടുകളെ ലൈംഗികാതിക്രമത്തോട് ബന്ധപ്പെടുത്തുന്നത് പുതിയ ആലോചനകളിലേക്കുള്ള വഴിതുറക്കൽ കൂടിയാണ്. ലൈംഗികാതിക്രമത്തെയും അതിന് പുറകിലുള്ള ശാരീരിക പ്രത്യേകതകളെയും കുറിച്ചുള്ള ഈ കാഴ്ചപ്പാടുകൾക്ക് സമാനമായ ചില പാഠസന്ദർഭങ്ങൾ മേതിൽ രാധാകൃഷ്ണന്റെ രചനകളിൽ നിന്ന് കണ്ടെടുക്കാനാകും.

മേതിലിലെ വ്യതിരിക്തതകൾ

ശരീരം കേവലമായ ഒരു സൃഷ്ടിയല്ലെന്നും അത് ജാതിയും ലിംഗവും വർഗവുമെല്ലാം കൂടിച്ചേർന്ന് നിശ്ചയിക്കുന്ന ഒരു സാമൂഹിക നിർമ്മിതിയാണെന്നും മേതിലിന്റെ ശരീരപ്രതിനിധാനം നമ്മെ എപ്പോഴും ഓർമിപ്പിക്കും. ശരീരത്തിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ മാനസികാനുഭവങ്ങൾക്കുള്ള പ്രാധാന്യം മേതിലിന്റെ ആദ്യ നോവലായ *സൂര്യവംശം* തന്നെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. ശരീര ഭാഗങ്ങൾ തനിക്കുള്ളിൽ ചലനവും ശക്തിയും പ്രവാഹവും വികാസവുമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നത് യമുന തിരിച്ചറിയുന്നു. *ബ്രാ* എന്ന നോവലിലെ ഒരു കഥാപാത്രമായ കാമു ആഖ്യാതാവിനെ നിരന്തരം അഭിസംബോധന ചെയ്യുന്നത് 'ചരക്കേ' എന്ന വിളിയോടെയാണ്. സ്ത്രീശരീരം കേവലമായ ഒരു വസ്തുവല്ല, അത് ലിംഗബദ്ധമായ ഒരു സാമൂഹ്യനിർമ്മിതിയാണെന്ന് *ബ്രാ*യും പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു. ഉള്ളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ശാരീരിക പ്രത്യേകതകളെ കുറിച്ചുള്ള ദൊലൂസിയൻ കാഴ്ചപ്പാടിനെ ബലാൽസംഗത്തിനുള്ളിലെ ഘടകങ്ങളോട് ചേർത്തുനിർത്തിനോക്കിയാൽ അതേ രീതിയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന കഥയാണ് മേതിലിന്റെ 'ഉടൽ ഒരു ചൂഴ്നില' എന്നു കാണാം. സോപ്പ് കച്ചവടത്തിനായി വീടുകൾ കയറിയിറങ്ങുന്നതിനിടയിൽ പ്രധാന കഥാപാത്രമായ കോകില ബലാൽസംഗം ചെയ്യപ്പെടുന്നു. ഒറ്റ കാക്കപ്പുള്ളിയോ മുറിവടയാളമോ അനാവശ്യരോമമോ ഇല്ലാത്ത മാർദ്ദവപ്രകൃതമായ ശരീരത്തിനുടമയായ കോകിലയെ എന്തോ തന്ത്രമുപയോഗിച്ച് നകുലൻ കിടപ്പുമുറിയിലെത്തിക്കുന്നു. എന്താണ് സംഭവിക്കുന്നതെന്ന് പോലും കോകിലക്ക് നിശ്ചയമില്ല. സ്വബോധം നഷ്ടപ്പെട്ടവളെപ്പോലെയാണ് നച്ചിലന്റെ കിടക്കയിലെത്തുന്നതെങ്കിലും സംഭവത്തിന്റെ (ബലാൽസംഗത്തെ കഥയിൽ വിശേഷിപ്പിക്കുന്നത് സംഭവമെന്നാണ്) അവസാന നിമിഷങ്ങളിൽ താൻ ആ സുഖാനുഭവത്തിൽ പങ്കുചേർന്നോ എന്ന സംശയമാണ് കോകിലക്കുണ്ടാകുന്നത്. കോകില ബലാൽസംഗം ചെയ്യപ്പെട്ടു എന്ന വാർത്ത കഥയിൽ ആരിലും ഞെട്ടലുളവാക്കുന്നില്ല. സോപ്പ് വിതരണത്തിനിടയ്ക്ക് പെൺകുട്ടികൾ ഒറ്റയ്ക്ക് ഒരു വീട്ടിലും പോകരുതെന്ന ചട്ടം തെറ്റിച്ച് കോണിപ്പടി കയറുന്ന കോകില, അതും കടന്ന് വാതിൽ തുറന്നത് ഒരു പുരുഷനാണെന്നറിഞ്ഞിട്ടും വീട്ടിനുള്ളിലേക്ക് കയറിയത് നിർമ്മിതമായ വ്യവസ്ഥയുടെ ലംഘനമായതിനാൽ അതിന്റെ സ്വാഭാവിക പരിണിതഫലം മാത്രമായി ബലാൽസംഗം മാറുന്നു.

വസ്ത്രമെല്ലാം വളരെ സഭ്യവും മാന്യവുമായ രീതിയിലാണ് കോകില ധരിച്ചിരുന്നത്. ജാക്കറ്റിന്റെ കഴുത്ത് സ്വന്തം കഴുത്തിനോട് ചേർത്തും സാരിയുടെ മുൻഭാഗം നല്ലതുപോലെ വിടർത്തിയിടുകയും ചെയ്താണ് കോകില വസ്ത്രം ധരിച്ചത്. ഇങ്ങനെയൊക്കെ മുൻകരുതൽ

എടുത്തിട്ടും നച്ചിലന്റെ വീട്ടിലേക്കുള്ള കോണിപ്പടവുകൾ കണ്ട് കോകിലക്ക് വലിയ പ്രലോഭനം ഉണ്ടാവുകയും ബലാൽസംഗത്തിന് വിധേയമാകുകയും ചെയ്തു. ജപമണികളിലൂടെ കടന്നുപോകുന്ന വിരലുകളോടെന്നതുപോലുള്ള ശാന്തിയിലാണ് ആ ബലാത്സംഗം നടക്കുന്നത്. നച്ചിലൻ എന്തെങ്കിലും കായികശക്തി കോകിലയുടെ മേൽ പ്രയോഗിച്ചതായി കഥയിലെവിടെയും സൂചനകളില്ല. ബലാത്സംഗത്തിന് താൻ വിധേയയാകുമ്പോഴും, തന്റെ ശരീരം മനസ്സിനെ ചതിച്ചതാണെന്ന് ഉറച്ചു വിശ്വസിക്കുകയും ആവർത്തിച്ചു പറയുകയും ചെയ്യുന്ന കോകിലയിലുള്ളത് സ്വയം പീഡനത്തിന്റെ അടിമധാർമികതയാണ്. *സൂര്യവംശ*ത്തിൽ പ്രസാദ് ദേഷ്യപ്പെടുകയും ശകാരിക്കുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ ചാട്ടവാറേൽക്കുമ്പോഴുള്ള അടിമയുടെ ഭാവത്തോടെ അത് കേട്ടു നിൽക്കുന്ന, ഇത് തനിക്ക് വിധിക്കപ്പെട്ടതാണെന്നും അതിനാൽ തന്നെ സഹിക്കണമെന്നുമുള്ള ബോധത്തിൽ കേട്ടുനിൽക്കുന്ന മായയിലും ഈ അടിമത്ത മനോഭാവം മറ്റൊരു തരത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. അധികാരശ്രേണിയിൽ താഴെയുള്ള/കറുത്ത വർഗക്കാരായ സ്ത്രീകൾ ബലാത്സംഗത്തിന് ഇരകളാകുമ്പോൾ ഉന്നതരായ / വെളുത്ത വർഗക്കാരായ പുരുഷന്മാർ പ്രതികളാക്കപ്പെടുന്നു. ഇങ്ങനെയുള്ള സ്ത്രീകളെ ലൈംഗിക അതിക്രമം സ്വയം വരുത്തിവെക്കുന്ന തരത്തിൽ പ്രലോഭിപ്പിക്കുന്നവരാണ് എന്ന് കരുതുന്നിടത്ത് വംശത്തിന്റെയും വർഗ്ഗത്തിന്റെയും ഒരുതരത്തിലുള്ള അനിശ്ചിതാവസ്ഥ കൂടി പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. ആ അർത്ഥത്തിലും കഥയിലെ കോകിലക്ക് സമാനതകളുണ്ട്. നച്ചിലന്റെ ഉയരത്തിലുള്ള വീട്ടിലേക്ക് കോകില സ്ഥാപനനിയമം ലംഘിച്ച് കയറിപ്പോയതിനാലാണ് സംഭവം നടക്കുന്നത്. നീതിന്യായവ്യവസ്ഥയിൽ തെളിവുകളത്രയും ഇരയുടെ മേൽ കെട്ടിവെച്ചുള്ള നടപടിക്രമത്തോടുള്ള വിമർശനവും കഥയിൽ കാണാം.

ബലാൽസംഗത്തിന്റെ പാരമ്പര്യ ധാരണയെയും അതുവഴി ആ വാക്കിന്റെ അർത്ഥത്തെയും തിരിച്ചിടുന്ന രീതി മേതിൽ മറ്റു ചില രചനകളിലും അനുവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. *സൂര്യവംശ*ത്തിൽ കാമുകീകാമുകന്മാരുടെ വിശുദ്ധസംഗമത്തെ ചാരിത്ര്യം പിച്ചിച്ചീന്തിയെറിഞ്ഞു തുടങ്ങിയ തരംതാണ ഭാഷയിൽ നിർവചിക്കരുത് എന്നെഴുതുന്ന മേതിൽ, പിന്നീട് പ്രസാദ് ബലാൽസംഗം ചെയ്തു എന്ന് പറയുന്നിടത്ത് തന്റെ പൂർണ്ണസമ്മതത്തോടുകൂടി ലൈംഗികബന്ധം പുലർത്തിയതിനെ ഞങ്ങളുടെ നാട്ടിൽ ബലാൽസംഗം എന്ന് പറയാറില്ല എന്ന് തിരുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. വീണ്ടും നിന്നെ കീഴടക്കിയത് എന്ന പ്രയോഗം പ്രസാദ് നടത്തുമ്പോഴും അതിനോട് യമുന വിയോജിക്കുന്നു. ബലാൽസംഗത്തിലെ ഇര കീഴ്പ്പെടുകയും ആ പ്രവൃത്തി ആസ്വദിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതായി 'ചുവന്ന

വിദൂഷകന്റെ അഞ്ചാംപത്തി'യിലും മേതിൽ സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. ബല പ്രയോഗത്തിലൂടെയുള്ള പ്രാപിക്കൽ / കീഴ്പ്പെടുത്തൽ എന്ന അർത്ഥം ഇവയിലൊന്നും മേതിൽ നൽകുന്നില്ല.എന്നാൽ മേതിൽ കവിതകൾ വ്യത്യസ്തമായ രീതിയിലാണ് ഇതിനെ നോക്കിക്കാണുന്നത്. ലൈംഗി കതയിൽ സ്ത്രീകൾ ഭാഗഭാക്കാകുന്നില്ലെന്നും പുരുഷ മേധാവിത്വത്തിന് വിധേയമായി കീഴടങ്ങുകയാണെന്നും മേതിൽ കവിതകൾ സൂചിപ്പി ക്കുന്നു. പുരുഷന് വഴങ്ങുന്ന സ്ത്രീയെ 'ഏപ്രിൽ- മേയിലെ കുറിപ്പു കളി'ലും 'ഗന്ധങ്ങളുടെ ആചാര'ത്തിലും കാണാം. സ്ത്രീകളുടെ ഇച്ഛ കളെ പോലും പുരുഷൻ നിർണയിക്കുന്നിടത്ത് ലൈംഗികതയിലെ പങ്കു വെക്കൽ ഇത്തരം വഴങ്ങലുകളിലേക്കും രതിമൂർച്ഛ അഭിനയത്തിലേക്കു മെല്ലാം എത്തുന്നു. പെൺകുട്ടികൾ എപ്പോഴും നമുക്കുള്ളതാകുന്നു എന്ന ഉടമസ്ഥാവകാശം ഊട്ടിയുറപ്പിക്കുന്നു ഇടയ്ക്കൊരു പ്രേമഗാനം എന്ന കവിത. ജലക്രീഡയ്ക്ക് ശേഷവും ഉലയാത്ത അമ്പൽപ്പൂവായി പുരുഷ നെ സന്തോഷിപ്പിക്കേണ്ട ചുമതല ഇവിടെ സ്ത്രീയ്ക്ക് വന്നു ചേരുന്നു ണ്ട്. മേതിലിന് മെയിൽഷോവനിസ്റ്റ് എന്ന വിളിപ്പേര് കിട്ടാൻ ഇടയാക്കിയ കഥാസന്ദർഭങ്ങളെ ഇത്തരത്തിൽ ദെല്യൂസിയൻ കാഴ്ചപ്പാടുകളിലൂടെ സമീപിക്കുമ്പോൾ ഇങ്ങനെ വ്യത്യസ്തവും നവീനവുമായ ധാരണയി ലേക്ക് എത്തിച്ചേരാനാകും എന്ന് കാണാം.

ഉപസംഹാരം

തത്വചിന്തയുടെ മേഖലയിൽ നിലനിൽക്കുന്ന ആശയങ്ങൾ നവീ കരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് വലിയ ഗുണമില്ലെന്നും അവ പുതിയ സന്ദർഭ ങ്ങളെ വിശദീകരിക്കുന്നതിൽ അപര്യാപ്തമാണെന്നും വിശ്വസിച്ച് നൂത നമായ സങ്കല്പങ്ങൾ ദെല്യൂസ് അവതരിപ്പിച്ചു. സ്ത്രീവാദ ചിന്തയോട് കൊടുക്കൽ വാങ്ങലുകൾ നടത്തിയ ശാരീരിക ശേഷി പുനർമൂല്യനിർ ണയവും ഈ അർത്ഥത്തിൽ പ്രധാനപ്പെട്ടതാണ്. സ്ത്രീവാദ സിദ്ധാന്തം പഴയ രീതിയിൽ പുരുഷാധിപത്യ ചിന്താഗതികളെ വിമർശിക്കുക എന്ന നില വിട്ട് പുതിയ സാധ്യതകളിലേക്ക് കടക്കുന്ന കാലത്ത് ഇത്തരം കാഴ്ചപ്പാടുകൾക്ക് പ്രാധാന്യം ഏറെയാണ്. ദെല്യൂസിയൻ ചിന്തകളോട് സമാനമായ പാഠസന്ദർഭങ്ങൾ മേതിൽ രാധാകൃഷ്ണനിൽ വെച്ച് കണ്ടു മുട്ടുന്നു എന്നത് അത്ഭുതാവഹമായ ഒരു സംഗതിയല്ല. പാഠത്തിന്റെ വ്യതിരിക്തതകൾ മനസ്സിലാക്കാതെയുണ്ടായ കേവലം പുരുഷവിദ്വേഷ ത്തിലൂന്നിയ വിമർശനങ്ങളും മറുരചനകളും ഉപരിപ്ലവമായ ബോധ്യങ്ങ ളായിരുന്നുവെന്ന് ഇന്ന് നാം മനസ്സിലാക്കുന്നു. എഴുപതുകളിൽ എഴുതി ത്തുടങ്ങുമ്പോൾ തന്നെ ഇത്തരം വീക്ഷണങ്ങൾ മേതിലിലുണ്ടായിരുന്നു എന്നതിന് ആദ്യ നോവലായ *സൂര്യവംശം* തന്നെ ഉദാഹരണമാകുന്നുണ്ട്. പാരമ്പര്യ ധാരണകളെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുമ്പോഴല്ല, അസ്വസ്ഥപ്പെടുത്തു

മ്പോഴാണ് എഴുത്ത് കാലത്തെ അതിജയിക്കുന്നതെന്നതിന് ഈ സന്ദർഭ ങ്ങളെല്ലാം സാക്ഷ്യം നിൽക്കുന്നുണ്ട്.

സഹായകരചനകൾ

1. മേതിൽ രാധാകൃഷ്ണൻ, *സൂര്യവംശം*,1999, ഡി.സി. ബുക്സ്, കോട്ടയം.
2. ...., *ബ്രാ*, 1977, പൂർണ്ണ പബ്ലിക്കേഷൻസ്, കോഴിക്കോട്.
3. ...., *മേതിൽ കവിതകൾ*, 2011, മൂന്നാമിടം സാംസ്കാരിക ട്രസ്റ്റ്, യു.എ ഇ.
4. ...., *മേതിൽ കഥകൾ*, 2013, മാതൃഭൂമി, കോഴിക്കോട്.
5. ...., *ചുവന്ന വിദൂഷകരുടെ അഞ്ചാംപത്തി*, 1977, പൂർണ്ണ പബ്ലിക്കേഷൻസ്, കോഴിക്കോട്.
6. https://www.bloomsburycollections.com/book/feminist-theory-after-deleuze/introduction?from=search
7. Deleuze, Gilles, and Flix Guattari. *Anti-oedipus: Capitalism and Schizophrenia*,2003,ContinuumLondon.
8. Claire Colebrook,*Gilles Deleuze*,2002,Routeledge,London and New York.

❖❖❖

പക്ഷിയെ തിരഞ്ഞിറങ്ങിയ കൂടിന്റെ കാലൊച്ചകൾ: ഒരു ദില്യൂസ് - ഗൊത്താരി വായന

സനൽ ഹരിദാസ്

കുരിയാക്കോട്ട് വീട്,
പുഴക്കൽ, ആമ്പക്കാട്, തൃശ്ശൂർ

സംഗ്രഹം

മനോവിശകലനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പഠനത്തിന് അസാധാരണമായ മാനങ്ങൾ നൽകിയ ചിന്തകരാണ് ദില്യൂസും ഗൊത്താരിയും. മനശ്ശാസ്ത്ര സംബന്ധമായ പഠനങ്ങളിലും പ്രയോഗങ്ങളിലും നിലനിന്നിരുന്ന യാഥാസ്ഥിതിക മനോഭാവത്തെ തുറന്നെതിർക്കുന്നവയാണ് ഇവരുടെ രചനകൾ. *ആൻറി-ഈഡിപ്പസ്*, *തൗസൻറ് പ്ലാറ്റോസ്*, എന്നീ കൃതികളിൽ മനോവിശ്ലേഷണത്തിന്റെ സ്ഥാപനവൽക്കരണത്തെ അവർ പ്രതിസ്ഥാനത്തുനിർത്തി. അന്നുവരേക്കും നിലനിന്നിരുന്ന വായനകൾക്ക് വിപരീതമായി ഫ്രാൻസിസ് കാഫ്കയെ പുനർ നിർവചിക്കാൻ *കാഫ്ക ടുവാർഡ് എ മൈനർ ലിറ്ററേ ച്ചർ* എന്ന കൃതിയിലൂടെ ഇവർക്ക് കഴിഞ്ഞു. ഉറഞ്ഞുപോയ അധികാര ശ്രേണികളെയും കീഴ്വഴക്കങ്ങളെയും സമൂലമായി ചെറുത്തുനിന്ന രചനാധീരനായി കാഫ്കയെ ഉയർത്തിപ്പിടിക്കുകയാണ് അവർ ചെയ്തത്. ഫാസിസത്തെയും അതിന്റെ നവീനവും മാനവികവുമായ പുനരുദ്ധാരണത്തെയും ഇഴകീറി പരിശോധിക്കാനും അതിൽ ഭാഷയും, കുടുംബം മുതൽക്കുള്ള സാമൂഹിക സ്ഥാപനങ്ങളും വഹിക്കുന്ന പങ്കിനെ സൈദ്ധാന്തികമായി വിശദീകരിക്കാനും ഇരുവരുടെയും പഠനങ്ങൾക്ക് സാധിച്ചു. സാങ്കേതിക വിദ്യകളുടെയും സൈബർ ലോകത്തിന്റെയും പ്രതിലോമകരമായ വിപ്ലവങ്ങൾ പൗരസമൂഹത്തെ നിരീക്ഷിക്കുകയും നിയന്ത്രിക്കുകയും യാന്ത്രികവൽകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന വർത്തമാനകാലത്ത് ദില്യൂസും ഗൊത്താരിയും പഠിക്കപ്പെടേണ്ടതിന്റെ അനിവാര്യത സ്ഥാപിക്കുക യാണ് ഈ പ്രബന്ധത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം.

താക്കോൽ വാക്കുകൾ

സ്കിഷോഫ്രീനിയ, അധികാരം, ആജ്ഞാവാക്യം, ഉൽപാദന വിമുഖത, മൃത്യുചോദന, അൽഗോരിതമിക ഹിംസ, ഫാസിസം, സാംസ്കാരിക അധീശത്വം.

നീത്ഷേയേയും സ്പിനോസയേയും ബെർഗ്സണെയും മുൻഗാമികളായിക്കണ്ടുകൊണ്ടാണ് ഴാൽ ദില്യൂസ് തന്റെ തത്ത്വചിന്താലോകത്തിന് ആരംഭം കുറിക്കുന്നത്. അതേസമയം ലക്കാന്റെ സെമിനാറുകളിൽ സജീവമായി പങ്കെടുത്തും ഒരു പരീക്ഷണാത്മക മാനസികാരോഗ്യ കേന്ദ്രത്തിൽ പ്രവർത്തിച്ചും, അക്കാദമിക അടിത്തറകൾ ഇല്ലാഞ്ഞിട്ടുകൂടി തന്റെ തത്ത്വചിന്താ പരിസരത്തിന് രൂപം നൽകിയ വ്യക്തിയാണ് ഫെലിക്സ് ഗൊത്താരി. ഇക്കാരണങ്ങൾ കൊണ്ടുതന്നെ തത്ത്വചിന്താ ചരിത്രത്തിലെ അസാധാരണ ജോഡികളായാണ് ഇവർ ഇരുവരും പരിഗണിക്കപ്പെടുന്നത്. അറുപതുകളുടെ അവസാനത്തിലാണ് ഇവർ ഇരുവരും കണ്ടുമുട്ടുന്നതും കൂട്ടുചേർന്നുള്ള ഒരു പുസ്തക രചനക്കുള്ള തീരുമാനമെടുക്കുന്നതും. പിന്നീട് ഇരുവരും കൈമാറിയ കത്തുകളിലൂടെയാണ് *ആന്റി ഈഡിപ്പസ്* എന്ന പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥം പിറവിയെടുക്കുന്നത്. അത് പുറത്തിറങ്ങിയ കാലഘട്ടത്തിൽ തന്നെ ഫ്രാൻസിൽ വേണ്ടത്ര പ്രചാരം നേടുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ ഇന്ന് കാണുന്ന നിലയിൽ സാംസ്കാരിക പഠനങ്ങളിലും വിമർശനാത്മക സിദ്ധാന്തങ്ങളിലും നെടുന്തൂണുകളിലൊന്നായി ഇതു മാറാൻ വർഷങ്ങൾ ഏറെ വേണ്ടിവന്നു. ഇവർ ഇരുവരും ചേർന്ന് *എ തൗസന്റ് പ്ലാറ്റോസ്* അടക്കം പല പുസ്തകങ്ങളും പിന്നീട് എഴുതുകയുണ്ടായി. തുടർന്നങ്ങോട്ട് ഒരു ഘട്ടത്തിൽ ദില്യൂസ് തത്ത്വചിന്താ രചനകളിലേക്കും പാരീസ് VIII യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിലെ അധ്യാപനത്തിലേക്കും ഗൊത്താരി സൈക്യാട്രി വിരുദ്ധ, മൗലിക രാഷ്ട്രീയ മുന്നേറ്റങ്ങളിലേക്കും ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിച്ചു. 1950 കാലഘട്ടത്തിൽ പരിപൂർണ ലക്കാനിയൻ എന്ന നിലയിലാണ് ഗൊത്താരി സ്വയം പരിഗണിച്ചിരുന്നത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സുഹൃത്തുക്കൾ തമാശയെന്നോണം ‘ലക്കാൻ’ എന്നാണ് ഗൊത്താരിയെ വിശേഷിപ്പിച്ചിരുന്നതുപോലും. എന്നാൽ തുടർന്ന് റൊലാങ് ബാർത്തസ് തന്റെ മാസികയിൽ ഗൊത്താരിയുടെ ലേഖനം പ്രസിദ്ധീകരിക്കാനാഗ്രഹിക്കുന്നു എന്നറിഞ്ഞ ലക്കാൻ അത് വിലക്കുകയും തന്റെ ചിറകിൻ കീഴിൽ നിർത്താനെന്നോണം ആ ലേഖനം തന്റെ മാസികയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കാം എന്ന് ഉറപ്പു നൽകുകയുമാണ് ചെയ്തത്. എന്നാൽ ലക്കാൻ ആ വാക്ക് പാലിക്കുകയുണ്ടായില്ല. പിന്നീട് *ആന്റി ഈഡിപ്പസി*ന്റെ രചനാ കാലത്ത് അതിലെ ഉള്ളടക്കത്തെക്കുറിച്ചറിയാൻ ലക്കാൻ പല പരിശ്രമങ്ങളും നടത്തുന്നുണ്ട്. *ആന്റി ഈഡിപ്പസ്* പുറത്തിറങ്ങിയ ശേഷം അതിന്മേൽ

ചർച്ച നടത്തുന്നതിൽ നിന്നടക്കം തന്റെ ശിഷ്യന്മാരെ വിലക്കുന്ന ലക്കാനെയാണ് കാണാനാവുന്നത്. അതേ സമയം തങ്ങളുടെ പുസ്തകത്തെക്കുറിച്ചും അതിന്റെ അനേക സാധ്യതകളെക്കുറിച്ചും അമിത പ്രതീക്ഷകൾ വച്ചുപലർത്തിയ ദില്യൂസ് *ആന്റി ഈഡിപ്പസി*നെ ഒരു പരാജയമായാണ് കണക്കിലെടുത്തത്. ഗൊത്താരിയാകട്ടെ കഠിനമായ വിഷാദരോഗത്തിലേക്ക് വലിച്ചെറിയപ്പെടുകയും ചെയ്തു. കാലത്തിന് മുൻപേ സഞ്ചരിക്കുന്ന ചിന്തകർ സ്വാഭാവികമായും നേരിടേണ്ടിവരുന്ന തിക്താനുഭവങ്ങളായി ഇന്ന് നമുക്കവയെ മനസ്സിലാക്കാം.

അനിയന്ത്രിത സഞ്ചാരവും യാന്ത്രികതാ സംയോഗവും

ദില്യൂസും ഗൊത്താരിയും ചേർന്നെഴുതിയ *ആന്റി ഈഡിപസി*ന്റെ തുടക്കത്തിൽ ഗെവ്ർക് ബുഖ്നറുടെ ലെൻസ് എന്ന ഷിസോഫ്രീനിക്ക് കഥാപാത്രത്തെ മുൻനിർത്തുന്നുണ്ട്. ഭ്രാന്താശുപത്രിയിൽ നിന്നും നിന്നും വന്യതയിലേക്ക് യാത്രചെയ്യുകയാണ് പ്രസ്തുത കഥാപാത്രം. ഗ്രീക്ക് ചിന്തകനും സാഹിത്യ രചയിതാവുമായ നിക്കോസ് കസാൻദ് സാക്കീസിന്റെ, വത്തിക്കാൻ വിലക്കേർപ്പെടുത്തിയ നോവലായ *ക്രിസ്തുവിന്റെ അന്ത്യ പ്രലോഭന*ത്തിലും ഇതേ നിലയിലുള്ള ഭ്രമാത്മക പലായനം കാണാം. ഫ്രോയ്ഡിയൻ ആശയപ്രകാരം മാതാവിൽ നിന്നുള്ള പലായനമായി വ്യാഖ്യാനിക്കപ്പെടാവുന്ന ഒന്നാണിത്. വാത്സല്യത്തെ വേട്ടയെന്നോണം അവതരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടാണ് നോവലിൽ മാതാവിന്റെ പിൻതുടരലുകൾ ആവിഷ്കരിക്കപ്പെടുന്നത്. എന്നാൽ ഫ്രോയ്ഡിന്റെ തന്നെ ശിഷ്യനായ വിൽഹം റീഹ് വ്യക്തിയുടെ മനഃശാസ്ത്രത്തിന് നൽകിയ രാഷ്ട്രീയ-സാമൂഹിക മാനങ്ങൾ വ്യക്തി കേന്ദ്രിതമായ ഫ്രോയ്ഡിയൻ സങ്കുചിതത്വങ്ങളെ വെല്ലുവിളിക്കുന്നവയാണ്. വിൽഹം റീഹിനെ ആദ്യമായി മലയാളത്തിൽ അവതരിപ്പിച്ച കേസരി.എ.ബാലകൃഷ്ണപ്പിള്ള 1949-ൽ എം.ഗോവിന്ദന് അയക്കുന്ന ഒരു കത്തിൽ റീഹിന്റെ പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തെ വിശദീകരിക്കുന്നതായി കാണാം. കുട്ടിക്കാലം മുതൽ തുടങ്ങുന്ന ലൈംഗിക മർദ്ദനത്തിലൂടെയും അതുൽപാദിപ്പിക്കുന്ന ഭയാശങ്കകൾ, പാപബോധം എന്നിവയിലൂടെയും ദേശഭക്തിയേറിയവരും ചൂഷകരെ വില വക്കുന്നവരുമായ മുതിർന്നവർ നിർമിക്കപ്പെടുന്നു എന്നാണ് റീഹിന്റെ വാദം. ലൈംഗികോർജത്തിന്റെ സ്വാഭാവിക പ്രവാഹത്തിന് തടയിടുന്നതോടെ അധികാരിവർഗത്തിനെതിരെ നീങ്ങാനുള്ള ഊർജത്തിന്റെ വലിയൊരളവും അപഹരിക്കപ്പെടുന്നതായും അദ്ദേഹം ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. ദെല്യൂസിലേക്ക് വരുമ്പോൾ രക്ഷിതാക്കൾ എന്നത് കുട്ടികൾ കടന്നുപോകുന്ന ഒരു പരിതസ്ഥിതി മാത്രമാണ്. കുട്ടികൾ തീർച്ചയായും ഇതിലൂടെ അനുകരണത്തിന് വശംവദരാകുന്നുണ്ട്. അതേ സമയം കുട്ടികളുടെ അബോധത്തെ നിർണയിക്കുന്നതിൽ മാതാപിതാ

ക്കൾക്കുള്ള പ്രാമുഖ്യം അടിസ്ഥാന രഹിതമാണ്. മറ്റു ഘടകങ്ങളെ നിമ്നമാക്കിക്കാണുന്ന ഒരു സമീപനമാണ് രക്ഷിതാക്കൾക്ക് ഇക്കാര്യത്തിൽ നൽകപ്പെടുന്ന അമിത പ്രാമുഖ്യത.

*ആന്റി ഈഡിപ്പസി*ന്റെ തുടക്കത്തിൽ പരാമർശിക്കുന്ന പലായിതയായ കഥാപാത്രം കാണുന്നതൊക്കെയും ഓരോ യന്ത്രമാണെന്ന നിലയിൽ മനസ്സിലാക്കുകയും അതിലേക്ക് സ്വയം ബന്ധിപ്പിക്കുകയുമാണ് ചെയ്യുന്നത്. സ്ലാവോയ് ഷിഷകിന്റെ *A Pervert's Guide to Cinema* എന്ന ഡോക്യുമെന്ററി ചലച്ചിത്രത്തിൽ അദ്ദേഹം വിശദീകരണത്തിനായി തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന ഒരു സിനിമയിൽ പരസ്യപ്പലകകളുടെയും തെരുവുകളുടെയാകെയും മുതലാളിത്ത ലോകക്രമത്തിന്റെ തന്നെയും യഥാർത്ഥ പ്രത്യയ ശാസ്ത്രം വെളിപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു കണ്ണട പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നുണ്ട്. 'ലെൻസി'ന്റെ ഷിസോഫ്രീനിക്ക് കാഴ്ചയെ ഇതുമായി തുലനം ചെയ്യാവുന്നതാണ്. 2022 നവംബർ 17-ന് പുറത്തിറങ്ങിയ *1899* എന്ന സയന്റിഫിക് ത്രില്ലർ സീരീസ് ഇത്തരത്തിലുള്ള- യന്ത്രവും മനുഷ്യനും തമ്മിലുള്ള- ഒരു ബാന്ധവത്തെക്കൂടി ആവിഷ്കരിക്കുന്ന ഒന്നാണ് (Netflixൽ തരംഗം സൃഷ്ടിച്ച *Dark* എന്ന സീരിസിന്റെ സംവി ധായകർ തന്നെയാണ് *1899*-ന് രൂപം നൽകിയത്) മുൻപും പല സിനി മകളും പരീക്ഷിച്ചിട്ടുള്ള പ്ലാറ്റോയുടേ Allegorical Cave എന്ന സിദ്ധാന്ത ത്തെക്കൂടി ഈ സീരീസ് ഉള്ളടക്കം ചെയ്യുന്നുണ്ട്. മനുഷ്യൻ എപ്രകാരം 'യാഥാർത്ഥ്യം' എന്നതിനെ മനസ്സിലാക്കുന്നു എന്നും ഇതിൽനിന്നും വിഭിന്നമായ ഉന്നത സത്യങ്ങളൊ അവയുടെ അസ്തിത്വമൊ നിലനിൽക്കുന്നുണ്ടൊ എന്നുമുള്ള അന്വേഷണമാണ് ഈ സിദ്ധാന്തം.

ഭാഷാധികാരം: മരണത്തെ പകരം വക്കുന്ന പലായനം

ഭാഷ ഒരു അധികാര രൂപമാണെന്ന സങ്കല്പനം ദില്യൂസും ഗൊത്താരിയും മുന്നോട്ടുവക്കുന്നുണ്ട്. ഭാഷയുടെ നിർണ്ണായകഘടകം ആജ്ഞാവാക്യമാണെന്ന ആശയം അതിൽ സവിശേഷ ശ്രദ്ധയർഹിക്കുന്നതാണ്. എല്ലാ ഭാഷയും ആത്യന്തികമായും അധികാരത്തിന്റെ ഭാഷയാണെന്ന ദെല്യൂസിന്റെ ഭാഷ്യം ഭാഷയും അധികാരവും തമ്മിൽ നിലനിൽക്കുന്ന സങ്കീർണ്ണമായ ബന്ധത്തെയാണ് അവതരിപ്പിക്കുന്നത്. ദെല്യുസ് മുന്നോട്ടുവക്കുന്ന ആജ്ഞാവാക്യം എന്ന സങ്കൽപനം ഒരുതരം മരണവിധിയാണ്. ഒരു പിതൃമേധാവിത്വ കുടുംബ സംവിധാനത്തിൽ പിതാവ് മകന് ബാല്യകാലം മുതൽ നൽകുന്ന ശരിതെറ്റുകളെ സംബന്ധിച്ച ആജ്ഞകൾ അയാളുടെ വ്യക്തിജീവിതത്തിൽ അനേകം തവണ മരണോന്മുഖമായി അവതരിക്കുന്നു. ആജ്ഞാവാക്കിൽ നിലകൊള്ളുന്ന ഒരു സാധ്യതയൊ ധ്വനിയൊ മാത്രമാണ് മരണം (മരണം എന്നതിനെ

പ്രസ്താവനയിലൂടെ ആവിഷ്കൃതമാകുന്ന ഒരു തലം എന്ന നിലയിലാണ് ദെല്യൂസ് പരിഗണിക്കുന്നത്) മറ്റൊന്ന് പലായനം ആണ്. പലായനത്തിന്റെ സാധ്യതയെ വിപുലമാക്കിക്കൊണ്ട് ആജ്ഞാവാക്കിനെ പൊതിഞ്ഞു നിൽക്കുന്ന മരണത്തിൽ നിന്ന് എങ്ങനെ ഒഴിഞ്ഞുമാറാം എന്നാണ് ദില്യൂസിന്റെ അന്വേഷണം. പ്രവർത്തിക്കും സൃഷ്ടിക്കുമായുള്ള സാധ്യതയാണ് അദ്ദേഹത്തെ സംബന്ധിച്ച് ഒളിച്ചോട്ടം/പലായനം. ആജ്ഞാവാക്കുകളിൽ അന്തർലീനമായ പ്രവേശക വാക്യത്തെ അടർത്തിയെടുത്ത് അവയെ നിഷ്ക്രമണ വാക്യങ്ങളായിമാറ്റിയെടുക്കുക എന്നാണ് ദില്യൂസ് ഈ ഭാഷാ പ്രഹേളികയുടെ പരിഹാരമായി നിർദേശിക്കുന്നത്. ഹിന്ദി ഭാഷ രാജ്യത്ത് പൊതുവും നിർബന്ധിതവുമായി പ്രതിഷ്ഠിക്കാൻ കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റ് നടത്തിയ ശ്രമത്തിന് ഇത്തരമൊരു മാനം കൂടി കൽപിക്കാവുന്നതാണ്. മേരേ പ്യാരേ ദേശ് വാസിയോം എന്ന് തുടങ്ങുന്ന നരേന്ദ്ര മോദിയുടെ പ്രസംഗങ്ങളിലെ ദേശവാസികൾ/പൗരന്മാർ എന്ന പ്രയോത്തിന്റെ ആഴം ഈയർത്ഥത്തിലുള്ള ഒരു പരിഗണന അർഹിക്കുന്ന ഒന്നാണ്. പിതൃ അധികാരം ഭാഷയിലേക്ക് പറിച്ചുനടപ്പെടുന്നുണ്ടെന്നും അത് യഥാർത്ഥത്തെ അസാധ്യമായ ഒന്നായി നിലനിർത്തുകയാണെന്നുമുള്ള ലക്കാന്റെ നിരീക്ഷണം ഇതോട് ചേർത്തുവായിക്കാവുന്നതാണ് (രാജ്യാധിപതി എന്ന പിതൃസമാനനായ രക്ഷാകര ശക്തി)

ഉന്മാദം: ഉൽപാദന വിരുദ്ധതയുടെ രാഷ്ട്രീയം

എട്ട് വർഷങ്ങൾക്കു മുൻപ് ലോക മാനസികാരോഗ്യ ദിനമായ ഒക്ടോബർ പത്തിന് ഏഷ്യാനെറ്റ് ന്യൂസിലെ ആയുർരേഖ എന്ന പരിപാടിയിൽ കേരളത്തിലെ ഒരു പ്രമുഖ സൈക്യാട്രിസ്റ്റ് ബൈപോളാർ ഡിസോർഡറിനെ താൻ എങ്ങനെ കാണുന്നു എന്ന് വിശദീകരിക്കുകയുണ്ടായി. ലോക മാനസികാരോഗ്യ സംഘടനയുടെ കണക്കുകൾ മുൻനിർത്തി ലോകത്തിന് നഷ്ടമുണ്ടാക്കുന്ന സർവ്വ രോഗങ്ങളുമെടുത്താൽ അതിൽ ആറാം സ്ഥാനത്താണ് ബൈപോളാർ ഡിസോർഡർ എന്നാണ് അദ്ദേഹം ആമുഖമായി പറഞ്ഞുവക്കുന്നത്. ഇതിലെ നഷ്ടത്തിന്റെ മാനദണ്ഡമാകുന്നത് Lost of productivity ആണെന്നും തുടർന്ന് അദ്ദേഹം പറയുന്നു. കമ്പോളകേന്ദ്രിത-ധനാധിഷ്ഠിത ലോകക്രമത്തിന്റെ സാമാന്യയുക്തിയാണ് ഇതിലൂടെ നിഷ്കളങ്കമെന്നോണം വെളിപ്പെടുന്നത്. മനുഷ്യത്വ വിരുദ്ധവും യന്ത്രസമാനവുമായ ചിന്തകളാൽ ഭരിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു മൂന്നാം ലോക സൈക്യാട്രിക് സമൂഹത്തിൽ നിന്ന് കൂടുതൽ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നതുതന്നെ അസ്ഥാനത്താണ്. മിഷേൽ ഫൂക്കോ ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചില ശ്രദ്ധേയമായ നിരീക്ഷണങ്ങൾ മുന്നോട്ടുവക്കുന്നുണ്ട്. ഉന്മാദത്തിന്റെ ചരിത്രം എക്കാലത്തും തൊഴിലിനെയും ദാരിദ്ര്യത്തെയും നിഷ്ക്രിയതയെയും ഉൽപാദന വിമുഖതയുടെയും മറ്റൊരു ചരിത്രത്തെ

പിൻതുടരുന്നതായാണ് ഫൂക്കോ തന്റെ *The History of Madness* എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ സ്ഥാപിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നത്. ഇതിലെ അവസാനത്തേതും കാതലുമായ ഉൽപാദന വിരുദ്ധത എന്നത് (anti production) പ്രത്യേക മായി എടുത്തുപറയേണ്ടതാണ്. കാരണം അത് സകലതിനെയും സ്തബ്ദ മാക്കുന്ന മൃത്യു ചോദനയായി വിലയിരുത്തിപ്പോരുന്ന ഒന്നാണ്. മാനസി കനിലകളെ പരിഗണിക്കുന്ന രീതിയിൽ ആധുനിക കാലത്തിന് വിപരീത മായിരുന്നു മധ്യകാലഘട്ടം എന്ന വാദവും ഫൂക്കോ ഉന്നയിക്കുന്നുണ്ട്. ഇന്ന് രോഗാതുരതയായി പരിഗണിക്കപ്പെടുന്നവയെ അതീന്ദ്രിയതയി ലേക്ക് തുറക്കപ്പെടുന്ന വെട്ടുവഴിയായാണ് മധ്യകാല സമൂഹം മനസ്സിലാ ക്കിപ്പോന്നിരുന്നതെന്ന് അദ്ദേഹം പറയുന്നു.

രതിചോദന : ധനകാമനയും അൽഗോരിതമിക ഹിംസയും

ബിസിനസ്സിൽ ഏർപ്പെട്ട് എട്ടോ പത്തോ തലമുറകൾക്ക് സുഖസ മൃദ്ധമായി ജീവിക്കാനുള്ള ധനം സ്വന്തമാക്കിയിട്ടും സ്വയം വിരമിക്കാൻ ഒരു നവമുതലാളി എന്തുകൊണ്ട് തയ്യാറാവുന്നില്ല എന്ന ചോദ്യം യുവാൽ നോവാ ഹരാരി തന്റെ *ഹോമോ ദിയൂസ്* എന്ന പുസ്തകത്തിൽ ഉയർത്തുന്നുണ്ട്. ഇത് ലൈംഗികതയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒന്നാണെന്നാണ് ഓഷോയുടെ ഭാഷ്യം. അടിച്ചമർത്തപ്പെട്ട ലൈംഗികതക്ക് പകരമാവാൻ പണത്തിന് കഴിയുന്നെന്നും ഇന്ത്യയിൽ ധനത്തെ ആരാധിക്കുന്ന ഒരു ദിനം പോലുമുണ്ടെന്നും അദ്ദേഹം പറയുന്നു. ഈയടുത്ത കാലത്ത് ഇന്ത്യൻ കറൻസിയിൽ ഹിന്ദു ദൈവങ്ങളായ വിഘ്നേശ്വരനെയും സര സ്വതിയെയും ഉൾപ്പെടുത്തണമെന്നുള്ള ദൽഹി മുഖ്യമന്ത്രി അരവിന്ദ് കെജ്രിവാൾ നടത്തിയ പ്രസ്താവന ഈ ഘട്ടത്തിൽ ഓർക്കാവുന്ന താണ്. അതോടൊപ്പം ചേർത്തു വായിക്കാവുന്ന ഒന്നാണ് ഇന്ത്യൻ ഗവൺമെന്റ് നടപ്പിലാക്കിയ പോൺ ഫിലിം സൈറ്റുകളുടെ നിരോധനം. ചൈനയോടുള്ള പ്രതിഷേധ സൂചകമായി നിരോധിച്ച ടിക് ടോക് എന്ന ചൈനീസ് നിർമ്മിത സാമൂഹിക മാധ്യമം ഇന്ത്യൻ സ്ത്രീത്വത്തെ അപനിർമിക്കുന്ന ഒന്നുകൂടിയായിരുന്നു. നാണം, മാനം, ലിംഗപരമായ അച്ചടക്കം എന്നിവയെ അട്ടിമറിക്കാൻ ടിക് ടോകിന് സാധിച്ചു. ടിക് ടോക് നിരോധനത്തോടെ ആ പ്ലാറ്റ്ഫോമിലെ താരങ്ങൾ ഇൻസ്റ്റഗ്രാം പുതുതായി അവതരിപ്പിച്ച റീൽസിലേക്ക് കുടിയേറി. അവിടെയും മേൽ പ്പറഞ്ഞ പൊളിച്ചെഴുത്തുകൾ നടക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും അത് ടിക് ടോകിനെ മാതൃകയാക്കുന്ന തരത്തിലല്ല പുരോഗമിക്കുന്നത്. സമൂഹത്തിലെ അരികുവൽകരിക്കപ്പെട്ടവർക്ക് വലിയ നിലയിൽ ദൃശ്യത നേടിക്കൊടുത്ത ടിക് ടോക്കിയൻ ഉദാരത ഇൻസ്റ്റഗ്രാമിനില്ല. 2020 ൽ ശാലിനി കന്തയ്യ യുടെ സംവിധാനത്തിൽ പുറത്തിറങ്ങിയ *Coded Bias* എന്ന ഡോക്യു മെന്ററി ഇൻസ്റ്റഗ്രാം അടക്കമുള്ള സോഷ്യൽ മീഡിയാ കണിശതക

ളുടെ അൽഗോരിതമികമായ കാര്യകാരണങ്ങൾ വിശദമാക്കുന്നുണ്ട്. പ്രാചീന ഗ്രീക്കിൽ ഉദയംകൊണ്ട ഗണിതശാസ്ത്ര സങ്കേതങ്ങളെ ആധുനിക സമൂഹത്തിൽ അൽഗോരിതങ്ങളായി പുനഃസൃഷ്ടിക്കുമ്പോൾ അവയുടെ നിർമാതാക്കളിലെ ബഹുഭൂരിപക്ഷമായ വെള്ളക്കാരൻ പുരുഷനെ അവ ഒന്നാംതരമായി കണക്കാക്കുന്നു. വെളുത്ത സ്ത്രീ, കറുത്ത പുരുഷൻ, കറുത്ത സ്ത്രീ എന്നിവർ അവരോഹണ ക്രമത്തിൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. അൽഗോരിതമിക് വയലൻസിന് നിദാനമായ ഈ സെൽഫ് ഡെവലപിങ്ങ് സോഫ്റ്റ്വെയറുകളുടെ മറ്റുള്ള സാധ്യാസാധ്യതകൾ ഇനിയും പഠിക്കപ്പെടേണ്ടതും പുറത്തുകൊണ്ടുവരപ്പെടേണ്ടതുമാണ്. ധനസമ്പാദനരതിയിലേക്ക് തന്നെ തിരിച്ചു വന്നാൽ നാമെത്തിച്ചേരുന്നത്, ഫേസ്ബുക്കും ഇൻസ്റ്റഗ്രാമും ടിറ്ററും യു ട്യൂബും പല തവണ വിലക്കിയ/വിലക്ക് തുടരുന്ന; നാല് തവണ ലോക കിക് ബോക്സിങ് ചാമ്പ്യനായി സ്വയം വിരമിച്ച; ലോകാസകലമുള്ള ആൺ കൗമാരങ്ങളുടെ ആരാധ്യ ബിംബമായ കുപ്രസിദ്ധ മെനിനിസ്റ്റ് ആൻഡ്ര്യൂ ടേറ്റിനെ പോലുള്ളവരിലേക്കാണ്. ധനത്തിന്റെ മൂല്യത്തെയും അതിന്റെ പെരുപ്പത്തെയും കേന്ദ്രസ്ഥാനത്ത് പ്രതിഷ്ഠിക്കുന്ന ഈ സോഷ്യൽ ഇൻഫ്ലുവൻസർ അൺകൗമാരങ്ങളുടെ ഇടനെഞ്ചിൽ കയറിപ്പറ്റുന്നത് തങ്ങളെ സ്ഥിരമത്സരത്തിലേക്കും പെൺപ്രജകളെ തീരാവരികളിലേക്കുമായി വിഭജിച്ച ഇൻസ്റ്റഗ്രാം സംസ്കാരത്തിന്റെ കയ്പു നിറഞ്ഞ യാഥാർത്ഥ്യം വിളിച്ചുപറഞ്ഞുകൊണ്ടുകൂടിയാണ്.

ഫാസിസം : പരസ്പര പൂരണത്തിന്റെ സൂക്ഷ്മ രാഷ്ട്രീയം

ആന്റി- ഈഡിപ്പസ് എന്ന കൃതിയെ ഫാസിസ്റ്റ് വിരുദ്ധ ജീവിതത്തിനുള്ള ഒരാമുഖമായാണ് മിഷേൽ ഫൂക്കോ വിശേഷിപ്പിക്കുകയുണ്ടായത്. മുൻപ് സൂചിപ്പിച്ച ഫാസിസ സംബന്ധിയായ വിൽഹം റീഹിന്റെ നിലപാടുകളോട് ചേർന്നു നിൽക്കുന്നവയാണ് ദെല്യൂസിന്റെതും. ഫാസിസം ജനതയെ വിഴുങ്ങുന്ന ഒരു ഭീമാകാര സ്വത്വം അല്ലെന്നും ജനത അതിന്റെ ഇച്ഛയാൽ തന്നെ ഫാസിസത്തെ വരവേൽക്കുകയുമാണെന്നാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിലപാട്. മനുഷ്യന്റെ ഭയാശങ്കകളെയും ആകാംക്ഷകളെയും സമർത്ഥമായി മുതലെടുത്തുകൊണ്ടാണ് ഫാസിസം പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. അത് കേവലം ഭരണകൂട കേന്ദ്രിതമായി മനസ്സിലാക്കപ്പെടുന്ന ഇന്ത്യൻ ബൗദ്ധിക മണ്ഡലം തീർച്ചയായും ഒരു മറുചിന്ത അർഹിക്കുന്നുണ്ട്. ഭാരതീയ ജനതാ പാർട്ടിയോ നരേന്ദ്ര മോദിയോ ഭരണമൊഴിഞ്ഞാൽ കൊഴിഞ്ഞുവീഴുന്ന ഒന്നായാണ് ഇവർ ഫാസിസത്തെ മനസ്സിലാക്കുന്നത്. മാതാപിതാക്കൾ കുട്ടികളോട്, അധ്യാപകർ വിദ്യാർത്ഥികളോട്, മുതിർന്നവർ ഇളയവരോട്, സമ്പന്നൻ അസമ്പന്നനോട് എന്നിങ്ങനെ നീണ്ടുകിടക്കുന്ന ഒന്നാണ് നിമ്നോന്നതികളുടെ പട്ടിക.

ഏതാനും വർഷങ്ങൾക്കു മുൻപ് മദ്രാസ് ഹൈക്കോടതി ജഡ്ജിയായ ജസ്റ്റിസ് ചെലമേശ്വർ ഈ വിഷയത്തെ അഭിസംബോധന ചെയ്തത് വളരെ ശ്രദ്ധേയമായ ഒരു നടപടിയായിരുന്നു. ഭരണഘടന ഇന്ത്യയുടെ ഒരു ഉടയാട മാത്രമാണെന്നും അത് ലാക്കാക്കുന്ന ജനാധിപത്യം പുലരാൻ നൂറ്റാണ്ടുകൾ വേണ്ടിവരുമെന്നുമാണ് അദ്ദേഹം അന്ന് പ്രഖ്യാപിച്ചത്. ഇന്ത്യ പോലെ പിതൃമേധാവിത്വ കുടുംബ സംവിധാനം പൊതുവായ ഒരു രാജ്യത്ത് Kafkaesque ന് സമാനമായ ഒരു സ്ഥിതിവിശേഷം നിലവിലുണ്ട്. മോഹങ്ങൾക്കും കാമനകൾക്കും തടയിടുന്ന ഒന്നെന്ന നിലയിൽ തന്നെയാണ് സിഗ്മണ്ട് ഫ്രോയ്ഡ് പിതാവിനെ എതിർക്കുന്നവൻ നായകനാണ് എന്ന് പ്രസ്താവിക്കുന്നത്. Art attracts us only by what it reveals of our most secret self" എന്ന Jean Luc Godard ന്റെ പ്രസ്താവനയും കാലത്തെ അതിലംഘിച്ച ഫ്രാൻസ് കാഫ്കയുടെ രചനാ ഭൂമികയെ സംബന്ധിച്ച് അർത്ഥവത്തായ ഒന്നാണ്. 1922 ജൂലൈ അഞ്ചിന് മാക്സ് ബ്രോഡിനെഴുതുന്ന കത്തിൽ "A non-writing writer is a monster courting insanity." എന്ന് കുറിക്കുന്ന കാഫ്കയെ നമുക്ക് കാണാം. പിതൃഭയത്താൽ അടിച്ചമർത്തപ്പെട്ട തന്റെ ചോദനകളെ തീവ്രവും സങ്കീർണവും ദാർശനികവുമായ സാഹിത്യമായി രൂപപ്പെടുത്തുകയായിരുന്നു ഈയർത്ഥത്തിൽ കാഫ്ക ചെയ്തത്. പരസ്പരം ഉൾച്ചേർന്നതും അതേസമയം ഇഴപിരിഞ്ഞതുമായ ദില്യൂസിന്റെയും ഗൊത്താരിയുടെയും പ്രപഞ്ചവീക്ഷണവും കാഫ്കാ കൃതികളിൽ സന്നിഹിതമാണ്. ഇതിനെ വിശദമായി ചർച്ച ചെയ്യുന്ന, ഇരുവരും ചേർന്നെഴുതിയ കൃതിയാണ് *Kafka: Toward a Minor Literature.*

അച്ചടക്ക സമൂഹവും നിയന്ത്രിത സമൂഹവും: വിവരസാങ്കേതിക കാലത്തെ കലർപ്പുകൾ

സർവ്വാധിപത്യപരമായ ഭരണകൂടത്തിന്റെ രൂപം മാറുകയും അവ പീഡനങ്ങളെയും പൊതുസമക്ഷമുള്ള തൂക്കിക്കൊലകളെയും കയ്യൊഴിയുകയും എന്നാൽ അതേസമയം നവീനമായ രീതിയിൽ വ്യക്തി ശരീരത്തെയും പൗരന്റെ മാനസിക നിലയെയും നിയന്ത്രിക്കുകയുമാണെന്ന് ഫൂക്കോ വാദിക്കുകയുണ്ടായി. ജയിലുകൾ, മാനസികാരോഗ്യ തടവറകൾ, സ്കൂളുകൾ, തൊഴിലിടങ്ങൾ, ഫാക്ടറികൾ തുടങ്ങിയ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നവ മാനവികതയുടെ ഭാഗമായ അച്ചടക്കം, നിരീക്ഷണം എന്നീ സമ്പ്രദായങ്ങളിലൂടെയാണ് ഇത് സാധ്യമാക്കിയതെന്നും 1975-ൽ പുറത്തിറങ്ങിയ *അച്ചടക്കവും ശിക്ഷയും* എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ അദ്ദേഹം എഴുതി. ഫ്രഞ്ച് സമൂഹത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതായിരുന്നു ഈ നിരീക്ഷണം. എന്നാൽ അച്ചടക്ക സമൂഹം എന്നതിനപ്പുറം ഒരു നിയന്ത്രിത സമൂഹമായി ലോകം മാറിക്കഴിഞ്ഞു എന്നാണ് ദെല്യൂസ് വാദി

ച്ചത്. അക്കങ്ങളും പേരുകളും അപ്രത്യക്ഷമാവുകയും പകരം കോഡു കൾ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുകയുമാണ് നിയന്ത്രിതമായ സമൂഹത്തിൽ സംഭവി ച്ചത് എന്ന് അദ്ദേഹം വാദിച്ചു. നേരത്തെ സൂചിപ്പിച്ച Coded Bias', 2020 ൽ ജെഫ് ഒർലോവ്സ്കിയുടെ സംവിധാനത്തിൽ പുറത്തിറങ്ങിയ *Social Dilemma* എന്നീ ഡോക്യുമെന്ററികൾ ഇതിന് അടിവരയിടുന്നവയാണ്. എന്നാൽ നിരീക്ഷണ ക്യാമറകളുടെ കാര്യത്തിൽ അടുത്തിടെയുണ്ടായ വിസ്ഫോടനകരമായ വളർച്ചയും (*Coded Bias*- ഈ വിഷയത്തെക്കൂടി കണക്കിലെടുക്കുന്ന ഒന്നാണ്) അതോടൊപ്പം തന്നെ യുവാൽ നോവാ ഹരാരിയെപ്പോലുള്ളവർ അപായ സൂചന നൽകുന്ന ബിഗ് ഡാറ്റ യുടെ മുന്നേറ്റവും (*Social Dilemma* ബിഗ് ഡാറ്റയെ ചർച്ചക്കെടുക്കുന്നുണ്ട്) നമ്മെ പരിപൂർണമായ ഒരു നിരീക്ഷണ-നിരീക്ഷിത സമൂഹമായി രൂപാ ന്തരപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. അമൽ നീരദിന്റെ സംവിധാനത്തിൽ 2018-ൽ പുറത്തുവന്ന *വരത്തൻ* എന്ന സിനിമ കേരളീയ സമൂഹത്തിലെ ഈ സ്ഥിതിവിശേഷത്തെ പ്രശ്നവൽകരിച്ച ഒന്നാണ്. അതുപോലെതന്നെ ഈയടുത്ത് കേരളാ പൊലീസിന്റെതെന്ന പേരിൽ പുറത്തുവന്ന - പിന്നീട് വ്യാജ വാർത്തയെന്ന് പൊലീസ് ഔദ്യോഗികമായി പ്രഖ്യാപിച്ച - Watch your neighbor പദ്ധതിയും ഈയവസരത്തിൽ ശ്രദ്ധാർഹമാണ്. ഇത്തര മൊരു സാഹചര്യത്തിൽ ഫൂക്കോയുടെ ഉൾക്കാഴ്ചകളെ ദില്യൂസിന്റെ തിനൊപ്പം തന്നെ പ്രസക്തമായി കണക്കാക്കേണ്ടതുണ്ട്. ജോർജ് ഓർവ ലിന്റെ *1984* എന്ന നോവൽ, അൽഡസ് ഹക്സ്ലിയുടെ *ബ്രേവ് ന്യൂ വേൾഡ്* എന്ന നോവൽ എന്നിവ ഒരേ നിലയിലും പല നിലയിലും പരസ്പരപൂരകമാവുന്നതിന് സമാനമായ ഒരന്തരീക്ഷമാണ് ഇവിടെയും കാണാനാവുന്നത്.

സാംസ്കാരിക സങ്കലനം : പ്രവചനാതീതതയും പ്രച്ഛന്നതയും

മാർക്സിൽ നിന്ന് ഗ്രാംഷിയിലൂടെ വളർന്ന കൾചറൽ ഹെജി മണി എന്ന ആശയം ഇന്നും പ്രസക്തമാണ്. ആധിപത്യപരമായ ഒരു പ്രത്യയശാസ്ത്രം സമൂഹത്തിന്റെ പൊതുവായ മൂല്യബോധമായി നില കൊള്ളുന്നു എന്നാണ് ഈ സിദ്ധാന്തം സ്ഥാപിക്കുന്നത്. അതിനായി വ്യക്തികളെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന/നിർമിക്കുന്ന അനേകം ഭരണകൂട യന്ത്ര ങ്ങളും നിലനിൽക്കുന്നു എന്ന ഈ ഗ്രാംഷിയൻ ആശയത്തെ തന്നെ യാണ് ഫൂക്കോയും ഒരുതരത്തിൽ പിൻപറ്റുന്നത്. ഇന്ത്യയെ നയിക്കു ന്നത് ബ്രാഹ്മണ്യമാണെന്ന് വാദിക്കുന്ന സ്വത്വവാദികളിലും കേരളത്തി ന്റെ പൊതുബോധം നായർ സാംസ്കാരികതയിൽ ഊന്നുന്നതാണെന്ന് സ്ഥാപിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്ന സാംസ്കാരിക വിമർശകരുമെല്ലാം മേൽപ്പറ ഞ്ഞ ധാരയുടെ തന്നെ പിൻതുടർച്ചയോ നിഴലുകളോ ആണ്. ഇവയെ ല്ലാം ഒരു പരിധിവരെ ശരിയാണെന്നിരിക്കെത്തന്നെയും സൈബർ യുഗ

ത്തിൽ സ്ഥിതി കൂടുതൽ സങ്കീർണമാണ്. Netflix പോലുള്ള OTT പ്ലാറ്റ് ഫോമുകളിലൂടെ പ്രവഹിക്കുന്ന യൂറോപ്യൻ സംസ്കാരത്തിന്റെ പ്രഹരങ്ങളും Instagram തുടങ്ങിയ സാമൂഹിക മാധ്യമങ്ങൾ/അവയുടെ അൽഗോരിതങ്ങൾ നിർമിക്കുന്ന മിഥ്യാപരമായ ആനന്ദവും താരതമ്യാത്മകമായ നിരാശയുമെല്ലാം കലർന്ന ഒരു ലോകക്രമമാണ് നിലവിലേത്. മാറ്റത്തിന്റെ വേഗത വളരെക്കുറഞ്ഞ ഒരു കാലത്ത് നിലനിൽക്കുന്ന സ്ഥിതിയെക്കുറിച്ചുള്ള വിശദീകരണങ്ങളും വിശകലനങ്ങളും താരതമ്യേന എളുപ്പമുള്ളതും യാഥാർത്ഥ്യത്തോട് ഏറെക്കുറെ ചേർന്നു നിൽക്കാൻ സാധ്യതയുള്ളതുമായിരുന്നു. എന്നാൽ തികച്ചും വ്യത്യസ്തമായ ഒരു സ്ഥിതിവിശേഷത്തിലൂടെയാണ് നാമിന്ന് കടന്നുപോവുന്നത്. ഭാവിയെ എന്നതുപോലെ വർത്തമാനകാലത്തെ നോക്കിക്കാണുന്നതിലും പ്രവചനത്തിന്റേതിനു സമാനമായ അസ്ഥിരത നാം നേരിടുന്നു. സമൂഹത്തിനു പൊതുവായി കൽപിക്കാവുന്ന തരം സവിശേഷതകൾ ഇന്ന് അപ്രത്യക്ഷമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. സാംസ്കാരികവും ബൗദ്ധികവുമായി ഒരു പരിധി വരെയെങ്കിലും നിലനിന്നിരുന്ന ഏകതാനതകളുടെ അഭാവം നമ്മളറിയാതെത്തന്നെ നമ്മളെ പിന്നിട്ടിട്ടു കഴിഞ്ഞു. വ്യക്തിയുടെ സവിശേഷമായ അസ്തിത്വം ഇന്ന് മുൻപെങ്ങുമില്ലാത്ത വിധം സങ്കീർണവും വിഭജിതവുമാണ്. സമയത്തിന്റെ നവീനമായ ഈ കാലാവസ്ഥയെക്കുറിച്ചുള്ള അവബോധം കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെട്ട ഒരു ലോകത്തെ വിഭാവന ചെയ്യുന്നവർക്ക് അനിവാര്യമായും ഉണ്ടാവേണ്ടതുണ്ട്. അസന്തുലിതാവസ്ഥകളെ നിർമിക്കുന്ന ആധിപത്യ ശക്തികൾ സമ്മിശ്രവും ആപേക്ഷികവും പ്രച്ഛന്നവുമായി നിലവിലിരിക്കുന്ന ഒരവസ്ഥയെ കുരുക്കഴിക്കുന്നതിൽ അസ്ഥിരതയെക്കുറിച്ചുള്ള ധാരണയല്ലാതെ മറ്റൊന്നും തുണയാവുകയില്ല. ആ നിലയിൽ സ്വയം പുതുക്കുകയെന്നതുപോലും ആത്മനശീകരണപരമായ ഒരു പ്രക്രിയയാണ്. പിന്നിട്ട ദിവസത്തെപ്പോലും അവജ്ഞയോടെ നോക്കിക്കാണാൻ അത് നിങ്ങളെ നിർബന്ധിതമാക്കുന്നു.

ഉപസംഗ്രഹം

നിലനിൽക്കുന്ന എല്ലാ അപ്രവചനീയതകളെയും അമിതാവേശങ്ങളെയും ആധിപത്യങ്ങളെയും താണ്ടി കാലത്തിന് മുൻപേ കുതിക്കുന്ന ചിന്തകരെക്കുറിച്ച് ദില്യൂസ് സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. നീത്ഷേ, കീർക്കഗാർദ് തുടങ്ങിയ ഇത്തരം പോരാളികളെ സ്വകാര്യ ചിന്തകർ എന്നാണ് ദില്യൂസ് വിശേഷിപ്പിക്കുന്നത്. സ്വയം നശിക്കുന്നവനും ഗുരുവിനെ ദുഷിപ്പിക്കുന്നവനുമാണ് ശിഷ്യൻ എന്ന ആശയത്തെ മുൻനിർത്തിയെന്നോണം തന്നിൽ നിന്നും അകലാനാണ് *സരതുഷ്ട്രയുടെ വചനങ്ങളി*ലൂടെ നീത്ഷേ പറയുന്നത്. നിങ്ങളെല്ലാം എന്നെ നിഷേധിക്കുമ്പോൾ ഞാൻ

നിങ്ങളിലേക്ക് തിരിച്ചു നടക്കും എന്നാണ് സരതുഷ്ട്രയുടെ വചനങ്ങളിലൊന്ന്. ഇനിയും പിറന്നിട്ടില്ലാത്ത പുത്തൻ പുലരിയുടെ യുവാക്കളെ എന്ന അഭിസംബോധനയിൽ തുടങ്ങി കഴിയുന്നതും വേഗം എന്നെയങ്ങ് മറന്നുകളഞ്ഞേക്കുക എന്നവസാനിക്കുന്ന ബെർത്തോൾഡ് ബ്രഹ്തിന്റെ വാചകങ്ങളും തന്റെ രചനാ ജീവിതിതത്തിന്റെ വർത്തമാനത്തിൽ താൻ തിരിച്ചറിയപ്പെടാതെ പോയതുപോലെ തന്നെ തിരിച്ചു പിടിക്കുന്ന - താൻ തന്റെ യഥാർത്ഥ കുടുംബത്തിൽ എത്തിച്ചേരുന്ന - കാലത്ത് അതേ കാലത്തിലെ മറ്റൊരുവൻ ദൃശ്യത നേടാതെ ഭാവിയെത്തൊടും എന്നുദ്ഘോഷിച്ച ഫെർണാണ്ടോ പെസ്സോവയും നിങ്ങൾക്കിത് മനസ്സിലാവില്ല എന്ന് തന്റെ കഥാസമാഹാരത്തെക്കുറിച്ച് സമകാലികരോട് പറഞ്ഞ വിക്ടർ ലീനസുമെല്ലാം സമ്മേളിക്കുന്നത് ഒരേ ബിന്ദുവിലാണ്. ദില്യൂസും ഗൊത്താരിയും വച്ചുപുലർത്തിയ ഈ പ്രതീക്ഷ സാഹിത്യവും, അതിനേക്കാളേറെ ചലച്ചിത്രങ്ങളും ഏറ്റെടുത്ത ഒരു വർത്തമാനകാലമാണ് നമുക്കുമുന്നിലുള്ളത്. *A Beautiful Mind*, *The Dangerous Method*, *Black Mirror*, *Her*, *Blade Runner 2049*, *Minority Report*, *MR. Nobody*, *Palm springs* എന്നിങ്ങനെ എണ്ണത്തിലൊടുങ്ങാത്തവയെന്നോണം അവ വിശാലമാവുകയുമാണ്.

സഹായക ഗ്രന്ഥങ്ങൾ

അന്റോണിയോ ഗ്രാംഷി. *രാഷ്ട്രീയ രചനകൾ,* പ്രോഗ്രസ് ബുക്സ്, കോഴിക്കോട്, 2017

ജോർജ് ഓർവെൽ. *1984,* ഡി.സി ബുക്സ്, കോട്ടയം, 2021 ഓഷോ. *രതി -പണം-അധികാരം,* പാപ്പിയോൺ, കോഴിക്കോട്, 2019

പ്രദീപൻ പാമ്പിരികുന്നിന്റെ ലേഖനങ്ങൾ. കേരള സാഹിത്യ അക്കാദമി പബ്ളിക്കേഷൻ, തൃശൂർ, 2020

പൗലോ ഫ്രെയർ. *മർദ്ദിതരുടെ ബോധന ശാസ്ത്രം,* പുസ്തക പ്രസാധക സംഘം, കോഴിക്കോട്, 2021

പോക്കർ. പി.കെ. *മാർക്സ് മുതൽ നെഗ്രി വരെ,* ചിന്ത പബ്ളിക്കേഷൻ, തിരുവനന്തപുരം, 2014

നിക്കോസ് കസാൻദ്‌ സാക്കീസ്. *ക്രിസ്തുവിന്റെ അന്ത്യ പ്രലോഭനം,* ഡി.സി.ബുക്സ്, കോട്ടയം, 2018

ഫ്രെഡറിക് നീഷെ. *സരതുസ്ത്രയുടെ വചനങ്ങൾ,* മാതൃഭൂമി ബുക്സ്, തൃശൂർ, 2016

നിസാർ അഹമ്മദ്. *ഉണ്മയുടെ ഇടയൻ,* ഇൻസൈറ്റ് പബ്ളിക്ക, കോഴിക്കോട്, 2021

യുവാൽ നോവാ ഹരാരി. *ഹോമോ ദിയൂസ്,* ഡി.സി. ബുക്സ്, കോട്ടയം, 2019

രാമചന്ദ്രൻ. ടി.കെ. *ഇച്ഛയുടെ ശുഭാപ്തി,* ടി.എൻ.ജോയ് ഫൗണ്ടേഷൻ, തൃശൂർ, 2020

വിക്ടർ ലീനസിന്റെ കഥകൾ. ഡി.സി.ബുക്സ്, കോട്ടയം, 2014

വിൽഹം റീഹ്. *ഫാസിസത്തിന്റെ ആൾക്കൂട്ട മനഃശാസ്ത്രം,* പുസ്തക ഭവൻ, കണ്ണൂർ, 2010

Anti-Oedipus: Capitalism and Schizophrenia. University of Minnesota Press, Minneapolis, London, 2000

Kafka: Toward a Minor Literature, Gilles Deleuze & Félix Guattari, University of Minnesota Press, Minneapolis, London, 2003

Roland Barthes, "Taking Sides" in his *Critical Essays,* translated by Richard Howard, Northwestern University Press, 1972

വെബ്സൈറ്റുകൾ

അൻവർ ഹനീഫ. മൈനർ സാഹിത്യവും ടെക്സ്ചൽ വയലൻസും: ഭാഷയുടെ കീഴാള ആഘോഷങ്ങളെക്കുറിച്ച്, https://campusalive.net/onminorliterature/

ഷിനോദ് എൻ കെ. തത്വചിന്താമലയാളത്തിനു സംഭവിക്കുന്നത്,

https://wtplive.in/Current-Affairs/shinod-nk-note-on-philosophy-in-malayalam-language-3784 (2022)

സുനിൽ കുമാർ. മോഹം നടക്കാനിറങ്ങുമ്പോൾ, https://tibaq.in/schizo-sketching-1/ (2020)

സുനിൽ കുമാർ. തൽക്ഷണതയുടെ രാഷ്ട്രീയം, https://tibaq.in/politics-of-immediation/ (2020)

സുനിൽ കുമാർ. ഉത്തരം താങ്ങുന്നത് പല്ലിയല്ല, https://muzirizpost.com/news/12727/tk-sunilkumar-s-article-on-philosophical-thinking-in-malayalam (2022)

സുനിൽ കുമാർ. ഫാസിസം ജനതയുടെ ഉത്സവമാണ്: ദല്യൂസിയൻ നിലപാടുകൾ, https://utharakalam.com/fascism+deleuze+ (2019)

സുനിൽ കുമാർ. ഒറ്റ സ്ട്രോക്കിൽ ചില നൊമാഡിക് ചിന്തകൾ, https://tibaq.in/nomadic/ (2020)

സുനിൽ കുമാർ. തത്വചിന്തയിലെ കണക്കപ്പിള്ളമാർ, https://tibaq.in/on-writing-philosphy/ (2020)

സനൽ ഹരിദാസ്. ജനാധിപത്യ വിരുദ്ധമായ സമൂഹ ശരീരവും ഭരണഘടന എന്ന ഉടയാടയും, https://www.southlive.in/special-story/an-undemocratic-society-and-the-constitution (2020)

https://books.sayahna.org/html/vinod-karshakasamaram-17.html

Christopher Pollard. Explainer: the ideas of Foucault, https://theconversation.com/explainer-the-ideas-of-foucault-99758 (2019)

EUGENE WOLTERS, 13 THINGS YOU DIDN'T KNOW ABOUT DELEUZE AND GUATTARI - PART I, http://www.critical-theory.com/deleuze-guattari-biography/ (2013)

ഡോക്യുമെന്ററികൾ

T*he Pervert's Guide to Cinema.* directed and produced by Sophie Fiennes, scripted and presented by Slavoj Žižek, https://youtu.be/FYuI4SFw4g0 (2006)

The Pervert's Guide to Ideology. directed by Sophie Fiennes and written and presented by Slavoj Žižek, https://youtu.be/oBcFLmu_tlc (2012)

Coded Bias. Directed by Shalini Kantayya, https://www.netflix.com/in/title/81328723?s=a&trkid=13747225&t=cp&vlang=en&clip=81427661 (2020)

The Social Dilemma. Directed by Jeff Orlowski, https://www.netflix.com/in/title/81254224?s=a&trkid=13747225&t= cp&vlang=en&clip=81569073 (2020)

സിനിമകൾ, വെബ് സീരീസുകൾ

A Beautiful Mind. Directed by Ron Howard, 1998

A Dangerous Method. Directed by David Cronenberg, 2011

Black Mirror. A British anthology television series created by Charlie Brooker, 2011-2019

Blade Runner 2049. Directed by Denis Villeneuve, 2017

Dark. co-created by Baran bo Odar and Jantje Friese, 2017-2020

Enter The Void. Directed by Gaspar Noé, 2009

Fight Club. Directed by David Fincher, 1999

Her. directed by Spike Jonze, 2013

MR. Nobody. Directed by Jaco Van Dormael, 2009

Minority Report. Directed by Steven Spielberg, 2002

Palm springs. Directed by Max Barbakow, 2020

1899. Created by Jantje Friese and Baran bo Odar, 2022

അഭിമുഖം

ആയുർരേഖ. ഏഷ്യാനെറ്റ് ന്യൂസ്, https://youtu.be/VyFQhthN1qE, 2014

തലക്കെട്ടിന് കടപ്പാട് : ഫ്രാൻസ് കാഫ്ക (I am a cage, in search of a bird)

❖❖❖

ഡെല്യൂസിന്റെ മരണവും ഡിസയർ മെഷീനും

അഖിലേഷ് യു.
ഗവേഷകൻ, സ്കൂൾ ഓഫ് ലറ്റേഴ്സ്,
മഹാത്മാഗാന്ധി സർവകലാശാല
അനസൂയ എ. വി.
മൂന്നാംവർഷ ഇൻറഗ്രേറ്റഡ് എം. എ. വിദ്യാർത്ഥി,
ഐ.എം.പി.എസ്.എസ്., മഹാത്മാഗാന്ധി സർവകലാശാല
ജൂലി ആൻ തോമസ്
മൂന്നാംവർഷ ഇൻറഗ്രേറ്റഡ് എം.എ. വിദ്യാർത്ഥി,
ഐ.എം.പി.എസ്.എസ്., മഹാത്മാഗാന്ധി സർവകലാശാല

സംഗ്രഹം

ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ ഏറ്റവും വലിയ തത്വചിന്തകരിൽ ഒരാളായിരുന്നു ഗൈൽസ് ഡെല്യൂസ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിത കാലഘട്ടം ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ ഏറ്റവും രാഷ്ട്രീയ പ്രക്ഷുബ്ധമായ കാലമായിരുന്നു. താൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന രാഷ്ട്രീയ പശ്ചാത്തലത്തോടും അതിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന അധികാര വ്യവസ്ഥകളോടും ജ്ഞാനനിർമ്മിതികളോടും നിരന്തരം സംവദിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ഒരു തത്വചിന്തകനായിരുന്നു ഡെല്യൂസ്. വ്യത്യസ്തതകളുടെ തത്വചിന്തകൻ എന്നതിലുപരി മനുഷ്യ കർതൃത്വങ്ങളുടെ ലോകം മാറ്റിമറിക്കാനുള്ള അനന്തമായ സാധ്യതകളുടെ പിന്നാലെ അന്വേഷണ ബുദ്ധിയിൽ പോയ ധിഷണാശാലിയായി വേണം അദ്ദേഹത്തെ മനസ്സിലാക്കാൻ. ഉത്തരാധുനികതയുടെയും ഉത്തരഘടനാവാദത്തിന്റെയും ചിന്തകർ സിദ്ധാന്തത്തിന്റെ ലോകത്ത് വിഹരിച്ചിരുന്ന കാലഘട്ടത്തിൽ തന്റേതായ വ്യക്തിമുദ്ര പതിപ്പിക്കുന്ന സൈദ്ധാന്തിക സംഭാവനകൾ അദ്ദേഹത്തിന്റേതായുണ്ട്. ഡെല്യൂസിന്റെ മരണത്തെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സൈദ്ധാന്തിക സങ്കല്പനമായ ഡിസയർ മെഷീനുമായി ചേർത്തു വായിക്കാനുള്ള ഒരു ശ്രമമാണ് ഈ ലേഖനം. ലേഖന

ത്തിൽ മനോവിശ്ലേഷണസിദ്ധാന്തത്തിൽ അദ്ദേഹം ഫെലിക്സ് ഗുത്താരിയുമായി ചേർന്ന് വികസിപ്പിച്ച സ്കീസോ അനാലിസിസിനെപ്പറ്റി വിശദമായി പ്രതിപാദിക്കുന്നു.

താക്കോൽ വാക്കുകൾ:

മരണം, സ്കിസോഫ്രേനിയ (schizophrenia), സ്ഥാപനങ്ങൾ, മനോവിശ്ലേഷണം, ആന്റി - ഈഡിപ്പസ് (Anti-oedipus), ഡിസയർ മെഷീൻ (desire machine), അബോധം, ഡിടെറിറ്റോറിയലൈസേഷൻ (deterritorialization), ബോഡി വിത്തൗട്ട് ഓർഗൻ(body without organ)

“There are no desiring-machines that exist outside the social machines that they form on a large scale; and no social machines without the desiring-machine that inhabits them on a small scale. “

(Anti-oedipus p. 340)

1995-ൽ പാരീസിലെ തന്റെ അപ്പാർട്ട്മെന്റിൽ നിന്നും വീണു മരിക്കുമ്പോൾ മരണം പോലും ഒരു പാഠമാക്കി ബാക്കിനിർത്തിയാണ് ഡെല്യൂസ് കടന്നുപോകുന്നത്. അപകടമരണമാണെന്നും ആത്മഹത്യയാണെന്നും രണ്ടു വാദങ്ങൾ നിലനിൽക്കുമ്പോഴും തന്റെ ജീവിതത്തിലുടനീളം പിന്തുടർന്ന തത്വചിന്താപരവും അല്ലാത്തതുമായ വ്യത്യസ്തതകളെയാണ് അദ്ദേഹം മരണത്തിലും കൂട്ടുപിടിച്ചത് എന്ന് തോന്നിപ്പോകും. 1960-കളിലെ ചൂടുപിടിച്ച രാഷ്ട്രീയ അന്തരീക്ഷത്തിൽ വേറിട്ട ശബ്ദമായിയാണ് ഡെല്യൂസിന്റെ പുസ്തകങ്ങൾ ഫ്രാൻസിലും യൂറോപ്പിലും അതിനു പുറത്തും ശ്രദ്ധേയമാകുന്നത്. 1962-ൽ *നിഷേ ആൻഡ് ഫിലോസഫി* എന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുസ്തകം ഫ്രാൻസിൽ നിഷേയുടെ (Nietzche) ഏറ്റവും വലിയ വ്യാഖ്യാതാവായി അദ്ദേഹത്തെ മാറ്റി. നീഷേയുടെ മാത്രമല്ല മറ്റു പല തത്വചിന്തകരുടെയും ജീവിതത്തെയും രചനകളെയുംപറ്റി അദ്ദേഹം പുസ്തകങ്ങളെഴുതി. 1968 ലോകത്തിന്റെ പല ഭാഗങ്ങളിലും മാറ്റങ്ങൾക്കു വേണ്ടിയിട്ടുള്ള മുറിവിളി ഉണ്ടാക്കിയ സമരങ്ങളുടെ കാലഘട്ടമായിരുന്നു. പ്രത്യേകിച്ചും ഫ്രാൻസിലെ വിദ്യാർത്ഥി സമരങ്ങളും പലസ്തീനിലെ പാലസ്തീനിയൻ ലിബറേഷൻ ഓർഗനൈസേഷന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളും ഇന്ത്യയിൽപോലും അതിന്റെ അർലയിൽ ഉണ്ടായ നക്സൽബാരി സംഘടനയും ഒക്കെ ലോകത്തിന്റെ തന്നെ ഭാഗധേയം മാറ്റാൻ തുനിഞ്ഞുള്ളതായിരുന്നു.

1968-ലാണ് ഫെലിക്സ് ഗുത്താരിയെ ഡെല്യൂസ് തന്റെ കൊളേബൊറേറ്ററായി തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നത്. ഫെലിക്സ് ഗുത്താരിയെ സ്വന്തം കൊളേബൊറേറ്ററായി അദ്ദേഹം തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിലും ചില ചോദ്യ

ങ്ങൾ ബാക്കിയാവുന്നു. ഫോർമൽ വിദ്യാഭ്യാസം അത്രമാത്രം ഇല്ലാത്ത, ആദ്യ ബിരുദത്തിൽ തന്നെ ഡ്രോപ് ഔട്ട് ചെയ്ത ഫിലിക്സ് ഗുത്താരിയാണ് തന്റെ കൊളേബൊറേറ്ററായി ഡല്യൂസ് തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നത് എന്നിരുന്നാലും ആ തീരുമാനത്തിന് മറ്റു ചില യുക്തികളുള്ളതായി നമുക്ക് കാണാം. ഏഴുവർഷം ഴാക്ക് ലക്കാനോടൊപ്പം സൈക്കോനാലിസിസ് പ്രാക്ടീസ് ചെയ്തയാളായിരുന്നു ഫെലിക്സ് ഗുത്താരി. മാത്രമല്ല അദ്ദേഹം ഒരു രാഷ്ട്രീയ പ്രവർത്തകൻ കൂടിയായിരുന്നു. ''ലാ ബോർഡ്'' എന്ന പരീക്ഷണാത്മകമായ ആന്റിസൈക്യാട്രിക് ക്ലിനിക്കിലെ അന്തേവാസിയും ഫ്രാൻസിലെ പ്രധാനപ്പെട്ട ആന്റിസൈകിക്ക് മൂവ്മെന്റിന്റെ മെമ്പറും ആയിരുന്നു അദ്ദേഹം.

1960–കൾക്ക് ശേഷമുള്ള രാഷ്ട്രീയ പ്രക്ഷുബ്ധമായ പശ്ചാത്തലത്തിലേക്ക് ആണ് ഡല്യൂസിന്റെയും ഗുത്താരി യുടെയും *ആന്റി ഈഡിപ്പസ്* 1972 ൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെടുന്നത്. ഇരുവരുടെയും ലോകപ്രശസ്ത പുസ്തകങ്ങളിൽ ആദ്യം പുറത്തുവരുന്നത് ആന്റി ഈഡിപ്പസ് ആയിരുന്നു. ഒരേസമയം ഫ്രോയിഡിനെയും മാർക്സിനെയും ക്യാപിറ്റലിസത്തെയും വിമർശിക്കുന്ന ഈ പുസ്തകം അക്കാലത്ത് ഫ്രാൻസിൽ ഒരു ബെസ്റ്റ് സെല്ലർ ആയിരുന്നു. സിഗ്മൻഡ് ഫ്രോയിഡിന്റെയും കാറൽ മാർക്സിന്റെയും ചിന്താ പദ്ധതികളെ പുനർവിചിന്തനം ചെയ്യുന്ന ഈ പുസ്തകം രൂപം കൊണ്ടും രീതി കൊണ്ടും ഉള്ളടക്കം കൊണ്ടും വായനക്കാരെ ഇളക്കിമറിച്ചു. സൈക്കോ അനാലിസിസിലും തത്വചിന്തയിലും വളരെയേറെ മാറ്റങ്ങൾ അനിവാര്യമാണെന്ന ആശയം ഈ പുസ്തകം മുന്നോട്ടുവച്ചു. മനോവിശ്ലേഷണ സിദ്ധാന്തത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനമായി കരുതി പോന്നിരുന്ന സിഗ്മൻഡ് ഫ്രോയിഡിന്റെ ഈഡിപ്പസ് കോംപ്ലക്സ് എന്ന സങ്കല്പനത്തെ പുനർവിചിന്തനം ചെയ്യേണ്ട കാലമായിരിക്കുന്നു എന്ന ആഹ്വാനം കൂടി ആന്റി ഈഡിപ്പസിലൂടെ ഡെല്യൂസും ഗുത്താരിയും മുന്നോട്ട് വെക്കുന്നുണ്ട്.

അച്ഛൻ, അമ്മ, കുട്ടി എന്ന ഈഡിപ്പസ് കോംപ്ലക്സ്ന്റെ ത്രികോണ യുക്തിയിൽപെട്ടു കിടന്നിരുന്ന മനോവിശ്ലേഷണ സിദ്ധാന്തത്തെ അക്ഷരാർത്ഥത്തിൽ രക്ഷപ്പെടുത്തുകയായിരുന്നു ഡെല്യൂസും ഗുത്താരിയും. ഫ്രോയിഡിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം മനുഷ്യ കാമനകളുടെ അടിസ്ഥാനം അവന്റെ അബോധം ആണ്. അത് പ്രശ്നഭരിതവും അനിർവചനീയവുമാണ്. ജലത്തിൽ ഉയർന്നു കിടക്കുന്ന ഐസുകട്ടയുടെ ഉദാഹരണം തന്നെ പരിശോധിച്ചാൽ മനുഷ്യമനസ് ജലത്തിൽ ഉയർന്നു കിടക്കുന്ന ഐസ് കട്ട പോലെയാണെന്നും അതിന്റെ മൂന്നിൽ ഒരു ഭാഗം മാത്രമേ ജലത്തിനു മുകളിൽ ഉയർന്നുനിൽക്കുകയുള്ളുവെന്നും അത് ബോധവും ഉപബോധവും ആണെന്നും വെള്ളത്തിനടിയിലുള്ള ബാക്കി

മൂന്നിൽ രണ്ട് ഭാഗം അബോധമാണെന്നും അദ്ദേഹം പറയുന്നു. മനുഷ്യ കാമനകളുടെ വേരുകൾ ഈ അബോധത്തിൽ ആണെന്ന് ഫ്രോയിഡ് അനുമാനിക്കുന്നു. മനുഷ്യ കാമനകളെ ഈഡിപ്പസ്, ഇലക്ട്ര കോംപ്ല ക്സുകളിലേക്ക് ചുരുക്കി അദ്ദേഹം മനോവിശ്ലേഷണസിദ്ധാന്തത്തെ നിർവചിക്കുന്നു. ഫ്രോയിഡിന് ശേഷം ഫ്രോയീഡിയൻ സങ്കല്പങ്ങളെ സ്ട്രക്ച്ചറൽ ലിങ്കിസ്റ്റിക്സിന്റെ സഹായത്തോടെ വിവരിച്ച ലക്കാന്റെ സങ്കല്പനങ്ങളെയും ഇവർ ചോദ്യം ചെയ്യുന്നു.

ലക്കാനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം മനുഷ്യ കാമനകൾ അല്ലെങ്കിൽ ഡിസയർ ഇല്ലായ്മയിൽ നിന്നല്ലെങ്കിൽ ലാക്കിൽ നിന്ന് ഉത്ഭവിക്കുന്നു. ലക്കാനിയൻ സൈക്കോഅനാലിസിസിൽ പലപ്പോഴും ഇവ പര്യായപദ ങ്ങളായി പോലും ഉപയോഗിക്കുന്നു. 'ലാക്കി'ൽ നിന്ന് ഡിസയറും ഡിസയറിൽ നിന്ന് ഫാന്റസിയും ഉണ്ടാകുന്നതായി അദ്ദേഹം അനുമാ നിക്കുന്നു. ഇത്തരത്തിൽ മനുഷ്യചരിത്രം ആഗ്രഹങ്ങളുടെ ചരിത്രമായി ലക്കാൻ രേഖപ്പെടുത്തുന്നു. നമ്മുടെ ആഗ്രഹങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ അഭിലാ ഷങ്ങൾ മറ്റു വസ്തുക്കളിലേക്കോ മറ്റുള്ളവരുടെ ആഗ്രഹങ്ങളിലേക്കോ പോകുന്നു എന്ന അനുമാനവും നമുക്ക് കാണാം. എല്ലാ കാമനകളും അല്ലെങ്കിൽ ഡ്രൈവുകളും മരണ ഡ്രൈവുകൾ ആണെന്ന് പോലും ലക്കാൻ പറയുന്നു. തത്വചിന്തയുടെ ലോകത്തും ഇത്തരത്തിലുള്ള ചിന്തകൾ നമുക്ക് കാണാം.

ഡെല്യൂസ് തത്വചിന്തയുടെ വേദിയിലേക്ക് കടന്നു വരുമ്പോൾ അവിടെ പ്രശസ്തനായിരുന്ന മാർട്ടിൻ ഹൈഡഗറിന്റെ അഭിപ്രായപ്ര കാരം മരണമാണ് ഏറ്റവും വലിയ സാധ്യത. ഇവിടെയാണ് ഡെല്യൂസി ന്റെയും ഗുത്താരിയുടെയും ഇടപെടലുകൾ ശ്രദ്ധേയമാകുന്നത്. അതുവ രെയുള്ള മനോവിശ്ലേഷണ സിദ്ധാന്തങ്ങളുടെ യുക്തികളെ മുഴുവൻ ചോദ്യം ചെയ്യുന്ന പുതിയ ചിന്താ പദ്ധതികൾ ഇരുവരും മുന്നോട്ടുവെ ക്കുന്നു. അതിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ടത് ഡിസയർ മെഷീൻ എന്ന സങ്ക ല്പനമാണ്. അന്നുവരെയുണ്ടായിരുന്ന തത്വചിന്താപരവും മനോവിശ്ലേഷ ണപരവുമായുള്ള സങ്കല്പങ്ങളെ തിരുത്തി എഴുതുവാൻവേണ്ടി പുതി യൊരു ചിന്താപദ്ധതിക്ക് തന്നെ അവർ ജന്മം നൽകുന്നു. സൈക്കോ അനാലിസിനു പകരം സ്കീസോഅനാലിസിസ് എന്ന പുതിയ ഒരു പദ്ധതിയിലേക്ക് അവർ പരിശ്രമിക്കുന്നു. സ്കീസോഫ്രീനിയ ഇവിടെ ഒരു രോഗമായിയല്ല മറിച്ച് ഒരു സാധ്യതയായാണ് ഗുത്താരിയും ഡെല്യൂസും കാണുന്നത്. രോഗമൊന്നുമില്ല എന്ന് കരുതുന്ന നമ്മൾ സാമൂഹികമായ ബന്ധനങ്ങളിൽ നമ്മുടെ ആഗ്രഹങ്ങളെ തമസ്കരിച്ചു കുടുംബം മുതൽ ദേശരാഷ്ട്രം വരെയും അതിനും അപ്പുറവും നീളുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളുടെ യുക്തിയിൽ ജീവിക്കുന്നു. ഫ്രോയിഡ് മുന്നോട്ടുവെച്ച

റിപ്രസ് ചെയ്ത ആഗ്രഹത്തിന്റെ ഈഡിപ്പസ് യുക്തിയിൽ മുതലാളിത്തം പോലെയുള്ള സ്ഥാപനങ്ങൾ വേരുറപ്പിക്കുന്നു. ഇത്തരം സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് അനുസൃതമായി ഈഡിപ്പസ് യുക്തിയിൽ രൂപപ്പെട്ട നമ്മുടെ മനസ്സ് കാമനകൾക്ക് കടിഞ്ഞാണിട്ട് ശ്വാസംമുട്ടി ജീവിക്കുന്നു. ഈ ബന്ധനങ്ങളിൽ നിന്ന് മനുഷ്യമനസ്സുകളുടെ മോചനം കൂടി ഗുത്താരിയും ഡെല്യൂസും മുന്നിൽ കാണുന്നുണ്ട്. അവരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം സ്കീസോഫ്രീനിയ എന്നത് ഒരു രോഗാവസ്ഥ അല്ല മറിച്ച് അനിതര സാധാരണമായ ഒരു സാധ്യതയാണ്. ഇവിടെ സ്കീസോഫീനിയ ഉള്ള ഒരാൾ ഈ സ്ഥാപന യുക്തികളെയും ഈഡിപ്പൽ യുക്തികളെയും മറികടന്ന് സ്ഥാപനങ്ങളെ പറ്റി ചോദ്യങ്ങളുന്നയിക്കുകയും തന്റെ കാമനകളെ പൂർത്തീകരിക്കാനുള്ള ശ്രമങ്ങളിൽ ജീവിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇത്തരത്തിൽ സ്കീസോഫ്രീനിയ ഉള്ള ഒരാൾ ഈഡിപ്പൽ കുടുംബത്തെയും മറ്റ് എല്ലാ സ്ഥാപനങ്ങളെയും മറികടക്കുന്നു അല്ലെങ്കിൽ അതിൽ നിന്നും വിടുതൽ പ്രാപിക്കുന്നു. ഇതിനെ ഒരു മെറ്റീരിയലിസ്റ്റ് സൈക്കോ അനാലിസിസായും കാണാം.

ഗുത്താരിയുടേയും ഡെല്യൂസിന്റെയും അഭിപ്രായപ്രകാരം ഡിസയർ എന്നത് ഒരു മെഷീനാണ്. ഈഡിപ്പസ്, ഇലക്ട്ര കോംപ്ലക്സുകൾ ഇത്തരം ഡിസയറിങ് മെഷീൻസിനെ ഇല്ലാതാക്കുന്നു അല്ലെങ്കിൽ റിപ്രസ് ചെയ്യുന്നു. ഇത്തരം കോംപ്ലക്സുകൾ ഡിസൈർ മെഷീന്റെ സ്വതന്ത്രമായ പ്രവാഹത്തെ തടസ്സപ്പെടുത്തുന്നു. മനുഷ്യൻ ഈ പ്രപഞ്ചത്തിലെ മറ്റെല്ലാ ജീവനുകളുമായും ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്ന പ്രാപഞ്ചികമായ സത്യവും ഇവർ മുന്നോട്ടുവയ്ക്കുന്നു. ഇതിനോടൊപ്പം തന്നെ ക്യാപിറ്റലിസം അല്ലെങ്കിൽ മുതലാളിത്തം എന്നത് ഒരു ഈഡിപ്പലൈസേഷൻ ആണെന്ന് ഇവർ വാദിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ വാദിക്കുന്നതിലൂടെ മാർക്സിനെയും ഇവർ ചോദ്യം ചെയ്യുന്നു. ഫാമിലി ട്രയാങ്കിൾ അല്ലെങ്കിൽ അച്ഛൻ, അമ്മ, കുട്ടി എന്ന ത്രികോണ ബന്ധം ഡിസയർ മെഷീനെ തടസ്സപ്പെടുത്തുന്നു. നമ്മുടെ കാമനകളുടെ ഉത്ഭവസ്ഥാനം ആയ അബോധം ഡിസയർ മെഷീന്റെ റോ മെറ്റീരിയലുകൾ ആണ്. ഈ റോ മെറ്റീരിയലുകളെ തടസ്സപ്പെടുത്തുകയാണ് സൈക്കോഅനാലിസിസിന്റെ കോംപ്ലക്സ്കൾ ചെയ്യുന്നത്. ഒരു സൈക്കോളജിസ്റ്റിന്റെ കൗച്ചിൽ ഒരു രോഗി കിടക്കുമ്പോൾ അയാളുടെ അബോധത്തിന്റെ അനന്തസാധ്യതകളെ കോംപ്ലക്സുകളിലേക്കും അസൂയ(envy)യിലേക്കും ചുരുക്കുകയും ഇല്ലാതാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഡെല്യൂസിന്റെയും ഗുത്താരിയുടെയും മറ്റൊരു പ്രധാന നിരീക്ഷണം അബോധത്തിന് മറ്റു ബന്ധങ്ങളുണ്ട് എന്നതാണ്. (അൺകോൺഷ്യസ് ഹാസ് കണക്ഷൻസ്) ഇത്തരത്തിൽ അതുവരെ ഉണ്ടായിരുന്ന മനോവിശ്ലേഷണ സിദ്ധാന്തങ്ങളിൽ

വിപ്ലവാത്മകരമായ മാറ്റങ്ങൾ കൊണ്ടുവരുന്ന പുതിയ ഒരു ചിന്തയി ലേക്ക് ഡെല്യൂസും ഗുത്താരിയും വഴിവെട്ടുന്നു. അബോധം എന്നത് ഡിസയർ മെഷീന്റെ റോമെറ്റീരിയൽ ആണ്, ഇത്തരത്തിൽ അബോധം എന്നത് ഒരു അനാഥമായ ഇടമാണെന്നു കൂടി അവർ നിർവചിക്കുന്നു.

സ്കീസോഫ്രീനിക്കായ ഒരു മനുഷ്യൻ ഈഡിപ്പസ് കോംപ്ലക്സു കളിലേക്ക് വഴുതിവീഴാൻ വിസമ്മതിക്കുകയും അങ്ങനെ സ്വതന്ത്രമായ ഒരു ജീവിതത്തിലേക്ക് കടക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇവർക്ക് സാമൂഹിക യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളിലോ സാമൂഹിക യുക്തികളിലേക്കോ ചേർന്നു ജീവി ക്കാൻ സാധ്യമാകുന്നില്ല കാരണം സോഷ്യൽ മെഷീൻ പലപ്പോഴും ഈഡിപ്പലൈസ്ഡ് ആണ്. മുതലാളിത്ത സമ്പ്രദായവും അതുപോലെ യുള്ള മറ്റെല്ലാ സ്ഥാപനങ്ങളും വ്യത്യസ്തതകളെയും ഡിസയർ മെഷീ നെയും മായ്ച്ചുകളയാൻ നിരന്തരം ശ്രമിക്കുന്നു. വ്യവസ്ഥയിലേക്ക് ചേർന്നിരിക്കുമ്പോൾ നമ്മൾ ഡിസയർ മെഷീനെ പുറത്താക്കുന്നു അപ്പോൾ നമ്മുടെ ഡിസയർ മെഷീൻ പ്രവർത്തനരഹിതമാകുന്നു. നമ്മുടെ ഉൽപാദനക്ഷമതയുള്ള അബോധം നിലയ്ക്കപ്പെടുന്നു. അതുകൊണ്ടുതന്നെ സ്കീസോഅനാലിസിസ് സൂക്ഷ്മ രൂപേണ പ്രവർ ത്തിക്കുന്ന ഒന്നാണ്. ഇവിടെ അബോധം എന്നത് അങ്ങേയറ്റം സാധ്യ തകൾ ഉള്ള, ഉൽപാദനശേഷിയുള്ള ഒരിടമായി മാറുന്നു. ഇത് ഡിസയർ മെഷീന്റെ റോ മെറ്റീരിയൽ ആയും മാറുന്നു. ഇതൊരിക്കലും ഒരു ഫാന്റസി മെഷീനോ ഒരു ഡ്രീം മെഷീനോ ആയി നിലനിൽക്കുന്നില്ല. മനോവിശ്ലേഷണ സിദ്ധാന്തം സ്ഥൂല രൂപത്തിൽ മനുഷ്യ കാമനകളെ കോംപ്ലക്സുകളിലേക്ക് നിജപ്പെടുത്തുമ്പോൾ സ്കീസോഅനാലിസിസ് തുറവിയോടുകൂടി അബോധത്തെ ഡിസയർ മെഷീന്റെ റോമെറ്റീരിയ ലായി കാണുന്നു. ഇത് കാമനകളെ അഴിച്ചു വിടുകയും സ്ഥാപനങ്ങൾ ക്കെതിരെയുള്ള ഒരാളുടെ ഇടപെടലുകളെയും ചോദ്യം ചെയ്യാളുക ളെയും സഹായിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അതുകൊണ്ടുതന്നെ സ്കീസോ ഫ്രീനിയ എന്നതൊരു രോഗാവസ്ഥ അല്ലെന്നും വളരെ സാധാരണമായ ഒരു കാര്യമാണെന്നും ഡെല്യൂസും ഗുത്താരിയും അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. മനോവിശ്ലേഷണം പലപ്പോഴും മനുഷ്യന്റെ മാനസിക അവസ്ഥകളെ പ്രതിനിധാനങ്ങളിലേക്ക് ചുരുക്കുന്നു ഇതിനു കാരണം മനോവിശ്ലേഷണ സിദ്ധാന്തങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനം കോംപ്ലക്സുകളും എൻവികളുമാണ് എന്നുള്ളതാണ്, പക്ഷേ സ്കീസോഅനാലിസിസ് മനോവിശ്ലേഷനത്തെ മറികടക്കുകയും മനോവിശ്ലേഷണപരമായ അബോധത്തെ പുനർനിർവ ചിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇത് ഈഡിപ്പലൈസ്ഡ് ആയിട്ടുള്ള ഡിസയറു കളെ മറികടക്കുകയും സാമൂഹികമായ സമ്മർദ്ദങ്ങളെ ഡീടെറിട്ടോറി യലൈസ് ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇത്തരത്തിൽ മനുഷ്യ കാമനകളെ

കുറച്ചുകൂടി തുറവിയോടുകൂടി കാണാനുള്ള പുതിയ വാതിലുകൾ ഡെല്യൂസും ഗുത്താരിയും മുന്നോട്ടുവെക്കുന്നു.

ആർ. ഡി. ലൈംഗിനെ പോലെയുള്ള മനശാസ്ത്ര ചിന്തകർ മുന്നോട്ടുവെച്ച ആന്റി സൈക്യാട്രിക് മൂവ്മെന്റിന്റെ സൈദ്ധാന്തികമായ അടിത്തറയെ പരിശോധിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ സൈക്കോഅനാലിസിസിന്റെ പരിമിതികൾ തിരിച്ചറിയാനാവും. അദ്ദേഹം തന്റെ പുസ്തകങ്ങളിലും പുതിയ ചികിത്സാ സങ്കേതങ്ങളിലും ആന്റി സൈക്യാട്രിക് മൂവ്മെന്റിന്റെ സാധ്യതകൾ ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നിരുന്നാലും ഡെല്യൂസും ഗുത്താരിയുമാണ് സ്കീസോനാലിസിസ് പോലെയുള്ള പുതിയൊരു പദ്ധതിയെ മുന്നോട്ടുവെക്കുന്നത്. അതുവരെയുള്ള തത്വശാസ്ത്രത്തെയും മനോവിശ്ലേഷണത്തെയും അവർ നവീകരിക്കുകയും ഈ മേഖലകളിലെ പുതിയ ചിന്തകൾക്കും പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും ഊർജമാകുകയും ചെയ്യുന്നു.

മരണത്തെപ്പറ്റി മനോവിശ്ലേഷണത്തിലും തത്വചിന്തയിലും പല പഠനങ്ങൾ അന്നോളം നിലനിൽപ്പുണ്ടെങ്കിലും ഡെല്യൂസിന്റെയും ഗുത്താരിയുടെയും മരണസങ്കല്പം അവയിൽ നിന്നും വേറിട്ടതാണ്. ഫ്രോയിഡ് മുതലുള്ള മനോവിശ്ലേഷണ മേഖലയിലെ പ്രമുഖർ മരണത്തെ ജീവിതത്തിന്റെ വിപരീതമായി കാണുമ്പോൾ അവർ മരണത്തെ അങ്ങനെയല്ല കാണുന്നത്. ഡെല്യൂസിന്റെയും ഗുത്താരിയുടെയും അഭിപ്രായത്തിൽ മരണം ജീവിതത്തിന്റെ വിപരീതം അല്ല. ഡിസയർ മെഷീനുകളെ പറ്റി സംസാരിക്കുന്ന അദ്ദേഹം ഡെത്ത് ഡിസയർ ലൈഫ് ഇൻസ്റ്റിനക്ടന്റെ വിപരീതമല്ല എന്നു അടിവരയിട്ട് പറയുന്നു. ജീവിതകാമനയും മരണകാമനയും ഡിസയർ മെഷീന്റെ രണ്ട് ഭാഗങ്ങളാണെന്ന് പറയുന്നു. അത് സൂക്ഷ്മ രൂപത്തിൽ മനുഷ്യനിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നു എന്ന് അവർ ഓർമിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. മനുഷ്യശരീരം ജീവിത മരണ പ്രക്രിയകളാൽ രൂപപ്പെട്ടതാണെന്നും കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നു. ലക്കാന്റെ സങ്കല്പനമായ എല്ലാ ഡ്രൈവുകളും ഡെത്ത്ഡ്രൈവുകൾ ആണെന്ന ആശയത്തിന് വിപരീതമായി ഡെല്യൂസും ഗുത്താരിയും പറയുന്നത് എല്ലാ അനുഭവങ്ങളിലും മരണം ഉണ്ടെന്നും അത് ഡിസൈർ മെഷീന്റെ ഭാഗമായ ജീവിതം പോലെ ആണെന്നുമാണ്. സ്കീസോഫ്രീനിയ ഒരു യാത്രയുടെ തുടക്കമാണ്. മനുഷ്യനിൽ അത് പ്രാകൃതമായ ഒരു രൂപത്തിലേക്ക് അവനെ എത്തിക്കുന്നു. ഇവിടെയാണ് മറ്റൊരു പുതിയ സങ്കല്പനം അവതരിപ്പിക്കുന്നത്, ബോഡി വിത്തൗട്ട് ഓർഗൻ. ലക്കാനിയൻ സൈക്കോനാലിസിലെ ഇമാജിനറിയോടും ഫ്രോയിഡിയൻ സൈക്കോനാലിസിസിലെ ഓഷ്യാനിക്കിനോടും സാമ്യം ഉണ്ടെങ്കിലും മനുഷ്യൻ ബോഡി വിത്തൗട്ട് ഓർഗൻ ആയി തീർന്നാൽ പിന്നീട് പ്രവർ

ത്തിക്കാൻ സാധ്യമല്ലാതെ ആകുന്നുവെന്ന് ഡെല്യൂസും ഗുത്താരിയും പറയുന്നു. മരണത്തെ ഇത്തരത്തിലും വേണമെങ്കിൽ നമുക്ക് നിർവചിക്കാം. സൈദ്ധാന്തികമായി ഇത്രയേറെ ചിന്തിക്കുകയും പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്ത ഡെല്യൂസ് തന്റെ മരണവും ഒരു പാഠമാക്കി മാറ്റിയാണ് ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ ഏറ്റവും വലിയ തത്വചിന്തകനായി മാറുന്നത്. മുപ്പതാം വയസ്സു മുതൽ തന്നെ പിന്തുടരുന്ന ശ്വാസകോശ രോഗങ്ങൾ ജീവിതത്തിന്റെ രണ്ടാം പകുതിയിൽ തന്നെ എഴുതാൻ പോലും അനുവദിക്കാതെയായപ്പോൾ ഓക്സിജൻ സിലിണ്ടറിനോട് ചേർത്തു കെട്ടിയ ഒരു പട്ടിയെപ്പോലെയാണ് എന്റെ ജീവിതം എന്ന് അദ്ദേഹം തന്നെ പറയുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചിന്തകൾ തന്നെ നമ്മളിലേക്ക് എത്തുന്നു. ഒരുപക്ഷേ ഡെല്യൂസിന്റെ മരണം ഒരു ആത്മഹത്യയാണെങ്കിൽ മരണമെന്ന സങ്കല്പനത്തെ കുറച്ചുകൂടി ചരിത്രപരമായി നിരീക്ഷിക്കേണ്ടിവരും.

ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ട് പല പ്രശസ്തരുടെയും ആത്മഹത്യക്ക് വേദിയായിട്ടുണ്ട്. അവയിൽ ഏറ്റവും പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്നത് സിൽവിയ പ്ലാത്തിന്റെ ആത്മഹത്യയാണ്. തന്റെ കുട്ടികളെ മുറിയിൽ സുരക്ഷിതരായി അടച്ചിട്ട് അടുക്കളയിൽ ഗ്യാസ് സ്റ്റൗവിൽ തല വച്ചു തീ കൊളുത്തി പൊട്ടിചിതറി മരിച്ച പ്ലാത്തിന്റെ ഏറ്റവും വലിയ സൂയിസൈഡ് നോട്ട് അവരുടെ മരണം തന്നെയായിരുന്നു. ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ രണ്ടാം പകുതിയിലും സ്ത്രീകൾക്ക് അടുക്കള എന്നത് ഓഷ്വിച്ച് പോലെ കോൺസെൻട്രേഷൻ ക്യാമ്പാണ് എന്നാണ് ആ മരണത്തിലൂടെ അവർ രേഖപ്പെടുത്തിയത്.

ഇവിടെ നമ്മൾ ഓർക്കേണ്ടത് രണ്ടാം ലോകമഹായുദ്ധത്തിന് ശേഷം വാൾട്ടർ ബെന്യാമിന്റെ ലോകത്തെ ഞെട്ടിച്ച അഭിപ്രായപ്രകടനമാണ്. ഓഷ്വിചിന് ശേഷം കവിതയില്ല എന്ന് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. പക്ഷേ അതിനും വർഷങ്ങൾക്ക് ശേഷം കവിത പോലെ ഒരു മരണമായിരുന്നു സിൽവിയാ പ്ലാത്തിന്റേത്. അതൊരു രാഷ്ട്രീയ പ്രഖ്യാപനം കൂടിയായിരുന്നു. ശ്രദ്ധേയമായ മറ്റൊരു കാര്യം, 1925-ൽ ജനിച്ച ഡെല്യൂസ് തന്റെ ജീവിത കാലഘട്ടത്തിൽ ഫ്രാൻസിലെ നാസി അധിനിവേശം കണ്ടിട്ടുണ്ട് എന്നുള്ളതാണ്. അതിനെതിരെ പൊരുതിയ തന്റെ സഹോദരൻ പിടിക്കപ്പെടുകയും ഓഷ്വിച്ചിലേക്കുള്ള വഴിയിൽമരണപ്പെടുകയും ചെയ്തു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സിദ്ധാന്തത്തെയും പ്രയോഗത്തെയും അതിന്റെ ഉന്നതമായ രാഷ്ട്രീയ ബോധത്തെയും ഈ സംഭവം എന്തായാലും സ്വാധീനിച്ചിട്ടുണ്ടാവാം. തത്വചിന്തയിൽ ആണെങ്കിലും മനോവിശ്ലേഷണത്തിൽ ആണെങ്കിലും മരണം എന്നത് വലിയ ഒരു സങ്കല്പനമാണ്. തത്വചിന്തയുടെയും മനോവിശ്ലേഷണത്തിന്റെയും ഗതി തന്നെ

മാറ്റിമറിച്ച ഡെലൂസിനെ പോലെ ഒരു തത്വചിന്തകൻ തന്റെ അപ്പാർട്ട് മെന്റിൽ നിന്ന് ചാടി മരിക്കുമോ എന്ന സന്ദേഹം നമ്മളിൽ ബാക്കിയാവുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണം ആത്മഹത്യയോ അപകടമരണമോ എന്നതിലുപരി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതവും ചിന്തകളും ഏതാണ്ട് എല്ലാ മാനവിക വിഷയങ്ങളിലും മറ്റു ചില വിഷയങ്ങളിലും ഏറ്റവും കൂടുതൽ ഇന്നും ഉപയോഗിച്ച് പോരുന്നു എന്നതാണ് പ്രാധാന്യം അർഹിക്കുന്ന കാര്യം. അദ്ദേഹം വ്യത്യസ്തതകളുടെയും പുതിയ സാധ്യതകളുടെയും തത്വചിന്തകൻ ആയിരുന്നു. മനുഷ്യ കർത്തൃത്വം എപ്പോഴും ചലിക്കുകയും ചരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന, ലോകത്തെ മാറ്റിമറിക്കാൻ ശേഷിയുള്ള ഒന്നാണെന്ന് അദ്ദേഹം തന്റെ രചനകളിലൂടെ പറയുന്നു.

Bibliography

Adkins, Brent. *Death and Desire in Hegel, Heidegger and Deleuze.* Edinburgh University Press, 2007

Baugh, Bruce. “Death and Temporality in Deleuze and Derrida.” *Angelaki: Journal of Theoretical Humanities* 5.2 (2000): 73-83.

Beaulieu, Alain, and Douglas Ord. “The Death of Gilles Deleuze as Composition of Concept.” *Deleuze Studies* 1 1 .1 (201 7): 1 21 -1 38.

Chabbert, Marie. “On Becoming Secular: Gilles Deleuze and The Death of God”. *Working Papers in the Humanities* 1 2: 50-59, 201 8.

Deleuze, Gilles, Claire, Parnet. *Dialogues II.* Columbia University Press, 2007.

Deleuze, Gilles, Felix, Guattari. *On The Line.* New York: semiotext (e). Inc. Columbia University (1 983).

—. *A Thousand Plateaus: Capitalism and Schizophrenia.* 1 980. London [U.A.] Bloomsbury, 201 7.

—. *Anti-Oedipus: Capitalism and Schizophrenia,* Trans. Robert Hurley, Mark Seem, and Helen R. Lane. New York: Viking (1 977).

—. What Is Philosophy? London; New York, Verso, 201 5. Deleuze, Gilles.”Bartleby; or, The Formula.” *Essays Critical and Clinica*l 86 (1 997).

—. *Bergsonism.* New York, Zone, 1 991 .

—. *Desert Is lands: And other texts,* 1 953-1 974. (2004).

—. *Difference and Repetition.* London, Bloomsbury, 201 4.

—. *Empiricism and Subjectivity: An Essay on Hume's Theory of Human Nature.* Columbia University Press, 1 991 .

—.*Cinema 2: The Time Image.* Minneapolis, University of Minnesota Press, 2007.

—. *The Logic of Sense.* 1 969. Trans. Mark Lester with Charles Stivale, ed. Constantin V. Boundas. New York: Columbia University Press (1 990).

—. *Foucault.* University of Minnesota Press, 1 988.

—. *Kafka: Toward a Minor Literature.* Vol. 30. University of Minnesota Press, 1 986.

—. *Kant's Critical Philosophy: The Doctrine of The Faculties.* A&C Black, 2008.

—. *Negotiations, 1 972-1 990.* Columbia University Press, 1 995

—. "Nietzsche and Philosophy". Trans. Hugh Tomlinson, London: Athlone 64 (1 983): 1 994.

—. *Pure Immanence: Essays on a life.* Zone books, 2001

—. *Spinoza: Practical Philosophy.* City Lights Books, 1 988.

—. *The Fold: Leibniz and The Baroque.* University of Minnesota Press, 1 993.

—. "The Intellectuals and Power: A Discussion between Gilles Deleuze and Michel Foucault." *Telos: Critical Theory of The Contemporary* 1 6 (1 973).

—. *Cinema 1 : The Movement- Image.* Trans. Hugh Tomlinson and Barbara Habberjam. University of Minnesota Press (1 986).

—. *Two Regimes of Madness.* ed. David Lapoujade. Trans. Ames Hodges and Mike Taormina. New York: Semiotext (e) (2007).

Deleuze, Gilles, Felix Guattari, and Brian Massumi. *Nomadology: The War Machine.* New York: Semiotext (e), 1986.

Deleuze, Gilles, Joughin, Martin. *Expressionism in Philosophy: Spinoza.* Trans. Martin Joughin, New York, Zone Books (1 990).

Dittrich, Joshua." A Life of Matter and Death: Inorganic Life in Worringer, Deleuze, and Guattari. *Discourse 33.2* (201 1): 242-262.

Leites, Bruno. "Deleuze and The Work of Death: A Study from The ImpulseImages." *Deleuze and Guattari Studies 1 4.2* (2020): 229-254.

Phillips, Chas. “Metamorphoses: Gilles Deleuze on Living and Death.” *Political Theory on Death and Dying*. Routledge, 2021 . 437-446.

Raymond, Claire. *The* Posthumous Voice in Women’s Writing from Mary Shelley to Sylvia Plath. Routledge, 201 6.

Rodowick, David Norman. *Gilles Deleuze’s Time Machine* (Post-contemporary Interventions). Duke University Press, 1 997.

Ruthrof, Horst. “Deleuze and The Body: Eluding Kafka’s” Little Death Sentence”. *The South Atlantic Quarterly 96.3* (1 997): 563.

Schwab, Gabriele, ed. Derrida, Deleuze, *Psychoanalysis.* Columbia University Press, 2007.

Stivale, Charles J. *Gilles Deleuze: Key Cconcepts.* Routledge, 2014

Williams, James. *The Transversal Thought of Gilles Deleuze: Encounters and Influences.* Clinamen Press, 2005.

Woodward, Ashley. “Deleuze and Suicide”. na, 2007.

Internet Resources

https://isreview.org/issue/92/personal-and-political/index.html

https://www.theguardian.com/lifeandstyle/201 3/may/07/1 963-beginning-feministmovement

https://www.epw.in/engage/article/rohith-vemula-foregrounding-caste-oppression

https://thewire.in/caste/two-years-later-rohith-vemulas-soul-still-haunts-us-failing

❖❖❖

ഭാഷാസാഹിതി

തപാലിൽ ലഭിക്കാൻ

ഭാഷാസാഹിതി തപാലിൽ ലഭിക്കാൻ വാർഷിക വരിസംഖ്യയായ **400** രൂപയ്ക്കൊപ്പം 4 പ്രവാശ്യത്തെ തപാൽ ചാർജ്ജായ **200** രൂപകൂടി ഉൾപ്പെടുത്തി **600** രൂപ (ഒറ്റക്കോപ്പിയാണെങ്കിൽ **100** രൂപയും തപാൽ ചാർജ്ജും ഉൾപ്പെടെ **150** രൂപ) HoD, Malayalam Department എന്നപേരിൽ PD അക്കൗണ്ടിലേക്ക് (Account No. 57007266575 IFSCode: SBIN 0070043) അയയ്ക്കുകയും അതിന്റെ രേഖ malkvtm@gmail.com എന്ന മെയിൽ ഐഡിയിലേക്ക് അയക്കുകയും ചെയ്താൽമതി. മലയാളവിഭാഗത്തിൽനിന്നും പാളയത്തെ സെയിൽസ് എമ്പോറിയത്തിൽനിന്നും കോപ്പികൾ നേരിട്ടു വാങ്ങാവുന്നതാണ്. നേരിട്ടു വാങ്ങുകയാണെങ്കിൽ ഒറ്റപ്രതിക്ക് **100** രൂപ, വാർഷികവരിസംഖ്യ **400** രൂപ.

BHAASHAASAAHITHI
Peer Reviewed Journal of Research and
Literary Studies in Malayalam

Reg. No. R.N. 29564/77

Vol. 45, No. 3 (183)
2022 July - September

Published four times a year
Annual Subscription Rupees 400/-
Single copy Rupees 100/-

Edited printed and published by
Prof. (Dr.) Seema Jerome
Head of the Department of Malayalam
University of Kerala at the
Kerala University Press,
Palayam, Thiruvananthapuram

Editorial and business communications
should be address to the

Professor and Head
Department of Malayalam
University of Kerala, Kariavattom
Thiruvananthapuram - 695581

Design: Godfrey Das